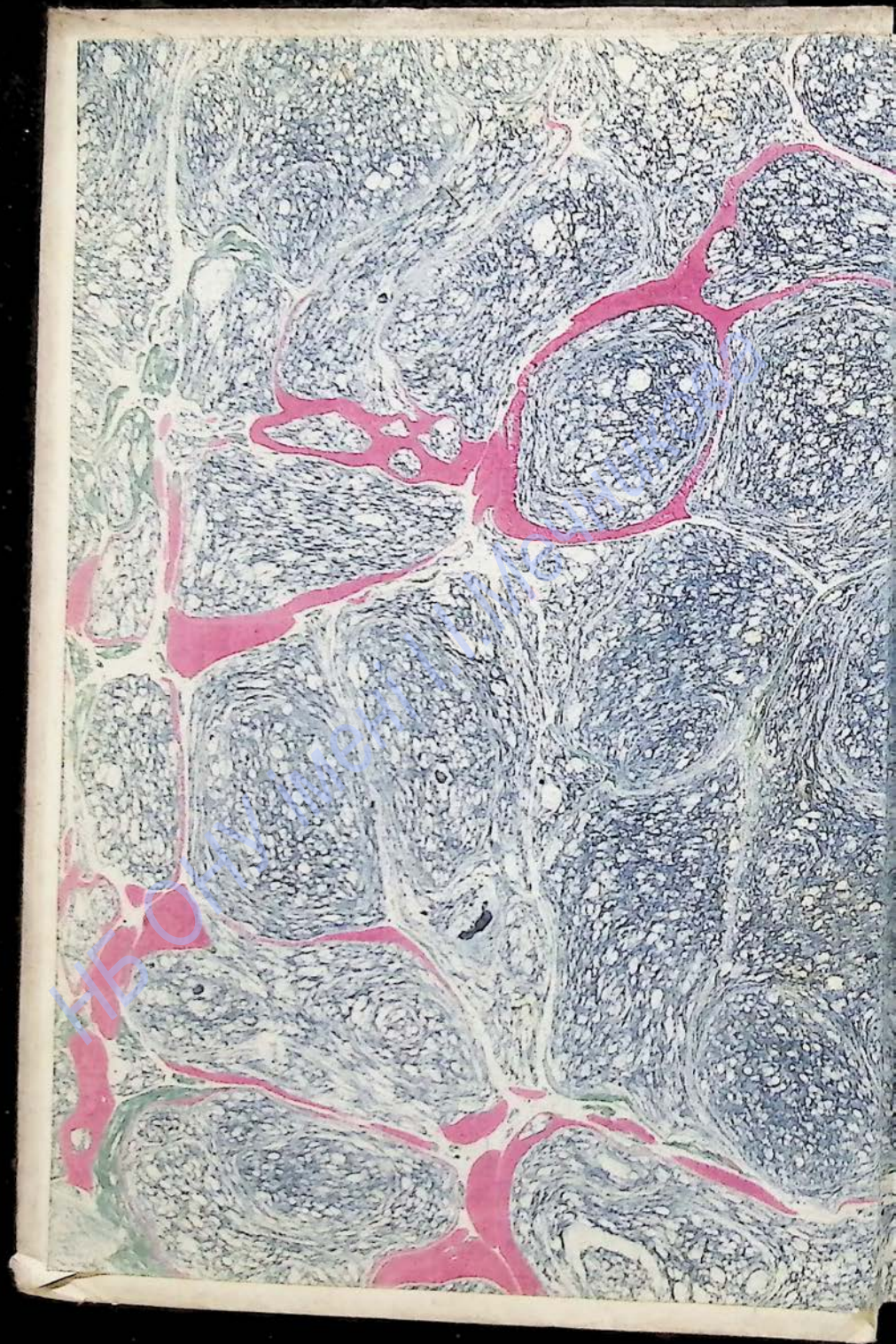
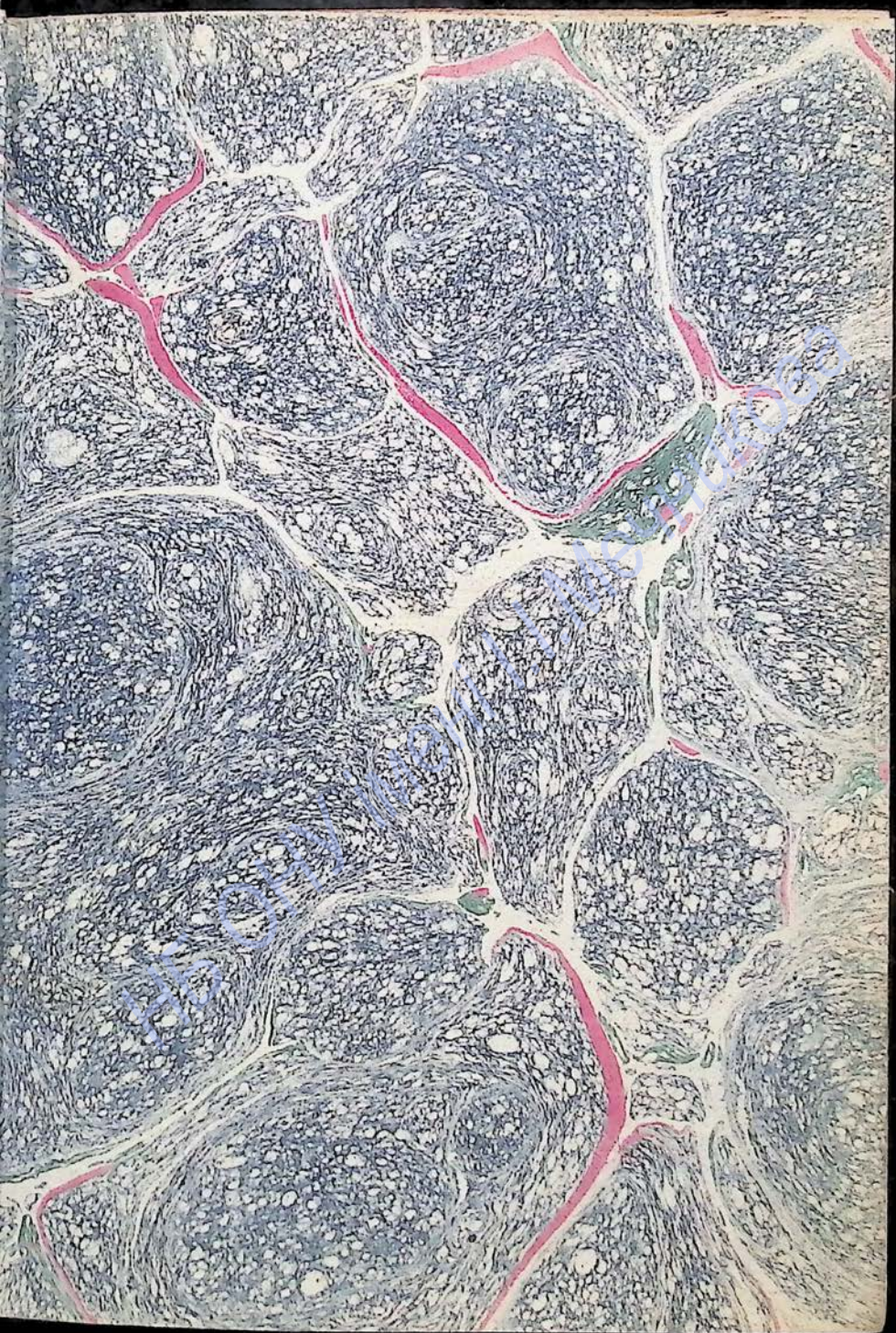

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ο Μ Η Ρ Ο Υ Ε Π Η .

HOMERI ET HOMERIDARUM
OPERA ET RELIQUIAE.

EX RECENSIONE
FRID. AUG. WOLFFII

VOL. IV.

IN USUM SCHOLARUM.

L I P S I A E ,

APUD BIBLIOPOLAM G. I. GÖSCHEN. 1807.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

PROFESSOR G. C. H. F.

THE ENGLISH.

H O M E R I *N. 6*
O D Y S S E A.

EX
VETERUM CRITICORUM NOTATIONIBUS
OPTIMORUMQUE EXEMPLARIUM FIDE
NOVIS CURIS RECENSITA.

PARS II.

IN USUM SCHOLARUM.

L I P S I A E,
APUD BIBLIOPOLAM G. I. GÖSCHEN. 1807.

84

Бібліотека імені І.І. Мечникова

к

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ν.

S U M M A R I U M.

Enarrato errore suo, Ulysses a primoribus Phaeacum nova munera accipit, quae postero mane in navem instructam comportantur (1 - 25); perque reliquam diem sacrificio et epulis adhibitus, compellatis principibus, discedit, et quietissima navigatione in Ithacam devehitur (26 - 95). Ibi quum portum Phorcynis in vicinia antri Nympharum intraverunt remiges, dormientem exponunt in litore; navem autem remeantem in saxum mutat Neptunus, placatus tam ob rem a Phaeacibus (96 - 137). At expectatus Ulysses primum ignorat insulam suam, quippe nebula cinctus consilio Minervae, cum qua, speciem adolescentis induta, sermones confert e mentio nomine, neque adeo, edoctus ubi sit, ac deam praesentem veneratus, caute agere desinit (138 - 351): mox postquam, dilabente nube, redditam patriam salutavit, Minerva eius bona recondit in antro, ipsumque ante omnia ad caedem procorum hortatur, et, ne agnoscatur ab Eumaeo, magistro subulcorum, notisque ceteris, in senem mendicium transformat (352 - 440).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ν.

Ὀδυσσέως ἀπόπλους παρὰ Φαιάκων
καὶ ἄφιξις εἰς Ἰθάκην.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·

σηληθμῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκυόεντα.

τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

ὦ Ὀδυσσεῦ, ἐπεὶ ἵκεν ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατὲς δῶ,

5 ὑψερεφές, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' οἶω

ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.

ὑμέων δ' ἀνδρὶ ἐκίστῳ ἐφιέμενος τάδε εἴρω,

ὄσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἶθοπα οἶνον

αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' ἀσιδοῦ·

10 εἴματα μὲν δὴ ξείνῳ εὐξέστη ἐνὶ χηλῷ
 κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἅλλα τε πάντα
 δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουληφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
 ἀλλ' ἄγε οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν ἠδὲ λέβητα
 ἀνδραπᾶς· ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
 15 τισόμεθ'· ἀργαλέον γάρ ἑνα προικὸς χαρίσασθαι.

ὣς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 οἱ μὲν πακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἑκαστος.
 ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
 20 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,
 αὐτὸς ἰὼν διὰ νηός, ὑπὸ ζυγᾷ, μή τιν' ἐταίρων
 βλάβῃσι ἐλαυνόντων, ὁπότε σπερτοῖατ' ἐρετμοῖς.
 οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο πῖον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.

Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρους' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 25 Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.
 μῆρα δὲ κείμεντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα,
 τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδός,
 Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 πολλὰ πρὸς ἥλιον κεφαλὴν τρέπε παμφανόωντα,
 30 δύναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι.
 ὥς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ὥτε πανῆμαρ
 νειὸν ἀν' ἔλκητον βόε οἶνοπε πηκτὸν ἄροτρον·
 ἀσπασίως δ' ἄρα τῷ κατίδῳ φάος ἡελίοιο,
 δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι·

35 ὥς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν ἔδν φάος ἡελίοιο.

αἶψα δὲ Φαίηκεσσι φιληρέτροισι μετηύδα,

Ἀλκινόω δὲ μάλιστα πιφασσιόμενος φάτο μῦθον·

Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδεΐνετε λαῶν,

πέμπετέ με σπείσαντες ἀπήμονα, χαίρετε δ' αὐτοί·

40 ἤδη γὰρ τετέλεσται, ἃ μοι φίλος ἤθελε θῦμός,

πομπή καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ Οὐρανίωνες

ἄλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν

νοστήσας εὐροιμι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.

ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας

45 κουριδίας καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὁπάσειαν

παντοίην, καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἶη.

ᾧς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον

πεμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.

καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

50 Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος, μέθυ νεῖμιον

πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ὅφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ

τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἐὼν ἐς πατρίδα γαῖαν.

ᾧς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα,

νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν

55 ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

αὐτόθεν ἐξ ἐδρέων. ἀνὰ δ' ἵστατο δῖος Ὀδυσσεύς,

Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,

καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρέ μοι, ὦ βασίλεια, διαμπερές, εἰσόκε γῆρας

60 ἔλθῃ καὶ θάνατος, τὰτ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.
αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ
παῖσι τε καὶ λαοῖσι καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.

Ὡς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο διὸς Ὀδυσσεύς.

τῷ δ' ἅμ' αἰήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
65 ἥγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ δμῶας ἅμ' ἔπεμπε γυναικας·
τὴν μὲν φᾶρος ἔχουσαν εὐπλυνὲς ἠδὲ ριπῶνα,
τὴν δ' ἐτέρην χηλὸν πυκνὴν ἅμ' ἔπεμπε νομίζειν·
ἣ δ' ἄλλῃ σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.

70 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
αἶψα τὰν' ἐν νηϊ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
δεξιόμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἄπασαν·
παδ' δ' ἄρ' Ὀδυσσεῖ στόρεσαν ῥῆγός τε λίνον τε
νῆός ἐπ' ἱπριόφιν γλαφυρῆς, ἵνα νήγρετον εὐδοί,
75 πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβήσετο καὶ κατέλεντο
σιγῇ· τοὶ δὲ κἀκίζον ἐπὶ κληῖσιν ἕναστοι
πόσῳ· πείσμα δ' ἔλυσον ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.

ἔνθ' οἱ ἀνακλιθέντες ἀνερρίπτουν ἄλλα πηδῶ·
καὶ τῷ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτεν,
80 νήγρετος, ἠδίστος, θανάτῳ ἄγχιστα εἰοικώς.
ἣ δ' ὣς τ' ἐν πεδίῳ τετράοροι ἄρστενες ἵπποι,
πάντες ἅμ' ὀρμηθέντες ὑπὸ κληγῆσιν ἰμάσθλης,
ὑψὺς ἀειρόμενοι, ῥίμφα πρήσσουσι κέλευθον·
ὥς ἄρα τῆς πρύμνης μὲν ἀείρετο, πῦμα δ' ὀπισθεν

85 πορφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης.

ἢ δὲ μάλ' ἀσφαλέως θέεν ἔμπεδον· οὐδέ κεν ἵρηξ
κίρκιος ὁμαρτήσκειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν·

ὥς ἢ ῥίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
ἄνδρᾶ φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μήδε' ἔχοντα·

90 ὃς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν,

ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων,
δὴ τότε γ' ἀτρέμας εὖδε, λελασμένος ὅσσ' ἐπεπόνθει.

Εὖτ' ἀστήρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅστε μάλιστα
ἔρχεται ἀγγέλλων φάος Ἡοῦς ἡριγενείης·

95 τῆμος δὴ νήσῳ προσεκίλνατο ποντοπόρος νηῦς.

Φόρκυνος δὲ τίς ἐστι λιμὴν, ἁλίιοιο γέροντος,
ἐν δὴμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλήτες ἐν αὐτῷ

ἄπται ἀπορῥῶγες, λιμένος ποτιπεπτηνῦναι·

αἷτ' ἀνέμων σκεπώωσι δυσάηων μέγα κῆμα

100 ἔκτοθεν· ἐντοσθεν δέ τ' ἄνευ δεσμοῖο μένουσιν

νῆες εὖσσελμοι, ὅτ' ἂν ὄρμου μέτρον ἵκωνται,

αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·

ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἡεροειδές,

ἱρὸν Νυμφάων, αἱ νηϊάδες καλέονται.

105 ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἔασιν

λαῖνοι· ἐνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσοισι μέλισσαι.

ἐν δ' ἴστοι λίθιοι περιμήκεες, ἐνθα τε Νύμφαι

φάρε' ὑφαίνουσιν ἁλιπόρφυρα, θαῦμα ἰδέσθαι·

ἐν δ' ὕδατ' ἀενάοντα, δύο δὲ τέ οἱ θύραι εἰσίν·

110 αἱ μὲν πρὸς Βορέας, καταιβαταὶ ἀνθρώποισιν,
αἱ δ' αὖ πρὸς Νότον εἰσὶ, θεώτεραι· οὐδέ τι πεινῇ
ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν.

Ἔνθ' οἷγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
ἠεῖρῳ ἐπέκλεσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμισυ πάσης,
115 σπερχομένη· τοίῳν γὰρ ἐπείγετο χέρσ' ἐρετῶν.

οἱ δ' ἐν νηὸς βάντες εὐζύγου ἠπειρόνδε,
πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐν νηὸς ἄειραν,
αὐτῷ σὺν τῇ λίνῳ καὶ ῥήγεϊ σιγαλόεντι·
καὶ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔδεσαν δεδμημένον ὕπνῳ,
120 ἐν δὲ πτήματ' ἄειραν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγανοὶ
ᾤπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάρυμον Ἀθήνην.
καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πρῆμ' ἐλαίης ἀβρόα θῆκαν
ἐπὶ ὁδοῦ, μὴ ποῦ τις ὁδιτῶν ἀνθρώπων,
πρὶν γ' Ὀδυσῆ' ἔχρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο·

125 αὐτοὶ δ' αὖτ' οἰκόνδε πάλιν κίον. — Οὐδ' Ἐνοσίχθων
λήθεται ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέῳ Ὀδυσσῆϊ
πρῶτον ἐπηπείλησε, Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·

Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
τιμῆεις ἔσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσιν,

130 Φαίηκες, τοῖπερ τοι ἐμῆς ἔξ εἰσι γενέθλης.
καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆ' ἐφάμην κακὰ πολλὰ παθόντα
οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· νόστον δέ οἱ οὔ ποτ' ἀπηθρῶν
πάγῃ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο καὶ κατένευσας.
οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηϊ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες

135 κἀτθεςαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδосαν δέ οἱ ἄσπετα δῶρα,
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλισ, ἐσθῆτά θ' ὕφαντήν,
 πόλλ', ὅς' ἂν οὐδέποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 εἶπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἵσαν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

140 ὦ πόποι, ἔννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον ἔειπες!
 οὔτι σ' ἀτιμάζουσι θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη,
 πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίῃσιν ἰάλλειν.
 ἀνδρῶν δ' εἶπερ τίς σε βίῃ καὶ κάρτεϊ εἴκων
 οὔτι τίει, σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰεὶ.

145 ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων·
 αἰψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, Κελαινεφές, ὥς ἀγορεύεις·
 ἀλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι ἠδ' ἄλλεῖνω.

νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα,

150 ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν, ἐν ἡεροιδεῖ πόντῳ
 ῥαῖσαι· ἴν' ἤδη σκῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς
 ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

ὦ πέπον, ὥς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,

155 ὅππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προΐδωνται

λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης,

νῆϊ θοῇ ἵκελον· ἵνα θανμάζωσιν ἅπαντες

ἀνθρώποι· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.

Λυτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἤκουσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

160 βῆ ῥ' ἵμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν.
 ἔνθ' ἔμεν· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἦλυθε ποντοπόρος νηὺς,
 ῥίμφα διωγομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἑνოსίχθων,
 ὃς μιν λαὸν ἔθηκε, καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθεν,
 χειρὶ παταπρηγεῖ ἑλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.

165 Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον.

Φαίηκες δολιχέρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.

ᾧδε δέ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Ἦ μοι, τίς δὴ νῆα θοὴν ἐπέδῃσ' ἐνὶ πόντῳ,
 οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προὔφαίνετο πᾶσα.

170 Ὡς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.
 τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Ἦ πόποι! ἡ μάλα δὴ με παλαίφατα θέσφαθ' ἱκάνει
 πατρὸς ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγᾶσθαι
 ἡμῖν, οὐνεκα πομπὸι ἀπήμονές εἰμεν ἀπάντων.

175 φῆ ποτὲ Φαίηκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα,
 ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν, ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ
 ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἡμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.
 ὥς ἀγόρευ' ὁ γέρων· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὥς ἂν ἐγὼν εἴπω, πειθώμεθα πάντες·

180 πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἴκηται
 ἡμέτερον προτὶ ἄστν· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
 δώδεκα κειριμένους ἱερεύσομεν, αἳ κ' ἐλέησῃ,
 μῆδ' ἡμῖν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔδδειςαν, ἐτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.

- 185 ὥς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Ποσειδάωνι ἄνακτι
 δήμου Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
 ἔσταότες περὶ βωμόν. — Ὁ δ' ἔγχετο διὸς Ὀδυσσεύς,
 εὐδῶν ἐν γαίῃ πατρῷῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,
 ἦδη δὴν ἀπεῶν· περὶ γὰρ θεὸς ἡέρα χεῦεν
 190 Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς· ὄφρα μιν αὐτὸν
 ἄγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσαιο,
 μή μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη, ἄστοι τε φίλοι τε,
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
 τοῦνεκ' ἄρ' ἄλλοειδέα φαινέσκειτο πάντα ἄνακτι,
 195 ἀτραπιτοὶ τε διηνεκίees, λιμένες τε πᾶνορμοι,
 πέτραι τ' ἡλίβατοι καὶ δένδρεα τηλεθόωντα.
 στῇ δ' ἄρ' ἀναΐξας, καὶ ῥ' εἶσιδε πατρίδα γαίαν·
 ὦμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγετο μηρὼ
 χερσὶ καταπρηγέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ηὔδα·
 200 ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαίαν ἰκάνω;
 ἦ ῥ' οἴγ' ὑβρισταὶ τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,
 ἦε φιλόξεينوι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής;
 πῇ δὴ χρήματα πολλὰ φέρω τάδε; πῇ τε καὶ αὐτὸς
 πλάζομαι; αἶθ' ὄφελον μεῖναι παρὰ Φαιήκεσσιν
 205 αὐτοῦ· ἐγὼ δέ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
 ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει, καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.
 νῦν δ' οὐτ' ἄρ' πῃ θέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ
 χαλλείφω, μήπως μοι ἔλωρ ἄλλοισι γένηται.
 ὦ πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες οὐδὲ δίκαιοι

210 ἦσαν Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,
οἳ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον! ἦ τέ μ' ἔφαντο
ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, οὐδ' ἐτέλεσσαν.

Ζεὺς σφείας τίσαιθ' ἱκετήσιος, ὅστε καὶ ἄλλους
ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται, ὅστις ἀμάρτη.

215 ἀλλ' ἄγε δὴ τὰ χρήματ' ἀριθμήσω, καὶ ἰδωμαι,
μήτι μοι οἴωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.

Ὡς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας ἠδὲ λέβητας
ἠρίθμει καὶ χρυσὸν, ὕφαντά τε εἴματα καλά.

τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' οὔρετο πατρίδα γαῖαν,

220 ἐρπύζων παρὰ Σῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
πόλλ' ὀλοφυρόμενος. σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
ἀνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέφ', ἐπιβώτορι μῆλων,
παναπάλω, οἷοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
δίπτυχον ἄμφ' ὤμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λώπην·

225 ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χερσὶ δ' ἄκοντα.
τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθεν,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

ᾧ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κηράνω τῷδ' ἐνὶ χῶρῳ,
χαῖρέ τε, καὶ μὴ μοί τι κακῷ νόῳ ἀντιβολήσῃς,

230 ἀλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε
εὐχομαι, ὥστε θεῶ, καὶ σεν φίλα γούναθ' ἱκάνω.

καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·

τίς γῆ, τίς δῆμος, τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
ἦ ποῦ τις νήσων εὐδείελος, ἥ τίς ἀπὸ τῆς

235 μεῖθ' ἄλι κεκλιμένη ἐριβώλακος ἡπεῖροιο·

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
νῆπιός εἰς, ὧ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι. οὐδέ τι λίην
οὐτῶ νῶνυμός ἐστιν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,

240 ἤμην ὅσοι ναίουσι πρὸς Ἡῶ τ' Ἡελιόν τε,
ἦδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ Ζόφον ἡρόεντα.

ἦτοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἱππῆλατός ἐστιν,
οὐδὲ λίην λυπρή, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
ἐν μὲν γάρ οἱ σῖτος ἀθάσφατος, ἐν δέ τε οἶνος

245 γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖα τ' ἐέρση·
αἰγίβοτος δ' ἀγαθὴ καὶ βούβοτος· ἔστι μὲν ὕλη
παντοίη, ἐν δ' ἄρδμοι ἐπηετανοὶ παρέασιν.

τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἱκεῖ,
τήνπερ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.

250 Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
χαίρων ἢ γαίῃ πατρῴῃ, ὧς οἱ ἔειπεν
Παλλὰς Ἀθηναίη, κοῦρη Διὸς αἰγιόχοιο·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

οὐδ' ὄγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον,
255 αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυπερδέα νωμῶν·

Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,
τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς
χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τοσαῦτα
φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,

- 260 Ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, δς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ
 ἀνέρας ἀλφειστὰς νῆα ταχέεσσι πόδεσσιν·
 οὐνεκά με σπερέσαι τῆς ληΐδος ἥθελε πάσης
 Τρωϊάδος, τῆς εἶνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,
 ἀνδρῶν τε πολέμους, ἀλγεινὰ τε κύματα πείρων·
 265 οὐνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον
 δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἦρχον ἑταίρων.
 τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλλον χαλκῆρεϊ δουρὶ
 ἀγρόθεν, ἐγγὺς ἐδοῖο λοτησάμενος σὺν ἑταίρῳ·
 νῆε δὲ μάλα δνοφερὴ κατέχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
 270 ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δέ ε' θυμὸν ἀπούρας.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τότε κατέκτανον δ'εἰ χαλκῷ,
 αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων φοίνικας ἀγρουὺς
 ἑλλισάμην, καὶ σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα·
 τοὺς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστήσαι καὶ ἐφέσσαι,
 275 ἢ εἰς Ἥλιδα διαν, ὅθι πρᾶτεύουσιν Ἑπειοί.
 ἀλλ' ἦτρι σφέας κείθεν ἀπώσατο ἴς ἀνέμοιο,
 πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἦθελον ἐξαπατῆσαι.
 κείθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 σπουδῇ δ' ἴς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
 280 δόρπου μνήστις ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι·
 ἀλλ' αὐτῶς ἀποβάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κερμηῶτα·
 οἱ δὲ κρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες
 κάτθεσαν, ἔνθα περ αὐτὸς ἐπὶ φαρμάδοισιν ἐκείμην.

285 οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὐναιομένην ἀναβάντες

ῥχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν ἀκαχήμενος ἦτορ.

Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἥϊκτο γυναικὶ

καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίῃ·

290 καὶ μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Κερδαλέος κ' εἶη καὶ ἐπίκλοπος, ὅς σε παρέλθοι
ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.

σχέτλιε, ποικιλομήτα, δόλων ἄτ', οὐκ ἄρ' ἔμελλες,

οὐδ' ἐν σῇ περ ἔων γαίῃ, λήξειν ἀπατάων,

295 μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν·

ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω

κέρδε'· ἐπεὶ σὺ μὲν ἔσσι βρότων ὄχ' ἄριστος ἀπάντων

βρυλῇ καὶ μύθοισιν, ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσιν

μήτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σὺν' ἔγνως

300 Παλλὰδ' Ἀθηναίην, κούρην Διός, ἥτε τοι αἰεὶ

ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι ἡδὲ φυλάσσω,

καὶ δέ σε Φαίηκες φίλον πάντεσσιν ἔζηκα.

νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμεν, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφίηνω,

χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ

305 ὥπασαν, οἷμαδ' ἰόντι, ἐμῇ βουλῇ τε νόφ τε,

εἴπω θ', ὅσσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσιν

κίδε' ἀνασχεῖσθαι· σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,

μηδέ τω ἐμφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν μήτε γυναικῶν,

πάντων, οὐνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῇ

510 πάσχειν ἄλγεια πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἀργαλέον σε, θεά, γινῶναι βροτῶ ἀντιάσαντι,
καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις.
τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσα,
515 εἴως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν.

αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμην αἰπὴν,
βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
οὐ σέγ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διός, οὐδ' ἐνόησα
νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις.
320 [ἀλλ' αἰεὶ, φρεσὶν ἧσιν ἔχων δεδαῖγμένον ἦτορ,
ἠλώμην, εἴως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·

πρὶν γ' ὅτε Φαίηκων ἀνδρῶν ἐν πίοις δῆμῳ
θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.]
ἴδν δέ σε πρὸς πατρός γουνάζομαι – οὐ γὰρ οἶω
325 ἦκεν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην
γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ περτομέουσιν οἶω
ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἴν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπέυσης –
εἰπέ μοι, εἰ ἐτεόν γε φίλην ἐς πατρίδ' ἰκάνω.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
330 αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·

τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον εὖντα,
οὐνεκ' ἐπητής ἐσσι καὶ ἀγχίνοος καὶ ἐρέφρων.
ἀσπασίως γάρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
ἴετ' ἐνὶ μεγάροισι ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·

- 335 σοὶ δ' οὐπω φίλον ἔστί δαήμεναι οὐδὲ πυθέσθαι,
 πρὶν γ' ἔτι σῆς ἀλόχου πειρήσεται, ἥτε τοι αὐτως
 ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
 φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεοῦση.
 αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὐποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 340 ἥδε, δ' νοστήσεις ὀλέσας ἅπο πάντας ἑταίρους.
 ἀλλὰ τοι οὐκ ἐθέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι,
 πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι κότον ἐνθετο θυμῷ,
 χρώμενος ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 ἀλλ' ἄγε τοι δείξω Ἰθάκης ἔδος, ὄφρα πεποιθήης.
 345 Φόρκυκος μὲν ὅδ' ἔστί λιμὴν, Ἀλίοιο γέροντος·
 ἥδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἑλαιή·
 [ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἄντρον ἐπήρατον, ἡεροειδές,
 ἱρὸν Νυμφάων, αἱ νηϊάδες καλέονται·]
 τοῦτο δὲ τοι σπέος ἔστί κατηρεφές, ἐνθα σὺ πολλὰς
 350 ἔρδεσκες Νύμφησι τεληέσσας ἐκατόμβας·
 τοῦτο δὲ Νήριτόν ἐστιν, ὅρος καταειμένον ὕλη.
 "Ὡς εἰποῦσα θεὰ σπένδασ' ἡέρα· εἴσατο δὲ χθών·
 γῆθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 χαίρων ἢ γαίῃ· κύσε δὲ ζεῖδωρον ἄρουραν.
 355 αὐτίκα δὲ Νύμφης ἡρήσατο, χεῖρας ἀνασχών·
 Νύμφαι νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὐποτ' ἐγώ γε
 ὄψεσθ' ὅμμι' ἐφάμην· νῦν δ' εὐχολῆς ἀγανῆσιν
 χαίρειτ'· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδώσομεν, ὥς τὸ πάρος περ,
 αἶψα ἐκ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη
 "Ὀδυσσεύς. II.

560 αὐτόν τε ζῶειν, καὶ μοι φίλον υἱὸν δέξῃ.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
 ἀλλὰ χρήματα μὲν μυτῶ ἄντρου θεσπεσίοιο
 θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
 565 αὐτοὶ δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.

Ὡς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σπέος ἡεροειδές,
 μαιομένην πνευθμώνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἄσσον πάντ' ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκόν,
 εἵματα τ' εὐποίητα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.
 570 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηκε· λίθον δ' ἐπέθηκε θύρῃσιν
 Παλλὰς Ἀθηναίη, πούρῃ Διὸς αἰγιόχοιο.

Τῷ δὲ καθεζομένῳ ἱερῆς παρὰ πυθμὲν' ἐλαίης,
 φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.
 τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

575 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 φράζεο, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσεις,
 οἳ δὴ τοι τρίετες μέγαρον κᾶτα ποιρανεύουσιν,
 μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·
 ἣ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμόν,

580 πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκαστῷ,
 ἀγγελίας προΐεσσα· νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδου
 φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,

- 385 εἰ μὴ μοι σὺ ἔκαστα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἄγε, μῆτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·
 παρ δέ μοι αὐτῇ στήθι, μένος πολυθαρσὲς ἐνεῖσα,
 οἷον ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.
 αἶ κέ μοι ὥς μεμαυῖα παρασταίης, Γλαυκῶπι·
- 390 καὶ με τριηκοσίοισιν ἔγῳν ἄνδρεςσι μαχοίμην,
 σὺν σοί, πότνια θεά, ὅτε μοι πρόφρασ' ἐπαρήγοις.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 καὶ λίην τοι ἔγωγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις·
 ὅπποτε κεν δὴ ταῦτα πενώμεθα· καὶ τιν' οἶω
- 395 αἵματι τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὐδας
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.
 ἀλλ' ἄγε σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσιν·
 κάρφω μὲν χρóa καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
 ξανθὰς δ' ἐν κεφαλῇς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
- 400 ἔσσω, ὃ με στυνέησιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα·
 κινυζώσω δέ τοι ὄσσε, πύρος περικαλλέ' ἐόντε·
 ὥς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
 σῇ τ' ἀλόχῳ καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
 αὐτὸς δὲ πρῶτιστα συβώτην εἰσαφινέσθαι,
- 405 ὅς τοι ὕψι ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἥπια οἶδεν,
 παῖδά τε σὸν, φιλέει καὶ ἐρέφρονα Πηνελόπειαν.
 δῆεις τόνγε σύεσσι παρήμενον· αἱ δὲ νέμονται
 παρ Κόρακος πέτρῃ, ἐπὶ τε κρήνῃ, Ἀρεθούσῃ,
 ἔσθουσαι βάλανον μένοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ

410 πίνουσαι, τὰς δὲ σεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν.
 ἔνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
 Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱόν, Ὀδυσσεῦ.
 ὅς τοι ἐς εὐρύτορον Λακεδαίμονα παρ Μενέλαον
 415 ὥχετο πεισόμενος μετὰ σὸν κλέος, ἣν που ἔτ' εἴης.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 τίπτε τ' ἄρ' οὐ οἱ εἶπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα;
 ἦ ἵνα που καὶ κείνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχη
 πόντον ἐπ' ἀτρύγετον· βίοντον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσιν;
 420 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 μὴ δὴ τοι κείνός γε λίην ἐνθύμιος ἔστω.
 αὐτὴ μιν πόμπευον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἦροίτο,
 κείς' ἐλθὼν· ἀτὰρ οὕτιν' ἔχει πόνον, ἀλλὰ ἐκηλος
 ἦσται ἐν Ἀτρεΐδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κείται.
 425 ἦ μὲν μιν λοχόωσι νέοι σὺν νηϊ μελαίνῃ,
 ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰδέσθαι·
 ἀλλὰ τάγ' οὐκ οἶω, πρὶν καὶ τινα γαῖα παθέξει.
 [ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοντον κατέδουσιν.]

Ὡς ἄρα μιν φαμένη ράβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη·
 430 κάρφει μὲν οἱ χροὰ καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσιν,
 ἔανθας δ' ἐκ πεφαλῆς ὄλισσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 πάντεσσιν μελίεσσι παλαιοῦ δῆκε γέροντος·
 νινύζωσεν δέ οἱ ὅσσε, πάρος περικαλλέ' ἐόντε·
 ἀμφὶ δὲ μιν ράκος ἄλλο καπὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,

435 ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῶ μεμορυγμένα καπνῶ.
 ἀμφὶ δέ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσσ' ἐλάφοιο,
 ψιλόν· δῶκε δέ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικέα πήρην,
 πυκινὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.

Τῶγ' ὥς βουλευσάντε διέτμαγεν· ἡ μὲν ἔπειτα
 440 εἰς Λακεδαίμονα διὰν ἔβη μετὰ παῖδ' Ὀδυσῆος.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ε.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ε.

S U M M A R I U M.

Simulato hospiti, in casam introducto, Eumaeus, fidissimus servorum, semperque memor domini, carnem porcellinam cum vino apponit (1 - 110). Oriuntur inter eos varii sermones de Ulysse, velut absente, quem in patriam reversurum esse ne iurato quidem credit Eumaeus, nec dubitat, quin etiam Telemachus in itinere procorum insidiis occisus sit (111 - 184). Deinceps, quis esset, interrogatus Ulysses longam seriem fabularum fingit, testatus simul, se apud Thesprotos de ipsius propinquo reditu audivisse (185 - 359): verum ille, nimis incredulus, oblatam de ea re sponsionem abnuit (360 - 408). Denique coenati ambo cum reliquis subulcis (409 - 456), cubitum discedunt frigida nocte, qua Ulysses, priscis ambagibus sermonis usus, corpori tegendo laenam quaerit, accipitque ab Eumaeo, qui mox ad suum custodiam egreditur (457 - 535).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ε.

Ὀδυσσεύως πρὸς Εὐμαίων ὁμιλία!

Αὐτὰρ ὁ ἐκ λιμένος προσέβη τρηχεῖαν ἀταρπὸν
πῶρον ἀν' ὑλήεντα δι' ἄκριας, ἧ οἱ Ἀθήνη
πέφραδε δῖον ὑφορβόν, ὃ οἱ βιότοιο μάλιστα
κῆδετο οἰκῶν, οὐς κτήσατο δῖος Ὀδυσσεύς.

5 Τὸν δ' ἄρ' ἐνὶ προδόμῳ εὖρ' ἤμενον, ἔνθα οἱ αὐλή
ὑψηλὴ δέδομητο, περισπέπτῳ ἐνὶ πύρῳ,
καλὴ τε μεγάλῃ τε, περίδρομος· ἦν ῥα συβώτης
αὐτὸς δεῖμαθ' ὕεσσιν, ἀποικομένοιο ἄνακτος,
νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταο γέροντος,

- 10 ῥυτοῖσιν λάσσει, καὶ ἐθρίγκωσεν ἀχέρδῳ.
 σταυροὺς δ' ἐπὶ δὲ ἔλασσε διαμπερὲς ἔνθα καὶ ἔνθα,
 πυκνοὺς καὶ θαμέας, τὸ μέλαν δρυὸς ἀμφικεάσσας·
 ἔντοςθεν δ' αὐλῆς συφεοὺς δυοκαίδεκα ποίει
 πλησίον ἀλλήλων, εὐνὰς συσὶν· ἐν δὲ ἐκαστῷ
 15 πεντήκοντα σῦες χαμαιευνάδες ἐρχατόωντο,
 θήλειαι τοπάδες· τοὶ δ' ἄρσενες ἐπὶ δὲ ἵαυον,
 πολλὸν παυρότεροι· τοὺς γὰρ μινύθεσκον ἔδοντες
 ἀντίθεοι μνηστῆρες· ἐπεὶ προΐαλλε συβώτης
 αἰεὶ ζατρεφέων σιῶλων τὸν ἄριστον ἀπάντων·
 20 οἱ δὲ τριηκόσιοί τε καὶ ἑξήκοντα πέλοντο.
 πὰρ δὲ κύνες, θήρεσσιν ἐοικότες, αἰὲν ἵαυον
 τέσσαρες, οὓς ἔθρεψε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν.
 αὐτὸς δ' ἀμφὶ πόδεσσιν ἑοῖς ἀράρισκε πέδιλα,
 τάμνων δέρμα βόειον, εὐφροές· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι
 25 ὦχοντ' ἄλλυδις ἄλλος, ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν
 οἱ τρεῖς· τὸν δὲ τέταρτον ἀποπροέηκε πόλινδε,
 σὺν ἀγέμεν μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ἀνάγκη,
 ὄφρ' ἱερεύσαντες κρειῶν κορεσάτατο θυμόν.
 Ἐξαπίνης δ' Ὀδυσῆα ἴδον κύνες ὑλακόμωροι·
 30 οἱ μὲν κεκλήγοντες ἐπιδράμον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἔειπε κερδοσύνη, σῆηπτρον δὲ οἱ ἔηπεσε χειρός.
 ἔνθα κεν ὦ πὰρ σταθμῷ ἀεικέλιον πάθεν ἄλγος·
 ἀλλὰ συβώτης ὦκα ποσὶ κραιπνοῖσι μετασπών
 ἔσσυτ' ἀνὰ πρόθυρον, σκῆτος δὲ οἱ ἔηπεσε χειρός.

5 τοὺς μὲν ὁμοκλήσας σεῦεν κύνας ἄλλυδῖς ἄλλη
 πυκινῇσιν λιθάδεσσιν· ὁ δὲ προσέειπεν ἄνακτα·

ὦ γέρον, ἦ ὀλίγου σε κύνες διεδηλήσαντο
 ἔξαπίνης· καὶ κέν μοι ἐλεγχεῖην κατέχευας.
 καὶ δέ μοι ἄλλα θεοὶ δόσαν ἄλγεά τε στοναχάς τε·
 10 ἀντιθέου γὰρ ἄνακτος ὀδυρόμενος καὶ ἀρεύων
 ἡμῖαι, ἄλλοισιν δὲ σύας σιάλους ἀτιτάλλω
 ἔδμεναι· αὐτὰρ κείνος ἐελδόμενός που ἰδωδῆς
 πλάζετ' ἐπ' ἄλλοθρόων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε,
 εἴ που ἔτι ζῶει καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο.

15 ἀλλ' ἔπεο, κλισίηνδ' ἵομέν, γέρον, ὄφρα καὶ αὐτός,
 σίτου καὶ οἴνοιο πορεσσάμενος κατὰ θυμόν,
 εἵπης, ὀππόθεν ἐσσί, καὶ ὀππόσα κῆδε' ἀνέτλης.

ὦς εἰπὼν κλισίηνδ' ἠγήσατο δῖος ὑφορβός·
 εἶσεν δ' εἰσαγαγών, ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας·
 20 ἐστόρεσεν δ' ἐπὶ δέρμα ἰονθάδος ἀγρίου αἰγός,
 αὐτοῦ ἐνεύναιον, μέγα καὶ δασύ· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
 ὅττι μιν ὡς ὑπέδεκτο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔη τ' ὀνόμαζεν·

Ζεὺς τοι δοίη, ἔεινε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι
 ὅττι μάλιστα' ἐθέλεις, ὅτι με πρόφρων ὑπέδεξο.

25 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 ἔειν', οὐ μοι θέμις ἔστ', οὐδ' εἰ καπίων σέθεν ἔλθοι,
 ἔεινον ἀτιμῆσαι· πρὸς γὰρ Διός εἰσιν ἅπαντες
 ἔεινοί τε πτωχοὶ τε· δόσις δ' ὀλίγη τε φίλη τε
 γίγνεται ἡμετέρῃ· ἦ γὰρ δμῶων δίκη ἐστίν,

60 αἰεὶ δειδιότων, ὅτ' ἐπιπυρρῶσιν ἄνακτες
 οἱ νέοι· ἣ γὰρ τοῦγε θεοὶ πατὰ νόστον ἔδισαν,
 ὅς κεν ἔμ' ἐνδυπέως ἐφίλει, καὶ πτῆσιν ὅπασσεν,
 οἷά τε ᾧ οἰκῇ ἄναξ εὐθυμος ἔδωκεν,
 οἰκόν τε κληρόν τε, πολυμνήστην τε γυναιῖκα,
 65 ὅς οἱ πολλὰ κήμησι, θεὸς δ' ἐπὶ ἔργον ἀέξει,
 ὥς καὶ ἐμοὶ τόδε ἔργον ἀέξεται, ᾧ ἐπιμήνω·
 τῷ κέ με πόλλ' ὤνησεν ἄναξ, εἰ αὐτόθ' ἐγήρα·
 ἀλλ' ὅλεθ' — ὥς ᾧφελλ' Ἑλένης ἀπὸ φῦλον ὀλέσθαι
 πρόχτυ, ἐπεὶ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν.
 70 καὶ γὰρ ἐπειὶς ἔβη Ἀγαμέμνωνος εἵνεκα τιμῆς
 Ἥλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μάχοιτο.
 Ὡς εἰπὼν, ζωστήρι θοῶς συνέεργε χιτῶνα·
 βῆ δ' ἵμεν ἐς συφεούς, ὅθι ἔθνεα ἔρχατο χοίρων·
 ἔνθεν ἔλων, δού' ἐνεικε, καὶ ἀμφοτέρους ἰέρευσεν·
 75 εὐσέ τε μίστυλλέν τε, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειρεν.
 ὀπτήσας δ' ἄρα πάντα φέρων παρέθηκε' Ὀδυσῆϊ
 θέρμ' αὐτοῖς ὀβελοῖσιν· ὁ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυνεν·
 ἐν δ' ἄρα πισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον,
 αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν, ἱποτρύνων δὲ προσηύδα·
 80 Ἔσθιε νῦν, ᾧ ξεῖνε, τάτε δμῶεσσι πάρεσθιν,
 χοῖρε'· ἀτὰρ σιάλους γε σῶας μνηστήρες ἔδουσιν,
 οὐκ ὅπιδά φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητύν·
 σὺ μὲν στέγλια ἔργα θεοὶ μάκαρες φιλέουσιν,
 ἀλλὰ δίκην τίουσιν καὶ αἵσιμα ἔργ' ἀνθρώπων.

5 καὶ μὲν δυσμενέες καὶ ἀνάρσιοι, οἷτ' ἐπὶ γαίης
 ἀλλοτρίης βῶσιν, καὶ σφι Ζεὺς ληΐδα δῶν,
 πλησάμενοι δέ τε νῆας ἔβαν οἰκόνδε νέεσθαι·
 καὶ μὲν τοῖς ὀπίδος κρατερόν δέος ἐν φρεσὶ πίπτει.
 οἶδε δὲ καὶ τι-ῖσασι, θεοῦ δέ τιν' ἔκλυον αὐδὴν.
 00 κείνου λυγρόν ὄλεθρον, ὅτ' οὐκ ἐθέλουσι δικαίως
 μῆσθαι, οὐδὲ νέεσθαι ἐπὶ σφέτερ'· ἀλλὰ ἔκηλοι
 κτήματα δαρδάρπτουσιν ὑπέρβιον, οὐδ' ἐπὶ φειδῶ.
 ὁσαι γὰρ νύκτες τε καὶ ἡμέραι ἐν Διός εἰσιν,
 οὐποθ' ἐν ἱερέουσ' ἱερίῃον, οὐδὲ δύ' οἶω.
 5 οἶνον δὲ φθινύθουσιν ὑπέρβιον ἐξαφύοντες.
 ἦ γάρ οἱ ζωὴ γ' ἦν ἄσπετος· οὐτινι τόσση
 ἀνδρῶν ἡρώων, οὐτ' ἡπείροιο μελαίνης,
 οὐτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτε ἔυνεΐκοσι φωτῶν
 ἔστ' ἄφενος τοσσοῦτον· ἐγὼ δέ κέ τοι ματαλέξω.
 00 δῶδεκ' ἐν ἡπείρῳ ἀγέλαι· τόσα πῶεα οἶων,
 τόσσα συῶν συβόσια, τόσ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν
 βόσκουσι ξεῖνοί τε καὶ αὐτοῦ βώτορες ἄνδρες.
 ἔνθα δέ τ' αἰπόλια πλατέ' αἰγῶν ἔνδεκα πάντα
 ἐσχατῇ βόσκοντ'· ἐπὶ δ' ἄνδρες ἐσθλοὶ ὄρονται.
 05 τῶν αἰεὶ σφιν ἕκαστος ἐπ' ἥματι μῆλον ἀγινεῖ,
 ζατρεφέων αἰγῶν, ὅστις φαίνεται ἄριστος.
 αὐτὰρ ἐγὼ σὺς τάςδε φυλάσσω τε ῥύομαί τε,
 καὶ σφι συῶν τὸν ἄριστον ἐὺ κρίνας ἀποπέμπω.
 Ὡς φάσ'· ὁ δ' ἐνδυκέως κρέα τ' ἥσθιε, πίνε τε οἶνον

110 ἄρπαλέως, ἀπέων· παπὰ δὲ μνηστῆρσι φύτευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἰδῶδῃ,
 καὶ οἱ πλησάμενος δῶκε σκύφον, ὥπερ ἔπινεν,
 οἴνου ἐνίπλειον· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

115 Ἦ φίλε, τίς γάρ σε πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν,
 ὧδε μάλ' ἀφνειὸς καὶ καρτερός, ὥς ἀγορεύεις·
 φῆς δ' αὐτὸν φθίσθαι Ἀγαμέμνονος εἵνεκα τιμῆς;
 εἰπέ μοι, αἴ κέ ποδι γνῶω τοιοῦτον ἔοντα.

Ζεὺς γάρ που τόγῃ οἶδε καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 120 εἰ κέ μιν ἀγγείλαιμι ἰδὼν· ἐπὶ πολλὰ δ' ἀλήθην.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 ὦ γέρον, οὔτις πεῖνον ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν
 ἀγγέλλων πείσειε γυναῖκά τῃ καὶ φίλον υἱόν·
 ἀλλ' ἄλλως κομιδῆς περρημένοι ἄνδρες ἀλῆται
 125 ψεύδοντ', οὐδ' ἐθέλουσιν ἀληθεῖα μυθήσασθαι.

ὅς δέ κ' ἀλητεύων Ἰθάκης ἐς δῆμον ἵκηται,
 ἐλθὼν ἐς δέσποιναν ἑμὴν, ἀπατήλια βάζει·
 ἢ δ' εὖ δεξαμένη φιλέει, καὶ ἕκαστα μεταλλᾷ·
 καὶ οἱ ὀδυρομένη βλεφάρων ἄπο δάκρυα πίπτει,
 130 ἢ θείμις ἰστί γυναικός, ἐπὴν πόσις ἄλλοθ' ὄληται.
 αἰψά κε καὶ σύ, γεραιέ, ἔπος παρατεκτῆναιο.

[εἰ τίς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα δοίῃ.]

τοῦ δ' ἤδη μέλλουσι κύνες ταχέες τ' οἴωνοι
 ῥινὸν ἀπ' ὀστέοφιν ἐρύσαι· ψυχὴ δὲ λείλοιπεν·

55 ἢ τόνγ' ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ὅστέα δ' αὐτοῦ
 κείται ἐπ' ἡπείρου, ψαμάθω εἰλυμένα πολλῇ.
 ὣς ὁ μὲν ἔνθ' ἀπόλωλε· φίλοισι δὲ κῆδε' ὀπίσσω
 πᾶσιν, ἐμοὶ δὲ μάλιστα, τετεύχεται· οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον
 ἥπιον ὧδε ἄνακτα κηρήσομαι, ὅππός' ἐπέλθω.

40 οὐδ' εἴ πεν πατρὸς καὶ μητέρος αὐτὶς ἴκωμαι
 οἶκον, ὅθι πρῶτον γενόμην, καὶ μ' ἔτρεφον αὐτοί.
 οὐδέ νυ τῶν ἔτι τόσσον ὀδύρομαι, ἰέμενός περ
 ὀφθαλμοῖσιν ιδέσθαι, ἔων ἐν πατρίδι γαίῃ.
 ἀλλὰ μ' Ὀδυσσεύης πόθος αἶνυται οἰχομένοιο.

45 τὸν μὲν ἐγὼν, ὃ ἔεινε, καὶ οὐ παρεόντ', ὀνομάζειν
 αἰδέομαι· πέρι γὰρ μ' ἐφίλει καὶ κήδετο θυμῷ.
 ἀλλὰ μιν ἡθεῖον καλέω, καὶ νόσφιν ἐόντα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

ὦ φίλ', ἐπειδὴ πάμπαν ἀναΐνεται, οὐδ' ἔτι φῆσθα
 50 κείνον ἐλεύσεσθαι, θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος·
 ἀλλ' ἐγὼ οὐκ αὐτῶς μυθήσομαι, ἀλλὰ σὺν ὄρκῳ,
 ὡς νεῖται Ὀδυσσεύς· εὐαγγέλιον δέ μοι ἔστω
 αὐτίκ', ἐπεὶ πεν κείνος ἰὼν τὰ ἃ δώμαθ' ἴκηται·
 [ἔσσαι με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλὰ.]

55 πρὶν δέ κε, καὶ μάλα περ πεκλημένος, οὔτι δεχοίμην.
 ἐχθρὸς γάρ μοι κείνος ὁμῶς. Αἶδαο πύλῃσιν
 γίγνεται, ὃς πενήνῃ εἰκῶν ἀπατήλια βάζει.
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξενίῃ τε τράπεζα,
 ἰστίῃ τ' Ὀδυσσεύς ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω.

160 ἢ μὲν τοι τάδε πάντα τελείται, ὥς ἀγορεύω.
 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 τοῦ μὲν φθινόρτος μηνός, τοῦ δ' ἰσταμένοιο,
 οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται, ὅστις ἐκείνου
 ἐνθάδ' ἀτιμάζει ἄλοχον καὶ φαίδιμον υἱόν.

165 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαίε συβῶτα·
 ὦ γέρον, οὐτ' ἄρ' ἐγὼν εὐαγγέλιον τόδε τίσω,
 οὐτ' Ὀδυσσεὺς ἔτι οἶκον ἐλεύσεται· ἀλλὰ ἔπιλος
 πῖνε, καὶ ἄλλα παρὲς μεμνώμεθα, μηδέ με τούτων
 μίμνησθ'· ἦ γὰρ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐμοῖσιν

170 ἄχνηται, ὅπποτε τις μνήσῃ κεδνοῖο ἄνακτος.
 ἀλλ' ἦτοι ὀρκὸν μὲν ἑάσομεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἔλθοι, ὅπως μιν ἔγωγ' ἐθέλω καὶ Πηνελόπεια,
 Λαέρτης θ' ὁ γέρον καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.
 νῦν αὖ παιδὸς ἄλαστον ὀδύρομαι, ὃν τέκ' Ὀδυσσεύς,

175 Τηλεμάχου· τὸν ἐπεὶ θρέψαν θεοὶ, ἔρνεϊ ἴσον,
 καὶ μιν ἔφην ἔσσεσθαι ἐν ἀνδράσιν οὔτι χέρηα
 πατρὸς ἑοῖο φίλοιο, δέμας καὶ εἶδος ἀγητόν·
 τοῦ δέ τις ἀθανάτων βλάβη φρένας ἔνδον εἴσας,
 ἢ τίς ἀνθρώπων· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν

180 ἐς Πύλον ἡγαθήν· τὸν δὲ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
 οἴκαδ' ἰόντα λοχῶσιν, ὅπως ἀπὸ φύλον ὀληται
 νώνυμον ἐξ Ἰθάκης Ἀρκησίου ἀντιθέοιο.
 ἀλλ' ἦτοι κείνον μὲν ἑάσομεν, ἦ κεν ἀλώῃ,
 ἦ κε φύγοι, καὶ νῦν οἱ ὑπέρσχοι χεῖρα Κρονίων.

185 ἄλλ' ἄγε μοι σύ, γεραιέ, τὰ σ' αὐτοῦ κήδε' ἐνισπε,
καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ·
τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆες;
ὅπποις δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
190 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὄϊομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
εἴη μὲν νῦν νῶϊν ἐπὶ χρόνον ἡμὲν ἐδωδή,
ἡδὲ μέθυστο γλυκερὸν, κλισίης ἐντοσθεν εἰσίν,
195 δαίνυσθαι ἀκρόντ', ἄλλοι δ' ἐπὶ ἔργον ἔποιεν,
ῥηϊδίως κεν ἔπειτα καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἅπαντα
οὔτι διαπρήξαιμι, λέγων ἐμὰ κήδεα θυμοῦ,
ὅσσα γε δὴ εὐρύπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.

Ἐν μὲν Κρητῶν γένος εὐχομαι εὐρείων,
200 ἀνέρος ἀφνειοῦ παῖς· πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι
υἱέες ἐν μεγάρῳ ἡμὲν τράφεν ἡδ' ἐγένοντο,
γνήσιοι ἐξ ἀλόχου· ἐμὲ δ' ὠνητὴ τέκε μήτηρ
παλλὰ κίς, ἀλλὰ με ἴσον ἱθαγενέεσσιν ἐτίμα
Καστώρ· Τλακίδης, τοῦ ἐγὼ γένος εὐχομαι εἶναι·
205 ὃς τότε' ἐνὶ Κρήτεσσι, θεὸς ὧς, τίετο δήμῳ,
ὄλβῳ τε πλούτῳ τε, καὶ υἰάσι πυδαλίμοισιν.
ἄλλ' ἦτοι τὸν Κῆρες ἔβαν θανάτοιο φέρουσαι
εἰς Αἴδαο δόμους· τοὶ δὲ ζωὴν ἐδάσαντο
παῖδες ὑπέρθυμοι, καὶ ἐπὶ κλήρους ἐβάλλοντο·
Ὀδυσσεύς. II.

210 αὐτὰρ ἐμοὶ μάλα παῦρα δόσαν, καὶ οἷμ' ἔνειμαν.
 ἡγαγόμεν δὲ γυναιῖκα πολυκλήρων ἀνθρώπων,
 εἶπεν' ἐμῆς ἀρετῆς· ἐπεὶ οὐκ ἀποφώλιος ἦα,
 οὐδὲ φυγοπτόλεμος· νῦν δ' ἤδη πάντα λέλοιπεν·
 ἀλλ' ἔμπης καλάμην γέ σ' ὄτομαι εἰσορόωντα
 215 γιγνώσκειν· ἥ γάρ με δύη ἔχει ἥλιθα πολλή.
 ἥ μὲν δὴ θάρσος μοι Ἄρης τ' ἔδωκε καὶ Ἀθήνη,
 καὶ ῥήξηνορίην· ὁπότε κρίνοιμι λόχονδε
 ἀνδρας ἀριστῆας, κακὰ δυσμενέεσσι φυτεύων,
 οὔποτέ μοι θάνατον προτιόσσετο θυμὸς ἀγῆνωρ,
 220 ἀλλὰ πολὺ πρῶτιστος ἐπάλμενος ἔρχει ἔλεσσκον
 ἀνδρῶν δυσμενέων ὅ,τε μοι εἴξειε πόδεςσιν.
 τοῖος ἔ' ἐν πολέμῳ· ἔργον δέ μοι οὐ φίλον ἔσκεν,
 οὐδ' οἰκωφελίη, ἥτε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα·
 ἀλλὰ μοι αἰεὶ νῆες ἐπήρετμοι φίλαι ἦσαν,
 225 καὶ πόλεμοι καὶ ἄκοντες εὐξέστοι καὶ οἴστοί,
 λυγρά, τάτ' ἄλλοισιν γε καταριγῆλὰ πέλονται.
 αὐτὰρ ἐμοὶ τὰ φίλ' ἔσκε, τὰ που θεὸς ἐν φρεσὶ θῆκεν·
 ἄλλος γάρ τ' ἄλλοισιν ἀνὴρ ἐπιτέρπεται ἔργοις.
 πρὶν μὲν γάρ Τροίης ἐπιβήμεναι υἷας Ἀχαιῶν,
 230 εἰνάκισ ἀνδράσιν ἦρξα καὶ ὠκυπόροισι νέεσσιν
 ἀνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· καὶ μοι μάλα τύγχανε πάντα.
 τῶν ἐξαιρεύμεν μενοεικέα, πολλὰ δ' ὀπίσσω
 λάγχανον· αἶψα δὲ οἶκος ὀφέλλετο, καὶ ῥα ἔπειτα
 δεινὸς τ' αἰδοῖός τε μετὰ Κρήτεσσι τετύγμην.

- 235 ἀλλ' ὅτε δὴ τήνγ' ἐστυγερὴν ὁδὸν εὐρύσκα Ζεὺς
 ἰφράσαθ', ἢ πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσεν,
 δὴ τότε ἔμ' ἥνωγον καὶ ἀγκυλὸν Ἰδομενεῖα
 νήεσσ' ἡγήσασθαι ἐς Ἴλιον· οὐδέ τι μῆχος
 ἦεν ἀνίνασθαι, χαλεπὴ δ' ἔχε δῆμου φῆμις.
- 240 ἔνθα μὲν εἰνάετες πολεμίζομεν νῆες Ἀχαιῶν,
 τῷ δεκάτῳ δὲ πόλιν Πριάμου πέρσαντες ἔβημεν
 οἴκαδε σὺν νήεσσι· θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς.
 αὐτὰρ ἐμοὶ δειλῶ κακὰ μήδετο μητίετα Ζεὺς·
 μῆνα γὰρ οἷον ἔμεινα τεταρπόμενος τεκέεσσιν,
- 245 κουριδίη τ' ἀλόχῳ καὶ κτήμασιν· αὐτὰρ ἔπειτα
 Αἴγυπτόνδε με θυμὸς ἀνώγει ναυτίλλεσθαι,
 νῆας ἔϋ στείλαντα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·
 ἐννέα νῆας στεῖλα, θοῶς δ' ἐσαγείρατο λαός.
- Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἐταῖροι
 250 δαίνυντ'· αὐτὰρ ἐγὼν ἱεράϊα πολλὰ παρεῖχον,
 θεοῖσιν τε ῥέζειν, αὐτοῖσί τε δαῖτα πένεσθαι.
 ἑβδομάτῃ δ' ἀναβάντες ἀπὸ Κρήτης εὐρείης
 ἐπλέομεν Βορρῇ ἀνέμῳ ἀπραεῖ, παλῶ,
 ῥηϊδίως, ὥσεί τε κατὰ ῥόον· οὐδέ τις οὖν μοι
 255 νηῶν πημάνθη, ἀλλ' ἀσκηθέες καὶ ἄνουσοι
 ἦμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε κυβερνῆται τ' Ἴθυνον.
 πεμπταῖοι δ' Αἴγυπτον ἐϋρρέιτην ἰκόμεσθα·
 στήσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.
 ἔνθ' ἦτοί μιν ἐγὼ κελόμην ἐρίηρας ἐταίρους

260 αὐτοῦ παρ νήεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι.
 ὀπτήρας δὲ κατὰ σκοπιᾶς ὤτρυνε νέεσθαι.
 οἱ δ' ὕβρει τῖζαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,
 αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περιπαλλεύς ἀγροὺς
 πόρθεον, ἐν δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νήπια τέκνα,
 265 αὐτοὺς τ' ἔπεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὐτῇ.
 οἱ δὲ βοῆς αἰόντες, ἄμ' ἡοῖ φαινομένηφιν
 ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεζῶν τε καὶ ἵππων,
 χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 φῦζαν ἱμοῖς ἑτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
 270 μῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔστη.
 ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξεί χαλκῶ,
 τοὺς δ' ἄναγον ζώους, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἱμοὶ Ζεὺς αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ποίησ' - ὥς ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 275 αὐτοῦ ἐν Αἰγύπτῳ! ἔτι γὰρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο -
 αὐτὶς ἀπὸ κρατὸς πυνέην εὐτυχετον ἔθνηκα,
 καὶ σάκος ἑμοῖον· δόρυ δ' ἐκβαλον ἔκτοσε χειρός·
 αὐτὰρ ἐγὼ βασιλῆος ἐναντίον ἦλυθον ἵππων,
 καὶ κῦσα γούνασ' ἑλών· ὁ δ' ἐρύσατο, καὶ μ' ἐλέησεν·
 280 ἐς δίφρον δέ μ' ἔσας ἄγεν οἴκαδε δακρυχέοντα.
 ἦ μὲν μοι μάλα πολλοὶ ἐπήϊσσαν μελήεσιν,
 ἰέμενοι κτεῖναι - δὴ γὰρ περὶ λώατο λίην -
 ἀλλ' ἀπὸ καῖνος ἔρυκε, Διὸς δ' ὠπίζετο μῆνιν
 ξεῖνιου, ὅστε μάλιστα νεμεσσάται κακὰ ἔργα.

- 285 ἔνθα μὲν ἐπτάετες μένον αὐτόθι, πολλὰ δ' ἄγχιρα
 χρήματ' ἀν' Αἰγυπτίους ἄνδρας· δίδουσαν γὰρ ἅπαντες.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθεν,
 δὴ τότε Φοῖνιξ ἦλθεν ἀνὴρ, ἀπατήλια εἰδώς,
 τρώκτης, ὃς δὴ πολλὰ πιάκ' ἀνθρώποισιν ἐώργει·
 290 ὃς μ' ἄγε παρκεπιθῶν ἦσι φρεσίν, ὄφρ' ἰκόμεσθα
 Φοινίκην, ὅθι τοῦγε δόμοι καὶ πιτήματ' ἔκειτο.
 ἔνθα παρ' αὐτῷ μεῖνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 ἅψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
 295 ἐς Διβύην μ' ἐπὶ νηὸς ἐέσσατο ποντοπόροιο,
 ψεύδεα βουλεύσας, ἵνα οἱ σὺν φόρτον ἄγοιμι·
 κείθι δέ μ' ὥς περάσειε, καὶ ἄσπετον ὦνον ἔλοιτο.
 τῷ ἐπόμεν ἐπὶ νηὸς, ὀϊόμενός περ, ἀνάγκη.
 ἦ δ' ἔθρεν Βορέη ἀνέμῳ ἀκραεῖ, καλῷ,
 300 μέσσον ὑπὲρ Κρήτης· Ζεὺς δέ σφισι μῆδετ' ὄλεθρον.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ Κρήτην μὲν ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 φαίνετο γαῖᾶν, ἀλλ' οὐρανὸς ἠδὲ θάλασσα,
 δὴ τότε πυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίων
 νηὸς ὑπερ γλαφυρῆς· ἦχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 305 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ περαυνόν·
 ἦ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα περαυνῶ,
 ἐν δὲ θεοῖου πλήτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἅπαντες.
 οἱ δὲ κορώνησιν ἦκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 νύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.

- 310 αὐτὰρ ἐμοὶ Ζεὺς αὐτὸς, ἔχοντί περ ἄλγεα θυμῷ,
 ἰστὸν ἀμειψάμετον νηὸς κυανοπρώροιο
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθνηεν, ὅπως ἔτι πῆμα φύγοιμι.
 τῷ ῥα περιπλεχθεῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν·
 ἐννῆμαρ φερόμην, δεκάτῃ δέ με νυκτὶ μελαίνῃ
 315 γαίῃ Θεσπρωτῶν πέλασεν μέγα κῆμα κυλίνδον.
 ἔνθα με Θεσπρωτῶν βασιλεὺς ἐκομίσσατο Φεῖδων
 ἦρως ἀπριάτην· τοῦ γὰρ φίλος υἱὸς ἐπελθὼν
 αἰθρῷ καὶ καμάτῳ δεδμημένον ἦγεν εἰς οἶκον,
 χεῖρὸς ἀναστήσας, ὄφρ' ἵκετο δώματα πατρός·
 320 ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔσσειεν.
 ἔνθ' Ὀδυσῆος ἐγὼ πυθόμην· κείνος γὰρ ἔφασκεν
 Ζεὺνίσαι ἠδὲ φιλῆσαι ἰόντ' εἰς πατρίδα γαίαν·
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα Ξυναγεῖρατ' Ὀδυσσεύς,
 χαλκὸν τε χρυσόν τε, πολέμητον τε σίδηρον.
 325 καὶ νῦν πεν εἰς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσποι·
 τόσσα οἱ ἐν μεγάροις κειμήλια κείτο ἀνακτος.
 τὸν δ' εἰς Λαδῶνην φάτο βήμεναι, ὄφρα θεοῖο
 ἐκ δρυὸς ὑψικέμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσαι,
 ὅπως νοστήσει Ἰθάκης εἰς πόινα δῆμον,
 330 ἣδ' ἤδη δὴν ἀπιών, ἧ ἀμφυδὸν, ἧ πρυφηδόν.
 ὦμοσε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 τῆμα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτίας ἔμμεν' ἐταίρους,
 οἳ δὴ μιν πέμψουσι φίλην εἰς πατρίδα γαίαν.
 ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς

- 335 ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 ἔνθ' ὅγε μ' ἠνώγει πέμψαι βασιλῆϊ Ἀκάστω
 ἐνδυκέως· τοῖσιν δὲ κακὴ φρεσὶν ἦνδανε βουλή
 ἄμφ' ἐμοί, ὅφρ' ἔτι πάγχυ δύης ἐπὶ πῆμα γενοίμην.
 ἀλλ' ὅτε γαίης πολλὸν ἀπέπλω ποντοπόρος νηὺς,
- 340 αὐτίκα δούλιον ἦμαρ ἐμοὶ περιμηχανόωντο·
 ἐκ μὲν με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἔδυσαν,
 ἄμφι δέ μοι ῥάκιος ἄλλο καπὸν βάλλον ἥδ' ἐ χιτῶνα,
 ῥωγαλέα, τὰ καὶ αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρῃαι.
 ἐσπέριοι δ' Ἰθάκης εὐδειέλου ἔργ' ἀφίκοντο·
- 345 ἔνθ' ἐμὲ μὲν κατέδησαν εὖσσελμῳ ἐνὶ νηϊ
 ὀπλῳ εὖστρεφεῖ στερεῶς· αὐτοὶ δ' ἀποβάντες
 ἐσσυμένως παρὰ θῖνα θαλάσσης δόρπον ἔλουντο.
 αὐτὰρ ἐμοὶ δεσμὸν μὲν ἀνέγναμψάν θεοὶ αὐτοὶ
 ῥῆϊδίως· κεφαλῇ δὲ κατὰ ῥάκιος ἀμφικαλύψας,
- 350 ἔεστον ἐφ' ὀλκαιοῖν καταβάς, ἐπέλασσα θαλάσῃ
 στήθος· ἔπειτα δὲ χερσὶ διήρεσσ' ἀμφοτέρησιν
 νηχόμενος, μάλα δ' ὥκα θύρηθ' ἔα ἀμφὶς ἐκείνων.
 ἔνθ' ἀναβάς, ὅθι τε δρίος ἦν πολυανθέος ὕλης,
 κείμην πεπτηώς. οἱ δὲ μεγάλα στενάχοντες
- 355 φοίτων· ἀλλ' οὐ γάρ σφιν ἐφαίνετο κέρδιον εἶναι
 μαίεσθαι προτέρω· τοὶ μὲν πάλιν αὖτις ἔβαινον
 νηὸς ἐπὶ γλαφυρῆς· ἐμὲ δ' ἔκρυψαν θεοὶ αὐτοὶ
 ῥῆϊδίως, καὶ με σταθμῷ ἐπέλασσαν ἄγοντες
 ἀνδρὸς ἐπισταμένου· ἔτι γάρ νύ μοι αἶσα βιῶναι.

- 360 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαίε συβῶτα·
 ἃ δειλὴ ξείνων, ἣ μοι μάλα θυμὸν ὄρινας,
 ταῦτα ἔκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάδες, ἡδ' ὅσ' ἀλήθης.
 ἀλλὰ τὰγ' οὐ κατὰ νόστον οἶομαι, οὐδέ με πείσεις,
 εἰπὼν ἄμφ' Ὀδυσῆϊ· τί σε φρή, τοῖον ἔοντα,
 365 μαφιδίως ψεύδεσθαι; ἐγὼ δ' εὖ οἶδα καὶ αὐτὸς
 νόστον ἑμοῖο ἄνακτος, ὅτ' ἦχθετο πᾶσι θεοῖσιν
 πάγῃ μάλ', ὅττι μιν οὔτι μετὰ Τρώεσσι δάμασσαν,
 ἢ φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον τολύπευσεν.
 τῷ πέν οἱ τίμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 370 ἡδέ κε καὶ ᾧ παιδί μέγα κλέος ἦρατ' ὀπίσσω.
 νῦν δέ μιν ἀπλειῶς Ἀρπυιαὶ ἀνηρείψαντο.
 αὐτὰρ ἐγὼ παρ' ὕεσιν ἀπότροπος· οὐδὲ πόλινδε
 ἔρχομαι, εἰ μὴ πού τι περίφρων Πηνελόπεια
 ἐλθέμεν ὀτρύνῃσιν, ὅτ' ἀγγελίῃ ποθὲν ἔλθοι.
 375 ἀλλ' οἱ μὲν τὰ ἔκαστα παρήμενοι ἐξερέουσιν,
 ἡμὲν οἱ ἄχυννται δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἡδ' οἱ χαίρουσιν βίοτον νήποινον ἔδοντες,
 ἀλλ' ἑμοὶ οὐ φίλον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
 ἐξ οὗ δὴ μ' Αἰτωλὸς ἀνὴρ ἐξήπαφε μύσῳ,
 380 ὅς ῥ' αἰδρα κτείνας, πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἀληθείς,
 ἦλυσ' ἐμὰ πρὸς δώματ'· ἐγὼ δέ μιν ἀμφαγάπαζον.
 φῆ δέ μιν ἐν Κρήτεσσι παρ' Ἰδομενεῆϊ ἰδέσθαι
 νῆας ἀκτιόμενον, τὰς οἱ Εὐνέαξαν ἕελλαι·
 καὶ φάτ' ἐλεύσεσθαι, ἣ ἐς θέρους, ἣ ἐς ὑπώρην,

85 πολλά χρήματ' ἔχοντα, σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν.
καὶ σύ, γέρον πολυπενθές, ἐπεὶ σέ μοι ἤγαγε δαίμων,
μήτε τί μοι ψεύδεσσι χαρίζεο, μήτε τι θέλγε·
οὐ γὰρ τοῖνεκ' ἐγὼ σ' αἰδέσσομαι, οὐδὲ φιλήσω,
ἀλλὰ Δία Ξένιον δείσας, αὐτόν τ' ἐλεαίρων.

390 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἦ μάλα τίς τοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἄπιστος,
οἶόν σ' οὐδ' ὁμόσας περ ἐπήγαγον, οὐδέ σε πείθω.
ἄλλ' ἄγε νῦν ῥήτῃν ποιησόμεθ'· αὐτὰρ ὀπίσθεν
μάρτυροι ἀμφοτέροισι θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

395 εἰ μὲν πεν νοστήσῃ ἄναξ τεὸς ἐς τόδε δῶμα,
ἔσσας με χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα, πέμψαι
Δουλίχιόνδ' ἰέναι, ὅθι μοι φίλον ἔπλετο θυμῷ·
εἰ δέ κε μὴ ἔλθῃσιν ἄναξ τεός, ὥς ἀγορεύω,
διμῶας ἐπισσέυας, βαλέειν μεγάλης κατὰ πέτρης,

400 ὄφρα καὶ ἄλλος πτωχὸς ἀλεύεται ἡπεροπεύειν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε δῖος ὕφορβός·
Ξεῖν', οὕτω γάρ κέν μοι εὐκλείη τ' ἀρετὴ τε
εἴη ἐπ' ἀνθρώπους, ἅμα τ' αὐτίκα καὶ μετέπειτα,
ὅς σ' ἐπεὶ ἐς κλισίην ἄγαγον, καὶ Ξεῖνια δῶκα,
405 αὐτίς δὲ πτείναιμι, φίλον τ' ἀπὸ θυμὸν ἐλόιμην·
πρόφρων πεν δὴ ἔπειτα Δία Κρονίωνα λιτοίμην.
νῦν δ' ὦρῃ δόρποιο· τάχιστα μοι ἔνδον ἐταῖροι
εἶεν, ἵν' ἐν κλισίῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·

410 ἀρχίμολον δὲ σύες τε καὶ ἄνδρες ἦλθον ὑφορβοί.
 τὰς μὲν ἄρα ἔρξαν κατὰ ἦθεα ποιμηθῆναι·
 πλαγχγὴ δ' ἄσπετος ὥρτο συῶν αὐλιζομενάων.
 αὐτὰρ ὁ οἷς ἐτάροισιν ἐκέκλετο δῖος ὑφορβός·

ἤξειδ' ὑῶν τὸν ἄριστον, ἵνα ξείνῳ ἱερεύσω
 415 τηλεδαπῶ· πρὸς δ' αὐτοὶ ὀνησόμεθ', οἵπερ οἷζυν
 δὴν ἔχομεν, πάσχοντες ὑῶν ἔνεπ' ἀργιόδόντων·
 ἄλλοι δ' ἡμέτερον κάματον νῆποινον ἔδουσιν.

ὣς ἄρα φωνήσας κέασε ξύλα νηλεί χαλκῶ·
 οἱ δ' ὕν εἰσηγον μάλα πίονα πενταέτηρον·
 420 τὸν μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐπ' ἐσχάρῃ· οὐδὲ συβώτης
 λήθετ' ἄρ' ἀθανάτων· φρεσὶ γὰρ κέρρητ' ἀγαθήσιν·
 ἀλλ' ὄγ' ἀπαρχόμενος κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλεν
 ἀργιόδοντος ὑός, καὶ ἐπέυχετο πᾶσι θεοῖσιν,
 νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

425 κόψε δ' ἀνασχόμενος σκίζη δρυός, ἣν λίπε κείων·
 τὸν δ' ἔλιπε ψυχῇ· τοὶ δ' ἔσφαζάν τε καὶ εὔσαν·
 αἶψα δέ μιν διέχευαν· ὁ δ' ὠμοθετεῖτο συβώτης,
 πάντοθεν ἀρχόμενος μελέων, ἐς πίονα δημόν.
 καὶ τὰ μὲν ἐν πυρὶ βάλλε, καλύνας ἀλφίτου ἀκτῆ,
 430 μίστυλλον τ' ἄρα τᾶλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἔπειραν,
 ὥπτησάν τε περιφραδέως, ἐρύσαντό τε πάντα·
 βάλλον δ' εἰν ἑλεοῖσιν ἀολλέα· ἂν δὲ συβώτης
 ἴστατο δαιτρεύσων· περὶ γὰρ φρεσὶν αἴσιμα ἦδη.
 καὶ τὰ μὲν ἔπαχα πάντα διεμοιρᾶτο δαΐζων·

- 35 τὴν μὲν Ἰαν Νύμφῃσι καὶ Ἑρμῇ, Μαϊάδος υἱεῖ,
 9ῃην ἐπευξάμενος, τὰς δ' ἄλλας νεῖμεν ἐκάστω·
 γάτοισιν δ' Ὀδυσῆα διηνεκέεσσι γέραςιν
 ἀργιόδοντος ὕος· κῦδαινε δὲ θυμὸν ἄνακτος·
 καὶ μιν φωνήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 40 Αἶθ' οὕτως, Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
 ὡς ἐμοί, ὅττι με, τοῖον ἐόντ', ἀγαθοῖσι γεραίρεις.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 ἔσθιε, δαιμόνιε ξείνων, καὶ τέρπεο τοῖσδε,
 οἷα πάρεςτι· θεὸς δὲ τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' ἑάσει.
 445 ὅ,τι κεν ᾗ θυμῷ ἐθέλῃ· δύναται γὰρ ἅπαντα.
 Ἦ ῥα, καὶ ἄρματα θῦσε θεοῖς αἰετιγενέτησιν·
 σπείσας δ' αἰθοπα οἶνον, Ὀδυσσῆϊ πτολιπόρθῳ
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν· ὁ δ' ἔζετο ἥ παρὰ μοῖρῃ.
 σῖτον δέ σφιν ἔνειμε Μεσαύλιος, ὃν ῥα συβώτης
 450 αὐτὸς κτήσατο οἶος, ἀποικομένοιο ἄνακτος,
 νόσφιν δεσποίνης καὶ Λαέρταος γέροντος·
 παρ δ' ἄρα μιν Ταφίων πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 455 σῖτον μὲν σφιν ἀφείλε Μεσαύλιος· οἱ δ' ἐπὶ κοῖτον,
 σίτου καὶ κραιῶν πεκορημένοι, ἐσσεύοντο.
 Νῦν δ' ἄρ' ἐπῆλθε πακὴ σκοτομήνιος, ἦε δ' ἄρα Ζεὺς
 πάννυχος· αὐτὰρ ἄη Ζέφυρος μέγας, αἰὲν ἔφυδρος.
 τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ πειρητιζῶν.

460 εἴ πως οἱ ἐκδὺς χλαῖναν πόροι, ἢ τιν' ἐταῖρων
ἄλλον ἐποτρύνειεν, ἐπεὶ ἐο κήδετο λίην·

Κέκλυθι νῦν, Εὔμαιε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι,
εὐξάμενός τι ἔπος ἐρέω· οἶνος γὰρ ἀνώγει
ἡλεός, ὅστ' ἐφείηκε πολύφρονά περ μάλ' ἀεῖσαι,
465 καὶ δ' ἀπαλὸν γελάσαι, καὶ τ' ὀρχήσασθαι ἀνῆκεν,
καὶ τι ἔπος προέηκεν, ὅπερ τ' ἄρρητον ἄμεινον.
ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τὸ πρῶτον ἀνέκραγον, οὐκ ἐπιτεύσω.
εἰς' ὥς ἡβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη,
ὥς δ' ὑπὸ Τροίην λόχον ἤγομεν ἀρτύναντες·

470 ἡγεῖσθην δ' Ὀδυσσεύς τε καὶ Ἄτρεΐδης Μενέλαος,
τοῖσι δ' ἅμα τρίτος ἦρχον ἐγών· αὐτοὶ γὰρ ἄνωγον.
ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκόμεσσα ποτὶ πτόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
ἡμεῖς μὲν περὶ ἄστρῳ κατὰ ῥωπήϊα πυκνά,
ἂν δόνακας καὶ ἔλος, ὑπὸ τεύχεσι πεπτηῶτες,

475 κείμεθα. νῦν δ' ἄρ' ἐπῆλθε κακὴ, Βορέας πεσόντος,
πηγυλὶς· αὐτὰρ ὑπερθε χιῶν γένετ', ἡῦτε πάχνη,
ψυχρή, καὶ σαρξέεσσι περιτρέφετο κρύσταλλος.
ἐνθ' ἄλλοι πάντες χλαῖνας ἔχον ἠδὲ χιτῶνας,
εὐδὸν δ' εὐκηλοὶ, σάκεσιν εἰλυμένοι ὤμους·

480 αὐτὰρ ἐγὼ χλαῖναν μὲν ἰὼν ἐτάροισιν ἔλειπον
ἀφραδέως, ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ῥιγασίμεν ἔμπης·
ἀλλ' ἐπόμεν, σάκος οἷον ἔχων καὶ ῥῶμα φαεινόν.
ἀλλ' ὅτε δὴ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
καὶ τότε ἐγὼν Ὀδυσῆα προσηύδων ἐγγὺς ἐόντα,

ἀγκῶνι νύξας· ὁ δ' ἄρ' ἐμπαπέως ὑπάκουσεν·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 οὔτοι ἔτι ζωοῖσι μετέσσομαι, ἀλλὰ με χεῖμα
 δάμναται· οὐ γὰρ ἔχω χλαῖναν· παρὰ μ' ἤπαφε δαίμων,
 οἰοχίτων' ἵμεναι· νῦν δ' οὐκέτι φυκτὰ πέλονται.

Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα νόον σρέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ,
 οἷος ἐκείνος ἦν βουλευόμεν ἠδὲ μάχεσθαι·
 φθεγγάμενος δ' ὀλίγη ὅπ'ι με πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Σίγα νῦν, μήτις σευ Ἀχαιῶν ἄλλος ἀκούσῃ.
 ἦ, καὶ ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σρέθεν, εἶπέ τε μῦθον·

Κλῦτε, φίλοι· θεῖός μοι ἐνύπνιον ἦλθεν ὄνειρος.
 λίην γὰρ νηῶν ἐπὰς ἦλθομεν· ἀλλὰ τις εἴη
 εἰπεῖν Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένι λαῶν,
 εἰ πλέονας παρὰ ναῦφιν ἐποτρύνειε νέεσθαι.

Ὡς ἔφατ'· ἴωρτο δ' ἔπειτα Θόας, Ἀνδραίμονος υἱός,
 παρπαλίμως, ἀπὸ δὲ χλαῖναν θέτο φοινικέεσσαν,
 βῆ δὲ θέειν ἐπὶ νῆας· ἐγὼ δ' ἐνὶ εἵματι κείνου
 πείμην ἀσπασίως· φάε δὲ χρυσόθρονος Ἥως.

Ὡς νῦν ἠβώοιμι, βίη τέ μοι ἔμπεδος εἴη·
 δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,
 ἀμφοτέρων, φιλότῃτι καὶ αἰδοῦ φωτὸς ἔηος·
 νῦν δέ μ' ἀτιμάζουσι κακὰ χροῖ εἵματ' ἔχοντα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαιε συβῶτα·
 ὦ γέρον, αἴνος μὲν τοι ἀμύμων, δν κατέλεξας,
 οὐδέ τί πω παρὰ μοῖραν ἔπος νηιερδὲς ἔειπες·

510 τῷ οὐτ' ἐσθῆτος δευήσεται, οὔτε τευ ἄλλου,
ὧν ἐπέοικ' ἐπέτην ταλαπεῖριον ἀντιάσαντα,
νῦν· ἀτὰρ ἠὲ θέν γε τὰ σὰ ῥά κ' αἶα δνοπαλίξεις.
οὐ γὰρ πολλαὶ χλαῖναι, ἐπημοιβοὶ τε χιτῶνες
ἐνθάδε ἔννυσθαι· μία δ' οἷη φωτὶ ἐκαστῷ.

515 [αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός,
αὐτὸς τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα δώσσει,
πέμψει δ' ὅππῃ σε κραδίη θυμός τε κελεύει.]

Ἦς εἰπὼν ἀνόρουσε· τίθει δ' ἄρα οἱ πυρὸς ἐγγὺς
εὐνήν, ἐν δ' οἴων τε καὶ αἰγῶν δέρματ' ἔβαλλεν.

520 ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κατέλεκετ'· ἐπὶ δὲ χλαῖναν βάλεν αὐτῷ
πυκνὴν καὶ μεγάλην, ἣ οἱ παρεκέσχετ' ἀμοιβάς,
ἔννυσθαι, ὅτε τις χειμῶν ἔκπαγλος ὄροιτο.

Ἦς ὁ μὲν ἔνθ' Ὀδυσσεὺς κοιμήσατο, τοὶ δὲ παρ' αὐτὸν
ἄνδρες κοιμήσαντο νεηνῖαι· οὐδὲ συμβῶτη

525 ἦνδανεν αὐτόθι κοῖτος, ὧν ἄπο κοιμηθῆναι,
ἀλλ' ὅγ' ἄρ' ἔξω ἰὼν ὠπλίζετο· χαῖρε δ' Ὀδυσσεύς,
ὅττι ῥά οἱ βιότου περικήδετο, νόσφιν ἔόντος.

πρῶτον μὲν εἶφος ὅξυ περὶ στιβαροῖς βάλετ' ὦμοις,
ἀμφὶ δὲ χλαῖναν ἐέσσατ' ἀλεξάνεμον, μάλα πυκνήν,

530 ἃν δὲ νάκην ἔλετ' αἰγὸς εὐτρεφέος, μέγαλοιο·
εἵλετο δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκτῆρμα καὶ ἀνδρῶν.
βῆ δ' ἵμεναι κείων, ὅθι περ σύες ἀργιόδοντες
πέτρῃ ὑπο γλαφυρῇ εὐδον, βορέω ὑπ' ἰωγῇ.

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ο.

S U M M A R I U M.

Telemachum, Lacedaemoni desidentem, in somnis monet Minerva, domum ut redeat, quaque via procorum insidias vitet (1 - 45). Ergo is primo mane a Menelao revertendi veniam petit, atque acceptis ab ipso et ab Helena muneribus, conspectaque avi secunda, cum Pisistrato pergit ad navem, in portu Pylio relictam (44 - 181). Pheris iterum deversati, altero die Pylum perveniunt; unde Telemachus, Pisistrato ad patrem remisso, et assumpto Theoclymeno, vate Argivo, tum ob caedem exule, propere solvit, ac intus devia navigatione in patriam advehitur (182 - 300). Ulysses interea cum Eumaeo super coenam consilia confert de protectione in urbem; simul de parentibus suis sciscitatur et de priorē fortuna ipsius (301 - 503): qui natales suos enarrat, atque ut infans olim a Phoenicibus ex insula Syria raptus et Laertae venditus sit (509 - 495). Iam appulsam navem suam Telemachus ad urbem mittit, Theoclymenum cuidam sociorum commendat, ipse autem diverso itinere ad Eumaeum proficiscitur (496 - 557).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ο.

Τηλεμάχου πρὸς Εὐμαιον ἄφιξις.

Ἦ δ' εἰς εὐρύχορον Λακεδαιμόνα Παλλὰς Ἀθήνη
ῥχετ', Ὀδυσσεὺς μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν
νόστου ὑπομνήσουςα, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
εὔρε δὲ Τηλέμαχον καὶ Νέστορος ἀγλαὸν υἱόν,
5 εὐδοντ' ἐν προδόμῳ Μενελάου κυδαλίμοιο·
ἦτοι Νεστορίδην μαλακῶ δεδμημένον ὕπνῳ·
Τηλέμαχον δ' οὐχ ὕπνος ἔχε γλυκύς, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
νύκτα δι' ἀμβροσίην μελεδήματα πατρὸς ἔγειρεν.
ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Ὀδυσσεύς. II.

- 10 Τηλέμαχ', οὐκέτι καλὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλῃσαι,
 κτήματά τε προλιπὼν ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν,
 οὕτω ὑπερφιάλους· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγωσιν,
 κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς.
 ἀλλ' ὄτρυνε τάχιστα βοὴν ἀγαθὸν Μενέλαον
 15 πεμπέμεν, ὅφρ' ἔτι οἴκοι ἀνύμονα μητέρα τέτμῃς.
 ἦδὴ γάρ ῥα πατήρ τε πασίγνητοί τε κέλονται
 Εὐρυμάχῳ κήμασθαι· ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας
 μνηστήρας δώροισι, καὶ ἔξωφειλεν ἔδνα·
 μὴ νύ τι, σεῦ ἀέκητι, δόμων ἐν κτήμα φέρεται.
 20 οἷσθαι γάρ, οἷος θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι γυναικός·
 κείνου βούλεται οἶκον ὀφέλλειν, ὅς κεν ὀπυῖοι,
 παίδων δὲ προτέρων καὶ κουριδίοιο φίλοιο
 οὐκέτι μέμνηται τεθνηότος, οὐδὲ μεταλλά.
 ἀλλὰ σύγ' ἐλθὼν αὐτὸς ἐπιτρέψειας ἔκαστα
 25 δμῳάων, ἣτις τοι ἀρίστη φαίνεται εἶναι·
 εἰσόκε τοι φήνωσι θεοὶ πυδρὴν παράκοιτιν.
 ἄλλο δὲ τοίγε ἔπος ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο θυμῷ.
 μνηστήρων σ' ἐπιτηδὲς ἀριστῆες λοχῶσιν
 ἐν πορθμῷ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
 30 ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰδέσθαι.
 ἀλλὰ τάγ' οὐκ οἶω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθίξει
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.
 ἀλλὰ ἐπὰς γῆσιν ἀπέχειν εὐεργία νῆα,
 νυκτὶ δ' ὁμῶς πλείειν· πέμψει δέ τοι οὖρον ὀπισθεν

55 ἀθανάτων, ὅστις σε φυλάσσει τε ρύεταί τε.

αὐτὰρ ἐπὶ πρῶτην ἀκτὴν Ἰθάκης ἀφίκηται,

νῆα μὲν ἐς πόλιν ὀτρῦναι καὶ πάντας ἐταίρους·

αὐτὸς δὲ πρῶτιστα συβώτην εἰσαφικέσθαι,

ὅς τοι ὕων ἐπίουρος, ὁμῶς δέ τοι ἥπια οἶδεν.

40 ἔνθα δὲ νύκτ' ἀέσαι· τὸν δ' ὀτρῦναι πόλιν εἴσω

ἀγγελίην ἐρέοντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,

οὐνεκά οἱ σῶς ἔσσι, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθας.

Ἥ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦς ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον.

αὐτὰρ ὁ Νεστορίδην ἐξ ἡδέος ὕπνου ἔγειρεν·

45 [λὰΞ ποδὶ κινήσας, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·]

Ἐγρεο, Νεστορίδη Πεισίστρατε! μώνυχας ἵππους

ζεῦξον ὑφ' ἄρματ' ἄγων, ὅφρα κρήσσωμεν ὁδοῖο.

Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἠΐδα·

Τηλέμαχ', οὐπὼς ἔστιν, ἐπειγομένους περ ὁδοῖο,

50 νύκτα διὰ δνοφερὴν ἐλάαν· τάχα δ' ἔσσεται ἡώς.

ἀλλὰ μὲν', εἰσόηε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια Σείη

ἥρως Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος,

καὶ μύθοις ἀγανοῖσι παραυδήσας ἀποπέμψη.

τοῦ γάρ τε ξεῖνος μιμνήσκεται ἥματα πάντα

55 ἀνδρὸς Ξεινοδόκου, ὅς κεν φιλότητα παράσχη.

ὣς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥως,

ἀγχιμόλον δέ σφ' ἦλθε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

ἀνστὰς ἐξ εὐνῆς, Ἑλένης πάρα καλλικόμοιο.

τὸν δ' ὧς οὖν ἐνόησεν Ὀδυσσεὺς φίλος υἱός,

60 σπερχόμενος ῥα χιτῶνα περὶ τροῖ σιγαλόεντα
δύνειν, καὶ μέγα φῶρος ἐπὶ στιβαροῖς βάλετ' ὅμοις
ἥρωος· βῆ δὲ θύραζε, παριστάμενος δὲ προσηύδα·

[Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο.]

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρταμε λαῶν,
65 ἦδη νῦν μ' ἀπόπεμπε φίλην εἰς πατρίδα γαίαν·

ἦδη γάρ μοι θυμὸς ἐέλδεται οἴκαδ' ἰκέσθαι.

Τὸν δ' ἡμειβετ' ἔπειτα βοῶν ἀγαθὸς Μενέλαος·
Τηλέμαχ', οὔτι σ' ἔγωγε πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἐρύξω,
ἴεμινον νόστοιο· νεμεσσωμαι δὲ καὶ ἄλλῳ
70 ἀνδρὶ Ξεινοδόκῳ, ὃς κ' ἔσομαι μὲν φιλήσιν,
ἔσομαι δ' ἐχθαίρησιν· ἀμείνω δ' αἵσιμα πάντα.
ἴσόν τοι κακὸν ἔσθ', ὅστ' οὐκ ἐθέλοντα νέεσθαι
Ξεῖνον ἐποτρύνει, καὶ ὃς ἐσσύμενον κατερύκει.
[χρὴ Ξεῖνον παρεόντα φιλεῖν, ἐθέλοντα δὲ πέμπειν.]

75 ἀλλὰ μὲν, εἰσόκε δῶρα φέρων ἐπιδίφρια θείω
καλά, σὺ δ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδῃς εἶπω δὲ γυναιξίν,
δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκῆν ἅλῃς ἔνδον ἐόντων.
ἀμφοτέρων, κῦδός τε καὶ ἀγλαΐῃ, καὶ ὄνειαρ,
δειπνήσαντας ἵμεν πολλὴν ἐπ' ἀπείρονα γαίαν.

80 εἰ δ' ἐθέλεις τραφῆναι ἀν' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος,
ὅφρα τοι αὐτὸς ἔπωμαι, ὑποξεύξω δέ τοι ἵππους,
ἄστυα δ' ἀνθρώπων ἡγήσομαι· οὐδέ τις ἡμέας
αὐτῶς ἀππέμψει, δώσει δέ τι ἔν γε φέρεσθαι,
ἢ τίνα τριπόδων εὐχάληων ἢ λεβήτων,

85 ἥε δὴ ἡμιόνους ἥε πρύσειον ἄλειςον.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε Διοτρεφῆς, ὄρχαμε λαῶν,

βούλομαι ἤδη νεῖσθαι ἔφ' ἡμέτερ'· οὐ γὰρ ὀπίσθεν

οὐδ' ἰὼν κατέλειπον ἐπὶ κτεάτεσσιν ἐμοῖσιν·

90 μὴ πατέρ' ἀντίθεον διζήμενος αὐτὸς ὄλωμαι,

ἢ τί μοι ἐκ μεγάρων κειμήλιον ἐσθλὸν ὀληται.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἤκουσε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

αὐτὴν ἄρ' ἢ ἀλότῳ ἠδὲ δμωῇσι κέλευσεν,

δείπνον ἐνὶ μεγάροις τετυχεῖν ἄλλῃς ἔνδον ἐόντων.

95 ἀγχίμολον δέ οἱ ἦλθε Βοηθοΐδης Ἑτεωνεύς,

ἀνστὰς ἔξ εὐνῆς, ἐπεὶ οὐ πολὺ ναῖεν ἀπ' αὐτοῦ·

τὸν πῦρ κῆαι ἄνωγε βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,

ὀππῆσαι τε κρεῶν· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἀπίσθυσεν ἀκούσας.

αὐτὸς δ' ἐς θάλαμον κατεβήσατο κηῶντα,

100 οὐκ οἶος, ἅμα τῷγ' Ἑλένη κίε καὶ Μεγαπένθης.

ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκανον, ὅθ' οἱ κειμήλια κείτο,

Ἀτρεΐδης μὲν ἔπειτα δέπας λάβεν ἀμφιπύπελλον,

υἱὸν δὲ κρητῆρα φέρειν Μεγαπένθε' ἄνωγεν

ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,

105 ἔνθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποῖνιλοι, οὓς κάμεν αὐτῇ.

τῶν ἔν' ἀειραμένη Ἑλένη φέρε, δῖα γυναικῶν,

ὃς κάλλιστος ἦν ποικίλμασιν ἠδὲ μέγιστος,

ἀστὴρ δ' ὧς ἀπέλαμπεν· ἔπειτα δὲ νεῖατος ἄλλων.

βᾶν δ' ἵεναι προτέρω διὰ δώματος, ἕως ἵκοντο

110 Τηλέμαχον· τὸν δὲ προσέφη Ἐανθὸς Μενέλαος·

Τηλέμαχ', ἦτοι νόστον, ὅπως φρεσὶ σῆσι μενοινᾷς,
ὣς τοι Ζεὺς τελέσειεν, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης.
δώριον δ', ὅσσ' ἐν ἑμῷ οἴκῳ πειμνήλια κεῖται,
δώσω, δὲ πάλλιστον καὶ τιμηέστατόν ἐστιν.

115 δώσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ
ἐστὶν ἅπας, χρυσῷ δ' ἐπὶ χεῖλεα πεπράανται·
ἔργον δ' Ἥφαιστοιο· πόρεν δέ ἐ Φαίδιμος ἦρως,
Σιδονίων βασιλεὺς, ὃν ἴος δόμος ἀμφεπάλυψεν.
κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.

120 Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον
ἦρως Ἀτρεΐδης· ὁ δ' ἄρα κρητῆρα φαειὸν
θῆν' αὐτοῦ προπάραιθε φέρων κρατερός Μεγαπένθης,
ἀργύρεον· Ἑλένη δὲ παρίστατο καλλιπάρης,
πέπλον ἔχουσα ἐν χερσίν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

125 Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι,
μυῆμ' Ἑλένης χειρῶν, πολυηράτου ἐς γάμου ὄρην,
σῇ ἀλόχῳ φορέειν· τεῖως δὲ φίλῃ παρὰ μητρὶ
κεῖσθω ἐνὶ μεγάρῳ· σὺ δέ μοι χαίρων ἀφίκοιο
οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

130 Ὡς εἰποῦς, ἐν χερσὶ τίθει· ὁ δ' ἐδέξατο χαίρων.
καὶ τὰ μὲν ἐς πεῖρινθα τίθει Πεισίστρατος ἦρως
δεξιάρμενος, καὶ πάντα ἑῷ θηήσατο θυμῷ.
τοὺς δ' ἦγε πρὸς δῶμα κάρη Ἐανθὸς Μενέλαος·
ἐξέσθην δ' ἄρ' ἔπειτα κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.

135 κέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 κιάλῃ, χρυσείῃ, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νίψασθαι· παρὰ δὲ ἑστῇν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέδθηκε φέρουσα·
 [εἶδατὰ πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·]
 140 πὰρ δὲ Βοηθοίδης κρέα δαίετο, καὶ νέμε μοίρας·
 ὦνοφει δ' υἱὸς Μενελάου κυδαλίμοιο.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα ρεῖρας ἱαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 δὴ τότε Τηλέμαχος καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱὸς
 145 ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.
 τοὺς δὲ μετ' Ἀτρείδης ἔκλε ξανθὸς Μενέλαος,
 οἶνον ἔχων ἐν χειρὶ μελίφρονα δεξιτερῇφιν,
 χρυσέῳ ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε ποίτην·
 150 στῇ δ' ἵππων προπάροιθε, δεδισκόμενος δὲ προσηύδα·
 Χαίρετον, ὦ κούρω, καὶ Νέστορι ποιμένι λαῶν
 εἰπεῖν· ἧ γὰρ ἔμοιγε, πατὴρ ὧς, ἦπιος ἦεν,
 εἶως ἐν Τροίῃ πολεμίζομεν υἷες Ἀχαιῶν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 155 καὶ λίην κείνῳ γε, Διοτρεφές, ὥς ἀγορεύεις,
 πάντα τὰδ' ἐλθόντες καταλέξομεν· αἶ γὰρ ἐγὼν ὧς
 νοστήσας Ἰθάκῃνδε, κίων Ὀδυσῆ' ἐνὶ οἴκῳ
 εἵποimu, ὥς παρὰ σείῳ τυχῶν φιλότῃτος ἀπάσης
 ἔρχομαι, αὐτὰρ ἄγ' ὧ κειμήλια πολλὰ καὶ ἐσθλά.

160 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
αἰετὸς ἀργὴν χῆνα φέρων ὀνύχεσσι πέλωρον,
ἡμερον, ἔξ αὐλῆς· οἱ δ' ἰῦζοντες ἔπνυτο
ἄνδρες ἠδὲ γυναῖκες· ὁ δὲ σφισιν ἐγγύθεν ἔλθων
δεξιὸς ἦϊξε πρὸς θ' ἵππων· οἱ δὲ ἰδόντες

165 γήθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.
τοῖσι δὲ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἤρχετο μύθων·
Φράζεο δὴ, Μενέλαε Διοτρεφές, ὄρχαμα λαῶν,
ἢ ἰῶϊν τόδ' ἔφηγε θεὸς τέρας, ἥ σοὶ αὐτῶ.

Ὡς φάτο· μερμήριξε δ' Ἀρηΐφιλος Μενέλαος,
170 ὅπως οἱ πατὰ μοῖραν ὑποκρίναιτο νοήσας.
τὸν δ' Ἑλένη τανύπεπλος ὑποφθαμένη φάτο μῦθον·
Κλυτέ μεν, αὐτὰρ ἐγὼ μαντεύσομαι, ὥς ἐνὶ θυμῷ
ἀθάνατοι βάλλουσι, καὶ ὥς τελέεσθαι οἶω.
ὥς ὅδε χῆν' ἤρπαξ', ἀτιταλλομένην ἐνὶ οἴκῳ,
175 ἔλθων ἔξ ὄρεος, ὅθι οἱ γενεή τε τόπος τε·

ὥς Ὀδυσσεὺς παπὰ πολλὰ παθὼν, καὶ πόλλ' ἐπαληθεῖς,
οἴκαδε νοστήσει, καὶ τίσεται· ἥ καὶ ἤδη
οἴκοι, ἀτὰρ μνηστῆρσι παῖον πάντεσσι φυτεύει.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
180 οὐτῶ νῦν Ζεὺς θείῃ, ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης·
τῷ κέν τοι καὶ κείθι, θεῶ ὥς, εὐχετοφώμην.

Ἥ, καὶ ἐφ' ἵπποϊν μάστιγιν βάλεν· οἱ δὲ μάλ' ὦκα
ἦϊξαν πεδίοις διὰ πτόλιος μεμαῶτες·
οἱ δὲ πανημέριοι σείον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.

185 Δύσετό τ' ἡέλιος, σπιδώντό τε πᾶσαι ἀγυαί·
 ἔς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 ἔνθα δὲ νύκτ' ἕεσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ἑξίניה θῆκεν.

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 190 ἵππους τε ζεύγνυντ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο καὶ αἰθούσης ἐριδούπου·
 μάστιξεν δ' ἐλάαν, τῷ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
 αἶψα δ' ἔπειθ' ἵκοντο Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον·
 καὶ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε Νέστορος υἱόν·

195 Νεστορίδη, πῶς νέν μοι ὑποσχόμενος τελέσειας
 μῦθον ἐμόν; ἑξῖνοι δὲ διαμπερὲς εὐχόμεθ' εἶναι·
 ἐκ πατέρων φιλότητος, ἀτὰρ καὶ ὁμήλικές εἰμεν·
 ἦδε δ' ὁδὸς καὶ μᾶλλον ὁμοφροσύνησιν ἐνήσει.
 μή με παρέξ ἄγε νῆα, Διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·

200 μὴ μ' ὁ γέρων ἀέκοντα κατὰσχη ᾧ ἐνὶ οἴκῳ,
 ἰέμενος φιλέειν· ἐμὲ δὲ χρεὼ θᾶσσον ἰκέσθαι.

Ὡς φάτο· Νεστορίδης δ' ἄρ' ἑὼ συμφράσσατο θυμῷ,
 ὅπως οἱ κατὰ μοῖραν ὑποσχόμενος τελέσειεν.
 ὣδε δὲ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·

205 στρέψ' ἵππους ἐπὶ νῆα θοὴν καὶ θῖνα θαλάσσης·
 νηϊ δ' ἐνὶ πρύμνῃ ἐξαίνυτο πάλλιμα δῶρα,
 ἑσθῆτα χρυσόν τε, τὰ οἱ Μενέλαος ἔδωκεν·
 καὶ μιν ἐποτρύνων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Σπουδῇ νῦν ἀνάβαινε, Πέλευέ τε πάντας ἐταίρους,

210 πρὶν ἐμὲ οἶκαδ' ἰπείσθαι, ἀπαγγεῖλαι τε γέροντι.
 εὖ γὰρ ἐγὼ τόδε οἶδα πατὰ φρένα καὶ πατὰ θυμόν·
 οἷος ἐκείνου θυμὸς ὑπέρβιος, οὐ σε μεθήσει,
 ἀλλ' αὐτὸς παλέων δεῦρ' εἴσεται· οὐδέ ἔφημι
 ἄψ ἵεναι περὶόν· μάλα γὰρ πεχολώσεται ἔμπης.

215 Ὡς ἄρα φωνήσας ἔλασεν παλλίτριπας ἴκπους
 ἄψ Πυλίων εἰς ἄστυ, θοῶς δ' ἄρα δώμαθ' ἵκανεν.
 Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐπέλευσεν·

Ἐγχοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἐταῖροι, νηῖ μελαίνῃ·
 αὐτοὶ τ' ἀμβοῖνωμεν, ἵνα κρήσσωμεν ὁδοῖο.

220 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐπίθοντο
 αἶψα δ' ἄρ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιστον.

ἦτοί ο μὲν τὰ πονεῖτο, καὶ εὐχετο, θυε δ' Ἀθήνη
 νηῖ πάρα πρύμνῃ· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλυθεν ἀνὴρ
 τηλεδαπός, φεύγων ἐξ Ἄργεος, ἄνδρα καταπτάς,

225 μάντις· ἀτὰρ γενεὴν γε Μελάμποδος ἔκγονος ἦεν,
 ὃς πρὶν μὲν ποτ' ἔναιε Πύλῳ ἔνι, μήτερι μῆλων,
 ἀφνειὸς Πυλίοισι μέγ' ἔζοχα δώματα ναίων·

δὴ τότε γ' ἄλλων δῆμον ἀφίκετο, πατρίδα φεύγων,
 Νηλεὺς τε μεγάθυμον, ἀγαυότατον ζώντων,

230 ὅς οἱ χρήματα πολλὰ τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 εἶχε βίῃ. ὁ δὲ τέως μὲν ἐνὶ μεγάροις φυλάκοιο
 δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ δέδετο, κρατέρ' ἄλγεα πάσχω,
 εἵνεκα Νηλῆος κούρης, ἄτης τε βαρείης,
 τήν οἱ ἐπὶ φρεσὶ δῆκε θεὰ δασπλητὶς Ἑρτινύς.

- 235 ἄλλ' ὁ μὲν ἔκφυγε Κῆρα, καὶ ἤλασε βοῦς ἐριμύχους
 εἰς Πύλον ἐν Φυλάκῃς, καὶ ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς
 ἀντίθεον Νηλῆα, κασιγνήτῳ δὲ γυναιῖα
 ἠγάγετο πρὸς δῶμας· ὁ δ' ἄλλων ἵκετο δῆμον,
 Ἄργος εἰς ἱππόβοτον· τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν
 240 ναιέμεναι, πολλοῖσιν ἀνάσσοντ' Ἀργείοισιν·
 ἔνθα δ' ἔγχευε γυναιῖα, καὶ ὑπερεφὲς θέτο δῶμα,
 γείνατο δ' Ἀντιφάτην καὶ Μάντιον, ὅτε κραταιῶ.
 Ἀντιφάτης μὲν ἔτιπτεν Οἰκλῆα μεγάθυμον·
 αὐτὰρ Οἰκλείης λαοσσόον Ἀμφιάραον,
 245 ὃν πέρι κῆρι φίλει Ζεὺς τ' αἰγίοχος καὶ Ἀπόλλων
 παντοίην φιλότῳ· οὐδ' ἵκετο γήραος οὐδὲν,
 ἀλλ' ὄλετ' ἐν Θήβῃσι, γυναιῶν εἵνεκα δώρων.
 τοῦ δ' υἱεὶς ἐγένοντ' Ἀλκμαίων Ἀμφίλοχος τε.
 Μάντιος αὖ τέπτετο Πολυφειδέα τε Κλεῖτόν τε·
 250 ἄλλ' ἦτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἤρπασεν Ἥως,
 κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείῃ.
 αὐτὰρ ὑπέρθυμον Πολυφειδέα μάντιν Ἀπόλλων
 θῆκε βροτῶν ὄψ' ἀρίστον, ἐπεὶ θάνεν Ἀμφιάραος·
 ὃς ῥ' Ἑπερησίηνδ' ἀπενάσσατο, πατρὶ χολωθείς,
 255 ἔνθ' ὅγε ναιετάων μαντεύετο πᾶσι βροτοῖσιν.
 Τοῦ μὲν ἄρ' υἱὸς ἐπῆλθε, Θεοκλύμενος δ' ὄνομ' ἦεν,
 ὃς τότε Τηλεμάχου πέλας ἵστατο· τὸν δ' ἐπύχανεν
 σπένδοντ', εὐχόμενόν τε, θοῇ παρὰ νηὶ μελαίνῃ·
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

260 ὦ φίλ', ἐπεὶ σε θύοντα κινάνω τῷδ' ἐνὶ χώρῳ,
 λίσσομ' ὑπὲρ θυέων καὶ δαίμονος, αὐτὰρ ἔπειτα
 σῆς τ' αὐτοῦ κεφαλῆς καὶ ἐταίρων, οἳ τοι ἔπονται,
 εἰπέ μοι εἰρομένῳ νημερτέα, μὴδ' ἐπικεύσης·

τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
 265 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ἔειπε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 ἐξ Ἰθάκης γένος εἰμί, πατὴρ δέ μοι ἐστὶν Ὀδυσσεύς,
 εἴ ποτ' ἔην· νῦν δ' ἦδη ἀπέφθιτο λυγρῷ δλέθρῳ.
 τοῦνεκα νῦν ἐτύρους τε λοβῶν καὶ νῆα μέλαιναν,
 270 ἦλθον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
 οὔτω τοι καὶ ἐγὼν ἐκ πατρίδος, ἄνδρα κατακτᾶς
 ἔμφυλον· πολλοὶ δὲ κασίγνητοὶ τε ἔται τε
 Ἄργος ἀν' ἱππόβοτον, μέγα δὲ κρατέουσιν Ἀχαιῶν.
 275 τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν,
 φεύγω· ἐπεὶ νῦ μοι αἶσα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι.
 ἀλλὰ με νηὸς ἔφεσσαι, ἐπεὶ σε φυγὼν ἰκέτευσα,
 μή με κατακτείνῃσι· διωκόμεναι γάρ οὔω.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 280 οὐ μὲν δὴ σ' ἐθέλοντά γ' ἀπώσω νηὸς εἴσης·
 ἀλλ' ἔπευ· αὐτὰρ κείθι φιλήσεται, οἷά κ' ἔχωμεν.
 ὣς ἄρα φωνήσας οἱ ἰδέεατο χάλπεον ἔγχος,
 καὶ τόγ' ἐπ' ἱκρίοφιν τάνυσεν νεὸς ἀμφιελίσσης·
 ἄν δὲ καὶ αὐτὸς νηὸς ἐβήσατο ποντοπόροιο,

285 ἐν πρύμνῃ δ' ἄρ' ἔπειτα καθέζετο· παρ δὲ οἱ αὐτῶ
εἷσε Θεοκλύμενον· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.

Τηλέμαχος δ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
ὄπλων ἅπτεσθαι· τοὶ δ' ἐσσυμένως ἐπὶθοντο.

ἰστὸν δ' εἰλάτινον κοίλῃς ἔντοσθε μεσόδμης

290 στήσαν ἀείραντες, κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν·

ἔλκον δ' ἰστία λευκὰ εὐστρέπτοισι βοεῦσιν.

τοῖσιν δ' ἔκμενον οὖρον ἔει γλαυκῶπις Ἀθήνη,

λάβρον ἐπαιγίζοντα δι' αἰθέρος, ὄφρα τάριστα

νῆυσ ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἄλμυρόν ὕδωρ.

295 [βάν δὲ παρὰ Κρρυναὺς καὶ Χάλκίδα καλλιρέεθρον.]

Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί·

ἣ δὲ Φεᾶς ἐπέβαλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὔρω,

ἣ δὲ παρ' Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἑπειοί.

ἔνθεν δ' αὖ νήσοισιν ἐπιπροέηκε θοῇσιν,

300 ὀρμαίνων, ἥ κεν θάνατον φύγοι, ἥ κεν ἰλῶη. —

Τῷ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος

δορπείτην· παρὰ δέ σφιν ἐδόρπεον ἀνέρες ἄλλοι.

αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

τοῖς δ' Ὀδυσσεὺς μετέειπε, συβώτῳ περὶ γιγνέσθων,

305 εἴ μιν ἔτ' ἐνδυκέως φιλέοι, μεῖναι τε κελεύοι

αὐτοῦ ἐνὶ σταθμῷ, ἥ ὀτρύνειε πόλινδε·

Κέκλυθι νῦν, Εὐμαίε, καὶ ἄλλοι πάντες ἐταῖροι·

ἣ ὦσεν προτὶ ἄστρ' ἰλαιομαι ἀπονέεσθαι

πτωχεύσων, ἵνα μὴ σε πατατρεύω καὶ ἐταῖρους.

310 ἀλλὰ μοι εὖ θ' ὑπόθην, καὶ ἄμ' ἡγεμόν' ἐσθλὸν ὅπασσον,
 ὅς κέ με κείῳ ἀγάγῃ· κατὰ δὲ πτόλιν αὐτὸς ἀνάγκη
 πλάγξομαι, αἱ κέν τις κοτύλῃν καὶ πύρνον ὀρέξῃ.
 καὶ κ' ἐλθὼν πρὸς δῶματ' Ὀδυσσεῖος θείοιο
 ἀγγελίην εἵποιμι περίφρονι Πηνελοπείῃ·

315 καὶ κέ μνηστήρεςσιν ὑπερφιάλοισι μιγείην,
 εἴ μοι δεῖπνον δοῖεν, ὀνείατα μυρὶ' ἔχοντες.
 αἰψά κεν εὖ δρώοιμι μετὰ σφίσι, ὅ,ττ' ἐθέλοιεν.
 ἐκ γάρ τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον.
 Ἑρμείας ἔπητι διακτόρου, ὅς ῥά τε πάντων

320 ἀνθρώπων ἔργοισι χάριν καὶ κῦδος ὀπάζει,
 δρηστοσύνη οὐκ ἂν μοι ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος,
 πῦρ τ' εὖ νηῆσαι, διὰ τε εἴλα δανά κείσσαι,
 δαιτρεῦσαί τε καὶ ὀπτῆσαι καὶ οἰνοχοῆσαι·
 οἷά τε τοῖς ἀγασοῖσι παραδρώωσι χέρηες.

325 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 ὦ μοι, ξεῖνε, τίη τοι ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 ἔπλετο; ἢ σύγε πάγχυ λιλαίεαι αὐτόθ' ὀλέσθαι,
 εἰ δὴ μνηστήρων ἐθέλεις καταδῦναι ὅμιλον,
 τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.

330 οὗτοι τοιοῖδ' εἰσὶν ὑποδρηστήρες ἐκείνων,
 ἀλλὰ νέοι, χλαίνας εὖ εἰμένοι ἡδὲ χιτῶνας,
 αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα·
 οἳ σφιν ὑποδρώωσιν· εὐχέσθαι δὲ τράπεζαι
 σίτου καὶ κρειῶν ἡδ' οἴνου βεβρίθασιν.

335 ἀλλὰ μὲν· οὐ γάρ τίς τοι ἀνιῶται παρεόντι,
οὐτ' ἐγώ, οὔτε τις ἄλλος ἐταίρων, οἳ μοι ἔασιν.
αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσιν Ὀδυσσεύος φίλος υἱός,
κείνός σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματα ἔσσει,
πέμψει δ' ὕππῃ σε κρυδίῃ θυμός τε κελεύει.

340 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
αἶψ' οὕτως. Εὐμαίε, φίλος Διὶ πατρὶ γένοιο,
ὥς ἐμοί, ὅττι μ' ἔπαυσας ἄλγος καὶ οἰζύος αἰνῆς.
πλαγῆτοςόνῃς δ' οὐκ ἔστι κακώτερον ἄλλο βροτοῖσιν·
ἀλλ' ἔνεκ' οὐλομένης γαστρὸς πακὰ κήδε' ἔχουσιν
345 ἄνδρες, ὃν κεν ἴκηται ἄλγος καὶ πῆμα καὶ ἄλγος.
νῦν δ' ἐπεὶ ἰσχυράς, μεῖναι τέ με κείνων ἄνωγας,
εἴπ' ἄγε μοι περὶ μητρὸς Ὀδυσσεύος θείοιο,
πατρός 9', ὃν πατέλειπεν ἰὼν ἐπὶ γήραος οὐδῶ,
εἴ που ἔτι ζῶουσιν ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,
350 ἢ ἤδη τεθνῶσι, καὶ εἰς Μῆδαο δόμοισιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
τοιγὰρ ἐγώ τοι, ἔεινε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
Λαέρτης μὲν ἔτι ζῶει, Διὶ δ' εὐχεται αἰεὶ,
θυμὸν ἀπὸ μελέων φθίσθαι οἷς ἐν μεγάροισιν·
355 ἐκπύγλως γὰρ παῖδός οὐδύρεται οἰχομένοιο,
πουριδῆς τ' ἀλόχοιο δαΐφρονος, ἣ ἐ μάλιστα
ἦκαχ' ἀποφθιμένη, καὶ ἐν ὠμῶ γήραϊ θῆκεν.
ἣ δ' ἄρεϊ οὐ παῖδός ἀπέφθιτο κυδαλίμοιο,
λευγαλέῳ θανάτῳ· ὥς μὴ θάνοι, ὅστις ἔμοιγε

360 εἰθάρδε ναιετῶν φίλος εἶη, καὶ φίλα ἔρδοι.

ῥοφρα μὲν οὖν δὴ κείνη ἦν, ἀχέουσά περ ἔμπης,
τόφρα τί μοι φίλον ἔσκε μεταλλῆσαι καὶ ἔρρεσθαι,
οὐνεκά μ' αὐτῇ θρέφεν ἄμα ἑτιμένη ταυυπέπλω,
συγατέρ' ἰοθήμη, τὴν ὀπλοτάτην τέκε παίδων·

365 τῇ ὁμοῦ ἐτρεφόμεν, ὀλίγον δέ τί μ' ἤσسون ἐτίμα.
αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἦβην πολυήρατον ἰσιόμεθ' ἄμφω,
τὴν μὲν ἔπειτα Σάμηνδ' ἔδοσαν, καὶ μυρὶ ἔλοντο.
αὐτὰρ ἐμὲ χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἵματ' ἐκείνη
καλὰ μάλ' ἀμφιέσασα, ποσὶν δ' ὑποδήματα δοῦσα,

370 ἀγρόϊδε προΰαλλε· φίλει δέ με κηρόδι μᾶλλον.
νῦν δ' ἦδη τούτων ἐπιδεύομαι· ἀλλὰ μοι αὐτῇ
ἔργον ἀΐξουσιν μάκαρες θεοί, ᾧ ἐπιμίμνω·
τῶν ἔφαγόν τ' ἐπιόν τε, καὶ αἰδοίοισιν ἔδωκα.
ἐκ δ' ἄρα δεσποίνης οὐ μείλιχον ἔστιν ἀκοῦσαι

375 οὗτ' ἔπος, οὔτε τι ἔργον· ἐπεὶ κατὸν ἔμπλεσεν οἴκῳ,
ἄνδρες ὑπερφίαλοι· μέγα δὲ δμῶες χατέλουσιν
ἀντία δεσποίνης φάσθαι, καὶ ἕκαστα πυθέσθαι,
καὶ φαγέμεν, πείμεν τε, ἔπειτα δὲ καὶ τι φέρεσθαι
ἀγρόϊδ', οἷά τε θυμὸν αἰεὶ δμῶεσσιν λαίνει.

380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ὦ πόποι! ὥς ἄρα τυτθὸς ἑὼν, Εὐμαίε συβῶτα,
πολλὸν ἀπεπλάγχθης σῆς πατρίδος ἠδὲ τοιῶνων.
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατ'άλεξον,
ἧ δὲ διεπράθετο πτόλιν ἀνδρῶν εὐρυάγχι,

385 ἦ ἔνι ναιετάασκε πατήρ καὶ πότνια μήτηρ·
 ἦ σέγε, μουνωθέντα παρ' οἷσιν ἦ παρὰ βουσίν,
 ἄνδρες δυσμενέες νηυσὶν λάβον, ἦδ' ἐπέρασαν
 τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δῶμαθ', ὃ δ' ἄξιον ὦνον ἔδωκεν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
 390 ἔειν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταῦτά μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς,
 σιγῇ νῦν ἔυνίει καὶ τέρπεο, πινέ τε οἶνον,
 ἦμενος· αἶδε δὲ νύκτες ἀθέσφατοι· ἔστι μὲν εὐδειν,
 ἔστι δὲ τερπομένοισιν ἀκούειν· οὐδέ τί σε χρή,
 πρὶν ὦρη, καταλέχθαι· ἀνίη καὶ πολὺς ὕπνος.

395 τῶν δ' ἄλλων ὅτινα κραδίη καὶ θυμὸς ἀνώγει,
 εὐδέτω ἔξελθῶν· ἅμα δ' ἠοὶ φαινομένηφιν
 δειπνήσας, ἅμ' ὕεσσιν ἀνακτορήσιν ἐπέσθω.
 νῶϊ δ' ἐνὶ κλισίῃ πίνοντέ τε δαινυμένῳ τε,
 κήδεσιν ἀλλήλων τερπώμεθα λευγαλέοισιν,
 400 μνωομένῳ· μετὰ γάρ τε καὶ ἄλγεσι τέρπεται ἀνὴρ,
 ὅστις δὴ μάλα πολλὰ πάθῃ, καὶ πόλλ' ἐπαληθῇ.
 τοῦτο δέ τοι ἔρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς.

Νῆσός τις Συρίη κικλήσκειται, εἴ που ἀκούεις,
 Ὀρτυγίης καθύπερθεν, ὅθι τροπαὶ ἠελίοιο,
 405 οὔτι περιπληθὴς λίην τόσον, ἀλλ' ἀγαθὴ μὲν,
 εὐβοτος, εὐμηλος, οἶνοπληθὴς, πολύπυρος.
 πείνῃ δ' οὔποτε δῆμιον ἐσέρχεται, οὐδέ τις ἄλλη
 νοῦσος ἐπὶ στυγερὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσιν·
 ἀλλ' ὅτε γηράσκωσι πόλιν κᾶτα φῦλ' ἀνθρώπων,
 Ὀδυσσ., II.

- 410 ἔλθων ἀργυρότοξος Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι ξύν,
 οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνευ.
 ἔνθα δ' ὦν πόλιες, δίχα δέ σφισι πάντα δέδασται·
 τῆσιν δ' ἀμφοτέρησι πατὴρ ἑμὸς ἐμβασίλευεν,
 Κτήσιος Ὀρμενίδης, ἐπιείκελος ἀθανάτοισιν.
 415 Ἐνθα δὲ Φοῖνικες ναυσίπλυτοι ἦλυθον ἄνδρες,
 τρώεσσι, μυρὶ ἄγοντες ἀθύρματα νηὶ μελαίνῃ.
 ἔσκε δὲ πατρὸς ἑμοῖο γυνὴ Φοῖνισσ' ἐνὶ οἴκῳ,
 καλὴ τε μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖα·
 τὴν δ' ἄρα Φοῖνικες πολυταῖπαλοι ἠπερόπευον·
 420 πλυνούσῃ τις πρῶτα μίγῃ, κοίλῃ παρὰ νηϊ,
 εὖνῃ καὶ φιλότῃ· τότε φρένας ἠπεροπεύει
 θηλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἥ κ' εὐεργὸς ἔησιν.
 ἠρώτα δὴ ἔπειτα, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι·
 ἥ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑπερεφές δῶ·
 425 Ἐκ μὲν Σιδῶνος πολυχάλκου εὖχομαι εἶναι·
 πόρῃ δ' εἴμ' Ἀρύβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῖο·
 ἀλλὰ μ' ἀνὴρπαξαν Τάφιοι, ληϊστορες ἄνδρες,
 ἀγρόθεν ἐρχομένην· πέραςαν δέ με δεῦρ' ἀγαγόντες
 τοῦδ' ἀνδρὸς πρὸς δῶμαθ'· ὁ δ' ἄξιον ὄνον ἔδωκεν.
 430 Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν ἀνὴρ, ὃς ἐμίσγετο λάθρῃ·
 ἦ ῥά κε νῦν πάλιν αὖτις ἄμ' ἡμῖν οἴκαδ' ἔποιο,
 ὄφρα ἴδῃ πατρὸς καὶ μητέρος ὑπερεφές δῶ,
 αὐτοὺς τ'; ἦ γάρ ἔτ' εἰσί, καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

435 εἴη κεν καὶ τοῦτ', εἴ μοι ἐθέλοιτέ γε, ναῦται,
 ὄρκῳ πιστωθῆναι, ἀπήμονά μ' οἴκαδ' ἀπάξειν.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπώμνουν, ὥς ἐκέλευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσάν τε, τελευτήσαν τε τὸν ὄρκον,
 τοῖς δ' αὖτις μετέειπε γυνή, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·

440 Σιγῇ νῦν, μή τις με προσανδάτω ἐπέεσσιν
 ὑμετέρων ἐτάρων, ξυμβλήμενος ἢ ἐν ἀγυίῃ,
 ἢ που ἐπὶ κρήνῃ· μή τις ποτὶ δῶμα γέροντι
 ἐλθὼν ἐξείπῃ· ὁ δ' οἷσάμενος καταδήσῃ
 δεσμῷ ἐν ἀργαλέῳ, ὑμῖν δ' ἐπιφράσσειτ' ὄλεθρον.

445 ἄλλ' ἔχετ' ἐν φρεσὶ μῦθον, ἐπείγετε δ' ὦνον ὀδαίων.
 ἄλλ' ὅτε κεν δὴ νηὺς πλείη βιότοιο γένηται,
 ἀγγελίῃ μοι ἔπειτα θοῶς ἐς δῶμαθ' ἰκέσθω·
 οἶσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅτις χ' ὑποχείριος εἴη·
 καὶ δέ κεν ἄλλ' ἐπίβαθρον ἐγὼν ἐθέλουσά γε δοίην.

450 παῖδα γὰρ ἀνδρὸς ἐῆος ἐνὶ μεγάροισι ἀτιτάλλω,
 κερδαλέον δὴ τοῖον, ἡματροχόωντα θύραζε·
 τὸν κεν ἄγοιμ' ἐπὶ νηός· ὁ δ' ὑμῖν μυρίον ὦνον
 ἄλφοι, ὅπη περάσῃτε κατ' ἄλλοθρόους ἀνθρώπους.

Ἥ μὲν ἄρ' ὥς εἰποῦς' ἀπέβη πρὸς δῶματα παλά.

455 οἱ δ' ἐνιαιτὸν ἅπαντα παρ' ἡμῖν αὖθι μένοντες
 ἐν νηϊ γλαφυρῇ βίοντον πολλὸν ἐμπολόωντο·

ἄλλ' ὅτε δὴ κοίλῃ νηὺς ἤχθετο τοῖσι νέεσθαι,
 καὶ τότε ἄρ' ἄγγελον ἦσαν, ὃς ἀγγεῖλειε γυναικί.
 ἦλυσ' ἀνὴρ πολυΐδρις ἐμοῦ πρὸς δῶματα πατρός,

460 τρύσεον ὄρμον ἔχων, μετὰ δ' ἠλέκτροισιν ἔερτο·
 τὸν μὲν ἄρ' ἐν μεγάρῳ δμῳαὶ καὶ πότνια μήτηρ
 χερσὶν τ' ἀμφαφώωντο, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ὄρωντο,
 ὦνον ὑπισχόμεναι· ὁ δὲ τῇ κατένευσε σιωπῇ.
 ἦτοι ὁ καινεύσας κοίλῃν ἐπὶ νῆα βεβήκει·
 465 ἢ δ' ἐμὲ χεῖρὸς ἐλοῦσα δόμων ἐξῆγε θύραζε·
 εὔρε δ' ἐνὶ προδόμῳ ἡμὲν δέπα ἠδὲ τραπέζας.
 ἀνδρῶν δαιτιμόνων, οἳ μιν πατέρ' ἀμφεπένοντο -
 οἳ μὲν ἄρ' ἐς θῶκον πρόμολον, δῆμοιό τε φῆμιν -
 ἢ δ' αἶψα τρί' ἄλεια κατακρύψας ὑπὸ κόλπῳ
 470 ἔκφερεν· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμεν ἀσειφροσύνησιν.
 δύσετό τ' ἡέλιος, σκιοῶντό τε πᾶσαι ἀγυαί·
 ἡμεῖς δ' ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλαθμεν ὦκα κιόντες,
 ἔνθ' ἄρα Φοινίκων ἀνδρῶν ἦν ὠκύαλος νηῦς.
 οἳ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
 475 νῶ ἀναβησάμενοι· ἐπὶ δὲ Ζεὺς οὔρον ἱάλλεν.
 ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
 ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς θῆκε Κρονίων,
 τὴν μὲν ἔπειτα γυναῖκα βάλ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα·
 ἄντλῳ δ' ἐνδοῦπησε πεσοῦς, ὥς εἰναλίῃ κῆξ·
 480 καὶ τὴν μὲν φώκησι καὶ ἰχθύσι κύρμα γενέσθαι
 ἔμβαλον· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμεν, ἀκαχήμενος ἦτορ.
 τοὺς δ' Ἰθάκῃ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ·
 ἔνθα με Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν.
 οὕτω τήνδε τε γαῖαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν.

485 Τὸν δ' αὖ Διογενὴς Ὀδυσσεὺς ἡμείβετο μύθῳ·
 Εὖμαι', ἦ μάλα δὴ μοι ἐνὶ φρεσὶ θυμὸν ὄρινας,
 ταῦτα ἔκαστα λέγων, ὅσα δὴ πάθες ἄλγεα θυμῷ.
 ἀλλ' ἦτοί σοι μὲν παρὰ καὶ κακῷ ἐσθλὸν ἔθηκεν
 Ζεὺς, ἐπεὶ ἀνδρὸς δώματ' ἀφίκεο πολλὰ μογήσας
 490 ἠπίου, ὃς δὴ τοι παρέχει βρώσιν τε πόσιν τε
 ἐνδυκέως, ζώεις δ' ἀγαθὸν βίον· αὐτὰρ ἔγωγε
 πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄσπε' ἀλώμενος ἐνθάδ' ἰκάνω.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον·
 καδδραθέτην δ' οὐ πολλὸν ἐπὶ χρόνον, ἀλλὰ μίνυνθα·
 495 αἶψα γὰρ Ἥως ἦλθεν ἑσθρονος. — Οἱ δ' ἐπὶ χέρσου
 Τηλεμάχου ἔταροι λύον ἰστία· καδ δ' ἔλκον ἰστόν
 καρπαλίμως· τὴν δ' εἰς ὄρμον προέρυσσαν ἑρετμοῖς·
 ἐκ δ' εὐνὰς ἔβαλον, κατὰ δὲ πρυμνήσι' ἔδησαν·
 ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης,
 500 δεῖπνόν τ' ἐντύνοντο, κερῶντό τε αἶδοκα οἶνον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδιτύος ἔξ ἔρον ἔντο,
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχετο μύθων·

Ῥαῖς μὲν νῦν ἄστὺδ' ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν·
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀγροὺς ἐπιείσομαι ἠδὲ βοτῆρας·
 505 ἐσπέριος δ' εἰς ἄστὺ ἰδὼν ἐμὰ ἔργα κάτειμι.
 ἦωθεν δέ κεν ὕμιν ὁδοιπόριον παραδείμην,
 δαῖτ' ἀγαθὴν κραιῶν τε καὶ οἶνου ἡδυπότοιο.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοσιδής·
 πῇ γὰρ ἐγώ, φίλε τέκνον, ἴω; τεῦ δώμαθ' ἴκωμαι

510 ἀνδρῶν, οἱ κραναὴν Ἰθάκην πάτα κοιρανέουσιν;
ἢ ἱὺς σῆς μητρὸς ἴω καὶ σοῖο δόμοιο;

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
ἄλλως μὲν σ' ἂν ἔγωγε καὶ ἡμέτερόνδε κελοίμην
ἔρξεσθ'· οὐ γάρ τι ξενίων ποθὴ· ἀλλὰ σοὶ αὐτῷ
515 χεῖρον· ἐπεὶ τοι ἐγὼ μὲν ἀπέσσομαι, οὐδὲ σε μήτηρ
ὄψεται· οὐ μὲν γάρ τι θαμὰ μνηστῆρσ' ἐνὶ οἴκῳ
φαίνεται, ἀλλ' ὑπο τῶν ὑπερωΐω ἰστὸν ὑφαίνει.
ἀλλὰ τοι ἄλλον φῶτα πιφαύσκομαι, ὃν κεν ἴκηαι,
Εὐρύμαχον, Πολύβοιο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
520 τὸν νῦν Ἴσα θεῶ Ἰθακήσιοι εἰσορώουσιν·

καὶ γὰρ πολλὸν ἄριστος ἀνὴρ, μέμονέν τε μάλιστα
μητέρ' ἐμὴν γαμέειν, καὶ Ὀδυσσεὺς γέρας ἔξειν.
ἀλλὰ τάγε Ζεὺς οἶδεν Ὀλύμπιος, αἰθέρι ναίων,
εἰ κέ σφι πρὸ γάμοιο τελευτήσῃ κακὸν ἦμαρ.

525 Ὡς ἄρα οἱ εἰπόντι ἐπέπτατο δεξιὸς ὄρνις,
κίρκος, Ἀπόλλωνος ταχὺς ἄγγελος· ἐν δὲ πόδεσσιν
τίλλε πέλειαν ἔχων, κατὰ δὲ πτερὰ χεῦεν ἔραζε,
μεσσηγὺς νηὸς τε καὶ αὐτοῦ Τηλεμάχοιο.

τὸν δὲ Θεοκλύμενος ἐτάρων ἀπονόσφι καλέσσας,
530 ἔν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρί, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Τηλέμαχ', οὐ τοι ἄνευ θεοῦ ἔπτατο δεξιὸς ὄρνις·
ἔγνω γάρ μιν ἑσάντα ἰδὼν οἰωνὸν εὐντα.
ὑμετέρου δ' οὐκ ἔστι γένος βασιλεύτερον ἄλλο
ἐν δῆμῳ Ἰθάκης, ἀλλ' ὑμεῖς καρτεροὶ αἰεὶ.

535 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤδα·
 αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῃτά τε πολλὰ τε δῶρα
 ἔξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

Ἦ, καὶ Πείραιον πρόσεφώνεε, πιστὸν ἑταῖρον·
 540 Πείραιε Κλυτίδῃ, σὺ δέ μοι τάπερ ἄλλα μάλιστα
 πείθῃ ἐμῶν ἐτάρων, οἳ μοι Πύλον εἰς ἅμ' ἔποντο·
 καὶ νῦν μοι τὸν ξεῖνόν ἄγων ἐν δώμασι σοῖσιν
 ἐνδυκέως φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθῳ.

Τὸν δ' αὖ Πείραιος δουρικλυτὸς ἀντίον ἦῤδα·
 545 Τηλέμαχ', εἰ γάρ κεν σὺ πολλὸν χρόνον ἐνθάδε μίμνῃς,
 τόνδε τ' ἐγὼ νομιῶ, ξενίων δέ οἱ οὐ ποθὴ ἔσται.

Ὡς εἰπὼν ἐπὶ νηὸς ἔβη, ἐκέλευσε δ' ἑταίρους,
 αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνὰ τε πρυμνήσια λῦσαι.
 οἱ δ' αἶψ' εἰσβαῖνον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιστον.

550 Τηλέμαχος δ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀναχμένον ὀξεῖ χαλκῷ,
 νηὸς ἀπ' ἱκρίοφιν· τοὶ δὲ πρυμνήσι' ἔλυσαν.
 οἱ μὲν ἀνώσαντες πλέον ἐς πόλιν, ὥς ἐκέλευσεν.

Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο.
 555 τὸν δ' ὦκα προβιβῶντα πόδες φέρον, ὄφρ' ἵκετ' αὐλήν,
 ἐνθα οἱ ἦσαν ὕες μάλα μυρίαί, ἦσι σὺβώτης
 ἐσθλὸς ἔδῳ ἐνίαυεν, ἀνάκτεσιν ἦπια εἰδώς.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Π.

S U M M A R I U M.

Redux ab itinere Telemachus venit in casam Eumaei (1 - 41). Ibi primum cum patre, adhuc senis mendici personam gerente, colloquutus, et domesticam calamitatem conquestus, Eumaeum reditus sui nuntium mittit ad matrem (42 - 155). Ita soli quum sunt, Minervae numine iuvenis redditus Ulysses a filio pater cognoscitur (154 - 239); mox cum eo de caede procrum deliberat, et, quae deinceps domi agenda sint, praescribit (240 - 321). Interim aliquis sociorum Telemachi ex navi, in portum urbis invecta, simul cum Eumaeo nuntiat Penelopae, salvum revertisse filium (322 - 341). Nec multo post redit navis speculatoria procorum, qui irritis insidiis dolent, iamque in concione de Telemacho occidendo nova consilia ineunt (342 - 408). Quibus ad se perlatis, Penelope in virorum conventum degressa, eo nomine Antinoum, auctorem sceleris, accusat (409 - 451). Sub noctem ad Ulyssem, rursus transformatum, et filium eius redit Eumaeus (452 - 481).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Π.

Τηλεμάχου ἀναγνωρισμὸς Ὀδυσσέως.

Τὼ δ' αὖτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὑφορβὸς
ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἡοῖ, κειαμένω πῦρ,
ἔκπεψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσιν·
Τηλέμαχον δὲ περισσαινὸν κύνες ὑλακόμῳροι,
οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
δαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν.
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Εὐμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἐταῖρος,
ἢ καὶ γινώριμος ἄλλος· ἐπεὶ κύνες οὐχ ὑλάουσιν,

10 ἀλλὰ περισθαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω.

Οὔπω πᾶν εἶρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
ἔστη ἐνὶ προθύροισι· ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης·
ἐπ' δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονείτο,
κυρτὰς αἰδοπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος·
15 κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα κυλά,
χειράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερόν δέ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
ὥς δὲ πατὴρ ὄν παῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζει,
ἐλθόντ' ἰὲ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
μοῦνον, τηλύγετον, τῷ ἐπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσῃ·

20 ὥς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὑφορβὸς
πάντα κύσεν περιφύς, ὥς ἐν θανάτοιο φυγόντα·
καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυπερόν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἔργωγε
ὄψεσθαι ἰφάμην, ἐπεὶ ὦρεο νηϊ Πύλονδε·

25 ἀλλ' ἄγε νῦν εἴσελθε, φίλον τέκος, ὅφρα σε θυμῷ
τέρψομαι εἰσορόων, νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρόν ἐπέρχεται, οὐδὲ νομῆας,
ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὥς γάρ νύ τοι εὐαδε θυμῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορᾶν αἰδήλον ὀμίλον.

30 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
ὅφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω, καὶ μῦθον ἀκούσω,
εἴ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἥε τις ἡδὴ
ἀνδρῶν ἄλλος ἔγχημεν, Ὀδυσσεύης δέ που εὐνή.

55 πῆται ἐνευναίων κἀν' ἀράχνια κείται ἔχουσα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·

καὶ λίην κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· διζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡματα δακρυχεοῦση.

40 Ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἔδέξατο χάλκιον ἔγχος·

αὐτὰρ ὅγ' εἶσω ἵεν, καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.

τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πυτὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε, φώνησέν τε·

Ἦς, ὦ ξεῖν· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δήμεν ἔδρην

45 σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνὴρ, ὃς καταθήσει.

Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τῷ δὲ συβώτης

ξεῦεν ὕπο χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὑπερθεν·

ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεῆος φίλος υἱός.

τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συβώτης

50 ὀπταλέων, ἃ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες·

δοῖτον δ' ἐσσυμένως παρενήνεεν ἐν κανέοισιν,

ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιηδέα οἶνον·

αὐτὸς δ' ἀντίον ἵζεν Ὀδυσσεῆος θείοιο.

οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱαλλον.

55 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

δὴ τότε Τηλέμαχος πρᾶσεφώνεε δῖον ὕφορβόν·

Ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὃδ' ἵκετο; πῶς δέ ἐ ναῦται

ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;

οὐ μὲν γάρ τί ἐπεζὼν οἶομαι ἐνθάδ' ἵκεσθαι.

60 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμίαει συβῶτα·
 τοιγάρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
 ἐκ μὲν Κρητῶων γένος εὖχεται εὐρείων·
 φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
 πλαζόμενος· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τάγε δαίμων.
 65 νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς
 ἦλυσ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω·
 ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἱκέτης δέ τοι εὖχεται εἶναι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 Εὐμαί, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
 70 πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ;
 αὐτὸς μὲν νέος εἰμί, καὶ οὐπω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
 μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
 ἧ αὐτοῦ παρ' ἐμοί τε μένη, καὶ δῶμα κομίζει,
 75 εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆμιν·
 ἧ ἤδη ἄμ' ἔπεται Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος
 μῆται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ, καὶ πλεῖστα πόρῃσιν.
 ἀλλ' ἦτοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἴματα καλὰ·
 80 δώσω δὲ εἶφος ἄμφηκες, καὶ ποσσὶ πέδιλα,
 πέμφω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
 εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον, ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
 εἴματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμφω καὶ σῖτον ἅπαντα,
 ἐδμεναι, ὥς ἂν μὴ σε κατατρύχῃ καὶ ἑταίρους.

85 κείσε δ' ἂν οὐ μιν ἔγωγε μετὰ μνηστῆρας ἔῳμι
 ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσιν·
 μή μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
 πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
 ἄνδρα καὶ ἴφθιμον· ἐπεὶ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.

90 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
 ἦ μάλα μὲν καταδάπτειτ' ἀποιούντος φίλον ἦτορ,
 οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
 ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, τοιούτου ἐόντος.

95 εἰπέ μοι, ἥε ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἦ σέγε λαοὶ
 ἔτθαιρους· ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὁμφῇ·
 ἦ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφει· οἷσίπερ ἀνὴρ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκος ὄρηται.
 αἶ γὰρ ἐγὼν οὕτω νέος εἶην τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
 100 ἦ παῖς ἔξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἥε καὶ αὐτός·
 [ἔλθοι ἀλητεύων· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα·]
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φώς,
 εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
 ἔλθων ἐς μέγαρον Λαερτιάδew Ὀδυσῆος.

105 εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμσαΐατο, μοῦνον ἐόντα,
 βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισιν
 τεσνάμεν, ἦ τάδε γ' αἶεν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 ξείνους τ' ἐστυφελιζομένους, δμῳάς τε γυναικίας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δώματα καλὰ,

110 καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας
μαψ αὐτῶς, ἀτέλεστον, ἀννηύστω ἐπὶ ἔργῳ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῖδα·
τοίγάρ ἐγὼ τοι, ἔεινε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,

115 οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέφομαι, οἷσ' ἵππερ ἀνὴρ
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νείκος ὄρηται.
ὦδε γάρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτεν,
μοῦνον δ' αὖτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

120 μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν, οὐδ' ἀπόνητο.
τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἰς' ἐνὶ οἴκῳ.

ὅσσοι γάρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὕληντι Ζαπύνθῳ,
ἦδ' ὅσσοι πρᾶναιν Ἰθάκην πάτα κοιρανέουσιν,

125 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
ἦ δ' οὐτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
ποιῆται δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραΐσουσι καὶ αὐτόν.

ἀλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται. —

130 ἄττα, σὺ δ' ἔρτεο θῦσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ
εἴφ', ὅτι οἱ σῶς εἰμί, καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
οἷᾳ ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μή τις Ἀχαιῶν
πενθέσθω· πολλοὶ γάρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται.

135 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὐμαίε συβώτα·
 γινώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ, καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον,
 ἢ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 δυσμόρφῃ; ὅς τείως μὲν Ὀδυσσεύς μέγ' ἀρεύων,
 140 ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε, μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ
 πίνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἀνώγοι·
 αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύγε ὥρτεο νηϊ Πύλονδε,
 οὐπω μὴν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὐτῶς,
 οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν· ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε.

145 ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἄμφ' ὀστεόφι τρώες.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπης μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ.
 εἰ γάρ πως εἴη αὐτάχρετα πάντα βροτοῖσιν,
 πρῶτόν νεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.
 150 ἀλλὰ σύγ' ἀγγείλας, ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγροῦς
 πλάζεσθαι μετ' ἐκείνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν,
 ἀμφίπολον ταμῖν ὀτρυνέμεν ὅττι τάριστα
 κρύβδην· κείνη γάρ κεν ἀπαγγεῖλειε γέροντι.

Ἥ ῥα, καὶ ὥρσε συφορβόν· ὃ δ' εἴλετο χερσὶ πέδιλα,
 155 δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἔεν. οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην
 λῆθεν ἀπὸ σταθμοῖο κίων Εὐμαῖος ὑφορβός·
 ἀλλ' ἦγε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί,
 καλῇ τε μεγάλῃ τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυῖη.
 σπῆ δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανεῖσα·

Ὀδυσσεύς. II.

160 οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἶδεν ἀντίον, οὐδ' ἐνόησεν -
 οὐ γάρ πω πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς -
 ἀλλ' Ὀδυσσεύς τε κύρες τε ἶδον, καὶ ῥ' οὐχ ὑλάοντο,
 πινυζηθμῷ δ' ἐτέρωσσε διὰ σταθμοῖο φόβηθεν.

ἢ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι τεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
 165 ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲν μέγα τειπέριον αὐλῆς,
 στή δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 ἦδη νῦν σῶ παιδὶ ἔπος φάο, μὴδ' ἐπίκευθε,
 ὥς ἂν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ Κῆρ' ἀραρόντε
 170 ἔρχησθον προτὶ ἄστυ περικλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτῇ
 δηρὸν ἀπὸ σφῶν ἔσομαι, μεμανυῖα μάχεσθαι.

Ἦ, καὶ χρυσεῖη ῥάβδῳ ἐπεμάτσατ' Ἀθήνη·
 φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
 175 αἶψ' ἀμφὶ στήθεσσι· δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἦβην.
 αἶψ' δὲ μελαγχροῖς γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν·
 κνάνεαι δ' ἐγένοντο γενειάδες ὀμφὶ γένειον.
 ἢ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξασα πάλιν κίεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἦιεν ἐς κλισίην· θάμβησε δέ μιν φίλος υἱός·
 ταρβήσας δ' ἐτέρωσσε βάλλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,

180 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄλλοιός μοι, ἔειπε, φάνης νέον ἢ ἐπάροιθεν,
 ἄλλα δὲ εἴματ' ἔχεις, καὶ τοι χρῶς οὐκ ἐσ' ὁμοῖος.
 ἦ μάλα τις θεὸς ἔσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
 ἀλλ' ἴλησ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώωμεν ἱρά,

185 ἤδ' χρύσεια δῶρα, τετυγμένα· φεῖδ' οὐδ' ἡμέων.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

οὔτις τοι θεὸς εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσπεις;

ἀλλὰ πατὴρ θεὸς εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων

πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέχμενος ἀνδρῶν.

190 Ὡς ἄρα φωνήσας νῖδ' ἐκύσε, καὶ δὲ παρειῶν

δάκρυον ἤγε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμέσ' αἰεὶ.

Τηλέμαχος δ' – οὐ γάρ πω ἐπεΐθετο δὴν πατέρ' εἶναι –

ἐξαυτὶς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Οὐ σύγ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμὸς· ἀλλὰ με δαίμων

195 θάλλει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω.

οὐ γάρ πως ἂν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωτο

ᾧ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν

ῥηϊδίως ἐθέλων θείῃ νέον ἢ γέροντα.

ἢ γάρ τοι νέον ἦσθα γέρον, καὶ ἀεικέα ἔσσο·

200 νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχ', οὐ σε ἔοικε φίλον πατέρ' ἐνδον ἐόντα

οὔτε τι θανυμάζειν περιώσιον, αὐτ' ἀγάσθαι.

οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·

205 ἀλλ' ὅδ' ἐγὼ τοιόςδε, παθὼν κακὰ, πολλά δ' ἀληθείς,

ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαίαν.

αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγγελείης,

ἦτε με τοῖον ἔθνηεν, ὅπως ἐθέλει· δύναται γάρ·

ἄλλοτε μὲν πτωχῷ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε

210 ἀνδρὶ νέῳ, καὶ παλὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔχοντι.
 ῥηϊδίον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 ἡμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν, ἡδὲ κακῶσαι.

Ὡς ἄρα φωνήσας πατ' ἄρ' ἔξετο· Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων.

215 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὕφ' ἡμερος ὥρτο γόοιο·
 πλαιῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἶωνοί,
 φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμφώνυτες, οἵσι τε τέκνα
 ἀγρόται ἐξεΐλοντο, πάρος πετεινὰ γενέσθαι·
 ὥς ἄρα τοίγ' ἐλκεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβον.

220 καὶ νῦ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἡελίοιο,
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν θν πατέρ' αἶψα·

Ποίη γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νηῖ σε ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὄϊομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι.

225 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.

Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἷτε καὶ ἄλλους
 ἀνδρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
 καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νηϊ βοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες,

230 κἀτάθessαν εἰς Ἰθάκην· ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα,
 χαλκὸν τε χρυσὸν τε ἄλλis, ἐσθλὰ δ' ὕφαντήν·
 καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται.
 νῦν αὖ δεῦρ' ἐκὼμην, ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 ὅφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλευσώμεν.

- 235 ἄλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον,
 ὄφρ' εἰδέω, ὅσσοι τε καὶ οἵτινες ἄνδρες εἰσίν·
 καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας
 φράσσομαι, εἴ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι,
 μούνω ἄνευσ' ἄλλων, ἥ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους.
- 240 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
 ὦ πάτερ, ἦτοι σείο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
 χεῖρας τ' αἰχμητὴν ἔμεναι, καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
 ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγῃ μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη,
 ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
- 245 μνηστήρων δ' οὔτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεκές, οὔτε δύο οἶαι,
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἴσεται ἐνθάδ' ἀριστόν.
 ἐκ μὲν Δουλιχίου δύω καὶ πεντήκοντα
 κοῦροι κεκριμένοι, ἔξ δὲ δρηστήρες ἔπονται·
 ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἔασιν,
- 250 ἐκ δὲ Ζακύνθου ἔασιν εἴκοσι κοῦροι Ἀχαιῶν,
 ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
 καὶ σφιν ἄμ' ἐστὶ Μέδων κήρυξ, καὶ θεῖος ἀοιδός,
 καὶ δοιῶ θεράποντε, δαήμονε δαιτροσυνάων.
 τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
- 255 μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσσαι ἐλθόν.
 ἀλλὰ σύγ', εἰ δύνασαί τιν' ἀμύντορα μερμηρίξαι,
 φράζεο, ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ.
- Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον·

260 καὶ φράσαι, εἴ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ
ἀρκέσει, ἢ τέ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίξω.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·
ἐσθλῷ τοι τοῦτ' ὅ γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
ὕψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένω· ὦτε καὶ ἄλλοις
265 ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας Δῖος Ὀδυσσεύς·
οὐ μὲν τοι κείνῳ γε πολλὸν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρινῆται Ἄρης.

270 ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχεαι ἄμ' ἡοὶ φαινομένην
οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·
αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστ' ἐσθ' ἐσβώτης ὕστερον ἄξει,
πτωχῷ λειψαλέῳ ἐναλίγκιον ἢ δὲ γέροντι.
εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον πάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ

275 τετλάτῳ ἐν στήθεσσι, κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο.

ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε,
ἢ βέλεσιν βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορώων ἀνέχεσθαι.
ἀλλ' ἦτοι πᾶύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὔτι

280 πείσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἵσιμον ἦμαρ.

[ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
ὅποτε κεν πολύβουλος ἐνὶ φρεσὶ θῆσει Ἀθήνη,
νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῇ· σὺ δ' ἔπειτα νοήσας,
ὅσσα τοι ἐν μεγάροισιν Ἀρήϊα τεύχεα κείται,

285 ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι αἶρας
 πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσιν
 παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
 ἐκὼς κενὸν κατέδηκ'· ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἔωκει,
 οἳά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
 290 ἀλλὰ κατήμισται, ὅσσον πυρὸς ἵκετ' αὐτμή.
 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
 μή πως οἴνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
 ἀλλήλους τρώσῃτε, καταισχύνῃτε τε δαῖτα
 καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.
 295 νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε
 παλλιπέειν, καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλέσθαι,
 ὡς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
 Παλλὰς Ἀθηναίη θέλει καὶ μητίετα Ζεὺς.]
 ἄλλο δέ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 300 εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐστι καὶ αἵματος ἡμετέροιο,
 μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
 μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τόγε, μήτε συβώτης,
 μήτε τις οἰκῆων, μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια·
 ἄλλ' οἳοι, σὺ τ' ἐγὼ τε, γυναικῶν γινώσκοντες ἰθύν·
 305 καὶ κέ τοο δμῶων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν,
 ἥ μιν ὅπου τις νῶ τίει καὶ δεῖδιε θυμῷ,
 ἢ δ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾷ, τοῖον ἐόντα.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός·
 ὦ πάτερ, ἦτοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτά γ', οἶω,

310 γνῶσεται· οὐ μὲν γάρ τι χαλιφροσύνην μέ γ' ἔχουσιν·
 ἀλλ' οὗτοι τόδε κέρδος ἔργων ἔσσεσθαι οἴω
 ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 315 δηδὰ γὰρ αὐτῶς εἴσῃ ἐκάστου πειρηγνίζων,
 ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔηλοι
 320 τρήματα δαρδῆπτουσι νύκτεριον, οὐδ' ἐπὶ φειδῶ.
 ἀλλ' ἦτοι σε γυναικας ἐγὼ δεδάσθαι ἄνωγα,
 αἵτε σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσὶν·
 ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἔγωγε κατὰ σταθμούς ἐθέλοιμι
 ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
 325 εἰ ἐτεόν γέ τι οἶσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
 ἡ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε πατήγετο νηὺς εὐεργής,
 ἡ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἑταίρους·
 οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
 330 νῆα μὲν οἶγε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,
 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες·
 αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 ἀγγελίην ἱέροντα περίφρονι Πηνελοπείῃ,
 335 οὕνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει
 ἄστυδ' ἀποπλείειν· ἵνα μὴ δέισας ἐνὶ θυμῷ
 ἰφθίμη βασίλεια τέρεν κατὰ δάκρυον εἴβοι.
 τῷ δὲ συναντήτην κήρυξ καὶ δῖος ὑφορβός,
 τῆς αὐτῆς ἔνεν' ἀγγελίης, ἱέροντε γυναικί.

635 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμον θείου βασιλῆος,
κῆρυξ μὲν ῥα μέσῃσι μετὰ δμῳῇσιν ἔειπεν·

Ἦδη τοι, βασίλεια, φίλος παῖς εἰλήλουθεν·

Πηνελοπείη δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστὰς
πάνθ', ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.

340 αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπεν,

βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε.

Μνηστῆρες δ' ἀνάχοντο, κατήφυσάν τ' ἐνὶ θυμῷ·

ἐκ δ' ἦλθον μέγαροιο παρὲν μέγα τειχίον αὐλῆς,

αὐτοῦ δὲ προπάροιθε θυράων ἐδριόωντο.

345 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρχ' ἀγορεύειν·

Ἦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται

Τηλεμάχῳ, ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.

ἀλλ' ἄγε, νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν, ἥτις ἀρίστη,

ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κέ τ' ἀριστά

350 πείνοις ἀγγεῖλωσι θόῳς οἰκόνδε νέεσθαι.

Οὐπω πᾶν εἴρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,

στρεφθεὶς ἐκ χώρης, λιμένος πολυβενθέος ἐντός,

ἰστία τε στέλλοντας, ἔρετμά τε χερσὶν ἔχοντας.

ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἐτάροισιν·

355 Μὴ τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον·

ἢ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἢ εἰσίδον αὐτοὶ

νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κίχῃναι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης·

αἶψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν,

560 τεύχεα δέ σφ' ἀπένεικον ὑπέρθυμοι θεράποντες.

αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
εἶπον οὔτε νέων μεταΐζειν, οὔτε γερόντων.

τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Ἴδ πόποι, ὥς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν!

565 ἡματα μὲν σκοποὶ Ἴδον ἐπ' ἄκριας ἡνεμοέσσας,

αἶν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἡελίῳ καταδύντι,

οὔ ποτ' ἐπ' ἡπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ

ἡγ' ὅθ' πλείοντες ἐμίμνομεν Πῶ δ' ἰάν,

Τηλέμαχον λογύωντες, ἵνα φείσωμεν ἐλόντες

570 αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τέως μὲν ἀπήγαγεν οἴησθε δαίμων.

ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον

Τηλεμάχῳ· μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἶω,

τούτου γε βῶοντος, ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα,

αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῇ τε νόφ τε·

575 λαοὶ δ' οὐδέ τι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν.

ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ἐμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς

εἰς ἀγορὴν – οὐ γὰρ τι μεθυσέμεναί μιν οἶω,

ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς,

οὐνεκά οἱ φόνον αἰπὸν ἐράπτομεν, οὐδ' ἐκίχημεν·

380 οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀποθόντες κακὰ ἔργα·

μή τι κακὸν ῥέξωσι, καὶ ἡμέας ἔξελάσωσιν

γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον –

ἀλλὰ φεύγωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλλης,

ἢ ἐν ὁδῷ· βίοντον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,

395 δασσάμενοι πατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτε
 κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἥδ' ὅστις ὀπύιοι.

εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
 αὐτὸν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
 μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλις θυμηδέ' ἔδωμεν,
 399 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάροιο ἔκαστος
 μνάσθω ἐξδνοῖσιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
 γήμαιθ', ὅς κε πλείστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.

᾽Ως ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν,

399 Νίσου φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἄνακτος·
 ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
 ἦγεῖτο μνηστῆρσι, μάλιστα δὲ Πηνελοπείῃ
 ἦνδανε μύθοισι· φρεσὶ γάρ κ' ἐχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

400 ᾽Ω φίλοι, οὐκ ἂν ἔγωγε κατακτείνειν ἐθέλοιμι
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστιν
 κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλάς.
 εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μέγαλοιο θέμιστες,
 αὐτὸς τε κτενέω, τοὺς τ' ἄλλους πάντας ἀνῶξω·

405 εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα.

᾽Ως ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.
 αὐτὴν ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος·
 ἐλθόντες δ' ἐκάθισον ἐπὶ ξεστοῖσι θρόνοισιν.

Ἢ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,

410 μνηστῆρεςσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσιν.
 πέυθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
 πήρυε γὰρ οἱ ἕιπε Μένδων, ὃς ἐπέυθετο βουλὰς,
 βῆ δ' ἵεναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 415 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγους πύκα ποιητοῖο,
 ἄντα παρειάων στρομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·
 Ἀντίνοον δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἀντίνο', ὕβριν ἔχων, κακομήχανε! καὶ δέ σέ φασιν
 ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμήλικας ἔμμεν' ἄριστον
 420 βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔηςθα.
 μάργε, τίη δέ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
 ῥάπτεις, οὐδ' ἱκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
 μάρτυρος; οὐ δ' ὅσῃ παπὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
 ἦ οὐκ οἶσθ', ὅτε δεῦρο πατήρ τεός ἵκετο φεύγων,
 425 δῆμον ὑποδδείσας; δὴ γὰρ κεχολώατο λήην,
 οὐνεκα ληϊστῆρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
 ἦκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρσμοιο ἦσαν·
 τόν ῥ' ἔβελον φθίσαι, καὶ ἀπορράϊσαι φίλον ἦτορ,
 ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
 430 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένους περ.
 τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα,
 παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμέ τε μεγάλως ἀκαρίζεις·
 ἀλλὰ σε παύσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους.
 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀγτίον ἠῦδα·

435 ποῦρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῇσι μελόντων.
οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ, οὐδ' ἔσσεται, οὐδὲ γένηται,
ὅς κεν Τηλεμάχῳ σῶν υἱεῖ χεῖρας ἐποιήσει,
ζῶοντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.

440 ὧδε γὰρ ἔξερέω, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται·
αἰψὰ οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρωήσῃ περὶ δουρὶ
ἡμετέρῳ· ἐπειὴ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφessάμενος, κρέας ὀπτόν
ἐν χεῖρεσσιν ἔθῃκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.

445 τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν
ἀνδρῶν· οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα,
ἐκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι.

Ὡς φάτο θαρσύνων· τῷ δ' ἤρτηεν αὐτὸς ὄλεθρον.

ἡ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶς ὑπερώϊα σιγαλόεντα,

450 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη. —

Ἐσπέριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεῖ διὸς ὕφορβος
ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,

σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη

455 ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα

ράβδῳ πεπληγυῖα, πάλιν ποίησε γέροντα,

λυγρὰ δὲ εἴματα ἔσσε περὶ χροῖ· μή ἑ συμβώτης

γνοίῃ ἐσάντα ἰδὼν, καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπείῃ

ἔλθοι ἀπαγγέλλων, μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.

460 Τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 ἦλθες, δῖ' Εὐμαίε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ;
 ἦ ῥ' ἤδη μνηστῆρες ἀγήνορες ἔνδον ἔασιν
 ἐκ λόχου; ἦ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύεται, οἴκαδ' ἰόντα;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 465 οὐκ ἔμελὲν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἔρεσθαι,
 ἄστυ καταβλώσκοντα· τάμιστά με θυμὸς ἀνώγει,
 ἀγγελίην εἰπόντα, πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
 ὠμήρῃσε δέ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὠκὺς,
 κήρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῇ μητρὶ ἔειπεν.

470 ἄλλο δέ τοι τόγε οἶδα· τὸ γὰρ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν.
 ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἑρμαῖος λόφος ἐστίν,
 ἦα κιών, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιοῦσαν
 ἐς λιμὲν ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ·
 βεβρίθαι δὲ σάπεςσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν·

475 καὶ σφέας ὥϊσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα.
 Ὡς φάτο· μείδησεν δ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο,
 ἐς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν· ἄλλεϊνε δ' ὑφορβόν.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνου, τετύκοντό τε δαῖτα,
 δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
 480 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 κοίτου τε μνήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ρ.

S U M M A R I U M.

Insequenti die Telemachus, patre in urbem ablegato, ipse eodem proficiscitur (1 - 30); statimque ex domo, salutatis Euryclea et matre, properat in forum, ut Theoclymenum hospitem adducat (51 - 85). Hunc ubi epulis excepit, matri enarrat ordinem peregrinationis, quaeque a Menelao audierat: simul Theoclymenus reginae propinquum Ulyssis reditum praedicat (84 - 165). Ibi coenam apparantibus prociis supervenit ille, ab Eumaeo ductus, primum a Melanthio caprario iniuria affectus (166 - 289). Ad aulam quum accesserunt, canis domesticus Argus, agnito domino, repente moritur (290 - 327). Iam ipsam domum ingressus, a convivis ambiendo cibos mendicat; quos et Telemachus praebet et proci: sed Antinous cum conviciis consecratur et ingesto scabello, non sine indignatione ceterorum procorum (328 - 491). Quam ob contumeliam diras Antinoo imprecata Penelope, ad se arcessit virum, si quid forte de Ulysse cognoverit; is autem in colloquium venturum sese ad vesperam pollicetur (492 - 584). Eodem tempore in agrum redit Eumaeus, manente Ulysse (585 - 606).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ρ.

Τηλεμάχου ἐπάνοδος εἰς Ἰθάκην.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
δὴ τότε' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θεῖοιο·
εἶλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ὃ οἱ παλάμῃσιν ἀρήρει,
5 ἄστυδε ἰέμενος, καὶ ἔδν προσέειπε συβώτην·
Ἄττ', ἦτοι μὲν ἐγὼν εἴμ' ἐς πόλιν, ὕφρα με μήτηρ
ᾔψεται· οὐ γάρ μιν πρόσθεν παύσεσθαι οἴω
κλαυθμοῦ τε στυγεροῖο, γούοιό τε δακρυόεντος,
πρὶν γ' αὐτόν με ἴδεται· ἀτὰρ σοίγ' ᾧδ' ἐπιτέλλω.
Ὀδυσσ. II.

10 τὸν ξείνον δύστηνον ἄγ' ἐς πόλιν, ὄφρ' ἂν ἐκείθι
 δαῖτα πτωχεύῃ· δώσει δέ οἱ, ὅς κ' ἐθέλῃσιν,
 πύργον καὶ κοτύλην· ἐμὲ δ' οὐπὼς ἔστιν ἅπαντας
 ἀνθρώπους ἀνέχεσθαι, ἔχοντά περ ἄλγεα θυμῷ.
 ὁ ξείνος δ' εἶπερ μάλα μνηΐσι, ἄλγιον αὐτῷ
 15 ἔσσεται· ἧ γὰρ ἐμοὶ φίλ' ἀληθέα μυθήσασθαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ φίλος, οὐδέ τοι αὐτὸς ἐρύκεισθαι μενεαίνω·
 πτωχῷ βέλτερόν ἐστι κατὰ πόλιν, ἢ ἐκ κατ' ἀγρούς,
 δαῖτα πτωχεύειν· δώσει δέ μοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.
 20 οὐ γὰρ ἐπὶ σταθμοῖσι μένειν ἔτι τηλίκος εἰμί,
 ὥστ' ἐπιτεϊλαμένῳ σημάντορι πάντα πιθέσθαι·
 ἀλλ' ἔρχευ· ἐμὲ δ' ἄξει ἀνὴρ· ὅδε, τὸν σὺ κελεύεις,
 αὐτίκ', ἐπεὶ κε πυρὸς θερέω, ἀλέη τε γένηται.
 αἰνῶς γὰρ τάδε εἶματ' ἔχω κακά· μή με δαμάσση
 25 στίβῃ ὑπηοίῃ· ἔκαθεν δέ τε ἄστὺ φάτ' εἶναι.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ διὰ σταθμοῖο βεβήκει,
 πραιπνὰ ποσὶ προβιβάς· κακὰ δὲ μνηστήρσι φύτευεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκαγε δόμους εὐναιετῶντας,
 ἔγχος μὲν στήσε πρὸς πόονα μακρὸν ἐρείσας,
 30 αὐτὸς δ' εἴσω ἵεν, καὶ ὑπέρβῃ λάϊνον οὐδόν.

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτῃ εἶδε τροφὸς Εὐρύκλεια,
 κῶεα καστορνῦσα θρόνοισι ἔνι δαιδαλέοισιν.
 διαπρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς κίεν· ἀμφὶ δ' ἄρ' ἄλλαι
 δμῳαὶ Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἠγερέθοντο,

55 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὦμους.

Ἦ δ' ἔν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,
Ἀρτέμιδι ἱκέλη ἥδ' χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ·
ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πήχες δακρύσασα·
κύσσε δέ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φύεα καλὰ,
40 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἔγωγε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὥχρεο νηϊ Πύλονδος
λάθρη, ἐμεῦ ἀέκητι, φίλου μετὰ πατρὸς ἀκουήν.
ἀλλ' ἄγε μοι κατάλεξον, ὅπως ἦν τησας ὁπωπῆς.

45 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·
μῆτερ ἐμή, μή μοι γόον ὕρνηθι, μηδὲ μοι ἦτορ
ἐν στήθεσσι νῶρινε, φυγόντι περ αἰπὺν ὄλεθρον·
ἀλλ' ὕδρηνά μιν, καθαρὰ χροῖ εἴμαθ' ἐλοῦσα,
[εἰς ὑπερῶν ἀναβάσας σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,]

50 εὐχρεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἐκατόμβας
ῥέξειν, αἶ κέ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσει.
αὐτὰρ ἐγὼν ἀγορὴν ἐσελεύσομαι, ὄφρα καλέσσω
ἑῖνον, ὅτις μοι κεῖθεν ἄμ' ἔσπετο δεῦρο κίοντι.
τὸν μὲν ἐγὼ προὔπεμψα σὺν ἀντιθέοις ἐτάροισιν·

55 Πείραιον δέ μιν ἠνώγεα προτὶ οἶκον ἄγοντα
ἐνδυκῶς φιλέειν καὶ τιέμεν, εἰσόκεν ἔλθω.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
ἥ δ' ὕδρηνά μιν, καθαρὰ χροῖ εἴμαθ' ἐλοῦσα,
εὐχρεο πᾶσι θεοῖσι τεληέσσας ἐκατόμβας

60 βέξειν, αἶ πὲ ποθι Ζεὺς ἄντιτα ἔργα τελέσσει.

Τηλέμαχος δ' ἄρ' ἔπειτα δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
ἔργτος ἔχων· ἅμα τῷγε κύνας πόδας ἀργοὶ ἔποντο.
σεσπεσίην δ' ἄρα τῷγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη·
τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θηῶντο.

65 ἀμφὶ δέ μιν μνηστῆρες ἀγήνορες ἠγερέθοντο,
ἔσθλ' ἀγορεύοντες, πακὰ δὲ φρεσὶ βυσσοδόμευον.
αὐτὰρ ὁ τῶν μὲν ἔπειτα ἀλεύατο πολὺν ὄμιλον,
ἀλλ', ἵνα Μέντωρ ἦστο καὶ Ἄντιφος ἠδ' Ἀλιθέρης,
οἷτε οἱ ἔξ ἀρχῆς πατρώοι ἦσαν ἐταῖροι,

70 ἔνθα παζέζετ' ἰὼν· τοὶ δ' ἐξερέεινον ἕκαστα.
τοῖσι δὲ Πείραιος δουρικλυτὸς ἐγγύθεν ἤλθεν,
εἷνον ὄγων ἀγορήνδε διὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
Τηλέμαχος εἵνοιο ἐκὰς τράπετ', ἀλλὰ παρέστη.
τὸν καὶ Πείραιος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν·

75 Τηλέμαχ', αἰψ' ὄτρυνον ἐμὸν ποτὶ δῶμα γυναῖκας,
ὣς τοι δῶρ' ἀποπέμψω· ἃ τοι Μενέλαος ἔδωκεν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
Πεῖραι', οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.
εἴ πεν ἐμὲ μνηστῆρες ἀγήνορες ἐν μεγάροισιν
80 λάθρη κτείναντες, πατρώϊα πάντα δάσωνται,
αὐτὸν ἔχοντά σε βούλομ' ἐπαυρέμεν, ἢ τινα τῶνδε·
εἰ δέ κ' ἐγὼ τούτοισι φόνον καὶ Κῆρα φυτεύσω,
δὴ τότε μοι ταῖροντι φέρειν πρὸς δώματα χαίρων.
Ὡς εἰπὼν, εἷνον ταλαπείριον ἦγεν ἐς οἶκον.

85 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιετάοντας,
 χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 ἐς δ' ἀσαμίνθους βάντες εὐξέστας λούσαντο.
 τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῳαὶ λούσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
 ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας·
 90 ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βάντες, ἐπὶ κλισμοῖσι κάθιζον.
 φέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 καλῇ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 νύσασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 σίτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 95 εἶδατα πόλλ', ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.
 μήτηρ δ' ἀντίον ἴξε παρὰ σταθμὸν μεγάροιο,
 κλισμῷ κεκλιμένη, λέπτ' ἠλάκατα στρωφῶσα.
 οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα ρεῖρας ἱαλλον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 100 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Τηλέμαχ', ἦτοι ἐγὼν ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα
 λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 αἰεὶ δάκρυς ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς
 ᾤχεθ' ἄμ' Ἀτρεΐδῃσιν ἐς Ἴλιον· οὐδέ μοι ἔτλης,
 105 πρὶν ἐλθεῖν μνηστῆρας ἀγήνορας ἐς τόδε δῶμα,
 νόστον σοῦ πατρὸς σάφα εἰπέμεν, εἴ που ἄπουσας.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, μήτηρ, ἀληθεῖην παταλέξω.
 ᾤχόμεθ' ἔς τε Πύλον καὶ Νέστορα, ποιμένα λαῶν·

- 110 δεξάμενος δέ με κείνος ἐν ὑψηλοῖσι δόμοισιν,
 ἐνδυκέως ἐφίλει, ὥσεϊ τε πατὴρ ἐὼν υἱά,
 ἐλθόντα χρόνιον νέον ἄλλοθεν· ὥς ἐμὲ κείνος
 ἐνδυκέως ἐκόμιζε, σὺν νιάσι κυδαλίμοισιν.
 αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος οὔποτ' ἔφασκεν,
 115 ζῶσθ, οὐδὲ θανόντος, ἐπιχθονίων τευ ἀκούσαι·
 ἀλλὰ μ' ἐς Ἀτρεΐδην, δουρικλειτὸν Μενέλαον,
 ἱπποῖσι προὔπεμψε καὶ ἄρμασι κολλητοῖσιν.
 ἐνθ' ἴδον Ἀργεῖην Ἑλένην, ἧς εἵνεκα πολλὰ
 Ἀργεῖοι Τρῶές τε θεῶν ἰότητι μόγησαν.
 120 εἶρετο δ' αὐτίκ' ἔπειτα βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 ὅττεν τρηϊζῶν ἰκόμεν Λακεδαιμόνα διάν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τῷ πᾶσαν ἀληθείην κατέλεξα·
 καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 ὦ πόποι! ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 125 ἦθελον εὐνηθῆναι, ἀνάγκηδες αὐτοὶ ἐόντες.
 ὥς δ' ὅπότεν ἐν Εὐλότῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθηνούς,
 κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγκυα ποιήεντα
 βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα εἶν εἰσῆλυθεν εὐνὴν,
 130 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
 ὥς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφῆσει.
 αἱ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλων!
 τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσβῳ
 ἔξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,

135 καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντες Ἀχαιοί,
 τοῖος ἔων μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς·
 πάντες κ' ὠκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
 ταῦτα δ', ἃ μ' εἰρωτᾷς καὶ λίσσσαι, οὐκ ἂν ἔρωγε
 ἄλλα παρὲς εἵποιμι παρακλιδόν, οὐδ' ἀπατήσω·

140 ἀλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος νημερτής,
 τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρίψω ἔπος, οὐδ' ἐπιεύσω.
 φῆ μιν ὄγ' ἐν νήσῳ ἰδέειν κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα,
 Νόμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἥ μιν ἀνάγκη
 ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰεῖσθαι.

145 οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι καὶ ἑταῖροι,
 οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.

Ἦς ἔφατ' Ἀτρεΐδης, δουρικλειτὸς Μενέλαος.
 ταῦτα τελευτήσας, νεόμην' ἔδοσαν δέ μοι οὖρον
 ἀθάνατοι, τοί μ' ὦκα φίλην ἐς πατρίδ' ἐπεμψαν.

150 Ἦς φάτο· τῇ δ' ἔρα θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ὄριεν.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος Θεοειδής·

Ἦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 ἥτοι ὄγ' οὐ σάφα οἶδεν· ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·
 ἀτρεκέως γάρ σοι μαντεύσομαι, οὐδ' ἐπιεύσω.

155 Ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, Ξενίη τε τράπεζα,
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω,
 ὥς ἥτοι Ὀδυσσεὺς ἤδη ἐν πατρίδι γαίῃ,
 ἥμενος ἢ ἔρπων, τάδε πευθόμενος κακὰ ἔργα,
 ἐστίν, ἀτὰρ μνηστῆρσι κακὸν πάντεσσι φυτεύει·

160 οἷον ἐγὼν οἰωνὸν εὖσσελμου ἐπὶ νηὸς
 ἡμενος ἐφρασάμην, καὶ Τηλεμάχῳ ἐγεγώνευν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 αἶ γὰρ τοῦτο, εἴηγε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·
 τῷ κε τάχα γνοίης φιλότῳτά τε, πολλὰ τε δῶρα,
 165 ἐξ ἐμεῦ, ὥς ἂν τίς σε συναντόμενος μακαρίζοι.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
 μνηστῆρες δὲ πάροιθεν Ὀδυσσεύος μεγάροιο
 δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες,
 ἐν τυκτῷ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
 170 ἀλλ' ὅτε δὴ δείπνηστος ἦν, καὶ ἐπήλυθε μῆλα
 πάντοθεν ἐξ ἀγρῶν, οἱ δ' ἤγαγον, οἱ τὸ πάρος περ,
 καὶ τότε δὴ σφιν ἔειπε Μέδων· ὅς γάρ ῥα μάλιστα
 ἦνδανε κηρύκων, καὶ σφιν παρεγίγνετο δαιτί·

Κοῦροι, ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθητε φρέν' ἀέθλοισι,
 175 ἔρχεσθε πρὸς δῶμαθ', ἵν' ἐντυνώμεθα δαῖτα·
 οὐ μὲν γάρ τι χεῖριον ἐν ὦρῃ δεῖπνον ἐλέσθαι.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν, πείθοντό τε μύθῳ.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκοντο δόμους εὐναιετάοντας,
 χλαίνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 180 οἱ δ' ἱέρευον οἷς μεγάλους καὶ πίονας αἶγας,
 ἱρευον δὲ σύας σιάλους καὶ βοῦν ἀγελαίην,
 δαῖτ' ἐντυνόμενοι. — Τοὶ δ' ἐξ ἀγροῖο πόλινδε
 ὠτρύνοντ' Ὀδυσσεύς τ' ἰέναι καὶ δῖος ὕφορβός.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε συβώτης, ἔρχαμος ἀνδρῶν·

185 Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ἔπειτα πόλινδ' ἵεναι μενεαίνεις
 σήμερον, ὥς ἐπέτελλεν ἄναξ ἐμός - ἧ σ' ἂν ἔγωγε
 αὐτοῦ βουλοίμην σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι·

ἀλλὰ τὸν αἰδέομαι καὶ δεῖδια, μή μοι ὀπίσσω
 νεικείῃ· χαλεπαὶ δέ τ' ἀνάκτων εἰσὶν ὁμοπλαί -
 190 ἄλλ' ἄγε νῦν ἵομεν· δὴ γὰρ μέμβλωκε μάλιστα
 ἡμάρ· ἀτὰρ τάχα τοι ποτὶ ἔσπερα ῥίγιον ἔσται.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 γιγνώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἵομεν· σὺ δ' ἔπειτα διαμπερὲς ἡγεμόνευε.
 195 δὸς δέ μοι, εἴ ποθὶ τοι ῥόπαλον τετμημένον ἔστίν,
 σκηρίπτεσθ', ἐπειὴ φατ' ἀρισφαλὲ' ἔμμεναι οὐδόν.

Ἥ ῥα, καὶ ἄμφ' ὥμοισιν αἰκνέα βάλλετο πῆρην,
 πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.
 Εὐμαῖος δ' ἄρα οἱ σκηπτρον θυμαρὲς ἔδωκεν.
 200 τῷ βήτην· σταθμὸν δὲ κύνες καὶ βώτορες ἄνδρες
 ῥύατ', ὅπισθε μένοντες· ὁ δ' ἐς πόλιν ἦγεν ἄνακτα,
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.

Ἀλλ' ὅτε δὴ στείχοντες ὁδὸν κατὰ παιπαλόεσσαν
 205 ἄστεος ἐγγὺς ἔσαν, καὶ ἐπὶ κρήνην ἀφίκοντο
 τυκτὴν, καλλιόρον, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 τὴν ποίησ' Ἰθακὸς καὶ Νήριτος ἠδὲ Πολύητωρ·
 ἄμφι δ' ἄρ' αἰγείρων ὕδατοτρεφέων ἦν ἄλσος,
 πάντοσε πυκνοτερές, κατὰ δὲ ψυχρὸν ῥέεν ὕδωρ

- 210 ὑψόθεν ἐπὶ πέτρης· βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο
 Νυμφάων, ὅθι πάντες ἐπιρρέζεσκον ὁδίται·
 ἔνθα σφεας ἐκίταν' υἱὸς Δολιχόιο Μελανθεύς,
 αἴγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,
 δειπνον μνηστήρεσσι· δῶω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες.
 215 τοῖς δὲ ἰδὼν νείκεσεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐν τ' ὀνόμαζεν,
 ἑπαγλον καὶ ἀεικές· ὄρινε δὲ κῆρ Ὀδυσῆος·
 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγυ κακὸς κακὸν ἡγυλάζει·
 ὥς αἰεὶ τὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὥς τὸν ὁμοῖον.
 πῇ δὴ τόνδε μολοβρὸν ἄγεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
 220 πτωχὸν ἀνιηρόν, δαιτῶν ἀπολυμαντήρα;
 ὅς πολλῆς φλιῆσι παραστὰς θλίψεται ὤμους,
 αἰτίζων ἀπόλους, οὐκ ἄορας, οὐδὲ λέβητας·
 τὸν κ' εἴ μοι δοίης σταθμῶν ῥυτῆρα λιπέσθαι,
 σηρικόν τ' ἔμεναι, θαλλόν τ' ἐρίφοισι φορῆναι·
 225 καὶ πεν ὀρόν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θείτο.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κᾶκ' ἔμαθεν, οὐκ ἐθελήσει
 ἔργον ἐποίχεσθαι, ἀλλὰ πτώσων κατὰ δῆμον
 βούλεται αἰτίζων βόσκειν ἦν γαστέρ' ἀναλτον.
 ἀλλ' ἔκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 230 αἱ κ' ἔλθῃ πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύς θεῖοιο,
 πολλὰ οἱ ἄμφι κάρη σφέλα ἀνδρῶν ἐκ παλαμῶν
 πλευραὶ ἀποτρίψουσι δόμον κάτα βαλλομένοιο.
 Ὡς φάτο· καὶ παριῶν λάξ ἔνθορεν ἀφραδίῃσιν
 ἰσχίῳ· οὐδέ μιν ἐκτὸς ἀταρπιτοῦ ἐστυφέλιξεν,

5 ἄλλ' ἔμεν' ἀσφαλῆως· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς,
 ἥε μεταΐξας ῥοπάλῳ ἐκ θυμὸν ἔλοιτο,
 ἥ πρὸς γῆν ἐλάσειε κάρη, ἀμφουδὶς αἶρας.
 ἄλλ' ἐπετόλμησε, φρεσὶ δ' ἔσχετο· τὸν δὲ συβώτης
 νεῖκεσ' ἐσάντα ἰδὼν· μέγα δ' εὖξατο, χεῖρας ἀνασφών·

ο Νύμφαι κρηναῖαι, κοῦραι Διὸς, εἴποτ' Ὀδυσσεὺς
 ὕμν' ἐπὶ μηρὶ ἔκηε, καλύψας πῖονι δημῷ,
 ἀρνῶν ἢ δ' ἐρίφων, τόδε μοι κρηήνατ' ἐέλδωρ,
 ὥς ἔλθοι μὲν πῆϊνος ἀνὴρ, ἀγάγοι δέ ἐ δαίμων·
 τῷ κέ τοι ἀγλαΐας γε διασπεδάσειεν ὑπάσας,
 5 τὰς νῦν ὑβρίζων φορέεις, ἀλαλήμενος αἰεὶ
 ἄστρ' κἀτ'· αὐτὰρ μῆλα πακοὶ φθείρουσι νομῆες.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 ὦ πόποι, οἷον ἔειπε κύων, ὀλοφώϊα εἰδώς!
 τὸν ποτ' ἐγὼν ἐπὶ νηὸς εὐσσέλμοιο μελαίνης
 ο ἄξω τῇλ' Ἰθάκης, ἵνα μοι βίοτον πολὺν ἄλφοι.
 αἶ γὰρ Τηλέμαχον βάλοι ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 σήμερον ἐν μεγάροις, ἥ ὑπὸ μνηστῆρσι δαμείῃ,
 ὥς Ὀδυσῆϊ γε τηλοῦ ἀπώλετο νόστιμον ἡμῆρ.

Ὡς εἰπὼν, τοὺς μὲν λίπεν αὐτοῦ, ἦνα κιόντας,
 ο αὐτὰρ ὁ βῆ· μάλα δ' ὦκα δόμους ἵκανε ἀνακτος.
 αὐτίκα δ' εἶσω ἵεν, μετὰ δὲ μνηστῆρσι κἀθίζειν,
 ἀντίον Εὐρυμάχου· τὸν γὰρ φιλέεσκε μάλιστα.
 τῷ πάρα μὲν κρειῶν μοῖραν θέσαν, οἱ πονέοντο·
 εἶτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα

260 ἔδμεναι. ἀρχιμόλον δ' Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβος
 στήτην ἔρχομένω· περὶ δέ σφεας ἦλυθ' ἰωῇ
 φόρμιγγος γλαφυρῆς· ἀνὰ γάρ σφισι βάλλετ' αἰεῖδεν
 Φήμιος· αὐτὰρ ὁ χειρὸς ἑλὼν προσέειπε συβώτην·

Εὖμαι', ἦ μάλα δὴ τάδε δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 265 ρεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ καὶ ἐν πολλοῖσιν ἰδέσθαι.
 ἔξ ἐτέρων ἕτερ' ἐστὶν· ἐπήσκηται δέ οἱ αὐλὴ
 τοίτῳ καὶ θριγκοῖσι, θύραι δ' εὐερκέες εἰσὶν
 διπλίδες· οὐκ ἂν τίς μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο.
 γινώσκω δ', ὅτι πολλοὶ ἐν αὐτῷ δαῖτα τίθενται
 270 ἄνδρες· ἐπεὶ κνίσσῃ μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ
 ἠπύει, ἣν ἄρα δαιτὶ θεοὶ ποίησαν ἐταίρην.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὖμαιε συβώτα·
 ρεῖ' ἔγνων· ἐπεὶ οὐδὲ τά τ' ἄλλα πέρ ἐσσ' ἀνοήμων.
 ἀλλ' ἄγε δὴ φραζώμεθ', ὅπως ἔσται τάδε ἔργα.

275 ἢ σὺ πρῶτος ἔσελθε δόμους εὐναιετάοντας,
 δῦσεο δὲ μνηστῆρας, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ·
 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἐγὼ δ' εἴμι προπύροιθεν·
 μὴδὲ σὺ δηθύνειν, μή τις σ' ἔκποσθῃ νοήσας
 ἢ βάλλῃ, ἢ ἐλάσῃ· τάδε σε φραζεσθαι ἄνωγα.

280 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 γινώσκω, φρονέω· τάγε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἔρχει προπάροιθεν, ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ.
 οὐ γάρ τι πληγέων ἀδαήμων, οὐδὲ βολάων·
 τολμήεις μοι θυμός, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα

85 κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.

γαστέρα δ' οὐπὼς ἔστιν ἀποκρύψαι μεμαυῖαν,

οὐλομένην, ἣ πολλὰ κᾶκ' ἀνθρώποισι δίδωσιν·

τῆς ἔνεκεν καὶ νῆές ἐϋζυγοὶ ὀπλίζονται

πόντον ἐπ' ἀτρύγετον, κακὰ δυσμενέεσσι φέρουσαι.

90 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —

ἂν δὲ κύων κεφαλὴν τε καὶ οὐατα πείμενος ἔσχεν,

Ἄργος, Ὀδυσσεῆος ταλασίφρονος, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς

θρέψε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δ' εἰς Ἴλιον ἱρὴν

ᾤχετο. τὸν δὲ πάροιθεν ἀγίνεσκον νέοι ἄνδρες

95 αἶγας ἐπ' ἀγροτέρας ἠδὲ πρόκας ἠδὲ λαγῶους·

δὴ τότε κεῖτ' ἀπόθεστος, ἀποιομένοιο ἄνακτος,

ἐν πολλῇ κύπρῳ, ἣ οἱ προπάροιθε θυράων,

ἡμιόνων τε βοῶν τε, ἄλλισ κέρυτ'· ὄφρ' ἂν ἄγοιεν

δμῶες Ὀδυσσεῆος τέμενος μέγα κοκρίσσοντες·

100 ἔνθα κύων κεῖτ' Ἄργος, ἐνίπλειος κυνοραιστέων.

δὴ τότε γ', ὥς ἐνόησεν Ὀδυσσεά ἐγγὺς ἐόντα,

οὐρῇ μὲν ῥ' ὄγ' ἔσθνε, καὶ οὐατα κᾶββαλεν ἄμφω·

ἄσσον δ' οὐκ ἐτ' ἔπειτα δυνήσατο οἷο ἄνακτος

ἐλθέμεν· αὐτὰρ ὁ νόσφιν ἰδὼν ἀπομόρξατο δάκρυ,

105 ῥεῖα λαθὼν Εὐμαιον· ἄφαρ δ' ἐρεείνετο μύθῳ·

Εὐμαι', ἣ μάλα θαῦμα, κύων ὅδε κεῖτ' ἐνὶ κόπρῳ,

καλὸς μὲν δέμας ἔστιν, ἀτὰρ τόδε γ' οὐ σάφα οἶδα,

εἰ δὴ καὶ ταχὺς ἔσκει θέειν ἐπὶ εἰδεῖ τῷδε,

ἢ αὐτως, οἷοί τε τραπεζῆες κύνες ἀνδρῶν

510 γίγνοντ'· ἀγλαΐης δ' ἔνεπεν κομέουσιν ἄνακτες.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὐμαίε συβῶτα·
καὶ λίην ἀνδρὸς γε πύων ὄδῃ τῇλε θανόντος.
εἰ τοιόσδ' εἴη ἡμὲν δέμας, ἡδὲ καὶ ἔργα,
οἷόν μιν Τροίηνδ' αἰὼν κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
515 αἰψὰ κε θήσαιο, ἰδὼν ταχυτήτα καὶ ἀλκήν.
οὐ μὲν γάρ τι φύγεσκε βαθείης βένθεσιν ὕλης
πνώδαλον, ὅττι δίοιτο· καὶ ἔχνεσι γὰρ περηϊδῇ·
κῦν δ' ἔχεται καπότητι· ἄναξ δέ οἱ ἄλλοθι πάτρης
ᾤλετο· τὸν δὲ γυναῖκες ἀκηδέες οὐ κομέουσιν.

520 δμῶες δ', εὖτ' ἂν μνηστ' ἐπικρατέωσιν ἄνακτες,
οὐκ ἐπ' ἔπειτ' ἐθέλουσιν ἐναΐσιμα ἐργάζεσθαι.
ἡμισυ γάρ τ' ἀρετῆς ἀποαίνυται εὐρύοπα Ζεὺς
ἀνέρος, εὖτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἔλῃσιν.

ὣς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὐναιετάρωντας·
325 βῆ δ' ἱστὺς μεγάροιο μετὰ μνηστῆρας ἀγανούς.
Ἄργον δ' αὖ κατὰ Μοῖρ' ἔλαβεν μέλανος θανάτοιο,
αὐτὴν ἰδόντ' Ὀδυσῆα λειποστώ ἐνιαυτῷ.

Τὸν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής,
ἐρχόμενον κατὰ δῶμα, συβώτην· ὧκα δ' ἔπειτα
330 νεῦς, ἐκὶ οἱ καλέσας· ὁ δὲ παπτήνας ἔλε δίφρον
κείμενον, ἔνθα δὲ δαιτρὸς ἐφίζεσκε, κρέα πολλὰ
δαιόμενος μνηστῆρσι, δόμον πάτα δαιτυμένοισιν·
τὸν κατέβηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν
ἀντίον· ἔνθα δ' ἄρ' αὐτὸς ἐφίζετο· τῷ δ' ἄρα κήρυξ

335 μοῖραν ἔλῳν ἐτίθει, κανέου τ' ἐν σῖτον αἶρας.

Ἀγχιμόλον δὲ μετ' αὐτὸν ἐδύσετο δώματ' Ὀδυσσεύς,
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιος ἥδὲ γέροντι,
 σκηπτόμενος· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ χροῖ εἴματα ἔστο.
 ἴζε δ' ἐπὶ μελίνου οὐδοῦ ἔντοσθε θυράων,

340 κλινάμενος σταθμῷ κυπαρισσίνῳ, ὃν ποτε τέκτων
 ἔεσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν.

Τηλέμαχος δ' ἐπὶ οἷ καλέσας προσέειπε συβώτην,
 ἄρτον τ' οὖλον ἔλῳν περικαλλέος ἐν κανέοιο,
 καὶ κρέας, ὥς οἱ χεῖρες ἐράνδανον ἀμφιβαλόντι·

345 Δὸς τῷ ξείνῳ ταῦτα φέρων, αὐτόν τε κέλευε
 αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·

αἰδῶς δ' οὐκ ἀγαθὴ περρημένῳ ἀνδρὶ παρεῖναι.

ᾧ φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἤκουσεν·
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·

350 Τηλέμαχος τοι, ξεῖνε, διδοῖ τάδε, καὶ σε κελεύει
 αἰτίζειν μάλα πάντας ἐποιχόμενον μνηστῆρας·

αἰδῶ δ' οὐκ ἀγαθὴν φησ' ἔμμεναι ἀνδρὶ προῖκτη.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι,

355 καὶ οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φρεσὶν ἦσι μενοινᾷ.

Ἥ ῥα, καὶ ἀμφοτέρησιν ἐδέξατο, καὶ κατέθηκεν
 αὖθι, ποδῶν προπάροιθεν, ἀειμελὴς ἐπὶ πήρης.

ἦσθι δ', ἔως ὅτ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ᾄδεν·
 εὖθ' ὁ δεδειπνήκει, ὁ δ' ἐπαύετο θεῖος ἀοιδός·

360 μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρ'. — αὐτὰρ Ἀθήνη,
 ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα
 ὦτρυν', ὥς ἂν πύρρα κατὰ μνηστῆρας ἀγείροι,
 γυνοίη δ', οἷτινές εἰσιν ἐναίσιμοι, οἳ τ' ἀθέμιστοι·
 ἀλλ' οὐδ' ὧς τιν' ἔμελλ' ἀπαλεξήσειν κακότητος.

365 βῆ δ' ἵμεν αἰθήρων ἐνδέξια φῶτα ἕκαστον,
 πάντοσε χεῖρ' ὀρέγων, ὥς εἰ πτωχὸς πάλαι εἴη.
 οἳ δ' ἐλεαίροντες δίδοσαν, καὶ ἑδάμβεον αὐτόν·
 ἀλλήλους τ' εἶροντο, τίς εἴη, καὶ πόθεν ἔλθοι.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·

370 Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 τοῦδε περὶ ξείνου· ἧ γάρ μιν πρόσθεν ὄπωπα.
 ἦτοι μὲν οἳ δεῦρο συβώτης ἡγεμόννευεν·
 αὐτόν δ' οὐ σάφα οἶδα, πόθεν γένος εὔχεται εἶναι.

Ὡς ἔφατ'. Ἀντίνοος δ' ἔπεσιν νείκεσσε συβώτην·

375 ὧ ἀρίγνωτε συβῶτα, τίη δὲ σὺ τόνδε πόλινδε
 ἦγαγες; ἢ οὐχ ἄλλῃς ἡμῖν ἀλήμονές εἰσι καὶ ἄλλοι,
 πτωχοὶ ἀνηροὶ, δαιτῶν ἀπολυμαντῆρες;
 ἦ ὄνοσαι, ὅτι τοι βίοτον κατέδουσιν ἄνακτος
 ἐνθάδ' ἀχειρόμενοι, σὺ δὲ καὶ ποθὶ τόνδ' ἐκάλεσσας;

380 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα·
 Ἀντίνο', οὐ μὲν καλὰ, καὶ ἐσθλὸς ἔων, ἀγορεύεις·
 τίς γάρ δὴ ξείνον καλεῖ ἄλλοθεν αὐτὸς ἐπελθὼν
 ἄλλον γ', εἰ μὴ τῶν, οἳ δημοεργοὶ ἔασιν,
 μάντιν, ἢ ἱγῆρα κακῶν, ἢ τέκτονα δούρων,

385 ἢ καὶ θέσπιν ἀοιδόν, ὃ κεν τέρπησιν ἀεῖδων·
 οὔτοι γὰρ κλητοὶ γε βροτῶν ἐπ' ἀπείρουα γαῖαν·
 πτωχὸν δ' οὐκ ἄν τις καλέοι, τρύξοντά ἐ αὐτόν.
 ἀλλ' αἰεὶ χαλεπὸς περὶ πάντων εἰς μνηστήρων
 δμῳσιν Ὀδυσσεύς, πέρι δ' αὖτ' ἐμοί· αὐτὰρ ἔγωγε
 390 οὐκ ἀλέγω, εἴως μοι ἐρέφρων Πηνελόπεια
 ζῶει ἐνὶ μεγάροις καὶ Τηλέμαχος θεοειδής.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦνδα·
 σίγα, μὴ μοι τοῦτον ἀμείβεο πόλλ' ἐπέεσσιν·
 Ἀντίνοος δ' εἶωθε κακῶς ἐρεθιζέμεν αἰεὶ
 395 μύθοισιν χαλεποῖσιν, ἐποτρύνει δὲ καὶ ἄλλους.

Ἦ ῥα, καὶ Ἀντίνοον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ἀντίνο', ἦ μὲν καλὰ πατὴρ ὣς κήδεαι υἱός,
 ὃς τὸν ξεῖνον ἄνωγας ἀπὸ μεγάροιο δέεσθαι
 μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.
 400 δός οἱ ἐλῶν· οὐ τοι φθονέω· κέλομαι γὰρ ἔγωγε·
 μήτ' οὖν μητέρ' ἐμὴν ἄζευ τόγε, μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶν, οἱ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεύς θεῖοιο.
 ἀλλ' οὐ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα·
 αὐτὸς γὰρ φαγέμεν πολλὸν βούλειαι, ἢ δόμεν ἄλλῳ.

405 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμειβόμενος προσέειπεν·
 Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ξειπες!
 εἰ οἱ τόσσον ἅπαντες ὀρέξειαν μνηστῆρες,
 καὶ κέν μιν τρεῖς μῆνας ἀπόπροθεν οἶκος ἐρύκοι.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ θρήνυν ἐλῶν ὑπέφηνε τραπέζης
 Ὀδυσσεύς. II.

410 κείμενον, ὃ ῥ' ἔπεχεν λιπαροὺς πόδας εἰλαπινάζων.

οἱ δ' ἄλλοι πάντες δίδοσαν, πλῆσαν δ' ἄρα πῆρην
σίτου καὶ κρειῶν· τάχα δὴ καὶ ἔμελλεν Ὀδυσσεύς,
αὐτὶς ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, προικὸς γεύσεσθαι Ἀχαιῶν·
στῇ δὲ παρ' Ἀντίροον, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

415 Δός, φίλος· οὐ μὲν μοι δοκέεις ὁ κἀκιστος Ἀχαιῶν
ἔμμεναι, ἀλλ' ὄριστος, ἐπεὶ βασιλῆϊ ἔοικας.

τῷ σε τρὴν δόμεναι καὶ λῶϊον, ἥε περ ἄλλοι,
σίτου· ἐγὼ δέ κέ σε κλείω κατ' ἀπείρονα γαῖαν.
καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνδρώποισιν ἔναιον

420 ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλάκι δόσκον ἀλήτη,
τοίῳ ὅποῖος ἔοι, καὶ ὅτεν κεχρημένος ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῶες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά,
οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.

ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων - ἥθελε γάρ που -

425 ὅς μ' ἅμα ληϊστῆρσι πολυπλάγκτοισιν ἀνῆκεν
Αἰγυπτόνδ' ἵέναι, δολιτὴν ὁδόν, ὅφρ' ἀπολοίμην·

στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῷ νέας ἀμφιελίσσας.

ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ κελόμην ἐρήρης ἐταίρους
αὐτοῦ παρ νῆεσσι μένειν, καὶ νῆας ἔρυσθαι·

430 ὀπτήρης δὲ κατὰ σκοπιάς ὥτρυνα νέεσθαι.

οἱ δ' ὕβρει εἴσαντες, ἐπισπόμενοι μένει σφῶ,

αἶψα μάλ' Αἰγυπτίων ἀνδρῶν περικαλλέας ἀγροὺς
πόρθεον, ἐκ δὲ γυναῖκας ἄγον καὶ νῆπια τέκνα,
αὐτοὺς τ' ἔκτεινον· τάχα δ' ἐς πόλιν ἵκετ' αὕτη.

- 435 οἱ δὲ βοῆς ἄλιντες, ἅμ' ἡοῖ φαινομένηφιν
 ἦλθον· πλῆτο δὲ πᾶν πεδίον πεδῶν τε καὶ ἵππων,
 χαλκοῦ τε στεροπῆς· ἐν δὲ Ζεὺς τερπικέραυνος
 φῦζαν ἐμοῖς ἐτάροισι κακὴν βάλεν, οὐδέ τις ἔτλη
 σῆναι ἐναντίβιον· περὶ γὰρ κακὰ πάντοθεν ἔσθη.
 440 ἔνθ' ἡμέων πολλοὺς μὲν ἀπέκτανον ὀξεί χαλκῶ,
 τοὺς δ' ἀναγον ζώους, σφίσιν ἐργάζεσθαι ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἔμ' ἐς Κύπρον ξείνῳ δόσαν ἀντιάσαντι,
 Διμήτορι Ἰασίδῃ, ὃς Κύπρου ἴφι ἄνασσεν·
 ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκω, πήματα πάσχω.
 445 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 τίς δαίμων τόδε πῆμα προσήγαγε, δαιτὸς ἀνίην;
 στήθ' οὕτως ἐς μέσσον, ἐμῆς ἀπάνευθε τραπέζης,
 μὴ τάχα πικρὴν Αἴγυπτον καὶ Κύπρον ἵκηαι·
 ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδὴς ἐσσι προΐκτης.
 450 ἐξείης πάντεσσι παρίστασαι· οἱ δὲ διδοῦσιν
 μαψιδίως· ἐπεὶ οὔτις ἐπίσχεσις οὐδ' ἐλεητὺς
 ἄλλοτρίων χαρίσασθαι, ἐπεὶ πάρα πολλὰ ἐνάστω.
 Τὸν δ' ἀναχωρήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ πόποι! οὐκ ἄρα σοίγ' ἐπὶ εἶδεῖ καὶ φρένες ἦσαν·
 455 οὐ σύγ' ἂν ἐξ οἴκου σῶ ἐπιστάτῃ οὐδ' ἄλα δοίης,
 ὃς νῦν ἄλλοτρίοισι παρήμενος οὔτι μοι ἔτλης
 σίτου ἀποπροελὼν δόμεναι· τὰ δὲ πολλὰ πάρεστιν.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀντίνοος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 καὶ μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

- 460 Νῦν δὴ σ' οὐκέτι καλὰ δι' ἐκ μεγάροιο γ' οἶω
 ἄψ ἀναχωρήσειν, ὅτε δὴ καὶ ὀνειδέα βάσεις.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ θρήνων ἑλὼν βάλε δεξιὸν ὦμον,
 πρυμνότατον κατὰ νῶτον· ὁ δ' ἐστάθη, ἥντε πέτρῃ,
 ἔμπεδον· οὐδ' ἄρα μιν σφῆλεν βέλος Ἀντινόοιο·
- 465 ἀλλ' ἀπέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.
 ἄψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, καδ δ' ἄρα πῆρην
 σῆκεν ἐϋπλείην· μετὰ δὲ μνηστήρεσιν ἔειπεν·
 Κέλνυτέ μευ, μνηστήρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,
 ὄφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
- 470 οὐ μὰν οὐτ' ἄχος ἐστὶ μετὰ φρεσίν, οὔτε τι πένθος,
 ὁππότε ἀνὴρ περὶ οἷσι ματειόμενος κτεάτεσσιν
 βλήεται, ἢ περὶ βουσίν, ἢ ἀργεννῆς ὄϊεσσιν·
 αὐτὰρ ἔμ' Ἀντίνοος βάλε γαστέρος εἵνεκα λυγρῆς,
 οὐλομένης, ἢ πολλὰ κὰκ ἀνθρώποισι δίδωσιν.
- 475 ἀλλ' εἴ που πτωχῶν γε θεοὶ καὶ Ἑριννύες εἰσίν,
 Ἀντίνοον πρὸ γάμοιο τέλος θανάτοιο κιχείη.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 ἔσθι' ἔκηλος, ἔεινε, καθήμενος, ἢ ἅπιθ' ἄλλῃ·
 μή σε νέοι διὰ δώματ' ἐρύσσωσ', οἷ' ἀγορεύεις,
- 480 ἢ ποδός, ἢ καὶ χειρός, ἀποδρύψωσι δὲ πάντα.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσθησαν·
 ὧδε δὲ τις εἶπενκε νέων ὑπερηνορούντων·
 Ἀντίνο', οὐ μὲν κάλ' ἔβαλες δύστηνον ἀλήτην,
 οὐλόμεν'· εἰ δὴ πού τις ἐπουράνιος θεός ἐστιν!

485 καὶ τε θεοὶ ξείνοισιν ἑοικότες ἄλλοδαποῖσιν,
παντοῖοι τελέθοντες, ἐπιστρωφῶσι πόλῃας,
ἀνθρώπων ὕβριν τε καὶ εὐνομίην ἐφορῶντες.

Ὡς ἄρ' ἔφαν μνηστῆρες· ὁ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
Τηλέμαχος δ' ἐν μὲν κραδίῃ μέγα πένθος ἄεξεν
490 βλημένου· οὐδ' ἄρα δάκρυ χαμαὶ βάλεν ἐκ βλεφάροιν,
ἀλλ' ἀκέων κίνησε κάρη, κακὰ βυσσοδομεύων.

Τοῦ δ' ὥς οὖν ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια
βλημένου ἐν μεγάρῳ, μετ' ἄρα δμῳῇσιν ἔειπεν·
Αἴδ' οὕτως αὐτόν σε βάλοι κλυτότοξος Ἀπόλλων!

495 τὴν δ' αὖτ' Εὐρύνομη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
Εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρησι γένοιτο·
οὐκ ἂν τις τούτων γε ἐϋθρονον ἦώ ἴκοιτο.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
μαῖ', ἐχθροὶ μὲν πάντες, ἐπεὶ κακὰ μηχανώονται·
500 Ἀντίκοος δὲ μάλιστα μελαίνῃ Κηρὶ ἔοικεν.

Ξεινός τις δύστηνος ἀλητεύει κατὰ δῶμα,
ἀνέρας αἰτίζων· ἀπρημοσύνη γὰρ ἀνώγει·
ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἐνέπλησάν τ' ἔδοσαν τε·
οὗτος δὲ θρήνηνι πρυμνὸν βάλε δεξιὸν ὦμον.

505 Ἥ μὲν ἄρ' ὥς ἀγόρευε μετὰ δμῳῇσι γυναιξίν,
ἡμένῃ ἐν θαλάμῳ· ὁ δ' ἐδείπνεε δῖος Ὀδυσσεύς·
ἡ δ' ἐπὶ οἷ καλέσασα προσηύδα δῖον ὑφορβόν·

Ἐρχεο, δῖ' Εὐμαιε, κιὼν τὸν ξεινον ἄνωγχι
ἐλθέμεν, ὅφρα τί μιν προσπτύξομαι, ἡδ' ἐρέωμαι.

510 εἴ που Ὀδυσσεὺς ταλασίφρονος ἡὲ πέπυσται,
ἢ ἶδεν ὀφθαλμοῖσι· πολυπλάγκτω γὰρ ἔοικεν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ', Εὖμαιε συβῶτα·
εἰ γάρ τοι, βασίλεια, σιωπήσειαν Ἀχαιοί·
οἳ ὄγε μυθεῖται, θέλγοιτό κέ τοι φίλον ἦτορ.

515 τρεῖς γὰρ δὴ μιν νύκτας ἔχον, τρία δ' ἡματ' ἔρυξα
ἐν κλισίῃ· πρῶτον γὰρ ἔμ' ἵκετο, νηὸς ἀποδράς·
ἀλλ' οὐπω κακότητα διήνυσεν ἦν ἀγορεύων.
ὥς δ' ὅτ' ἀοιδὸν ἀνὴρ ποτιδέρκεται, ὅστε θεῶν ἔξ
ἀεῖδει δεδαῶς ἔπε' ἡμερόεντα βροτοῖσιν,

520 τοῦ δ' ἄροτον μεμάασιν ἀκουέμεν, ὀππότε δαΐδῃ·
ὧς ἐμὲ πεινὸς ἔθελγε παρήμενος ἐν μεγάροισιν.
φησὶ δ' Ὀδυσσεὺς ξείνος πατρῷος εἶναι,
Ἥρῃῃ ναιετάων, ὅθι Μίνως γένος ἐστίν.
ἔνθεν δὴ νῦν δεῦρο τόδ' ἵκετο πῆματα πάσχω,

525 προπροκυλινδόμενος· στεῦται δ' Ὀδυσσεὺς ἀκούσαι,
ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,
ζωοῦ· πολλὰ δ' ἄγει κειμήλια οὐδὲ δόμονδε.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
ἔρτεο, δεῦρο κάλεσσον, ἴν' ἀντίον αὐτὸς ἐνίσπῃ.
530 οὗτοι δ' ἡὲ θύρῃσι καθήμενοι ἐψίασθων,
ἢ αὐτοῦ κατὰ δῶματ'· ἐπεὶ σφισι θυμὸς εὐφρων.
αὐτῶν μὲν γὰρ κτήματ' ἀκήρατα κεῖτ' ἐνὶ οἴκῳ,
σίτος καὶ μέθυ ἡδύ· τὰ μὲν οἰκῆτες ἔδουσιν·
οἱ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἡματα πάντα,

βοῦς ἱερεύοντες καὶ οἷς καὶ πόνας αἶγας,
 εἰλαπινάδουσιν, πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον,
 μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται. οὐ γὰρ ἔπ' ἀνὴρ,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἀρὴν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.
 εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,
 αἰψά κε σὺν ᾧ παιδὶ βίας ἀποτίσεται ἀνδρῶν.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ μέγ' ἔπτарεν· ἀμφὶ δὲ δῶμα
 σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Πηνελόπεια·
 αἰψά δ' ἄρ' Εὐμαιον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἐρχεό μοι, τὸν ξεῖνον ἐναντίον ᾧδε κάλεσσον.
 οὐχ ὀράας, ὃ μοι υἱὸς ἐπέπταρε πᾶσιν ἔπεσσιν;
 τῷ κε καὶ οὐκ ἀτελὴς θάνατος μνηστῆρσι γένοιτο,
 πᾶσι μάλ', οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξοι.
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 αἶψ' αὐτὸν γνῶω νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλὰ.

Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν·
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ξεῖνε πάτερ, καλέει σε περίφρων Πηνελόπεια,
 μήτηρ Τηλεμάχοιο· μεταλλῆσαί τί ἐ θυμὸς
 ἀμφὶ πόσει κέλεται, καὶ μήδεά περ πεπᾶθυῖη.
 εἰ δέ κέ σε γνοίῃ νημερτέα πάντ' ἐνέποντα,
 ἔσσει σε χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, τῶν σὺ μάλιστα
 κρηῖζεις· σίτον δὲ καὶ αἰτίζων κατὰ δῆμον,
 γαστέρα βοσκήσεις· δώσει δέ τοι, ὅς κ' ἐθέλῃσιν.

- 560 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Εὖμαι', αἰψά κ' ἐγὼ νημερτέα πάντ' ἐνέποιμι
 πούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ·
 οἶδα γὰρ εὖ περὶ κείνου, ὅμην δ' ἀνεδέγμεθ' οἷζύν,
 ἀλλὰ μνηστήρων χαλεπῶν ὑποδείδι' ὄμιλον,
 565 τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει.
 καὶ γὰρ νῦν, ὅτε μ' οὗτος ἀνὴρ κατὰ δῶμα κιόντα
 οὔτι κακὸν ῥέξαντα βαλὼν ὀδύνησιν ἔδωκεν,
 οὔτε τι Τηλέμαχος τόγ' ἐπήρηκεν, οὔτε τις ἄλλος.
 τῷ νῦν Πηνελόπειαν ἐνὶ μεγάροισιν ἄνωχθι
 570 μεῖναι, ἐπειγομένην περ, ἐς ἡέλιον καταδύντα·
 καὶ τότε μ' εἰρέσσω πόσιος πέρι νόστιμον ἦμαρ,
 ἄσσοτέρω καθίσασα παραὶ πυρί· εἵματα γάρ τοι
 λύγρ' ἔχω· οἶσθα καὶ αὐτός, ἐπεὶ σε πρῶθ' ἰκέτευσα.
 Ὡς φάτο· βῆ δὲ συφορβός, ἐπεὶ τὸν μῦθον ἄκουσεν.
 575 τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα Πηνελόπεια·
 Οὐ σύγ' ἄγεις, Εὖμαιε; τί τοῦτ' ἐνόησεν ἀλήτης;
 ἢ τινά που δείσας ἐξαίσιον, ἢ καὶ ἄλλως
 αἰδεῖται κατὰ δῶμα; κακὸς δ' αἰδοῖος ἀλήτης.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὖμαιε συβῶτα·
 580 μυθεῖται κατὰ μοῖραν, ἅπερ κ' οἶοιτο καὶ ἄλλος,
 ὕβριν ἀλυσκάζων ἀνδρῶν ὑπερηνορέοντων.
 ἀλλὰ σε μεῖναι ἄνωγεν ἐς ἡέλιον καταδύντα.
 καὶ δέ σοι ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ᾧ βασίλεια,
 οἶην πρὸς Ξεῖνον φάσθαι ἔπος, ἢδ' ἐπακοῦσαι.

585 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
οὐκ ἄφρων ὁ ξεῖνος ὀΐεται, ὅσπερ ἂν εἴη·
οὐ γάρ ποῦ τινες ὧδε καταθνητῶν ἀνθρώπων
ἀνέρες ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται.

Ἥ μὲν ἄρ' ὧς ἀγόρευεν· ὁ δ' ὄφρετο δῖος ὑφορβός
590 μνηστήρων ἐς ὄμιλον, ἐπεὶ διεπέφραδε πάντα.

αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
ἄγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·

ἦ ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ἄπειμι, σῶας καὶ κτεῖνα φυλάξων,
595 σὸν καὶ ἐμὸν βίον· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.

αὐτὸν μὲν σε πρῶτα σάω, καὶ φράζεο θυμῷ,
μή τι πάσης· πολλοὶ δὲ κακὰ φρονέουσιν Ἀχαιῶν·
600 τοὺς Ζεὺς ἐξολέσειε, πρὶν ἡμῖν πῆμα γενέσθαι.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίοῦ ἠΐδα·
ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σὺ δ' ἔρχεο δειλεήσας·

605 ἠῶθεν δ' ἵεναι καὶ ἄγειν ἱερήϊα καλὰ·

αὐτὰρ ἐμοὶ τάδε πάντα καὶ ἀθανάτοισι μελήσει.

Ἦς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' ἐνξέστου ἐπὶ δίφρου·

πλησάμενος δ' ἄρα θυμὸν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος,

βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας· λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε,

605 πλεῖον δαιτυμόνων· οἱ δ' ὀρχηστῷ καὶ ἀοιδῇ
τέρποντ'· ἤδη γάρ καὶ ἐπήλυθε δειέλον ἦμαρ.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Σ.

S U M M A R I U M.

. Mendicante apud procos Ulysse, alius mendicus accedit ex urbe, Irus, ut illum de proprio limine detrudat (1 - 13). Inde iurgium inter utrumque; mox, hortantibus et praemium ponentibus procis, iusto certamine luctantur (14 - 100). Victor Ulysses seminecem Irum extra ianuam proicit: Amphinomo autem, uni ex procis, propinquum regis adventum et gravem ultionem praedicat (101 - 157). Degressa rursus in conventum virorum Penelope, filium de nova contumelia miseri hospitis obiurgat (158 - 245); et callida oratione studia procorum experiens, spemque nuptiarum ostentans, ab illis sibi munera deposcit, ac statim collata accipit (244 - 305). Interea Ulysses, inter procos, qui solitos ludos in noctem trahunt, remanens, a Melanthe ancilla maledictis vexatur, ab Eurymacho irridetur et scabello petiitur (304 - 404). Tandem a Telemacho moniti, domum quisque suam abeunt (405 - 428).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Σ.

Ὀδυσσεύως καὶ Ἴρου πυγμῇ.

Ἦλθε δ' ἐπὶ πτωχὸς πανδέμιος, ὃς κατὰ ἄστυ
πτωχεύεσσι Ἰθάκης, μετὰ δ' ἔπρεπε γαστέρι μάρνη,
ἀζητὲς φαγέμεν καὶ πιέμεν· οὐδέ οἱ ἦν ἴς,
οὐδὲ βίη· εἶδος δὲ μάλα μέγας ἦν ὀράσθαι.
5 Ἀρναῖος δ' ὄνομ' ἔσνε· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ
ἐκ γενετῆς· Ἴρον δὲ νέοι κίπλησθον ἅπαντες,
οὐνεκ' ἀπαγγέλλεσθαι κίων, ὅτε πού τις ἀνῶγοι·
ὃς ῥ' ἐλθὼν Ὀδυσῆα διώκετο οἷο δόμοιο,
καὶ μιν νεικείων ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

10 Εἶπε, γέρον, προθύρου, μὴ δὴ τάχα καὶ ποδὸς ἔλκη·
οὐκ αἴεις, ὅτι δὴ μοι ἐπιλλίζουσιν ἅπαντες,
ἐλκόμεναι δὲ κέλονται; ἐγὼ δ' αἰσχύνομαι ἔμψης.
ἄλλ' ἄνα, μὴ τάχα νῶϊν ἔρις καὶ χερσὶ γένηται.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
15 δαιμόνι, οὔτε τί σε ρέζω κακόν, οὔτ' ἀγορεύω,
οὔτε τινὰ φθονέω δόμεναι, καὶ πόλλ' ἀνελόντα,
οὐδὸς δ' ἀμφοτέρους ὅδε χεῖσεται· οὐδέ τί σε χρὴ
ἄλλοτρίων φθονέειν· δοκίεις δέ μοι εἶναι ἀλήτης,
ὥσπερ ἐγών· ὄλβον δὲ θεοὶ μέλλουσιν ὀπάζειν.

20 χερσὶ δὲ μήτι λίην προκαλίζεο, μή με χολώσης,
μή σε, γέρων περ ἐών, στήθος καὶ χεῖλεα φύρσω
αἵματος· ἡσυχίη δ' ἂν ἐμοὶ καὶ μάλλον ἔτ' εἴη
αὔριον· οὐ μὲν γάρ τί σ' ὑποστρέψεσθαι οἶω
δεύτερον ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

25 Τὸν δὲ χολωσάμενος προσέφώνεεν Ἴρος ἀλήτης·
ὦ πόποι! ὥς ὁ μολοβρὸς ἐπιτροχάδην ἀγορεύει,
γρηῖ καμινοῖ ἴσος· ὃν ἂν κακὰ μήτισαίμην,
κόπτων ἀμφοτέρησι, χαμαὶ δέ κε πάντας ὀδόντας
γναθμῶν ἐξελάσαιμι, σὺδὲ ὥς ληῖβοτείρης.

30 ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἶδε
μαρναμένους· πῶς δ' ἂν σὺ νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχοιο;

Ὡς οἱ μὲν προπάροιθε θυράων ὑψηλῶν
οὐδοῦ ἔπι ξεστοῦ πανθυμαδὸν ὀκρίωντο.
τοῖν δὲ Ξυνέηχ' ἱερὸν μένος Ἄντινόοιο,

35 ἡδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνει μνηστήρεσσιν·

Ἦ φίλοι, οὐ μὲν πῶ τι πάρος τοιοῦτον ἐτύχθη·

οἷον τερπώλῃν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα!

ὁ ξεῖνός τε καὶ Ἴρος ἐρίζετον ἀλλήλοισιν

περσὶ μαχήσασθαι· ἀλλὰ ξυνελάσσομεν ᾧ κα.

40 Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀνήϊξαν γελώοντες,

ἄμφι δ' ἄρα πτωχοὺς κακοεῖμονας ἡγερέθοντο.

τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐκλείδους υἱός·

Κέκλυτέ μευ, μνηστήρες ἀγήνορες, ὅφρα τι εἴπω·

γαστέρες αἶδ' αἰγῶν κέατ' ἐν πυρί· τὰς δ' ἐπὶ δόρπῳ

45 κατθέμεθα, κνίσσης τε καὶ αἵματος ἐμπλήσαντες·

ὀπότερος δέ κε νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,

τάων ἦν κ' ἐθέλῃσιν ἀναστὰς αὐτὸς ἐλέεσθω·

αἰεὶ δ' αὖθ' ἡμῖν μεταδαίσεται, οὐδέ τιν' ἄλλον

πτωχὸν ἔσω μίσγεσθαι ἐάσομεν αἰτήσοντα.

50 Ἦς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.

τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἦ φίλοι, οὐπὼς ἔστι νεωτέρῳ ἀνδρὶ μάχεσθαι

ἄνδρα γέροντα, δῦν ἀρημένον· ἀλλὰ με γαστήρ

ὀτρύνει κακοεργός, ἵνα πληγῇσι δαμείω.

55 ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερόν ὄρκιον,

μή τις ἐπ' Ἴρῳ ἤρα φέρων ἐμὲ χειρὶ βαρεῖν

πλήξῃ ἀτασθάλλων, τούτῳ δέ με ἴφι δαμάσῃ.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀπώμνυνον, ὥς ἐπέλευν.

[αὐτὰρ ἐπεὶ β' ὅμοσάν τε, τελευτήσάν τε τὸν ὄρκιον,]

60 τοῖς δ' αὖτις μετέειφ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·

Ξεῖν', εἴ σ' ὀτρύνει κραδίη καὶ θυμός ἀγῆνωρ,
τοῦτον ἀλέξασθαι, τῶν δ' ἄλλων μήτιν Ἀχαιῶν
δειδίδ'· ἐπεὶ πλεόνεσσι μαχήσεται, ὅς κέ σε θείνῃ.
Ξεινοδόκος μὲν ἐγὼν· ἐπὶ δ' αἰνεῖτον βασιλῆες,
65 Ἀντίνοός τε καὶ Εὐρύμαχος, πεπνυμένω ἄμφω.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ζῶσατο μὲν ῥάκεσιν περὶ μήδεα, φαῖνε δὲ μηροὺς
καλοὺς τε μεγάλους τε, φάνεν δέ οἱ εὐρέες ὦμοι,
στήθεά τε στιβαροὶ τε βραχίονες· αὐτὰρ Ἀθήνη
70 ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἦλδανε ποιμένι λαῶν.
μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως ἀγάσαντο·
ὧδε δέ τις εἶπεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Ἥ τάχα Ἴρος Ἄϊρος ἐπίσπαστον κακὸν ἔξει·
οἷήν· ἐκ ραπέων ὁ γέρον ἐπιγουνίδα φαίνει!

75 Ὡς ἄρ' ἔφαν· Ἴρω δὲ κακῶς ὠρίνετο θυμός·
ἀλλὰ καὶ ὧς δρηστῆρες ἄγον ζώσαντες ἀνάγκη,
δειδιότα· σάρκες δὲ περιτρομέοντο μέλεσσιν.
Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Νῦν μὲν μήτ' εἴης, βουγάϊε, μήτε γένοιο,
80 εἰ δὴ τοῦτόν γε τρομέεις καὶ δεΐδιας αἰνῶς,
ἄνδρα γέροντα, δύη ἀρῆμένον, ἧ μιν ἱκάνει.
ἀλλ' ἐκ τοι ἐρέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
αἶ κέν σ' οὗτος νικήσῃ, κρείσσων τε γένηται,
πέμψω σ' ἠπειρόνδε, βαλὼν ἐν νηϊ μελαίνῃ,

85 εἰς Ἐχρετον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
ὅς κ' ἀπὸ ῥίνα τάμησι καὶ οὐατα νηλεΐ χαλκῷ,
μήδεά τ' ἐξερύσας δώῃ κυσὶν ὦμά δάσασθαι.

Ἦς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὑπὸ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·
ἐς μέσσον δ' ἀναγον· τῷ δ' ἄμφω χεῖρας ἀνέσχον.

90 δὴ τότε μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
ἢ ἐλάσει, ὥς μιν ψυχὴ λίποι αὖθι πεσόντα,
ἢ ἐ μιν ἦκ' ἐλάσειε, τανύσσειέν τ' ἐπὶ γαίῃ.
ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοῦσσατο κέρδιον εἶναι,
ἦκ' ἐλάσαι, ἵνα μὴ μιν ἐπιφρασσάιαν Ἀχαιοί.

95 δὴ τότε ἀνασχομένω, ὁ μὲν ἤλασε δεξιὸν ὦμον
Ἴρος, ὁ δ' αὐτὸν ἔλασεν ὑπ' οὐατος, ὅστέα δ' εἶσω
ἔθλασεν· αὐτίκα δ' ἦλθε κατὰ στόμα φοίνιον αἶμα·
καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακῶν, σὺν δ' ἤλασ' ὀδόντας,
λακτίζων ποσὶ γαῖαν· ἀτὰρ μνηστῆρες ἀγαυοὶ
100 χεῖρας ἀνασχόμενοι γέλω ἔκιδανον. αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
ἔλεπε δι' ἐκ προθύροιο, λαβὼν ποδός, ὄφρ' ἴκετ' αὐλήν,
αἰδούσης τε θύρας· καὶ μιν ποτὶ ἐρκίον αὐλῆς
εἶσεν ἀνακλίνας· σπῆπτρον δέ οἱ ἔμβαλε χειρὶ,
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

105 Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο, σύας τε κύνας τ' ἀπερύτιων,
μηδὲ σύγε ξείνων καὶ πτωχῶν κοίρανος εἶναι,
λυγρὸς ἑὼν· μὴ ποῦ τι κακὸν καὶ μείζον ἐπαύρη.

Ἢ ῥα, καὶ ἄμφ' ὥμοισιν ἀεικέα βάλλετο πῆρην,
πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτήρ.

Ὀδυσσ. II.

110 ἄψ δ' ὄγ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τοὶ δ' ἴσαν εἴσω
 ἡδὺν γελῶντες, καὶ δεικανόωντ' ἐπέεσσιν·

Ζεὺς τοὶ δοίη, ξεῖνε, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἅλλοι,
 ὅττι μάλιστ' ἐθέλεις, καὶ τοὶ φίλον ἔπλετο θυμῷ,
 ὃς τοῦτον τὸν ἀναλτον ἀλητεύειν ἀπέπαυσας

115 ἐν δῆμῳ· τάχα γάρ μιν ἀνάξομεν ἡπειρόνδε
 εἰς Ἑχέτον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων.

Ὡς ἄρ' ἔφην· ταῖρεν δὲ κληιδόνη διὸς Ὀδυσσεύς.
 Ἀντίνοος δ' ἄρα οἱ μεγάλην παρὰ γαστέρα θῆκεν,
 ἐμπλεῖην κνίσσης τε καὶ αἵματος· Ἀμφίνομος δὲ
 120 ἄρτους ἐκ κανέοιο δύω παρέθηκεν ἀείρας,
 καὶ δέκατ' χρυσέῳ δειδίσκετο, φώνησέν τε·

Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχειαι πολέεσσιν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 125 Ἀμφίνομ', ἡ μάλα μοι δοκέεις πεπνυμένος εἶναι·
 τοίου γὰρ καὶ πατρός· ἐπεὶ κλέος ἐσθλὸν ἄκουον,
 Νίσσον Δουλιχιῆα εὔν τ' ἔμεν ἀφνειὸν τε·
 τοῦ σ' ἔη φασὶ γενέσθαι· ἐπητῇ δ' ἀνδρὶ ἔοικας.
 τοῦνεκά τοι ἐρέω· σὺ δὲ σύνδεο, καὶ μευ ἄκουσον·
 130 οὐδὲν ἀκιδνότερον γαῖα τρέφει ἀνθρώποιο,
 πάντων, ὅσσα τε γαῖαν ἔπι πνεῖει τε καὶ ἔρπει,
 οὐ μὲν γὰρ ποτέ φησι κακὸν πείσσεσθαι ὀπίσσω,
 ὄφρ' ἀρετὴν παρέχωσι θεοί, καὶ γούνατ' ὀρώρη·
 ἄλλ' ὅτε διη καὶ λυγρὰ θεοὶ μῦκαρες τελέσωσιν,

- 135 καὶ τὰ φέρει ἀεκαζόμενος τετληότι θυμῷ.
 τοῖος γὰρ νόος ἐστὶν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οἷον ἐπ' ἡμαρ ἄγῃσι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.
 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὀλβιος εἶναι,
 πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, βίῃ καὶ κάρτεϊ εἵκων,
 140 πατρί τ' ἐμῷ πίσυνος καὶ ἐμοῖσι κασιγνήτοισιν.
 τῷ μήτις ποτὲ πάμπαν ἀνὴρ ἀδεμίστιος εἴη,
 ἀλλ' ὅγε σιγῇ δῶρα θεῶν ἔχοι, ὅ,ττι διδοῖεν.
 οἱ ὁρώ μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανόωντας,
 κτήματα κείροντας, καὶ ἀτιμάζοντας ἄκροισιν.
 145 ἀνδρός, ὃν οὐκέτι φημί φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 δηρὸν ἀπέσσεσθαι· μάλα δὲ σφεδόν! ἀλλὰ σε δαίμων
 οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι, μηδ' ἀντιάσειας ἐκείνῳ,
 ὅπποτε νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 οὐ γὰρ ἀναιμωτί γε διακρινέεσθαι οἴω
 150 μνηστῆρας καὶ κείνον, ἐπεὶ κε μέλαθρον ὑπέλθῃ.
 Ὡς φάτο· καὶ σπείσας ἔπιεν μελιθεῖα οἶνον·
 ἅψ δ' ἐν χερσὶν ἔθηκε δέπας κοσμήτορι λαῶν.
 αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 νευστάζων κεφαλῇ· δὴ γὰρ κακὸν ὄσσετο θυμός.
 155 ἀλλ' οὐδ' ὥς φύγε Κίρρα· πέδησε δὲ καὶ τὸν Ἀθήνη·
 Τηλεμάχου ὑπὸ χερσὶ καὶ ἔγχεϊ ἴφι δαμῆναι.
 ἅψ δ' αὖτις πατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 κούρη Ἰναρίοιο, περίφρονι Πηνελόπειῃ.

160 μνηστήρεςσι φανῆναι, ὅπως πετάσειε μάλιστα
 θυμὸν μνηστήρων, ἰδὲ τιμήσσεα γένοιτο
 μᾶλλον πρὸς πόσιός τε καὶ υἱέος, ἢ πάρος ἦεν.
 ἀχρεῖον δ' ἐγέλασεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Εὐρυνόμη, θυμός μοι ἐέλδεται, οὔτι πάρος γε,
 165 μνηστήρεςσι φανῆναι, ἀπεχθόμενοισι περ ἔμψης·
 παιδὶ δέ κεν εἴποιμι ἔπος, τό κε κέρδιον εἴη,
 μὴ πάντα μνηστήρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμιλεῖν,
 οἷτ' εὖ μὲν βάζουσι, κακῶς δ' ὕπιδεν φρονέουσιν.

Τὴν δ' αὖτ' Εὐρυνόμη ταμίη πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 170 ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, τέκος, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἴθι, καὶ σὺ παιδὶ ἔπος φάο, μὴδ' ἐπίκευθε,
 πρῶτ' ἀπονύψαμένη, καὶ ἐπιχρίσασα παρειάς·
 μὴδ' οὐτῶ δακρύοισι πεφυρμένη ἀμφὶ πρόσωπα
 ἔρχευ· ἐπεὶ κάκιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεῖ.
 175 ἦδη μὲν γάρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα
 ἡρῶ ἀθανάτοισι γενεήσαντα ἰδέσθαι.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐρυνόμη, μὴ ταῦτα παραύδα, κηδομένη περ,
 πρῶτ' ἀπονίπτεσθαι, καὶ ἐπιχρίεσθαι ἀλοιφῇ·
 180 ἀγλαΐην γὰρ ἔμοιγε θεοί, τοὶ Ὀλυμπον ἔχουσιν,
 ὦλεσαν, ἐξ οὗ πένος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν.
 ἀλλὰ μοι Λύκονόην τε καὶ Ἰπποδάμειαν ἄνωχθι
 ἐλθέμεν, ὅφρα κέ μοι παρστήητον ἐν μεγάροισιν·
 οἷη δ' οὐκ εἴσειμι μετ' ἀνέρας· αἰδέομαι γάρ.

185 Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
ἀγγελεύουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
κούρη Ἰκαρίοιο κατὰ γλυκὺν ὕπνον ἔτευεν.
εὔδε δ' ἀνακλινθεῖσα· λύθεν δέ οἱ ἄψευα πάντα

190 αὐτοῦ ἐνὶ κλιντῇρι· τέως δ' ἄρα διὰ θεάων
ἄμβροτα δῶρα δίδου, ἵνα μιν θησαΐατ' Ἀχαιοί.
κάλλει μὲν οἱ πρῶτα προσώπατα καλὰ κάθηρεν
ἄμβροσίῳ, οἷω περ εὐστέφανος Κυθήρεια
φρίεται, εὖτ' ἂν ἦ Χαρίτων χορὸν ἱμερόεντα·

195 καὶ μιν μακροτέρην, καὶ πάσσονα θῆκεν ιδέσθαι·
λευκοτέρην δ' ἄρα μιν θῆκε πριστοῦ ἐλέφαντος.
ἢ μὲν ἄρ' ὥς ἔρξας ἀπεβήσατο διὰ θεάων.

Ἦλθον δ' ἀμφίπολοι λευκώλενοι ἐκ μεγάροιο,
φθόγγῳ ἐπερχόμεναι· τὴν δὲ γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν,
200 καὶ ῥ' ἀπομόρξατο χερσὶ παρειάς, φώνησέν τε·

Ἦ με μάλ' αἰνοπαθῇ μαλακὸν περὶ κῶμ' ἐκάλυψεν·
αἶθε μοι ὥς μαλακὸν θάνατον πόροι Ἄρτεμις ἀγνή,
αὐτίκα νῦν, ἵνα μηκέτ' ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν
αἰῶνα φθινύθω, πόσιος ποθέουσα φίλοιο
205 παντοίην ἀρετήν· ἐπεὶ ἔξοχος ἦεν Ἀχαιῶν.

Ὡς φαμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
οὐκ οἶη· ἅμα τῇγέ καὶ ἀμφίπολοι δύο ἔποντο.
ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

210 ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·

ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέσθη.

τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατ', ἔρω δ' ἄρα θυμὸν ἔθελχθεν·

πάντες δ' ἠρήσαντο παρὰ λεχέεσσι κλιθῆναι.

ἡ δ' αὖ Τηλέμαχον προσεφώνεεν, ὃν φίλον υἱόν·

215 Τηλέμαχ', οὐκέτι τοι φρένες ἔμπεδοι, οὐδὲ νόημα·

παῖς ἔτ' ἐὼν, καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσὶ κέρδε' ἐνώμας·

νῦν δ', ὅτε δὴ μέγας ἐσσί, καὶ ἡβης μέτρον ἱκάνεις,

καὶ κέν τις φαίῃ, γόνον ἔμμεναι ὀλβίου ἀνδρός,

ἐς μέγεθος καὶ κάλλος ὀρώμενος, ἀλλότριος φῶς,

220 οὐκέτι τοι φρένες εἰσὶν ἐναῖσιμοι, οὐδὲ νόημα.

οἷον δὴ τόδε ἔργον ἐνὶ μεγάροισιν ἐτύχθη,

ὃς τὸν ξεῖνον ἔασας ἀεικισθήμεναι οὕτω!

πῶς νῦν; εἴ τι ξεῖνος, ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν

ἦμενος, ὧδε πάθοι ῥυσταντύος ἐξ ἀλεγεινῆς,

225 σοὶ κ' αἰσχος λώβη τε μετ' ἀνθρώποισι πέλοιτο.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·

μῆτερ ἐμή, τὸ μὲν οὐ σε νεμεσσωμαι κεχολῶσθαι·

αὐτὰρ ἐγὼ θυμῷ νοέω καὶ οἶδα ἔκαστα,

ἐσθλά τε καὶ τὰ χεῖρια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα·

230 ἀλλὰ τοι οὐ δύναμαι πεπνυμένα πάντα νοῆσαι·

ἐκ γάρ με πλήσσουσι, παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος,

οἷδε κακὰ φρονέοντες, ἐμοὶ δ' οὐκ εἰσὶν ἀρωγοί.

οὐ μὲν τοι ξεῖνου γε καὶ Ἴρου μῶλος ἐτύχθη

μνηστῆρων ἰότητι· βίῃ δ' ὕγε φέρτερος ἦεν.

- 235 αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίη καὶ Ἀπολλών!
 οὐτῶ νῦν μνηστῆρες ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν
 νεύοιεν κεφαλὰς, δεδμημένοι, οἱ μὲν ἐν αὐλῇ,
 οἱ δ' ἐντοσθε δόμοιο, λελύτο δὲ γυῖα ἐκάστου,
 ὥς νῦν Ἴρος ἐκείνος ἐπ' αὐλείησι θύρῃσιν
 240 ἦσται νευστάζων κεφαλῇ, μεθύοντι ἰοικώς,
 οὐδ' ὀρθὸς στήναι δύναται ποσίν, οὐδὲ νέεσθαι
 οἴκαδ', ὅπη οἱ νόστος· ἐπεὶ φίλα γυῖα λέλυνται.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
 Εὐρύμαχος δ' ἐπέεσσι προσήυδα Πηνελόπειαν·
 245 Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 εἰ πάντες σε ἴδοιεν ἂν Ἴασον Ἄργος Ἀχαιοί,
 πλεονές κε μνηστῆρες ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν
 ἦῶθεν δαινύατ'· ἐπεὶ περίεσσι γυναικῶν,
 εἰδὸς τε μέγεθος τε ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας.
 250 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐρύμαχ', ἦτοι ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδὸς τε δέμας τε,
 ὥλεσαν ἀθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 εἰ κεῖνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
 255 μεῖζόν κε κλέος εἴη ἐμὸν καὶ κἀλλιον οὕτω.
 νῦν δ' ἄρχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κατὰ δαίμων.
 ἦ μὲν δὴ ὅτε τ' ἦε λιπὼν κᾶτα πατρίδα γαῖαν,
 δεξιτερὴν ἐπὶ καρπῷ ἔλων ἐμὲ χεῖρα προσήυδα·
 Ὡ γύναι, οὐ γὰρ οὔτω εὐκνήμιδας Ἀχαιοὺς

260 ἐν Τροίῃς εὖ πάντας ἀπήμονας ἀπονέεσθαι·

καὶ γὰρ Τρῳάς φασι μαχητὰς ἔμμεναι ἄνδρας,
ἡμὲν ἀκοντιστὰς, ἡδὲ ῥυτῆρας διίστων,
ἱππῶν τ' ὠκυπόδων ἐπιβήτορας, οἳ κε τάχιστα
ἔκριναν μέγα νεῖκος ὁμοῖου πολέμοιο.

265 τῷ οὐκ οἶδ', εἴ κεν μ' ἀνέσει θεός, ἢ κεν ἁλώω
αὐτοῦ ἐνὶ Τροίῃ· σοὶ δ' ἐνθάδε πάντα μελόντων.
μεμνήσθαι πατρός καὶ μητέρος ἐν μεγάροισιν,
ὥς νῦν, ἢ ἔτι μᾶλλον, ἐμεῦ ἀπονόσφιν ἐόντος.
αὐτὰρ ἐπὴν δὴ παῖδα γενεήσαντα ἴδῃαι,

270 γήμασθ', ᾧ κ' ἐθέλῃσθαι, τεὸν κατὰ δῶμα λιποῦσα.
κεῖνος τῶς ἀγόρευε· τὰ δὲ νῦν πάντα τελεῖται.
νῦν δ' ἔσται, ὅτε δὴ στυγερός γάμος ἀντιβολήσῃ
οὐλομένης ἐμέθεν, τῆστε Ζεὺς ὄλβον ἀπηύρα.
ἀλλὰ τόδ' αἰνὸν ἄχος κραδίην καὶ θυμὸν ἱκάνει·

275 μνηστήρων οὐχ ἦδε δίκη τὸ πάροιθε τέτυκτο·

οἷτ' ἀγαθὴν τε γυναῖκα καὶ ἀφνειοῖο σύγατρα
μνηστεύειν ἐθέλωσι, καὶ ἀλλήλοισ ἐρίσωσιν,
αὐτοὶ τοίγ' ἀπάγουσι βόας καὶ ἵφια μῆλα,
κούρης δαῖτα φίλοισι, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῦσιν·

280 ἀλλ' οὐκ ἀλλότριον βίοντον νήποιον ἔδουσιν.

Ἦς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
οὔνεα τῶν μὲν δῶρα παρέλκετο, θέλγε δὲ θυμὸν
μειλιχίοις ἐπέεσσι· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοίνα.

Τὴν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπείθεος υἱός·

285 πούρη Ἰναρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 δῶρα μὲν ὅς κ' ἐθέλῃσιν Ἀχαιῶν ἐνθάδ' ἐνείκαι,
 δέξασθ'· οὐ γὰρ καλὸν ἀνήσασθαι δόσιν ἐστίν·
 ἡμεῖς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἦμεν, οὔτε πη ἄλλη,
 πρὶν γέ σε τῷ γήμασθαι Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος.
 290 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος·
 δῶρα δ' ἄρ' οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.
 Ἀντινώφ' μὲν ἔνεικε μέγαν περικαλλέα πέπλον,
 ποικίλον· ἐν δ' ἄρ' ἔσαν περόναι δυοκαίδεκα πᾶσαι
 χρύσειαι, κληῖσιν εὐγνάμπτοις ἀραρυῖαι.
 295 ὄρμον δ' Εὐρύμαχ' πολυδαίδαλον αὐτῇ· ἔνεικεν,
 χρύσειον, ἡλέκτροισιν ἐερμένον, ἡέλιον ὥς.
 ἔρματα δ' Εὐρυδάμαντι δύω θεράποντες ἔνεικαν,
 τρίγληνα, μορόεντα· χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.
 ἐκ δ' ἄρα Πεισάνδροιο Πολυκτορίδαο ἀνακτος,
 300 ἱσθμῖον ἤνεικεν θεράπων, περικαλλὲς ἄγαλμα.
 ἄλλο δ' ἄρ' ἄλλος δῶρον Ἀχαιῶν καλὸν ἔνεικεν.
 ἡ μὲν ἔπειτ' ἀνέβαιν' ὑπερώϊα διὰ γυναικῶν·
 τῇ δ' ἄρ' ἄμ' ἀμφίπολοι ἔφερον περικαλλέα δῶρα.
 Οἱ δ' εἰς ὄρχηστὸν τε καὶ ἱμερόεσσαν ἀοιδὴν
 305 τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθεῖν.
 τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθεν.
 αὐτίκα λαμπτήρας τρεῖς ἔστασαν ἐν μεγάροισιν,
 ὄφρα φαείνοιεν· περὶ δὲ ξύλα κἀγκάνα θῆκαν,
 αὖα πάλλει, περίκηλα, νέον κεκασμένα χαλκῷ·

510 καὶ δαΐδας μετέμισγον· ἀμοιβῆδ' ἄνεφαινον
 δμῳαὶ Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος· αὐτὰρ ὁ τῆσιν
 αὐτὸς Διογενὴς μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Δμῳαὶ Ὀδυσσεύος, δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος,
 ἔρχεσθε πρὸς δῶμαθ', ἵν' αἰδοίῃ βασιλεια·
 515 τῇ δὲ παρ' ἡλάκατα στροφαλίζετε· τέρπετε δ' αὐτήν,
 ἡμεναι ἐν μεγάρῳ, ἥ εἶρια πείκετε χερσίν·
 αὐτὰρ ἐγὼ τούτοισι φάος πάντεσσι παρέξω.
 ἥνπερ γάρ κ' ἐθέλωσιν εὖθρονον Ἡῶ μῖνενιν,
 οὔτι με νικήσουσι· πολυτλήμων δὲ μάλ' εἰμί.

520 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἐγέλασαν, ἐς ἀλλήλας δὲ ἴδοντο.
 τὸν δ' αἰσχροῦς ἐνένικτε Μελανθῶ καλλιπάρῃος,
 τὴν Δολίος μὲν ἔτικτε, κόμισσε δὲ Πηνελόπεια,
 παῖδα δὲ ὣς ἀτίταλλε, δίδου δ' ἄρ' ἀθύρματα θυμῷ·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς ἔχε πένθος ἐνὶ φρεσὶ Πηνελοπείης·
 525 ἀλλ' ἦγ' Εὐρυμάχῳ μισγέσκετο, καὶ φιλέεσκεν,
 ἥ ρ' Ὀδυσῇ ἐνένικτεν ὀνειδείοις ἐπέεσσιν·

Ἔειπε τάλαν, σύγε τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,
 οὐδ' ἐθέλεις εὐδειν, χαλκήϊον ἐς δόμον ἐλθὼν,
 ἥε που ἐς λέσχην· ἀλλ' ἐνθάδε πόλλ' ἀγορεύεις.

530 [Θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
 ταρβείς· ἥ ρά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἥ νύ τοι αἰεὶ
 τειοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶνία βάζεις.]
 ἥ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας, τὸν ἀλήτην;
 μήτις τοι τάχα Ἴρου ἀμείνων ἄλλος ἀναστῇ,

355 ὅστις σ' ἀμφὶ κάρη κεκοπὼς χερσὶ στιβαρῇσιν,
δώματος ἐκπέμψῃσι, φορύξας αἵματι πολλῷ.

Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἢ τάχα Τηλεμάχῳ ἐρέω, κῦον, οἳ ἀγορεύεις,
κεῖσ' ἐλθόν, ἵνα σ' αὖθι διαμελεῖσσι τάμησιν.

360 Ὡς εἰπὼν, ἐπέεσσι διεπτοίησε γυναῖκας.
βάν δ' ἵμεναι διὰ δῶμα· λύθεν δ' ὑπὸ γυνὴ ἐκάστης
ταρβόσυνη· φάν γάρ μιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
αὐτὰρ ὁ παρ λαμπτήρσι φαείνων αἰθομένοισιν
ἐστήκει ἐς πάντας ὀρώμενος· ἄλλα δέ οἱ πῆρ

365 ὥρμαινε φρεσὶν ἦσιν, ἃ ῥ' οὐκ ἀτέλεστα γένοντο.

Μνηστῆρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη
λώβης ἴσχεσθαι θυμαλγέος, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
δύη ἄχος κραδίην Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρξ' ἀγορεύειν,

370 κερτομέων Ὀδυσῆα· γέλων δ' ἐτάροισιν ἔτευχεν·

Κέκλυτέ μεν, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης,

ὄφρ' εἴπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

οὐκ ἀθεεὶ ὄδ' ἀνὴρ Ὀδυσῆϊον ἐς δόμον ἵκει·

ἔμπης μοι δοκεῖ δαΐδων σέλας ἔμμεναι αὐτοῦ

375 καὶ κεφαλῆς· ἐπεὶ οὐ οἳ ἔνι τρίχες, οὐδ' ἡβαιαί.

Ἥ ῥ', ἅμα τε προσέειπεν Ὀδυσῆα πτολίπορθον·

εἴν', ἢ ἄρ' π' ἐθέλοισι θευτέμεν, εἴ σ' ἀνελοίμην,

ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆς - μισθὸς δέ τοι ἄρπιος ἔσται -

αἵμασιός τε λέγων, καὶ δένδρεα μακρὰ φυτεύων·

560 ἔνθα κ' ἐγὼ σῖτον μὲν ἐπηετανὸν παρέχοιμι,
 ἔμματα δ' ἀμφιέσσαιμι, ποσὶν θ' ὑποδήματα δοίην.
 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν δὴ ἔργα κἀκ' ἔμμαθες, οὐκ ἐξελήσεις
 ἔργον ἐποίτεσθαι, ἀλλὰ πτώσσειν πατὰ δῆμον
 βούλει, ὅφρ' ἂν ἔχης βόσκειν σὴν γαστέρ' ἀναλτον.

565 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Εὐρύμαχ', εἰ γὰρ νῶϊν ἔρις ἔργοιο γένοιτο
 ὦρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἦματα μακρὰ πέλονται,
 ἐν ποίῃ, δρέπανον μὲν ἐγὼν εὐκαμπὲς ἔχοιμι,
 καὶ δὲ σὺ τοῖον ἔχοις, ἵνα πειρησαίμεθα ἔργου,

570 νήστιες ἄχρι μάλα κνέφαος, ποίῃ δὲ παρείη.

εἰ δ' αὖ καὶ βόες εἶεν ἐλαυνέμεν, οἵπερ ἄριστοι,
 αἰθῶνες, μεγάλοι, ἄμφω πεκορηότε ποίης,
 ἡλίκες, ἰσοφόροι, τῶντε σθένος οὐκ ἀλαπαδύνω,
 τετράγυον δ' εἴη, εἵκοι δ' ὑπὸ βῶλος ἀρότρω·

575 τῷ κέ μ' ἴδοις, εἰ ὦλκα διηνεέα προταμοίμην.

εἰ δ' αὖ καὶ πόλεμόν ποθεν ὀρμήσειε Κρονίων
 σήμερον, αὐτὰρ ἐμοὶ σάκος εἴη, καὶ δύο δοῦρε,
 καὶ πυνέη πάγχυλκος, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖα·
 τῷ κέ μ' ἴδοις πρῶτοισιν ἐνὶ προμάχοισι μιγέντα,

580 οὐδ' ἂν μοι τὴν γαστέρ' ὀνειδίζων ἀγορευόις.

ἀλλὰ μάλ' ὑβρίζεις, καὶ τοι νόος ἐστὶν ἀπηνής·

καὶ πού τις δοκέεις μέγας ἔμμεναι ἠδὲ κραταίος,

οὕνεκα πὰρ παύροισι καὶ οὐκ ἀγαθοῖσιν ὀμιλεῖς.

εἰ δ' Ὀδυσσεὺς ἔλθοι, καὶ ἴκοιτ' ἐς πατρίδα γαῖαν,

αἰψά κέ τοι τὰ θύρετρα, καὶ εὐρέα περ μάλ' ἰόντα,
φεύγοντι στείνοντο δι' ἐκ προθύροιο θύραζε.

ὣς ἔφατ'· Εὐρύμαχος δ' ἐχολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
καί μιν ὑπόδρα ἰδὼν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄ δειλ', ἦ, τάχα τοι τελέω κακόν, οἷ' ἀγορεύεις
θαρσαλέως πολλοῖσι μετ' ἀνδράσιν, οὐδέ τι θυμῷ
ταρβείς· ἦ ῥά σε οἶνος ἔχει φρένας, ἦ νύ τοι αἰεὶ
τοιοῦτος νόος ἐστίν· ὃ καὶ μεταμῶνια βάζεις.

[ἦ ἀλύεις, ὅτι Ἴρον ἐνίκησας, τὸν ἀλήτην·]

ὣς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

Ἀμφινόμου πρὸς γοῦνα καθέζετο Δουλιχίης,
Εὐρύμαχον δείσας· ὃ δ' ἄρ' οἶνοχόον βάλε χεῖρα
δεξιτερὴν· πρόχοος δὲ χαμαὶ βόμβησε πεσοῦσα·
αὐτὰρ ὄγ' οἰμῶξας πέσεν ὑπτίος ἐν κονίῃσιν.
μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σπύοντα·

ὣδε δέ τις εἵπεςκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Αἶδ' ὦφελλ' ὃ ξείνος ἀλώμενος ἄλλοθ' ὀλέσθαι,
πρὶν ἐλθεῖν· τῷ κ' οὔτι τόσον κέλαδον μετέθηνεν.
νῦν δὲ περὶ πτωχῶν ἐριδαίνομεν· οὐδέ τι δαιτὸς
ἐσθλῆς ἔσsetαι ἥδος, ἐπεὶ τὰ τερεῖονα νικᾷ.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·
δαιμόνιοι, μαίνεσθε, καὶ οὐκέτι κεύθετε θυμῷ
βρωτῶν οὐδὲ ποτῆτα· θεῶν νύ τις ἤμμ' ὀροθύνει.
ἀλλ' εὖ δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες,
ὁππότε θυμὸς ἄνωγε· διώκω δ' οὔτιν' ἔγωγε.

410 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶ' ἐν χεῖλεσσι φύντες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.
 τοῖσιν δ' Ἀμφινόμος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 [Νίσου φαίδιμος υἱὸς, Ἀρητιάδαο ἀνακτος·]

Ἄ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 415 ἀντιβίοις ἐπέεσσι καθαπτόμενος παλεπαῖνοι·
 μήτε τι τὸν ξεῖνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον
 δμῶων, οἱ κατὰ δῶματ' Ὀδυσσεῆος θείοιο.
 ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσι,
 ὄφρα σπείσαντες κατακείμεν οἴκαδ' ἰόντες·

420 τὸν ξεῖνον δὲ ἔωμεν ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος·
 Τηλεμάχῳ μελέμεν· τοῦ γὰρ φίλον ἦκετο δῶμα.

Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ἐαδόντα μῦθον ἔειπεν.
 τοῖσιν δὲ κρητῆρα κεράσσατο Μούλιος ἥρως,
 κήρυξ Δουλιχίου· θεράπων δ' ἦν Ἀμφινόμοιο·
 425 νώμῃσεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
 σπείσαντες μακάρεσσι, πῖον μελιηδέα οἶνον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἐπὶ ὄνθ' ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 βάν ῥ' ἵμεναι κείμεντες ἐὰ πρὸς δῶμαθ' ἔκαστος.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Τ.

10 πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶν ἔμβαλε δαίμων,
μὴ πως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ἡμῖν,
ἀλλήλους τρώσῃτε, κατασχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεκείθετο πατρί·
15 ἐπὶ δὲ παλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύπλειαν·

Μαῖ', ἄγε δὴ μοι ἔρῃξον ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
ὄφρα κεν ἐς θάλαμον καταθείομαι ἔντα πατρὸς
παλά, τὰ μοι πατὰ οἶκον ἀπηδέα παπνὸς ἀμέρδει,
πατρὸς ἀποικομένοιο· ἐγὼ δ' ἔτι νήπιος ἦα·

20 νῦν δ' ἐθέλω παταδέσθαι, ἴν' οὐ πυρὸς ἴξερ' αὐτμή.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύπλεια·
αἶ γὰρ δὴ ποτε, τέκνον, ἐπιφροσύνας ἀνέλοιο,
οἴκου κηδεσθαι, καὶ κτήματα πάντα φυλάσσειν.
ἀλλ' ἄγε, τίς τοι ἔπειτα μετοικομένη φάος οἶσει;
25 δμῳὰς δ' οὐκ εἷας προβλωσκέμεν, αἶ κεν ἔφαινον.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
Ξεῖνος ὄδ', οὐ γὰρ ἀεργὸν ἀνέξομαι, ὅς κεν ἐμῆς γε
χοῖνικος ἄπτηται, καὶ τηλόθεν εἰληλουθώς.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
30 κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων.

τῷ δ' ἄρ' ἀναΐξαντ' Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱὸς
ἐσφόρεον κόρυδάς τε καὶ ἀσπίδας ὀμφαλοέσσας,
ἔγχεά τ' ὀξυόεντα· πάροιθε δὲ Παλλὰς Ἀθήνη,
τρύσειον λύχνον ἔχουσα, φάος περικαλλὲς ἐποίει.

35 δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεον ὃν πατέρ' αἶψα·

Ἦ πάτερ, ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι·

ἔμπης μοι τοῖτοι μεγάρων, καλαί τε μεσόδμαι,

εἰλάτιναί τε δοκοὶ καὶ κίονες ὑφός' ἔχοντες,

φαίνοντ' ὀφθαλμοῖς, ὥσεί πυρὸς αἰθομένοιο.

40 ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον, οἷ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

σίγα, καὶ κατὰ σὸν νόον ἴστανε, μηδ' ἐρέεικε·

αὕτη τοι δίκη ἐστὶ θεῶν, οἷ Ὀλυμπον ἔχουσιν.

ἀλλὰ σὺ μὲν κατάλεξαι· ἐγὼ δ' ὑπολείψομαι αὐτοῦ,

45 ὅφρα κ' ἔτι δμῶας καὶ μητέρα σὴν ἐρεδίζω·

ἢ δέ μ' ὀδυρομένη εἰρήσεται ἀμφὶς ἕκαστα.

Ἦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει

κείων ἐς θάλαμον, δαΐδων ὑπο λαμπομενάων,

ἔνθα πάρος κοιμᾶσ', ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱάνοι·

50 ἔνθ' ἄρα καὶ τότε ἔλεκτο, καὶ Ἥῳ δῖαν ἔμιμνεν.

αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς,

μνηστήρεσσι φόνον σὺν Ἀθήνῃ μερμηρίζων.

Ἥ δ' ἔεν ἐκ θαλάμοιο περίφρων Πηνελόπεια,

Ἀρτέμιδι ἱκέλη ἥε χρυσέῃ Ἀφροδίτῃ.

55 τῇ παρὰ μὲν κλισίῃν πυρὶ κάτθεσαν, ἔνθ' ἄρ' ἔφριζεν,

δινωτῆν ἐλέφαντι καὶ ἀργύρῳ· ἦν ποτε τέκτων

ποίησ' Ἰνιάλιος, καὶ ὑπὸ θρῆνυν ποσὶν ἦεν,

προσφύε' ἐξ αὐτῆς, ὅθ' ἐπὶ μέγα βάλλετο κῶας.

ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια.

60 ἦλθον δὲ δμῳαὶ λευκώλεροι ἐν μεγάροιο.

αἱ δ' ἀπὸ μὲν σῖτον πολλὴν ἤρεον ἠδὲ τραπέζας,
καὶ δέπα, ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον·
πῦρ δ' ἀπὸ λαμπτήρων χαμάδις βάλλον· ἄλλα δ' ἐπ' αὐτῶν
νήησαν εὖλα πολλά, φόως ἔμεν' ἠδὲ θέρεσθαι.

65 ἦ δ' Ὀδυσῆ' ἐνένιπτε Μελανθῶ δεύτερον αὖτις·

Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνήσεις διὰ νύκτα
δινεύων κατὰ οἶκον, ὀπιπτεύσεις δὲ γυναῖκας;
ἀλλ' ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο·
ἦ τόχα καὶ δαλῶ βεβλημένος εἰςθα θύραζε.

70 Τὴν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

δαιμονίη, τί μοι ᾧδ' ἐπέχεις κenoτηότι θυμῷ;
ἦ ὅτι δὴ ῥυπόω, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι,
πτωχεύω δ' ἀνὰ δῆμον; ἀναγκαίη γὰρ ἐπείγει.
τοιοῦτοι πτωχοὶ καὶ ἀλήμονες ἄνδρες ἔασιν.

75 καὶ γὰρ ἐγὼ ποτε οἶκον ἐν ἀνθρώποισιν ἔναιον

ὄλβιος ἀφνειόν, καὶ πολλὰκι δόσκον ἀλήτη,
τοίῳ ὅποῖος ἔοι, καὶ ὅτεν κεκρημένος ἔλθοι·
ἦσαν δὲ δμῳες μάλα μυρίοι, ἄλλα τε πολλά,
οἷσιν τ' εὖ ζῶουσι καὶ ἀφνειοὶ καλέονται.

80 ἀλλὰ Ζεὺς ἀλάπαξε Κρονίων - ἦθ' ελε γάρ που -
τῷ νῦν μήποτε καὶ σύ, γύναι, ἀπὸ πᾶσαν ὀλέσσης
ἀγλαΐην, τῇ νῦν γε μετὰ δμῳῇσι κέκασσαι·
μή πῶς τοι δέσποινα κοτεσσαμένη χαλεπήνη,
ἦ Ὀδυσσεὺς ἔλθῃ· ἔτι γὰρ καὶ ἐλπίδος αἶσα.

85 εἰ δ' ὁ μὲν ὥς ἀπόλωλε, καὶ οὐκέτι νόστιμός ἐστιν,
 ἀλλ' ἦδη παῖς τοῖος Ἀπόλλωνός γε ἔσθιτι,
 Τηλέμαχος· τὸν δ' οὐτις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 λήθει ἀτασθάλλους· ἐπεὶ οὐκέτι τηλίκος ἐστίν.

90 Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε περίφρων Πηνελόπεια·
 ἀμφίπολον δ' ἐνέμπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

Πάντως, θαρσαλή, κύον ἀδδεές! οὔτι με λήθεις
 ἔρδουσα μέγα ἔργον, ὃ σὴ κεφαλῇ ἀναμάξεις.
 πάντα γὰρ εὖ ἤδηςθ', ἐπεὶ ἐξ ἐμεῦ ἔπλυνες αὐτῆς,
 ὥς τὸν ξεῖνον ἔμελλον ἐνὶ μεγάροισιν ἐμοῖσιν.

95 ἀμφὶ πόσει εἴρεσθαι· ἐπεὶ πυκινῶς ἀκάρημαι.

Ἥ ῥα, καὶ Εὐρυνόμην ταμὴν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Εὐρυνόμη, φέρε δὴ δίφρον καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ὅρρα καθεζόμενος εἴπῃ ἔπος ἡδ' ἐπακούσῃ
 ὁ ξεῖνος ἐμέθεν· ἐθέλω δέ μιν ἐξερέεσθαι.

100 Ὡς ἔφαθ'· ἡ δὲ μάλ' ὀτραλέως κατέθηκε φέρουσα
 δίφρον ἐϋξεστον, καὶ ἐπ' αὐτῷ κῶας ἔβαλλεν·
 ἔνθα καθέζετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ·
 105 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοιῆες;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι, οὐκ ἄν τίς σε βροτῶν ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν,
 νεικέοι· ἦ γὰρ σευ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει·
 ὥστε τευ ἢ βασιλῆος ἀμύμονος, ὅσπερ Θεουδῆς

- 110 ἀνδράσιν ἐν πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισιν ἀνάσσων,
 εὐδικίας ἀνέχῃσι· φέρῃσι δὲ γαῖα μέλαινα
 πυροὺς καὶ κριθάς, βρίθῃσι δὲ δένδρεα καρπῶ,
 τίκτει δ' ἔμπεδα μῆλα, θάλασσα δὲ παρέχει ἰχθῦς,
 ἔξ' εὐγχεύει· ἀρετῶσι δὲ λαοὶ ὑπ' αὐτοῦ.
- 115 τῷ ἐμὲ τῦν τὰ μὲν ἄλλα μετάλλα σῶ' ἐνὶ οἴκῳ·
 μῆδ' ἐμὸν ἐξερέεινε γένος καὶ πατρίδα γαῖαν,
 μή μοι μᾶλλον θυμὸν ἐνιπλήσῃς ὀδυνάων,
 μνησαμένῳ· μάλα δ' εἰμὶ πολύστονος. οὐδέ τί με χρὴ
 οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ γοόωντά τε μυρόμενόν τε
- 120 ἦσθαι· ἐπεὶ κάπιον πενθήμεναι ἄκριτον αἰεὶ·
 μή τις μοι δμῶν νεμεσήσεται, ἥ δὲ σύγ' αὐτῇ,
 ᾗ δὲ δακρυπλώων βεβαρηότα με φρένας οἴνω.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 εἶν', ἦτοι μὲν ἐμὴν ἀρετὴν, εἰδὸς τε δέμας τε,
- 125 ὥλεσαν ἄθάνατοι, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ τοῖσι δ' ἐμὸς πόσις ἦεν Ὀδυσσεύς.
 εἰ κείνός γ' ἐλθὼν τὸν ἐμὸν βίον ἀμφιπολεύει,
 μεῖζόν κε κλέος εἶη ἐμὸν καὶ κάλλιον οὐτῷ.
 νῦν δ' ἄχομαι· τόσα γάρ μοι ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
- 130 [ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 οἳ τ' αὐτὴν Ἰθάκην εὐδείελον ἀμφινέμονται,
 οἳ μ' ἀεκαζομένην μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.]
 τῷ οὔτε ξείνων ἐμπάζομαι, οὔθ' ἰκετάων,

135 οὔτε τι κηρύκων, οἱ δημιοεργοὶ ἔασιν·
 ἀλλ' Ὀδυσῆ ποθέουσα, φίλον κατατήκομαι ἦτορ.
 οἱ δὲ γάμον σπεύδουσιν· ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω.
 φᾶρος μὲν μοι πρῶτον ἐνέπνευσε φρεσὶ δαίμων,
 στησαμένη μέγαν ἰστόν, ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
 140 λεπτόν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' αὐτοῖς μετέειπον·
 κιοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε διὸς Ὀδυσσεύς,
 μῖνεντ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
 ἐκτελέσω — μὴ μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται —
 Λαέρτη ἥρωϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κέν μιν
 145 Μοῖρ' ὀλοή παθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
 μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων νεμεσήσῃ,
 αἶ κεν ἄτερ σπείρου πῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
 ὣς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεείθετο θυμὸς ἀγῆνων.
 ἔνθα καὶ ἡματὶ μὲν ὑφαίνεσκον μέγαν ἰστόν,
 150 νύκτας δ' ἀλλύεσκον, ἐπὴν δαΐδας παραδείμην.
 ὣς τρίετες μὲν ἔληθον ἐγὼ, καὶ ἔπειθον Ἀχαιοὺς·
 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὦραι,
 [μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέεσθι,]
 καὶ τότε δὴ με, διὰ δμῳάς, κύνας οὐκ ἀλεγούσας,
 155 εἶλον ἐπελθόντες, καὶ ὁμόκλησαν ἐπέεσσιν.
 ὣς τὸ μὲν ἐξετέλεσσα, καὶ οὐκ ἐθέλους', ὑπ' ἀνάγκης.
 νῦν δ' οὔτ' ἐκφυγέειν δύναμαι γάμον, οὔτε τιν' ἄλλην
 μῆτιν ἔθ' εὐρίσκω· μάλα δ' ὀτρύνουσι τοκῆες
 γήμασθ'· ἀσχαλάα δὲ πάϊς βίοτον κατεδόντων,

160 γιγνώσκων· ἤδη γὰρ ἀνὴρ οἷός τε μάλιστα
οἴκου κήδεσθαι, τῷ τε Ζεὺς κῦδος ὀπάζει.
ἀλλὰ καὶ ὧς μοι εἰπὲ τεὸν γένος, ὀππόθεν ἔσσι·
οὐ γὰρ ἀπὸ δρυὸς ἔσσι παλαιφάτου, οὐδ' ἀπὸ πέτρης.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
165 ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
οὐκέτ' ἀπολλήξεις τὸν ἐμὸν γόνον ἔξερέουσα;
ἀλλ' ἔκ τοι ἔρέω· ἥ μὲν μ' ἀτρέεσσί γε δώσεις
πλείοσιν ἢ ἔρομαι· ἡ γὰρ δίκη, ὀππότε πάτρης
ἧς ἀπέησιν ἀνὴρ τόσσον γόνον, ὅσσον ἐγὼ νῦν,
170 πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστε' ἀλώμενος, ἄλγεα πάσχω·
ἀλλὰ καὶ ὧς ἔρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάς.

Κρήτη τις γαῖ' ἔστί, μέσφ' ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
καλὴ καὶ πείρα, περίρρυτος· ἐν δ' ἄνθρωποι
πολλοὶ, ἀπειρέσιοι, καὶ ἐννήκοντα πόλεις –
175 ἄλλη δ' ἄλλων γλῶσσα μεμιγμένη· ἐν μὲν Ἀττικοί,
ἐν δ' Ἑτεόκηριτες μεγάλητορες, ἐν δὲ Κύδωνες,
Δωριεὺς τε τριχάϊκες, δίοι τε Πελασγοί –
τῇσι δ' ἐνὶ Κνωσός, μεγάλη πόλις· ἐνθα τε Μίνως
ἐννέωρος βασίλευε Ζιὸς μεγάλου βασιστής,
180 πατὴρ ἐμοῖο πατὴρ, μεγαθύμου Δευκαλίωνος.
Δευκαλίων δ' ἐμὲ τίητε καὶ Ἰδομενῆα ἄνακτα·
ἀλλ' ὃ μὲν ἐν νήεσσι κορωνίσιν Ἴλιον εἶδω
ῥχεθ' αἶμ' Ἀτρεΐδῃσιν· ἐμοὶ δ' ὄνομα κλυτὸν Αἴδων,
ὀκλότερος γενεῇ· ὃ δ' ἄρα πρότερος καὶ ἀρείων.

85 ἔνθ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ιδόμεν, καὶ Ξείνια δῶκα.
 καὶ γὰρ τὸν Κρήτηνδε κατήγαγεν ἴς ἀνέμοιο,
 ἰέμενον Τροίηνδε, παραπλάγξασα Μαλειῶν.
 στήσε δ' ἐν Ἀμνισῷ, ὅθι τε σπέος Εἰλειθυίης,
 ἐν λιμέσιν χαλεποῖσι· μόγῃς δ' ὑπάλυξεν ἀέλλας.
 90 αὐτίκα δ' Ἰδομενῆα μετάλλα, ἄστυδ' ἀνελθών.
 Ξεῖνον γάρ οἱ ἔφασκε φίλον τ' ἔμεν' αἰδοῖόν τε.
 τῷ δ' ἤδη δεκάτῃ ἢ ἐνδεκάτῃ πέλεν ἡώς
 οἴχομένῳ σὺν νηυσὶ κορωνίσιν Ἴλιον εἴσω.
 τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δώματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
 95 ἐνδυκέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων.
 καὶ οἷ, τοῖς τ' ἄλλοις ἐτάροις, οἳ ἄμ' αὐτῷ ἔποντο,
 δημόθεν ἄλφιστα δῶκα καὶ αἶθοπα οἶνον ἀγείρας,
 καὶ βοῦς ἱρεύσασθαι· ἵνα πλησαίαιτο θυμόν.
 ἔνθα δυνώδεκα μὲν μένον ἥματα δῖοι Ἀχαιοί·
 100 εἴλει γὰρ Βορέης ἄνεμος μέγας, οὐδ' ἐπὶ γαίῃ
 εἶα ἵστασθαι· χαλεπὸς δέ τις ὥρορε δαίμων.
 τῇ τρισκαιδεκάτῃ δ' ἄνεμος πέσε· τοὶ δ' ἀνάγοντο.
 Ἴσκει ψεύδεα πολλὰ λέγων, ἐτύμοισιν ὁμοῖα·
 τῆς δ' ἄρ' ἀκουούσης ῥέε δάκρυα, τήκετο δὲ χρώς.
 105 ὥς δὲ χιῶν κατατήκετ' ἐν ἀκροπόλοισιν ὄρεσσιν,
 ἦντ' Εὐρος κατέτηξεν, ἐπὴν Ζέφυρος καταχεύῃ·
 τηκομένης δ' ἄρα τῆς ποταμοὶ πλήθουσι ῥέοντες·
 ὥς τῆς τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης,
 κλαιούσης ἐὼν ἄνδρα παρήμενον. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς

260 ἔρχετ', ἐποφόμενος Κακοΐλιον οὐκ ὀνομαστήν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ γύναι αἰδοίη Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,

μηκέτι νῦν χροά καλὸν ἐναίρεο, μηδὲ τι θυμὸν

τῆκε, πόσιν γοῶσα· νεμεσσῶμαί γε μὲν οὐδέν·

265 καὶ γάρ τις τ' ἄλλοϊον ὀδύρεται ἄνδρ' ὀλέσασα

κουρίδιον, τῷ τέκνα τέκη φιλότῃτι μιγείσα,

ἢ Ὀδυσῆ', ὃν φασὶ θεοῖς ἐναλίγκιον εἶναι.

ἀλλὰ γόου μὲν παῦσαι, ἐμεῖο δὲ σύνθεο μῦθον·

νημερτέως γάρ τοι μυθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,

270 ὥς ἤδη Ὀδυσῆος ἐγὼ περὶ νόστου ἄκουσα,

ἀγχοῦ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐν πίονι δήμῳ,

ζωοῦ· αὐτὰρ ἄγει πειμῆλια πολλὰ καὶ ἐσθλά,

αἰτιζῶν ἀνὰ δῆμον· ἀτὰρ ἐρίηρας ἐταῖρους

ᾤλεσε, καὶ νῆα γλαφυρὴν, ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,

275 θρινακίης ἄπο νήσου ἰών· ὀδύσαντο γὰρ αὐτῷ

Ζεὺς τε καὶ Ἥελιος· τοῦ γὰρ βόας ἔκταν ἐταῖροι.

οἱ μὲν πάντες ὄλοντο πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ·

τὸν δ' ἄρ' ἐπὶ τρόπιος νεὸς ἔκβαλε κῦμ' ἐπὶ χέρσου,

Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχιθεοὶ γεγάσιν·

280 οἱ δὲ μιν πέρι κῆρι, θεὸν ὥς, τιμήσαντο,

καὶ οἱ πολλὰ δόσαν, πέμπειν τέ μιν ἤθελον αὐτοὶ

οἴκαδ' ἀπήμαντον. καὶ νεν πάλαι ἐνθάδ' Ὀδυσσεὺς

ἦεν· ἀλλ' ἄρα οἱ τότε κέρδιον εἶσατο θυμῷ,

πρήματ' ἀγυρτάζειν πολλὴν ἐπὶ γαῖαν ἰόντι·

185 ὥς περὶ κέρδεα πολλὰ καταθνητῶν ἀνθρώπων
 οἷδ' Ὀδυσσεύς· οὐδ' ἄν τις ἐρίσσειε βροτὸς ἄλλος.
 ὥς μοι Θεσπρωτῶν βασιλεὺς μυθήσατο Φείδων·
 ὦμνε δὲ πρὸς ἔμ' αὐτόν, ἀποσπένδων ἐνὶ οἴκῳ,
 νῆα κατειρύσθαι, καὶ ἐπαρτέας ἔμμεν' ἐταίρους,
 190 οἱ δὴ μιν πέμψουσι φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.
 ἀλλ' ἐμὲ πρὶν ἀπέπεμψε· τύχησε γὰρ ἐρχομένη νηὺς
 ἀνδρῶν Θεσπρωτῶν ἐς Δουλίχιον πολύπυρον.
 καὶ μοι κτήματ' ἔδειξεν, ὅσα ἔυναγείρατ' Ὀδυσσεύς·
 καὶ νῦν κεν ἐς δεκάτην γενεὴν ἕτερόν γ' ἔτι βόσκοι.
 195 τόσσα οἱ ἐν μεγάρῳ κειμήλια κείτο ἀνακτος.
 τὸν δ' ἐς Δωδώνην φάτο βήμεναι, ὅφρα θεοῖο
 ἐκ δρυὸς ὑψικέμοιο Διὸς βουλήν ἐπακούσαι,
 ὅπως νοστήσειε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 ἥδη δὴν ἀπεῶν, ἢ ἀμφαδὸν, ἢ ἐκρυφιδόν.
 200 ὥς ὁ μὲν οὕτως ἐστὶ σόος, καὶ ἐλεύσεται ἥδη
 ἄγχι μάλ'· οὐδ' ἔτι τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης
 δηρὸν ἀπесσεῖται· ἔμπης δέ τοι ὄρκια δώσω.
 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα, θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος,
 ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἣν ἀφικάνω.
 205 ἢ μὲν τοι τάδε πάντα τελεῖται, ὥς ἀγορεύω.
 τοῦδ' αὐτοῦ λυκάβαντος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς·
 τοῦ μὲν φθίνοντος μηνός, τοῦ δ' ἵσταμένοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 αἴ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τετελεσμένον εἴη·

360 αἶψα γὰρ ἐν κακότητι βροτοὶ καταγυράσκειουσιν.

ὣς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ κατέσχετο χερσὶ πρόσωπα,
δάκρυα δ' ἐπιβαλε θερμὰ, ἔπος δ' ὀλοφυνδόν ἔειπεν·

ἦ μοι ἐγὼ σέο, τέκνον, ἀμήχανος· ἦ σε περὶ Ζεὺς
ἀνθρώπων ἤχθηρε θεοῦδέα θυμὸν ἔχοντα.

365 οὐ γάρ πώ τις τόσσα βροτῶν Διὶ τερπικεραύνῳ

πίονα μηρὶ ἔκη', οὐδ' ἐξαίτους ἐκατόμβας,

ὅσσα σὺ τῷ ἐδίδως, ἀρώμενος ἕως ἱκοιο

γῆράς τε λιπαρόν, θρέψαιό τε παίδιμον υἱόν·

νῦν δέ τοι οἷω ἀάμπαν ἀφείλετο νόστιμον ἥμαρ. —

370 οὕτω που καὶ κείνῳ ἐφεψιώντο γυναικες

Ξεινων τηλεδαπῶν, ὅτε τευ κλυτὰ δώμαθ' ἱκοιτο,

ὥς σέθεν αἱ πύες αἶδε παθεψιώνται ἅπασαι·

τάων νῦν λώβην τε καὶ αἵσχεα πόλλ' ἀλεείνων,

οὐκ εἰς νίξειν· ἐμὲ δ' οὐκ ἀέκουσαν ἀνώγει

375 κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια.

τῷ σε πόδας νίψω, ἅμα τ' αὐτῆς Πηνελοπείης

καὶ σέθεν εἵνεκ'· ἐπεὶ μοι ὀρώρεται ἔνδοθι θυμὸς

κήδεσιν. ἀλλ' ἄγε νῦν ἔννιει ἔπος, ὅ,τι κεν εἴπω·

πολλοὶ δὴ Ξεινοὶ ταλαπεῖριοι ἐνθάδ' ἱκοντο,

380 ἀλλ' οὐπω τινά φημι εἰκότα ὧδε ἰδέσθαι,

ὥς σὺ δέμας, φωνήν τε πόδας τ', Ὀδυσῆϊ Ξοικας.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ὦ γρη῏, οὕτω φασίν, ὅσοι ἴδον ὀφθαλμοῖσιν

ἡμέας ἀμφοτέρους, μάλα εἰκέλω ἀλλήλοισιν

385 ἔμμεναι· ὥς σύ περ αὐτῇ ἐπιφρονέουσ' ἀγορεύεις.

“Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ λέβηθ' ἔλε παμφανόωντα,
τῷ πόδας ἔξαπένιζεν, ὕδωρ δ' ἐνεχεύατο πουλὺ
ψυχρόν· ἔπειτα δὲ θερμόν ἐπήφυσεν. αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
ἴζεν ἐπ' ἐσχαρόφιν, ποτὶ δὲ σκότον ἐτράπετ' αἶψα·

390 αὐτίκα γὰρ κατὰ θυμὸν ὄψατο, μὴ ἐλαβοῦσα
οὐλὴν ἀμφράσσαιτο, καὶ ἀμφυδὰ ἔργα γένοιτο.
νίζε δ' ἄρ' ἄσσον ἰοῦσα ἀνατθ' ἐόν· αὐτίκα δ' ἔγνω
οὐλὴν, τὴν ποτέ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,

Παρνησόνδ' ἐλθόντα, μετ' Αὐτόλυκόν τε καὶ υἱας,
395 μητρὸς ἧς πατέρ' ἐσθλόν, δς ἀνθρώπους ἐκέκαστο
κλεπτοσύνη θ' ὀρκῷ τε· θεὸς δέ οἱ αὐτὸς ἔδωκεν,

Ἑρμείας· τῷ γὰρ κεχαρισμένα μηρία καῖεν
ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· ὁ δέ οἱ πρόφρων ἄμ' ὀπήδει.

Αὐτόλυκος δ' ἐλθὼν Ἰθάκης ἐς πίονα δῆμον,

400 παῖδα νέον γεγαῶτα κηχέσατο θυγατέρος ἧς·
τόν ῥά οἱ Εὐρύκλεια φίλοις ἐπὶ γούνασι θῆκεν,
παυομένῳ δόρποιο· ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Αὐτόλυκε, αὐτὸς νῦν ὄνομ' εὖρεο, ὅ,τι κε· θεῆς
παιδὸς παιδὶ φίλῳ· πολυάρητος δέ τοι ἔστιν.

405 Τὴν δ' αὖτ' Αὐτόλυκος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
γαμβρὸς ἐμὸς, θυγάτηρ τε, τίθεςθ' ὄνομ', ὅ,τι κεν εἶπω·
πολλοῖσιν γὰρ ἔγωγε ὀδυσσάμενος τόδ' ἰκάνω,
ἀνδράσιν ἠδὲ γυναιξίν, ἀνὰ χθόνα πουλυβοτείραν·
τῷ δ' Ὀδυσσεὺς ὄνομ' ἔστω ἐπώνυμον. αὐτὰρ ἔγωγε,

Ὀδυσσεύς. II.

410 ὁππότ' ἂν ἠβήσας μητρῶϊον ἐς μέγα δῶμα
 ἔλθῃ Παρηγοῖδ', ὅθι πού μοι κτήματ' ἔασι·
 τῶν οἱ ἐγὼ δώσω, καὶ μιν χαίροντ' ἀποπέμψω.

Τῶν ἔνεκ' ἦλθ' Ὀδυσσεύς, ἵνα οἱ πόροι ἀγλαὰ δῶρα.
 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκος τε καὶ υἱέες Αὐτολύκοιο
 415 χερσίν τ' ἠσπάζοντο, ἔπεσσι τε μελιχίοισιν·
 μήτηρ δ' Ἀμφιδέη μητρός, περιφῦς Ὀδυσῆϊ,
 κύσσε' ἄρα μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλά.
 Αὐτολύκος δ' υἱοῖσιν ἐπέπλετο κυδαλίμοισιν,
 δεῖπνον ἐφοπλίσσαι· τοὶ δ' ὀτρύνοντος ἤκουσαν·

420 αὐτίκα δ' εἰσάγαγον βοῦν ἄρσενα πενταέτηρον·
 τὸν δέρον, ἀμφὶ θ' ἔπον, καὶ μιν διέχευαν ἅπαντα,
 μίστυλλον τ' ἄρ' ἐπισταμένως, πείραν τ' ὀβελοῖσιν,
 ὥπτησάν τε περιφραδέως, δάσσαντό τε μοίρας.
 ὥς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ ἐς ἡέλιον καταδύντα

425 δαίνυντ'· οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἵσης.
 ἦμος δ' ἡέλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ νύεφας ἦλθεν,
 δὴ τότε κοιμήσαντο, καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 βάν ῥ' ἴμεν ἐς θήρην, ἦμὲν κύνες, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 430 υἱέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ διὸς Ὀδυσσεὺς
 ἦϊεν· αἰπὺ δ' ὄρος προσέβαν καταειμένον ὕλῃ
 Παρηγοῦ· τάχα δ' ἴκτανον πτόχας ἡνεμοέσσας.
 Ἥελιος μὲν ἔπειτα νέον προσέβαλλεν ἀρούρας,
 ἐξ ἀκαλαρρείταο βαθυρρόου Ὠκεανοῖο.

165 οἱ δ' ἐς βῆτσαν ἱκανον ἐπακτῆρες· πρὸ δ' ἄρ' αὐτῶν
 ἔχον' ἐρευνῶντες κύνες ἦσαν· αὐτὰρ ὀπισθεν
 νιέες Αὐτολύκου· μετὰ τοῖσι δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς
 ἦεν ἄγχι κυνῶν, κραδάων δολιχόσκιον ἔγχος.
 ἔνθα δ' ἄρ' ἐν λότμῃ πυκινῇ κατέκειτο μέγας σῦς·
 170 τὴν μὲν ἄρ' οὔτ' ἀνέμων διὰ μένος ὑγρὸν ἀέντων,
 οὔτε μιν Ἥλιος φαέθων ἀκτίσιν ἔβαλλεν,
 οὔτ' ὄμβρος περάσκει διαμπερές· ὥς ἄρα πυκνὴ
 ἦεν· ἀτὰρ φύλλων ἐνέην χύσις ἥλιθα πολλή.
 τὸν δ' ἀνδρῶν τε κυνῶν τε περὶ κτύπος ἦλθε ποδοῖν,
 175 ὥς ἐπάγοντες ἐπῆσαν· ὁ δ' ἀντίος ἐκ ξυλόχοιο,
 φρίξας εὖ λοφίην, πῦρ δ' ὀφθαλμοῖσι δεδορκώς,
 στή ρ' αὐτῶν σφειδέει· ὁ δ' ἄρα πρῶτιστος Ὀδυσσεὺς
 ἔσσυτ', ἀνασχόμενος δολιχὸν δόρυ χειρὶ παρῆι,
 οὐτάμεναι μεμαώς· ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς
 180 γουνὸς ὑπερ' πολλὸν δὲ διήφυσε σαρκὸς οδόντι
 λικριφὶς αἶξας, οὐδ' ὀστέον ἔκετο φωτός.
 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς οὔτησε τυχῶν κατὰ δεξιὸν ὦμον,
 ἀντικρὺ δὲ διήλθε φαινοῦ δοιρὸς ἀκωκή·
 καὶ δ' ἔπεσ' ἐν κονίῃσι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπατο θυμός.
 185 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτολύκου παῖδες φίλοι ἀμφεπέοντο·
 ὠτειλὴν δ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἀντιθέοιο,
 δῆσαν ἐπισταμένως· ἐπαοιδῇ δ' αἶμα κελαινὸν
 ἔσχεν· αἶψα δ' ἵκοντο φίλου πρὸς δῶματα πατρός.
 τὸν μὲν ἄρ' Αὐτόλυκός τε καὶ νιέες Αὐτολύκοιο

460 εὖ ἡσάμενοι, ἥδ' ἀγλαὰ δῶρα πορόντες,
 καρπαλίμως χαίροντα φίλῃν χαίροντες ἔπεμπον
 εἰς Ἰθάκην· τῷ μὲν ῥα πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ
 χαῖρον νοστήσαντι, καὶ ἔξερέεινον ἕκαστα,
 οὐλλὴν δ,ττι πάθοι· ὁ δ' ἄρα σφίσιν εὖ κατέλεξεν,

465 ὣς μιν θηρέοντ' ἔλασεν σὺς λευκῷ ὀδόντι,
 Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν νιάσιν Ἀντολύκοιο.

Τὴν γρη῏ς χεῖρεςσι καταπρηνέσσι λαβοῦσα,
 γνῶ ῥ' ἐπιμασσαμένη, πύδα δὲ προέηκε φέρεσθαι·
 ἐν δὲ λέβητι πέσε κνήμη· πανάχησε δὲ χαλκός,
 470 αἶψ' δ' ἐτέρως ἐκλίθη· τὸ δ' ἐπὶ χθονὸς ἔεχυσ' ὕδωρ.
 τὴν δ' ἄμα χάρμα καὶ ἄλγος ἔλε φρένα· τῷ δέ οἱ ὅσσε
 δακρυόφι πλησθεν· θαλερὴ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.
 ἀφαμένη δὲ γενεῖου Ὀδυσσεῖα προσέειπεν·

Ἥ μάλ' Ὀδυσσεὺς ἔσσι, φίλον τέκος· οὐδέ σ' ἔγωγε
 475 πρὶν ἔγνων, πρὶν πάντα ἄνακτ' ἐμὸν ἀμφαφάσθαι.

Ἥ, καὶ Πηνελόπειαν ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν,
 πεφραδέειν ἐθέλουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἔοντα.
 ἥ δ' οὐτ' ἀθρῆσαι δύνατ' ἀντίη, οὔτε νοῆσαι·
 τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 480 χεῖρ' ἐπιμασσάμενος φάρυγος λάβε δεξιτερῇφιν,
 τῇ δ' ἐτέρῃ ἔθεν ἄσσον ἐρύσσατο, φώνησέν τε·

Μαῖα, τίη μ' ἐθέλεις ὀλέσαι; σὺ δέ μ' ἔτρεφες αὐτῇ
 τῷ σῶ ἐπὶ μαζῷ· νῦν δ' ἄλγεα πολλὰ μογήσας
 ἤλυθον εἰποστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαίαν.

485 ἄλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
 σίγα, μή τις τ' ἄλλος ἐνὶ μεγάροισι πύθεται.
 ὧδε γὰρ ἔξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·
 εἴ χ' ὑπ' ἐμοίγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαιούς,
 οὐδὲ τροφοῦ οὔσης σεῦ ἀφέξομαι, ὅπποτ' ἂν ἄλλας
 490 δμῳὰς ἐν μεγάροισιν ἐμοῖς κτείνωμι γυναῖκας.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·
 τέκνον ἐμόν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 οἶσθα μὲν, οἷον ἐμόν μένος ἔμπεδον, οὐδ' ἐπιεικτόν·
 ἔξεω δ', ὥς ὅτε τις στερεῇ λίθος ἢ σίδηρος.
 495 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 εἴ χ' ὑπὸ σοίγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαιούς,
 δὴ τότε τοι καταλέξω ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκας,
 αἱ τέ σ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰσιν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 500 μαῖα, τίη δὲ σὺ τὰς μυθήσαιο; οὐδέ τί σε χρή.
 εὖ νυ καὶ αὐτὸς ἐγὼ φράσομαι καὶ εἴσομ' ἐκάστην·
 ἄλλ' ἔτε σιγῇ μῦθον, ἐπίτρεψον δὲ θεοῖσιν.

Ἦς ἄρ' ἔφη· γρη῏ς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
 οἰσομένη ποδάνιπτρα· τὰ γὰρ πρότερ' ἔκρυτο πάντα.
 505 αὐτὰρ ἐπεὶ νύψεν, τε καὶ ἤλειψεν λίπ' ἐλαίῳ,
 αὐτὶς ἄρ' ἀσσοτέρῳ πυρὸς ἔλκετο δίφρον Ὀδυσσεὺς
 θερσόμενος, οὐλὴν δὲ κατὰ ῥακέεσσι κάλυψεν.
 τοῖσι δὲ μύθων ἦρχε περίφρων Πηνελόπεια·

Ξεῖνε, τὸ μὲν σ' ἔτι τυτθὸν ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτή·

510 καὶ γὰρ δὴ κοίτοιο τάχ' ἔσσεται ἡδέος ὄρη,
 ὄντινά γ' ὕπνος ἔλοι γλυπερός, καὶ κηδόμενόν περ.
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ πένθος ἀμέτρητον πόρε δαίμων·
 ἡματα μὲν γὰρ τέρπομ' ὀδυρομένη, γούωσα,
 ἔς τ' ἐμὰ ἔργ' ὀρώωσα καὶ ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ·
 515 αὐτὰρ ἐπὴν νύξ' ἔλθῃ, ἔλθῃσι τε κοῖτος ἅπαντας,
 κεῖμαι ἐνὶ λέπτῳ, πυκιναὶ δέ μοι ἀμφ' ἀδινὸν κῆρ
 ὀξείαι μελεδῶναι ὀδυρομένην ἐρέθουσιν.
 ὥς δ' ὅτε Πανδαρέου κούρη, χλωρῆς Ἀηδών,
 καλὸν αἰδήσιν, ἔαρος νέον ἰσταμένοιο,
 520 δεινδρέων ἐν πετάλοισι καθεζομένη πυκνοῖσιν,
 ἦτε θανά τρωπῶσα χρεὶ πολυηχέα φωνήν,
 παῖδ' ὀλοφυρομένη Ἰτυλον φίλον, ὃν ποτε χαλκῷ
 κτεῖνε δι' ἀφραδίας, ποῦρόν Ζήθοιο ἄνακτος·
 ὥς καὶ ἐμοὶ δίχα θυμὸς ὀρώρεται ἔνθα καὶ ἔνθα,
 525 ἢ ἐ μένω παρὰ παιδί, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσω,
 κτῆσιν ἐμὴν, δμῳάς τε καὶ ὑφερέφες μέγα δῶμα,
 εὐνὴν τ' αἰδομένη πόσιος, δῆμοιό τε φῆμιν·
 ἢ ἦδη ἄμ' ἔπωραι Ἀχαιῶν ὅστις ἄριστος
 μνᾶται ἐνὶ μεγάροισι, πορῶν ἀπερείσια ἔδνα.
 530 παῖς δ' ἐμός, ἔως μὲν ἔην ἔτι νήπιος ἡδὲ χαλῖφρων,
 γήμασθ' οὐ μ' εἶα πόσιος κατὰ δῶμα λιποῦσαν·
 ἵν' δ' ὅτε δὴ μέγας ἐστί, καὶ ἥβης μέτρον ἱκάνει,
 καὶ δὴ μ' ἀρᾶται πάλιν ἐλθέμεν ἐκ μεγάροιο,
 κτήσιος ἀσχαλῶν, τήν οἱ κατέδουσιν Ἀχαιοί.

555 ἄλλ' ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι, καὶ ἄκουσον.
 χῆνές μοι κατὰ οἶκον εἵκοσι πυρὸν ἔδουσι
 ἐξ ὕδατος, καὶ τέ σφιν ἰαίνομαι εἰσορώσῃ·
 ἐλθὼν δ' ἐξ ὄρεος μέγας αἰετὸς ἀγκυλοχείλης
 πᾶσι κατ' αὐχένους ἦξε, καὶ ἔκτανεν· οἱ δ' ἐκέκυντο

540 ἄνθρωποι ἐν μεγάροις· ὁ δ' ἐς αἰθέρα διὰν ἀέρθη.
 αὐτὰρ ἐγὼ κλαῖον καὶ ἐκώκουν, ἐν περ ὀνείρῳ·
 ἄμφι δ' ἔμ' ἠγερέειοντο εὐπλοκαμῖδες Ἀχαιοί,
 οἴκτρ' ὀλοφυρομένην, ὃ μοι αἰετὸς ἔκτανε χῆνας.
 ἄψ δ' ἐλθὼν κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ προὔροντι μελάρρῳ·
 545 φωνῇ δὲ βροτῇ καταρήτυε, φώνησέν τε·

Θάρσει, Ἰκαρίου κούρη τηλεπλειτοῖο·
 οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὃ τοι τετελεσμένον ἔσται.
 χῆνες μὲν μνηστῆρες· ἐγὼ δέ τοι αἰετὸς ὄρνις
 ἦμ πάρος, νῦν αὖτε τεὸς πόσις εἰλήλουθα,
 550 ὃς πᾶσι μνηστῆρσιν ἀεικέα πότμον ἐφήσῳ.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμὲ μελιηδὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
 παπτήνασα δὲ χῆνας ἐνὶ μεγάροισι νόησα,
 πυρὸν ἐρεπτομένους παρὰ πύελον, ἦτι πάρος περ.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 555 ὦ γύναι, οὕτως ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον,
 ἄλλη ἀποκλίναντ'· ἐπειὴ ῥά τοι αὐτὸς Ὀδυσσεὺς
 πέφραδ', ὅπως τελείει· μνηστῆρσι δὲ φαίνεται ὄλεθρος·
 πᾶσι μάλ'· οὐδέ κέ τις θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξει.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·

560 ξείν', ἦτοι μὲν ὄνειροι ἀμήχανοι ἀπριτόμουθοι
 γίγνοντ', οὐδέ τι πάντα τελείται ἀνθρώποισιν.
 δοιαί γάρ τε πύλαι ἀμενηνῶν εἰσὶν ὀνείρων·
 αἱ μὲν γὰρ κεράεσσι τετεύχεται, αἱ δ' ἐλέφαντι·
 τῶν οἱ μὲν κ' ἔλθωσι διὰ πριστοῦ ἐλέφαντος,
 565 οἱ ῥ' ἐλεφαίρονται, ἔπε' ἀπράαντα φέροντες·
 οἱ δὲ διὰ ξεστῶν κεράων ἔλθωσι θύραζε,
 οἱ ῥ' ἔγυμα πραιροῦσι, βροτῶν ὅτε κέν τις ἴδῃται.
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὄτομαι αἶνόν ὄνειρον
 ἐλθέμεν· ἦ κ' ἀσπαστόν ἐμοὶ καὶ παιδὶ γένοιτο.
 570 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 ἦδε δὴ ἡὼς εἴσι δυσώνυμος, ἦ μ' Ὀδυσῆος
 οἴκου ἀποσχήσει· νῦν γὰρ καταθήσω ἄεθλον,
 τοὺς πελέκεας, τοὺς κείνους ἐνὶ μεγάροισιν ἐοῖσιν
 ἵστασθ' ἐξείης, δρυόχους ὧς, δώδεκα πάντας·
 575 στὰς δ' ὄγε πολλὸν ἄνευθε, διαβρίπτασκεν ὀϊστόν.
 νῦν δὲ μνηστήρεσσιν ἄεθλον τοῦτον ἐφήσω·
 ὅς δέ κε ῥῆϊται' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσιν,
 καὶ διοῖστέυσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,
 τῷ κεν ἄμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα
 580 κουρίδιον, μάλα καλόν, ἐνίπλειον βιότοιο·
 τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι ὄτομαι, ἔν περ ὀνείρφ.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι αἰδοίῃ Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 μηκέτι νῦν ἀνάβαλλε δόμοις ἐνὶ τοῦτον ἄεθλον·

985 πρὶν γάρ τοι πολύμητις ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 πρὶν τούτους τόδε τόξον εὖξοον ἀμφαφύωντας
 νευρὴν τ' ἐντανύσαι, διοῖσ τεύσαι τε σιδήρου.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 εἴ κ' ἐθέλοις μοι, ξεῖνε, παρήμενος ἐν μεγάροισιν
 990 τέρπειν, οὐδέ μοι ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισι χυθεῖη.
 ἀλλ' οὐ γάρ πως ἔστιν ἄϋπνους ἔμμεναι αἰεὶ
 ἀνθρώπους· ἐπὶ γάρ τοι ἐκάστω μοῖραν ἔδηκαν
 ἀθάνατοι θνητοῖσιν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν.
 ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼν, ὑπερώϊον εἰσαναβᾶσα,

995 λέξομαι εἰς εὐνὴν, ἥ μοι στονόεσσα τέτυκται,
 αἰεὶ δάκρυς ἐμοῖσι πεφυρμένη, ἐξ οὗ Ὀδυσσεύς
 ἦχετ', ἐποφόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
 ἐνθα κε λεξαίμην· σὺ δὲ λέξεο τῷδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 ἥ χαμάδις στορέσας, ἦτοι κατὰ δέμνια θέντων.

1000 Ὡς εἰποῦς· ἀνέβαιν' ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
 οὐκ οἴη· ἅμ' αὖ τῇγε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
 ἐς δ' ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιεῖν,
 κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν· ὄφρα οἱ ὕπνον
 ἦδ' ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Τ.

S U M M A R I U M.

Ulyssi diu insomnis nox, ancillarum lascivos discursans animadvertenti, et procorum caedem anxie cogitanti (1 - 30). Tandem confirmat eum Minerva et recreat somno, ex quo lamentis Penelope excubans, a Iove fausta omnia poscit atque accipit (31 - 121). Mane regia domus ornatur sacro Apollinari novae lunae, dum Telemachus procedit in concionem (122 - 159). Mactandas victimas adducit Eumaeus cum Melanthio et Philoetio, cuius fidelem in se animum Ulysses experitur (160 - 240). Interim a novis insidiis contra Telemachum deterriti sinistro angurio proci ex concione conveniunt ad prandium; in quo etiam Ulysses adest, a filio curatus, sed ab aliquo procorum crure bubulo petitus (241 - 344). Exinde oculis ac mente divinitus turbatos iuvenes graviter alloquitur Theoclymenus, et imminens ipsis vaticinatur exitium; quare eum cavillando derisum domo excludunt (345 - 386). Quae omnia ex propinquo auscultans cognoscit Penelope (387 - 394).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Τ.

Τὰ πρὸ τῆς μνηστηροφοονίας.

Αὐτὰρ ὃ ἐν προδόμῳ εὐνάζετο δῖος Ὀδυσσεύς·

καὶ μὲν ἀδέψητον βοέην στόρες, αὐτὰρ ὑπερθεύ
κῶεα πόλλ' οἶων, τοὺς ἱεύτεσκον Ἀχαιοί·

Εὐρυνόμη δ' ἄρ' ἐπὶ χλαῖναν βάλε κοιμηθέντι.

⁵ ἔνθ' Ὀδυσσεὺς, μνηστῆρσι κακὰ φρονέων ἐνὶ θυμῷ,

κεῖτ' ἐγρηγορόων· ταὶ δ' ἐκ μεγάρῳ γυναικες

ἦσαν, αἱ μνηστῆρσιν ἐμισγέσκοντο πάρος περ,

ἀλλήλῃσι γέλω τε καὶ εὐφροσύνην παρέχουσαι.

τοῦ δ' ὠρίνετο θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·

10 πολλὰ δὲ μερμήριζε πατὰ φρένα καὶ πατὰ θυμόν,
 ἥδ' μεταίῃας θάνατον τεύξειεν ἐκίστη,
 ἢ ἔτ' ἐὼ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μιγῆναι
 ὕστατα καὶ πύματα· κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει.
 ὥς δὲ κύων ἀμαλῆσι περὶ στυλάνεσσι βεβῶσα,
 15 ἄνδρ' ἀγνοήσας ὑλάει, μέμονέν τε μάχεσθαι·
 ὣς ῥα τοῦ ἔνδον ὑλάκτει ἀγαιομένου πακὰ ἔργα·
 στήθεος δὲ πλήξας, κραδίην ἠνίπαπε μύθῳ·

Τέτλαθι δὲ, κραδίη· καὶ κύντερον ἄλλο ποτ' ἔτλης,
 ἥματι τῷ, ὅτε μοι μένος ἄσχετος ἦσθις Κύκλωψ
 20 ἰφθίμους ἐτάρους· σὺ δ' ἐτόλμας, ὄφρα σε μήτις
 ἐξάγῃ' ἐξ ἄντροιο, οἴόμενον θανέεσθαι.

ὣς ἔφατ', ἐν στήθεσσι κυθαπτόμενος φίλον ἦτορ·
 τῷ δὲ μάλ' ἐν πείσῃ κραδίη μένε τετληυῖα
 νωλεμέως· ἀτὰρ αὐτὸς ἐλίσσετο ἔνθα καὶ ἔνθα.
 25 ὥς δ' ὅτε γαστέρ' ἀνὴρ, πολέος πυρὸς αἰθομένοιο,
 ἐμπλεῖν πνίσσης τε καὶ αἵματος, ἔνθα καὶ ἔνθα
 αἰόλλῃ, μάλα δ' ὦκα λιλαίεται ὀπτηθῆναι·
 ὥς ἄρ' ὄγ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, μερμηρίζων,
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει,
 30 μοῦνος ἔων πολέσι. σκεδόμεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 οὐρανόμεν καταβῦσα· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικί·
 στή δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 Τίπτ' αὐτ' ἐγρήσσεις, πάντων περὶ κάμμορε φωτῶν;
 οἶκος μὲν τοι ὁδ' ἐστί, γυνή δέ τοι ἦδ' ἐνὶ οἴκῳ,

35 καὶ παῖς, οἷόν ποῦ τις ἐέλδεται ἔμμεναι νῖα.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, θεά, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
ἀλλὰ τί μοι τόδε θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσω,
40 μοῦνος ἑών· οἱ δ' αἰὲν ἀολλάες ἔνδον ἔασιν.

πρὸς δ' ἔτι καὶ τόδε μείζον ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζω·
εἴπερ γὰρ κτείναιμι, Διὸς τε σέθεν τε ἔκητι,
πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι; τὰ σὲ φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
45 σφέτλιε, καὶ μὲν τίς τε χερεῖονι πεῖθεθ' ἐταίρω,
ὅσπερ θνητὸς τ' ἐστί, καὶ οὐ τόσα μῆδεα οἶδεν·
αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς εἰμι, διαμπερὲς ἢ σε φυλάσσω
ἐν πάντεσσι πόνοις· ἐρέω δέ τοι ἔξαναφανδόν·
εἴπερ πεντήκοντα λόχοι μερόπων ἀνθρώπων
50 νῶϊ περισταῖεν, κτεῖναι μεμαῶτες Ἄρηϊ,
καὶ κεν τῶν ἐλάσαιο βόας καὶ ἴφια μῆλα.
ἀλλ' ἐλέτω σε καὶ ὕπνος· ἀνίη καὶ τὸ φυλάσσειν
πάννυχον ἐγρήσσουντα· κακῶν δ' ὑποδύσει ἡδη.

Ἵς φάτο· καὶ ῥά οἱ ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔτευεν·

55 αὐτὴ δ' ἄψ ἔς Ὀλυμπον ἀφίκετο διὰ θεάων,
εὖτε τὸν ὕπνος ἔμαρπτε, λύων μελεδήματα θυμοῦ,
λυσιμελής. Ἄλοφος δ' ἄρ' ἐπέγρετο κέδν' εἰδυῖα·
κλαῖε δ' ἄρ' ἐν λέκτροισι καθεζομένη μαλακοῖσιν.
αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίουσα κορέσσατο δν κατὰ θυμόν.

60 Ἀρτέμιδι πρῶτιστον ἐπέυξαιτο διὰ γυναικῶν·

Ἄρτεμι, πότνια θεά, θύγατερ Διός, αἶθε μοι ἤδη
 ἰὸν ἐνὶ στήθεσσι βαλοῦς' ἐν θυμὸν ἔλοιο,
 αὐτίκα νῦν· ἢ ἔπειτά μ' ἀναρπάξασα θύελλα
 οἴχοιτο προφέρουσα πατ' ἡερόεντα κέλευθα,

65 ἐν προχοῇς δὲ βάλοι ἀφορρόου Ὀπικανοῖο.

ὥς δ' ὅτε Παιδαρέου κόρας ἀνέλοντο θύελλαι·
 τῇσι τοκῆας μὲν φθίσαν θεοί· αἱ δ' ἐλίποντο
 ὀρφαναὶ ἐν μεγάροισι, κόμισσε δὲ δι' Ἀφροδίτῃ
 τυρῷ καὶ μέλιτι γλυπερῷ καὶ ἡδέϊ οἴνῳ·

70 Ἥρῃ δ' αὐτῇσιν περὶ πασέων δῶκε γυναικῶν

εἶδος καὶ πινυτήν, μήκος δ' ἔπορ' Ἄρτεμις ἀγνῇ,
 ἔργα δ' Ἀθηναίῃ δέδασε κλυτὰ ἐργάζεσθαι.
 εὖτ' Ἀφροδίτῃ διὰ προσέειπε μακρὸν Ὀλυμπον,
 κούρης αἰτήσουσα τέλος θαλεροῖο γάμοιο,

75 ἐς Δία τερπικέραυνον – ὁ γάρ τ' εὖ οἶδεν ἅπαντα,

μοῖρᾴν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων –
 τόφρα δὲ τὰς κόρας Ἀρπυιαι ἀνηρείψαντο,
 καὶ ῥ' ἔδωσαν στιγερῇσιν Ἑρινύσιν ἀμφικολεύειν·
 ὥς ἔμ' αἰστώσειαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες,

80 ἢ ἔμ' εὐπλόκαμος βάλοι Ἄρτεμις, ὄφρ' Ὀδυσῆα

ὀδομένη καὶ χαῖαν ὑπο στιγερὴν ἀφικοίμην,
 μηδὲ τι τεῖρονος ἀνδρὸς εὐφραίνοιμι νόημα.
 ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ ἀνεκτὸν ἔχει πακόν, ὅππότε κέν τις
 ἥματα μὲν κλαίῃ, πυκινῶς ἀκατήμενος ἦτορ,

85 νόκτας δ' ὕπνος ἔχρησιν - ὁ γάρ τ' ἐπέλησεν ὑπάντων,
 ἐσθλῶν ἠδὲ κακῶν, ἐπεὶ ἄρ' βλέφαρ' ἀμφικαλύψει -
 αὐτὰρ ἐμοὶ καὶ ὀνείρατ' ἐπέσσευεν κακὰ δαίμων.
 τῇδε γὰρ αὖ μοι νυκτὶ παρέδραθεν εἴκελος αὐτῷ,
 τοῖος ἐών, οἷος ἦεν ἅμα στρατῷ· αὐτὰρ ἐμὸν κτῆρ
 90 ταῖρ', ἐπεὶ οὐκ ἐφάμην ὄναρ ἔμμεναι, ἀλλ' ὕπαρ ἦδη.

Ἦς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἦλυθεν Ἥως.
 τῆς δ' ἄρα κλειούσης ὅπα σύνθετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 μερμήριζε δ' ἔπειτα, δόκησε δέ οἱ κατὰ θυμὸν
 ἦδη γιγνώσκουσα παρεστάμεναι κεφαλήφιν.

95 γλαῖναν μὲν συνελὼν καὶ κώεα, τοῖσιν ἐνεῦδεν,
 ἐς μέγαρον κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου· ἐκ δὲ βοεῖην
 θῆκε θύραζε φέρων· Διὶ δ' εὐξατο, χεῖρας ἀναστών·

Ζεῦ πάτερ, εἴ μ' ἐθέλοντες ἐπὶ τραφερὴν τε καὶ ὑγρὴν
 ἦγερ' ἐμὴν ἐς γαῖαν, ἐπεὶ μὲ ἐκακώσατε λίην,
 100 φήμην τίς μοι φάσθω ἐχειρομένων ἀνθρώπων
 ἐνδοθεν· ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω.

Ἦς ἔφατ'· εὐχόμενος τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς·
 αὐτίκα δ' ἐβρόντησεν ἅπ' αἰγλήεντος Ὀλύμπου,
 ὑπόθεν ἐκ νεφέων· γήθησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς.

105 φήμην δ' ἔξ οἴκου γυνὴ προέηκεν ἄλεκτρις
 πλησίον, ἐνθ' ἄρα οἱ μύλαι εἶατο ποιμένι λαῶν·
 τῇσιν δώδεκα πᾶσαι ἐπεβρώοντο γυναῖκες,
 ἄλφιτα τεύχουσai καὶ ἀλείατα, μυελὸν ἀνδρῶν.
 αἱ μὲν ἄρ' ἄλλαι εὐδον, ἐπεὶ κατὰ πυρὸν ἄλεσσαν·

Ὀδυσσ. II.

110 ἢ δὲ μὴ οὐπῶ παύετ', ἀφαιροτάτῃ δ' ἐτέτυκτο·

ἢ ῥα μύλην στήσασα, ἔπος φάτο, σῆμα ἄνακτι·

Ζεῦ πάτερ, ὅστε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀνάσσεις,

ἢ μεγάλ' ἐβρόντησας ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος,

οὐδὲ ποθι νέφος ἐστὶ· τέρας νῦ τεφρὸν τόδε φαίνεις.

115 κρῆνον νῦν καὶ ἐμοὶ δειλῇ ἔπος ὅττι κεν εἴπω·

μνηστῆρες πύματόν τε καὶ ὕστατον ἥματι τῶδε

ἐν μεγάροις Ὀδυσῆος ἐλοίατο δαῖτ' ἐρατεινήν·

οἱ δὴ μοι καμάτῳ συμαλγεί γούνατ' ἔλυσάν,

ἄλφιτα τευχούσῃ· νῦν ὕστατα δειπνήσειαν.

120 Ὡς ἄρ' ἔφη· χαῖρεν δὲ κλειδῶνι διὸς Ὀδυσσεύς,

Ζηνὸς τε βροντῇ· φάτο γὰρ τίσασθαι ἀλείτας.

Αἱ δ' ἄλλαι δμῳαὶ κατὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,

ἀγρόμεναι ἀνέκαιον ἐπ' ἐσχάρῃ ἀκάματον πῦρ.

Τηλέμαχος δ' εὐνῆσεν ἀνίστατο, ἰσόθεος φῶς,

125 εἴματα ἐσδάμενος· περὶ δὲ εἶφος ὁξὺ θέτ' ὦμφ·

ποσσὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,

εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξέϊ χαλκῷ·

στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, πρὸς δ' Εὐρύκλειαν ἔειπεν·

Μαῖα φίλη, τὸν ξείνον ἐτιμήσαςθ' ἐνὶ οἴκῳ

130 εὐνῇ καὶ σίτῳ; ἢ αὐτῶς κεῖται ἀκηδής;

τοιαύτῃ γὰρ ἐμοὶ μήτηρ, πινυτή περ ἐοῦσα·

ἐμπλήγδην ἔτιρόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων

χείρονα, τὸν δὲ τ' ἀρείον' ἀτιμήσας ἀποπέμπει,

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Εὐρύκλεια·

135 οὐκ ἂν μιν νῦν, τέκνον, ἀναίτιον αἰτιόω.
οἶνον μὲν γὰρ πίνε καδήμενος, ὄφρ' ἔθελ' αὐτός·
σίτου δ' οὐκέτ' ἔφη πεινήμεναι· εἴρετο γὰρ μιν.
ἀλλ' ὅτε δὴ κοιτοιο καὶ ὕπνου μιμνήσκοιτο,
ἢ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμῳῇσιν·

140 αὐτὰρ ὅγ', ὥς τις πάμπαν οἰζυρὸς καὶ ἄποτμος,
οὐκ ἔθελ' ἐν λέκτροισι καὶ ἐν ῥήγεσσι καθεύδειν,
ἀλλ' ἐν ἀδεψήτῳ βοέῃ καὶ κώεσιν οἴων
ἔδραθ' ἐνὶ προδόμῳ· γλαῖναν δ' ἐπιέσσαμεν ἡμεῖς.

Ἦς φάτο· Τηλέμαχος δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
145 ἔρχος ἔχων· ἅμα τῷγε κύνες πόδας ἄργοι ἔποντο.
βῆ δ' ἵμεν εἰς ἀγορὴν μετ' ἑυκνήμιδας Ἀχαιοὺς·
ἢ δ' αὖτε δμῳῇσιν ἐκέκλετο διὰ γυναικῶν,
Εὐρύκλει', Ἦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο·

Ἀγρεῖθ', αἱ μὲν δῶμα κορήσατε ποιπνύσασαι,
150 ῥάσσατέ τ', ἐν τε θρόνοισι εὐποιήτοισι τάπητας
βάλλετε πορφυρέους· αἱ δὲ σπόγγοισι τραπέζας
πάσας ἀμφιμάσασθε, καθήρατε δὲ κρητῆρας,
καὶ δέκα ἀμφικύπελλα τετυγμένα· ταὶ δὲ μεθ' ὕδωρ
ἔρρεσθε κρήνηνδε, καὶ οἴσετε θᾶσσον ἰοῦσαι.

155 οὐ γὰρ δὴν μνηστῆρες ἀπέσσονται μεγάροιο,
ἀλλὰ μάλ' ἦρι νέονται· ἐπεὶ καὶ πᾶσιν ἑορτή·

Ἦς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.
αἱ μὲν εἰκόσι βῆσαν ἐπὶ κρήνην μελάνυδρον·
αἱ δ' αὐτοῦ κατὰ δώματ' ἐπιστάμένως πονέοντο.

160 Ἔς δ' ἦλθον δρηστῆρες Ἀχαιῶν· οἳ μὲν ἔπειτα
 εὖ καὶ ἐπισταμένως κέασαν Εὐλα· ταὶ δὲ γυναῖκες
 ἦλθον ἀπὸ κρήνης· ἐπὶ δὲ σφισιν ἦλθε συβώτης,
 τρεῖς σιάλους κατάρων, οἳ ἔσαν μετὰ πᾶσιν ἄριστοι.
 καὶ τοὺς μὲν ῥ' εἶασε παθ' ἔρνεα καλὰ νέμεσθαι,

165 αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα μελιχίοισιν·

Ξεῖν', ἣ ἄρ τί σε μᾶλλον Ἀχαιοὶ εἰσπορώσιν,
 ἥε σ' ἀτιμάζουσι πατὰ μέγαρ', ὥς τὸ πάρος περ;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

αἶ γὰρ δὴ, Εὐμαίε, θεοὶ τισαῖατο λῶβην,

170 ἦν οἷδ' ἰβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωνται

οἴκῳ ἐν ἀλλοτρίῳ, οὐδ' αἰδοῦς μοῖραν ἔχουσιν.

Ὡς οἳ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —

ἀρχιμόλον δέ σφ' ἦλθε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,

αἶγας ἄγων, αἱ πᾶσι μετέπρεπον αἰπολίοισιν,

175 δεῖπνον μνηστῆρεσσι· δύω δ' ἅμ' ἔποντο νομῆες.

καὶ τὰς μὲν κατέδησεν ὑπ' αἰδούσῃ ἐριδούπῳ·

αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσηύδα κερτομίοισιν·

Ξεῖν', ἔτι καὶ νῦν ἐνθάδ' ἀνιήσεις πατὰ δῶμα,

ἀνέρας αἰτίζων; ἀτὰρ οὐκ ἔξειςθα θύραζε;

180 πάντως οὐκέτι νῶϊ διακρινέεσθαι οἶω,

πρὶν χειρῶν γεύσασθαι· ἐπεὶ σύ περ οὐ κατὰ κόσμον

αἰτίζεις· εἰσὶν δὲ καὶ ἄλλαι δαῖτες Ἀχαιῶν.

Ὡς φάτο· τὸν δ' οὔτι προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ἀλλ' ἀνέων κίνησε κάρη, κατὰ βυσσοδομέων.

185 Τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 βοῦν στεῖραν μνηστήρσιν ἄγων καὶ πίονας αἶγας -
 πορθμῆες δ' ἄρα τοῦσγε διήγαγον, οἷτε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται -
 καὶ τὰ μὲν εὖ κατέδησεν ὑπ' αἰδοῦσῃ ἐριδούπῳ·
 190 αὐτὸς δ' αὖτ' ἐρέεινε συβώτην, ἄγχι παραστάς·

Τίς δὴ ὅδε ξείνος νέον εἰλήλουθε, συβῶτα,
 ἡμέτερον πρὸς δῶμα; τέων δ' ἐξ εὐχεται εἶναι
 ἀνδρῶν; ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα;
 δύσμορος! ἣ τε ἔοικε δέμας βασιλῆϊ ἄνακτι.

195 ἀλλὰ θεοὶ δυόωσι πολυπλάγκτους ἀνθρώπους,
 ὁπότε καὶ βασιλεῦσιν ἐπιπλώσονται οἰζύν.

Ἦ, καὶ δεξιτερῇ δειδίσκετο χειρὶ παραστάς·
 καὶ μὴ φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, πάτερ ὦ ξεῖνε! γένοιτό τοι ἔς περ ὀπίσσω
 200 ὄλβος· ἀτὰρ μὲν νῦν γε κακοῖς ἔχει πολέεσσιν.
 Ζεῦ πάτερ, οὐτίς σεῖο θεῶν ὀλοώτερος ἄλλος!
 οὐκ ἐλευίρεις ἄνδρας, ἐπὴν δὴ γεῖναι αὐτός,
 μιτγέμεναι κακότητι καὶ ἄλγεσι λευγαλείοισιν.
 ἴδιον, ὥς ἐτόησα, δεδάκρυνται δέ μοι ὅσσε,
 205 μνησαμένῳ Ὀδυσῆος· ἐπεὶ καὶ κεῖνον ὄτῳ
 τοιάδε λαΐφε' ἔροντα κατ' ἀνθρώπους ἀλάλησθαι,
 εἴ που ἔτι ζῶει, καὶ ὄρᾳ φάος ἡελίοιο.
 εἰ δ' ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν,
 ὦ μοι ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὅς μ' ἐπὶ βουσὶν

210 εἶς', ἔτι τυτθὸν ἔοντα, Κεφαλλήνων ἐνὶ δῆμῳ.

νῦν δ' αἱ μὲν γίγνονται ἀθέςφατοι, οὐδέ κεν ἄλλως
ἀνδρὶ γ' ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος εὐρυμετώπων·
τὰς δ' ἄλλοι με κέλονται ἀγινέμεναί σφισιν αὐτοῖς
ἔδμεναι· οὐδέ τι παιδὸς ἐνὶ μεγάροις ἀλέγουσιν,

215 οὐδ' ὅπιδά τρομέουσι θεῶν· μεμῶασι γὰρ ἤδη
κτῆματα δάσσεσθαι δὴν οἰχομένοιο ἄνακτος.
αὐτὰρ ἐμοὶ τόδε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
πόλλ' ἐπιδινεῖται· μάλα μὲν κακόν, υἱὸς ἔόντος.
ἄλλων δῆμον ἱέσθαι, ἰόντ' αὐτῇσι βόεσσιν,

220 ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς· τὸ δὲ ρίγιον, αὖθι μένοντα
βουσὶν ἐπ' ἀλλοτρίῃσι παθήμενον ἄλγεα πάσχειν.
καὶ πεν δὴ πάλαι ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων
ἐξικόμην φεύγων, ἐπεὶ οὐκέτ' ἀνεκτὰ πέλονται·
ἀλλ' ἔτι τὸν δύστηνον οἶομαι, εἴ ποθεν ἔλθων

225 ἀνδρῶν μνηστήρων σκέδασιν κατὰ δώματα θείη.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
βουκόλ', ἐπεὶ οὔτε κακῷ οὔτ' ἄφρονι φωτὶ ἔοικας,
γινώσκω δὲ καὶ αὐτός, ὃ τοι πινυτὴ φρένας ἵκει·
τοῦνεκά τοι ἐρέω, καὶ ἐπὶ μέγαν ὄρκον ὀμοῦμαι·

230 ἴστω νῦν Ζεὺς πρῶτα θεῶν, ξεινὴ τε τράπεζα,
ἰστίη τ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ἦν ἀφικάνω,
ἧ σῖθεν ἐνθάδ' ἔόντος ἐλεύσεται οἴκαδ' Ὀδυσσεύς·
σοῖσιν δ' ὀφθαλμοῖσιν ἐπόψεται, αἳ κ' ἐθέλῃσθαι,
κτεινομένους μνηστήρας, οἳ ἐνθάδε κοιρανέουσιν.

235 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
αἶ γὰρ τοῦτο, ξεῖνε, ἔπος τελέσειε Κρονίων·

γνοιῖς ῥ', οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ἦς δ' αὖτως Εὐμαιος ἐπεύξατο πᾶσι θεοῖσιν,
νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.

240 Ἦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —

μνηστῆρες δ' ἄρα Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μύρον τε

ἤρτυον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀριστερὸς ἦλυθεν ὄρνις,

αἰετὸς ὑψιπέτης, ἔχε δὲ τρήρωνα πέλειαν.

τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

245 Ἦ φίλοι, οὐχ ἡμῖν συνθεύσεται ἥδε γ' ἐβουλή,

Τηλεμάχοιο φόνος· ἀλλὰ μνησώμεθα δαιτός.

Ἦς ἔφατ' Ἀμφίνομος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.

ἐλθόντες δ' ἐς δώματ' Ὀδυσσεὺς θεῖοιο,

χλαῖνας μὲν κατέθεντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·

250 οἱ δ' ἱέρευον ὅς μεγάλους καὶ πίνοντας αἶγας,

ἱρευνον δὲ σῖας σιάλους καὶ βοῶν ἀγελαίην·

σπλάγχνα δ' ἄρ' ὀπτήσαντες ἐνώμων· ἐν δέ τε οἶνον

κρητῆρσιν περόωντο· κύπελλα δὲ νεῖμε συβώτης.

σίτον δὲ σφ' ἐπένειμε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,

255 καλοῖς ἐν κανέοισιν· ἐφνοχόει δὲ Μελανθεύς.

οἱ δ' ἐπ' ὄνειδ' ἑτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἱάλλον.

Τηλέμαχος δ' Ὀδυσῆα καθίδρυε, κέρδεα νωμῶν,

ἐντὸς εὖσταθέος μεγάρου, παρὰ λαῖνον οὐδόν,

δίφρον ἀεικέλιον καταθεῖς, ὀλίγην τε τράπεζαν·

260 παρ δ' ἐτίθει σπλάγχνων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔρπεν
ἐν δέπαι χρυσέῳ, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Ἐνταυθοῖ νῦν ἦσο μετ' ἀνδράσιν οἰνοποτάζων·
περτομίας δέ τοι αὐτὸς ἐγὼ καὶ χεῖρας ἀφέξω
πάντων μνηστήρων· ἐπεὶ οὔτοι δήμιός ἐστιν

265 οἶκος ὁδ', ἀλλ' Ὀδυσῆος, ἐμοὶ δ' ἐπήσατο κείνος.
ὕμεῖς δέ, μνηστήρες, ἐπίσχετε θυμὸν ἐνιπῆς
καὶ χειρῶν· ἵνα μή τις ἔρις καὶ νείκεος ὄρηται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὁδᾶ ἔν τεύχεσσι φύντες
Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγόρευεν.

270 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Καὶ χαλεπὸν περ ἔόντα δεχόμεθα μῦθον, Ἀχαιοί,
Τηλεμάχου· μάλα δ' ἡμῖν ἀπειλήσας ἀγορεύει.
οὐ γὰρ Ζεὺς εἶπεν Κρονίων· τῷ κέ μιν ἦδη
παύσαμεν ἐν μεγάροισι, λιγύν περ ἔόντ' ἀγορητήν.

275 Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· ὁ δ' ἄρ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων.
κήρυκες δ' ἀνὰ ἄστρῳ θεῶν ἱερὴν ἐκατόμβην
ἤγον· τοὶ δ' ἀγέροντο καρηκομόωντες Ἀχαιοὶ
ἄλσος ὑπο σκιερὸν ἐκατηβύλου Ἀπόλλωνος.

Οἱ δ' ἐπεὶ ὤπτησαν κρῆ' ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο,
280 μοίρας δασσάμενοι δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα·

παρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ μοῖραν θέσαν, οἳ πονέοντο,
ἴσην, ὥς αὐτοὶ περ ἐλάγχανον· ὧς γὰρ ἀνώγει
Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσῆος θεῖοιο.

Μνησιγήρας δ' οὐ πάμπαν ἀγήνορας εἶα Ἀθήνη

285 λώβης ἴσσεσθαι θυμαλγέος· ὄφρ' ἔτι μᾶλλον
 δὴν ἄχος πηραδίην Λαερτιάδην Ὀδυσῆα.
 ἦν δέ τις ἐν μνηστῆρσιν ἀνὴρ, ἀθεμίστια εἰδώς,
 Κτήσιππος δ' ὄνομ' ἔσκε, Σάμῃ δ' ἐνὶ οἰκίᾳ ναῖεν·
 ὃς δὴ τοι κτεάτεσσι πεποιθὼς θεσπεσίοισιν

290 μνάσκετ' Ὀδυσσεὺς δὴν οἰχομένοιο δάμαρτα.
 ὃς ῥα τότε μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι μετηύδα·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγῆνορες, ὄφρα τι εἴπω·
 μοῖραν μὲν δὴ ξείνος ἔχει πάλαι, ὥς ἐπέοικεν,
 ἴσῃν· οὐ γὰρ καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίπαιον,
 295 ξείνους Τηλεμάχου, ὃς κεν τάδε δώμαθ' ἴκηται.
 ἀλλ' ἄγε οἱ καὶ ἐγὼ δῶ ξείνιον· ὄφρα καὶ αὐτὸς
 ἦε λοετροχόῳ δῶν γέρας, ἦέ τῳ ἄλλῳ
 δμῶων, οἷ κατὰ δώματ' Ὀδυσσεὺς θεῖοιο.

Ὡς εἰπὼν, ἔρριψε βοὸς πόδα χειρὶ πατεῖη,
 300 κείμενον, ἐκ κανέοιο λαβών· ὃ δ' ἀλεύατ' Ὀδυσσεύς,
 ἦκα παρακλίνας κεφαλὴν· μείδησε δὲ θυμῷ
 Σαρδάνιον μάλα τοῖον· ὃ δ' εὐδμητον βάλε τοῖχον.
 Κτήσιππον δ' ἄρα Τηλέμαχος ἠνίπαπε μύθῳ·

Κτήσιππ', ἦ μάλα τοι τόδε κέρδιον ἔπλετο θυμῷ·
 305 οὐκ ἔβαλες τὸν ξείνον· ἀλεύατο γὰρ βέλος αὐτός.
 ἦ γὰρ κέν σε μέσον βάalon ἔγχεϊ ὀξυόεντι,
 καὶ κέ τοι ἀντὶ γάμοιο πατήρ τάφον ἀμφεπονέιτο
 ἐνθάδε. τῷ μὴ τίς μοι ἀεικείας ἐνὶ οἴκῳ
 φαίνεται· ἦδη γὰρ νόέω καὶ οἶδα ἕκαστα,

510 ἐσθλά τε καὶ τὰ χέρεια· πάρος δ' ἔτι νήπιος ἦα,
 ἀλλ' ἔμπης τάδε μὲν καὶ τετλάμεν εἰσορόωντες,
 μῆλων σφαζομένων, οἶνοιο τε πινομένοιο,
 καὶ σίτου· χαλεπὸν γὰρ ἐρυκαπῆειν ἕνα πολλούς.
 ἀλλ' ἄγε, μηκέτι μοι κακὰ ῥέζετε δυσμενέοντες·

515 εἰ δ' ἤδη μ' αὐτὸν πτεῖναι μενεαίνετε παλῖψ,
 καὶ πε τὸ βουλοίμην, καὶ πεν πολὺ κέρδιον εἴη
 τεθνάμεν, ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 ξείνους τε στυφελιζομένους, δμῳάς τε γυναικας
 ῥυστάζοντας ἀειπελίως κατὰ δῶματα καλὰ.

520 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ.
 ὃς δὲ δὴ μετέειπε Λαμαστορίδης Ἀγέλαος·

ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἐπὶ ῥηθέντι δικαίῳ
 ἀντιβίοις ἐπίεσσι καθαπτόμενος χαλεπαῖνοι·
 μήτε τι τὸν ξείνον στυφελίζετε, μήτε τιν' ἄλλον

525 δμῶν, οἱ κατὰ δῶματ' Ὀδυσῆος θείοιο.

Τηλεμάχῳ δὲ πε μῦθον ἐγὼ καὶ μητέρι φαίην
 ἦπιον, εἴ σφωῖν κραδίη ἄδοι ἀμφοτέροϊν.
 ὄφρα μὲν ὑμῖν θυμὸς ἐνὶ στήθεσσιν ἐώλπει,
 νοστήσειν Ὀδυσῆα πολύφρονα ὅνδε δόμενδε,

330 τόφρ' οὔτις νέμεσις μενέμεν τ' ἦν, ἰσχέμεναί τε
 μνηστῆρας κατὰ δῶματ'· ἐπεὶ τόδε κέρδιον ἦεν,
 εἰ νόστησ' Ὀδυσσεύς, καὶ ὑπότροπος ἴκετο δῶμα·
 νῦν δ' ἤδη τόδε δῆλον, ὅτ' οὐκέτι νόστιμός ἐστιν.
 ἀλλ' ἄγε, σὴ τάδε μητρὶ παρεζόμενος κατάλεξον,

355 γήμασθ', ὅστις ἄριστος ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρησιν·
 ὄφρα σὺ μὲν χαίρων πατρώϊα πάντα νέμῃαι,
 ἔσθων καὶ πίνων· ἡ δ' ἄλλου δῶμα κομίζῃ.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤδα·
 οὐ μὰ Ζῆν', Ἀγέλαε, καὶ ἄλγεα πατρὸς ἐμοῖο,
 360 ὅς που τῇλ' Ἰθάκης ἢ ἔφθιται ἢ ἀλάληται,
 οὔτι διατρίβω μητρὸς γάμον· ἀλλὰ πελεύω
 γήμασθ', ᾧ κ' ἐδέλῃ, ποτὶ δ' ἄσπετα δῶρα δίδωμι.
 αἰδέομαι δ' ἀέκουσαν ἀπὸ μεγάροιο δῖεσθαι
 μύθῳ ἀναγκαίῳ· μὴ τοῦτο θεὸς τελέσειεν.

365 Ὡς φάτο Τηλέμαχος· μνῆστῆρσι δὲ Παλλὰς Ἀθήνη
 ἄσβεστον γέλω ὥρσε, παρέπλαγξεν δὲ νόημα.
 οἱ δ' ἤδη θναθμοῖσι γελοίων ἀλλοτρίοισιν·
 αἰμοφόρυκτα δὲ δὴ κρέα ἤσθιον· ὅσσε δ' ἄρα σφέων
 δακρυόφιν πίμπλαντο· γόον δ' ὥϊετο θυμός.
 370 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·

Ἄ δειλοί, τί κακὸν τόδε πάσχετε; νυκτὶ μὲν ὑμέων
 εἰλύεται κεφαλαί τε πρόσωπά τε, νέρθε τε γούνα.
 οἰμωγὴ δὲ δέδηκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί·
 αἵματι δ' ἐρῥάδεται τοῖχοι, καλαί τε μεσόδμοι·
 375 εἰδώλων δὲ πλεόν πρόθυρον, πλεῖη δὲ καὶ αὐλή,
 ἱεμένων Ἑρεβόςδε ὑπὸ ζόφον· ἥελιος δὲ
 οὐρανοῦ ἐξαπόλωλε, κακὴ δ' ἐπιδέδρομεν ἀχλύς.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασσαν.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἦρξ' ἀγορεύειν·

350 Ἀφραίνει ξείνος νέον ἄλλοθεν εἰληλουθώς.
ἀλλὰ μιν αἶψα, νέοι, δόμου ἐκπέμφασθε θύραζε
εἰς ἀγορὴν ἔρχεσθαι· ἐπεὶ τὰδε νυκτὶ ἔτσει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Θεοκλύμενος θεοειδής·
Εὐρύμαχ', οὔτι σ' ἄνωγα ἐμοὶ πομπῆς ὀπάζειν.
355 εἰσὶ μοι ὀφθαλμοὶ τε καὶ οὐατα καὶ πόδες ἄμφω,
καὶ νόος ἐν στήθεσσι τετυγμένος οὐδὲν ἀεικής.
τοῖς ἔξειμι θύραζε, ἐπεὶ νοέω κακὸν ὕμιν
ἐρχόμενον, τό κεν οὔτις ὑπεκφύγοι οὐδ' ἀλέαιτο
μνηστήρων, οἱ δῶμα κατ' ἀντιθέου Ὀδυσῆος
370 ἀνέρας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανάσθε.

Ὡς εἰπὼν, ἐξῆλθε δόμων εὐναιεταόντων·
ἵκετο δ' ἐς Πείραιον, ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο.
μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ἐς ἀλλήλους ὀρώωντες,
Τηλέμαχον ἐρέθιζον, ἐπὶ ξείνοισι γελόωντες·
375 ὧδε δέ τις εἶπεν νεῶν ὑπερηνορέοντων·

Τηλέμαχ', οὔτις σεῖο κακοξεινώτερος ἄλλος·
οἷον μὲν τίνα τοῦτον ἔχεις ἐπίμαστον ἀλήτην,
σίτου καὶ οἴνου περρημένον, οὐδὲ τι ἔργων
ἔμπαιον, οὐδὲ βίης, ἀλλ' αὐτῶς ἄχθος ἀρούρης.
380 ἄλλος δ' αὐτὲ τις οὔτος ἀνέστη μαντεύεσθαι.
ἀλλ' εἴ μοί τι πίθοιο, τό κεν πολὺ κέρδιον εἴη·
τοὺς ξείνους ἐν νηϊ πολυκληϊδί βαλόντες
ἐς Σικελοὺς πέμφωμεν, ὅθεν κέ τοι ἄξιον ἄλφοι.

Ὡς ἔφασαν μνηστῆρες· ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο μύθων·

385 ἀλλ' ἀκέων πατέρα προσεδέρκετο, δέχμενος αἰεί,
 ὁπότε δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσει.

Ἥ δὲ κατάντηστιν θεμένη περικαλλέα δίφρον
 πόρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια,
 ἀνδρῶν ἐν μεγάροισιν ἐκαστοῦ μῦθον ἅκουεν.

390 δειπνον μὲν γὰρ τοίγῃ γελοίωντες τετύποντο
 ἡδύ τε καὶ μενοεικές, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἱέρευσαν·
 δόρπου δ' οὐκ ἂν πῶς ἀχαρίστερον ἄλλο γένοιτο,
 οἷον δὴ τάχ' ἔμελλε θεὰ καὶ καρτερός ἀνὴρ
 θησέμεναι· πρότεροι γὰρ αἰεκέα μηχανόωντο.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Φ.

S U M M A R I U M.

Nobilem arcem Ulyssis et sagittas promit Penelope, iuvenibusque certamen matrimonii sui constituit (1 - 79). Desiderio domini percussus flet Eumaeus cum Philoetio; Telemachus autem duodecim ferramenta scopo destinata ordine statuit, et ipse arcum tentat non sine spe successus (80 - 135). Proci deinceps tendere frustra aggrediuntur; primum Liodes vates, simul exitium praesagiens: sed Antinous cornu, quo facilius fleciatur, molli iubet (156 - 187). Interim Ulysses duobus illis gregum magistris extra aulam sese agnoscendum praebet, eisque forium custodiam mandat (188 - 244). Reverso in conventum Ulysse, etiam Eurymachus frustra tentat; et Antinous sub praetextu diei festi certamen in posterum differt (245 - 272). Iam Ulysses iuvenes rogat, ut ipsum quoque vires seniles explorare sinant; illi contra prohibere ac deridere; tandem, annuentibus Penelope et Telemacho, ipsi arcum tradit Eumaeus: huius iussu Euryclea posticum occludit, alium exitum Philoetius (273 - 392). Ita Ulysses arcum intendit, et sagittam per omnia ferramenta mittit (393 - 434).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Φ.

Τ ό ξ ο υ θ έ σ ι ς.

Τῇ δ' ἄρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρονι Πηνελοπείῃ,
τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολὺν τε σίδηρον,
ἐν μεγάροισι Ὀδυσῆος, ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
κλίμακα δ' ὑψηλὴν προσεβήσατο οἷο δόμοιο·
εἴλετο δὲ κληῖδ' εὐκαμπέα χειρὶ πατεῖν
καλὴν, χαλκείην· κώπη δ' ἐλέφαντος ἐπῆεν.
βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
ἔσχατον· ἔνθα δέ οἱ κειμήλια κείτο ἀνακτος.
Ὀδυσσ. II.

- 10 χαλκός τε χρυσός τε, πολύμητός τε σίδηρος.
 ἔνθα δὲ τόξον κείτο παλίντονον ἠδὲ φαρέτρη
 ἰοδόκος, πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἴστοι·
 δῶρα, τὰ οἱ ἔεινος Λακεδαιμόνι δῶκε τυχήσας,
 Ἴφιτος Εὐρυτίδης, ἐπείκελος ἀθανάτοισιν.
- 15 τῷ δ' ἐν Μεσσήνῃ εὐμβλήτην ἀλλήλοιν,
 οἴκῳ ἐν Ὀρσιλόχοιο δαΐφρονος· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 ἦλθε μετὰ χρεῖος, τό ρά οἱ πᾶς δῆμος ὄφελλεν·
 μῆλα γὰρ ἔξ Ἰθάκης Μεσσήνιοι ἄνδρες ἄειραν
 νηυσὶ πολυκλήϊσι τριηπόσι· ἠδὲ νομῆας.
- 20 τῶν ἔνεκ' ἐξέσιν πολλὴν ὁδὸν ἦλθεν Ὀδυσσεύς,
 παιδὸνός ἐών· πρὸ γὰρ ἦκε πυτῆρ, ἄλλοι τε γέροντες.
 Ἴφιτος αὖθ' ἵππους διζήμενος, αἶ οἱ ὄλοντο,
 δῶδεκα θήλειαι, ὑπὸ δ' ἡμίονοι ταλαεργοί·
 αἱ δὲ οἱ καὶ ἔπειτα φόνος καὶ μοῖρα γέροντος,
- 25 ἐπειδὴ Διὸς υἱὸν ἀφίκετο καρτερόθυμον,
 φῶς, Ἥρακλῆα, μεγάλων ἐπιῖστορα ἔργων,
 ὅς μιν ἔεινον ἐόντα κατέκτανεν ὧ ἐνὶ οἴκῳ·
 σθέντιος, οὐδὲ θεῶν ὅπιν ἠδέσας, οὐδὲ τράπεζαν,
 τὴν δὲ οἱ παρέθηκεν· ἔπειτα δὲ πέφνε καὶ αὐτόν·
- 30 ἵππους δ' αὐτὸς ἔχε κρατερόνυχτας ἐν μεγάροισιν.
 τὰς ἐρέων Ὀδυσῆϊ συνήντετο· δῶκε δὲ τόξον,
 τὸ πρὶν μὲν ῥ' ἐφόρει μέγας Εὐρυτος, αὐτὰρ ὁ παῖδ' ἰ
 κάλλιπ' ἀποθνήσκων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν.
 τῷ δ' Ὀδυσσεὺς εἶφος ὀξὺ καὶ ἄλκιμον ἔγχος ἔδωκεν,

55 ἀρχὴν ξεινοσύνης προσκηδέος· οὐδὲ τραπέζῃ
 γνώτην ἀλλήλων· πρὶν γὰρ Διὸς υἱὸς ἔπεφεν
 Ἴφιτον Εὐρυτίδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,
 ὃς οἱ τόξον ἔδωκε. τὸ δ' οὐποτε δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐρχόμενος πόλεμόνδε μελαιναίων ἐπὶ νηῶν,

40 ἥρεϊτ'· ἀλλ' αὐτοῦ μνηῆμα ξεινοιο φίλοιο
 κέσκειτ' ἐνὶ μεγάροισι· φόρει δέ μιν ἦς ἐπὶ γαίης.

Ἥ δ' ὅτε δὴ θάλαμον τὸν ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
 οὐδὸν τε δρυῖνον προσεβήσατο, τὸν ποτε τέκτων
 ἔεσεν ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἵθυνεν,

45 ἐν δὲ σταθμοὺς ἄρσε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
 αὐτὴν ἄρ' ἦγ' ἱμάντα θοῶς ἀπέλυσε κορώνης,
 ἐν δὲ κληῖδ' ἦκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀρχῆας,
 ἅντα τιτυσκομένη· τὰ δ' ἀνέβραχεν, ἥντε ταῦρος,
 βοσκόμενος λειμῶνι· τόσ' ἔβραχε καλὰ θύρετρα,

50 πληγέντα κληῖδι, πετάσθησάν δέ οἱ ὦκα.

ἢ δ' ἄρ' ἐφ' ὑψηλῆς σανίδος βῆ· ἔνθα δὲ χηλοὶ
 ἔστασαν· ἐν δ' ἄρα τῇσι θυώδεα εἶματ' ἔκειτο.
 ἔνθεν ὀρεξαμένη, ἀπὸ πασσάλου αἶνυτο τόξον
 αὐτῷ γωρυτῷ, ὃς οἱ περίκειτο φαεινός.

55 ἐξομένη δὲ κατ' αὐθι, φίλοις ἐπὶ γούνασι θεῖσα,
 κλαῖε μάλα λιγέως· ἕκ δ' ἥρεε τόξον ἄνακτος.
 ἢ δ' ἐπεὶ οὖν τάρφθη πολυδακρύτοιο γόοιο,
 βῆ ῥ' ἵμεναι μέγαρόνδε μετὰ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 τόξον ἔχουσ' ἐν χειρὶ παλίντονον ἠδὲ φαρέτρην

60 ἰοδόκον· πολλοὶ δ' ἔνεσαν στονόεντες οἷστοι.

τῇ δ' ἄρ' ἅμ' ἀμφίπολοι φέρον ὄγκιον· ἔνθα σίδηρος
κεῖτο πολλὸς καὶ χαλκὸς, ἀέθλια τοῖο ἀνακτος.

ἣ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο διὰ γυναικῶν,
στῇ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγχεος πύκα ποιητοῖο,

65 ἅντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα.

[ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη.]

αὐτίκα δὲ μνηστῆρσι μετηύδα, καὶ φάτο μῦθον·

Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγήγορες, οἱ τόδε δῶμα
ἐχράετ' ἐσθιέμεν καὶ πινέμεν ἔμμενές αἰεὶ,

70 ἀνδρὸς ἀποικομένοιο πολὺν χρόνον· οὐδέ τιν' ἄλλην

μῦθον ποιήσασθαι ἐπιχεσὶν ἐδύνασθε,

ἀλλ' ἐμὲ ἰέμενοι γῆμαι, θέσσαι τε γυναῖκα.

ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται' ἄεθλον.

θῆσω γὰρ μέγα τόξον Ὀδυσσεὸς θείοιο·

75 ὃς δέ κε ῥῆϊται' ἐντανύσῃ βιὸν ἐν παλάμῃσιν,

καὶ διοῖστέυσῃ πελέκεων δυοκαίδεκα πάντων,

τῷ κεν ἅμ' ἐσποίμην, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα

κουρίδιον, μάλα καλὸν, ἐνίπλειον βιότοιο·

τοῦ ποτὲ μεμνήσεσθαι οἴομαι, ἔν περ ὀνείρω.

80 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' Εὐμαιὸν ἀνώγει, δῖον ὑφορβόν,

τόξον μνηστήρεσσι θέμεν, πολὺν τε σίδηρον.

δακρύσας δ' Εὐμαιὸς ἐδέξατο καὶ κατέβηκεν·

πλαῖτε δὲ βουκόλος ἄλλοθ', ἐπεὶ ἴδε τόξον ἀνακτος.

Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔη τ' ὀνόμαζεν·

85 Νήπιοι ἀγροῖσθαι, ἐφημέρια φρονέοντες,
 ἂ δειλῶ, τί νυ δάκρυ κατεΐβετον, ἠδὲ θυναικί
 θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ὀρίνετον; ἦτε καὶ ἄλλως
 πεῖται ἐν ἄλγεσι θυμός, ἐπεὶ φίλον ὦλεσ' ἀκοίτην.
 ἀλλ' ἀκέων δαίνυσθε καθήμενοι, ἥε θύραζε

90 πλαῖετον ἐξελθόντε, κατ' αὐτόθι τόξα λιπόντε,
 μνηστήρεσσιν ἄεθλον ἁάατον· οὐ γὰρ οἴω
 ῥηϊδίως τόδε τόξον εὖξοον ἐντανύεσθαι.
 οὐ γάρ τις μέτα τοῖος ἀνὴρ ἐν τοῖσδεσι πᾶσιν,
 οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν· ἐγὼ δέ μιν αὐτὸς ὅπωπα -

95 καὶ γὰρ μνήμων εἰμὶ - πᾶσι δ' ἔτι νήπιος ἦα.

ὣς φάτο· τῷ δ' ἄρα θυμός ἐνὶ στήθεσιν ἐώλπει,
 νευρήν ἐντανύσειν, διοῖστέυσειν τε σιδήρου.
 ἦτοι οἷστοῦ γε πρῶτος γεύσεσθαι ἔμελλεν
 ἐκ χειρῶν Ὀδυσῆος ἀμύμονος, ὃν ποτ' ἀτίμα,

100 ἥμενος ἐν μεγάροις, ἐπὶ δ' ὤρνυε πάντας ἐταίρους.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·

ὦ πόποι, ἦ μάλα με Ζεὺς ἄφρονα θῆκε Κρονίων·
 μήτηρ μὲν μοί φησι φίλη, πινυτή περ ἐοῦσα,
 ἄλλω ἄμ' ἔψεσθαι, νοσφισσαμένη τόδε δῶμα·

105 αὐτὰρ ἐγὼ γελῶω, καὶ τέρπομαι ἄφρονι θυμῷ.
 ἀλλ' ἄγετε, μνηστῆρες, ἐπεὶ τόδε φαίνεται ἄεθλον,
 οἷη νῦν οὐκ ἔστι γυνὴ κατ' Ἀραιίδα γαῖαν,
 οὔτε Πύλου ἱερῆς, οὔτ' Ἀργεος, οὔτε Μυκῆνης·
 [οὔτ' αὐτῆς Ἰθάκης, οὔτ' ἠπείροιο μελαίνης.]

110 καὶ δ' αὐτοὶ τόδε γ' ἴστε· τί με χρὴ μητέρας αἶνου;
 ἀλλ' ἄγε μὴ μύησι παρέλκετε, μὴδ' ἔτι τόξου
 δηρὸν ἀποτρῶπασθε τανυστύος, ὄφρα ἴδωμεν.
 καὶ δέ κεν αὐτὸς ἐγὼ τοῦ τόξου πειρησαίμην·
 εἰ δέ κεν ἐντανύσω, διοῖστέυσω τε σιδήρου.

115 οὐ κέ μοι ἀφνυμένῳ τάδε δώματα πότνια μήτηρ
 λείποι ἄμ' ἄλλῳ ἰοῦσ', ὅτ' ἐγὼ κατόπισθε λιποίμην,
 οἷός τ' ἦδη πατὴρ ἀέθλια κάλ' ἀνελέσσαι.

Ἦ, καὶ ἀπ' ὧμοιῖν χλαῖναν θέτο φοινικέσσας,
 ὀρθὸς ἀναΐξας· ἀπὸ δὲ εἶφος ὀξὺ θέτ' ὦμων.

120 πρῶτον μὲν πελέκεας στήσεν, διὰ τάφρον ὀρύξας
 πᾶσι μίαν μακρὴν, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν·
 ἀμφὶ δὲ γαῖαν ἔναξε· τάφος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας,
 ὥς εὐκόσμως στήσε· πάρος δ' οὐ πώποτ' ὀπώπει.
 στή δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, καὶ τόξου πειρήτιζεν.

125 τρις μὲν μιν πελέμιξεν, ἐρύσσεσθαι μενεαίνων·
 τρις δὲ μεθῆκε βίης, ἐπιελπόμενος τόγχε θυμῷ,
 νευρίην ἐντανύσειν, διοῖστέυσειν τε σιδήρου.
 καὶ νῦ κε δὴ ῥ' ἐτάνυσσε, βίῃ τὸ τέταρτον ἀνέλκων,
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς ἀνένευε, καὶ ἔσχεθεν ἰεμένον περ.

130 τοῖς δ' αὖτις μετέειπ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο·

Ἦ πόποι! ἦ καὶ ἔπειτα κακός τ' ἔσομαι καὶ ἄκικυς,
 ἢ νεώτερός εἰμι, καὶ οὐπω χερσὶ πέποιθα
 ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ.
 ἀλλ' ἄγεθ', οἵπερ ἐμεῖο βίῃ προφερέστεροί ἐστε,

135 τόξου πειρήσασθε, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.

Ὡς εἰπὼν, τόξον μὲν ἀπὸ ἔο θῆκε χαμᾶζε,
κλίνας κολλητῆσιν εὐξέστης σανίδεσσιν·

αὐτοῦ δ' ὦκὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνῃ·

ἅψ δ' αὐτίς κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.

140 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·

Ὅρνυσθ' ἐξείης ἐπιδέξια πάντες ἐταῖροι,

ἄρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἶνοχοεῦει.

Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.

Λειώδης δὲ πρῶτος ἀνίστατο, Οἶνοπος υἱός,

145 ὃ σφι θυοσκόος ἔσκε, παρὰ κρητῆρα δὲ καλὸν

ἵζε μυχόϊτατος αἰεὶ· ἀτασθαλῖαι δὲ οἱ οἶω

ἔχθραι ἔσαν, πᾶσιν δὲ νεμέσσα μνηστήρεσσιν·

ὅς ῥα τότε πρῶτος τόξον λάβε καὶ βέλος ὦκὺ.

στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, καὶ τόξου πειρήτιζεν·

150 οὐδέ μιν ἐντάνυσσε· πρὶν γὰρ ἡμέτερας ἀνέλκων,

ἀτρίπτους, ἀπαλὰς· μετὰ δὲ μνηστήρσιν ἔειπεν·

ὦ φίλοι, οὐ μὲν ἐγὼ τανύω· λαβέτω δὲ καὶ ἄλλος.

πολλοὺς γὰρ τόδε τόξον ἀριστηῆας κεκαδήσει

θυμοῦ καὶ ψυχῆς· ἐπειὴ πολλὸν φέρτερόν ἐστιν

155 τεθνάμεν, ἢ ζῶντας ἁμαρτεῖν, οὗθ' ἔνεκ' αἰεὶ

ἐνθάδ' ὀμιλέομεν, ποτιδέγμενοι ἥματα πάντα.

νῦν μὲν τις καὶ ἔλπετ' ἐνὶ φρεσίν, ἡδὲ μενοινᾷ

γῆμαι Πηνελόπειαν, Ὀδυσσεῆος παράκοιτιν.

αὐτὰρ ἐπὶν τόξου πειρήσεται, ἡδὲ ἴδεται,

160 ἄλλην δὴ τιν' ἔπειτα Ἀχαιῶδων εὐπέπλων
 μνάσθω ἐξδνοισιν διζήμενος· ἡ δέ κ' ἔπειτα
 γήμαιθ', ὅς κε πλείστα πόροι, καὶ μόρσιμος ἔλθοι.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, καὶ ἀπὸ ἔο τόξον ἔθηκεν,
 κλίνας κολλητῇσιν ἐϋξέστης στανίδεσσιν·

165 αὐτοῦ δ' ὦπὺ βέλος καλῇ προσέκλινε κορώνη.
 ἅψ δ' αὖτις κατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη.
 Ἀντίνοος δ' ἐνέριπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Λειῶδες, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων,
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε! - νεμεσσῶμαι δέ τ' ἀκούων -

170 εἰ δὴ τοῦτό γε τόξον ἀριστῆας κεκαδήσει
 θυμοῦ καὶ ψυχῆς, ἐπεὶ οὐ δύνασαι σὺ τανύσσαι.
 οὐ γάρ τοι σέγε τοῖον ἐγείνατο πότνια μήτηρ,
 οἷόν τε ῥυτῆρα βιοῦ τ' ἔμεναι καὶ οἴστων·
 ἀλλ' ἄλλοι τανύουσι τάχα μνηστῆρες ἀγαυοί.

175 Ὡς φάτο· καὶ ῥ' ἐκέλευσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν
 ἄγρει δῆ, πῦρ κείον ἐνὶ μεγάροισι, Μελανθεῦ,
 παρ δὲ τίθει δίφρον τε μέγαν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
 ὄφρα νέοι θάλποντες, ἐπιχρίοντες ἀλοιφῇ,
 180 τόξου πειρώμεσθαι, καὶ ἐντελέωμεν ἄεθλον.

Ὡς φάθ'· ὁ δ' αἰψ' ἀνέκαιε Μελάνθιος ἀκάματον πῦρ
 παρ δὲ φέρων δίφρον σῆκεν καὶ κῶας ἐπ' αὐτοῦ,
 ἐκ δὲ στέατος ἔνεικε μέγαν τροχὸν ἔνδον ἐόντος·
 τῷ ῥα νέοι θάλποντες ἐπειρῶντ'· οὐδ' ἐδύναντο

185 ἐντανύσαι, πολλὸν δὲ βίης ἐπιδευέες ἦσαν.
 Ἀντίνοος δ' ἔτ' ἐπέειπε, καὶ Εὐρύμαχος θεοειδής,
 ἄρχοι μνηστήρων· ἀρετῇ δ' ἔσαν ἔξοχ' ἄριστοι.

Τὼ δ' ἔξ οἴκου βῆσαν ὁμαρτήσαντες ἅμ' ἅμφω
 βουκόλος ἠδὲ συφορβὸς Ὀδυσσεύος· θεῖοιο·
 190 ἐκ δ' αὐτὸς μετὰ τοὺς δόμου ἤλυθε δῖος Ὀδυσσεύς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐκτὸς θυρέων ἔσαν ἠδὲ καὶ αὐλῆς,
 φθγγεῖα μιν σφ' ἐπέεσσιν προσηύδα μελιχρῶσιν·

Βουκόλε, καὶ σύ, συφορβέ, ἔπος τί κε μυθήσαιο;
 ἢ αὐτὸς κεύθω; φάσθαι δέ με θυμὸς ἀνώγει.
 195 ποῖοι κ' εἴτ' Ὀδυσῆϊ ἀμυνέμεν, εἴ ποθεν ἔλθοι
 ὁδε μάλ' ἐξαπίνης, καὶ τις θεὸς αὐτὸν ἐνείκοι;
 ἢ κε μνηστήρεσσιν ἀμύνοιτ', ἢ Ὀδυσῆϊ;
 εἴπαθ', ὅπως ὑμέας κραδίη θυμὸς τε κελεύει.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
 200 Ζεῦ πάτερ, αἶ γὰρ τοῦτο τελευτήσας ἐέλδωρ,
 ὥς ἔλθοι μὲν κεῖνος ἀνὴρ, ἀγάχοι δέ εἰ δαίμων·
 γνοίης χ', οἷη ἐμὴ δύναμις καὶ χεῖρες ἔπονται.

Ὡς δ' αὐτως Εὐμαῖος ἐπεύχετο πᾶσι θεοῖσιν,
 νοστήσαι Ὀδυσῆα πολύφρονα ὄνδε δόμονδε.
 205 αὐτὰρ ἐπειδὴ τῶν γ' ἐνόον νημερτέ' ἀνέγνων,
 ἐξαυτίς σφ' ἐπέεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἐνδον μὲν δὴ ὅδ' αὐτὸς ἐγὼ, κακὰ πολλὰ μογήσας,
 ἤλυθον εἰκοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν.
 γιγνώσκω δ', ὥς σφῶν ἐλδομένοισιν ἰκάνω,

210 οἷοισι δμῶων· τῶν δ' ἄλλων οὐ τευ ἄκουσα
 εὐξαμένου, ἐμὲ αὖτις ὑπότροπον οἶναδ' ἰκέσθαι.
 σφῶϊν δ', ὥς ἔσεται περ, ἀληθείην καταλέξω.
 εἴ τ' ὑπ' ἐμοίγε θεὸς δαμάσῃ μνηστῆρας ἀγαυούς,
 ἄξομαι ἀμφοτέροις ἀλόχους, καὶ κτήματ' ὀπάσσω,
 215 οἰκία τ' ἐγγυὺς ἐμεῖο τετυγμένα· καὶ μοι ἔπειτα
 Τηλεμάχου ἐτάρω τε κασιγνήτῳ τε ἔσεσθον.
 εἰ δ', ἄγε δῆ, καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι δείξω,
 ὄφρα μ' εὖ γνῶτον, πιστωθῆτόν τ' ἐνὶ θυμῷ·
 οὐλήν, τὴν ποτὲ με σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι,
 220 Παρνησόνδ' ἐλθόντα σὺν νιάσιν Αὐτολύκοιο.

Ὡς εἰπὼν, ῥάκεα μεγάλης ἀποέργαθεν οὐλῆς.
 τῷ δ' ἐπεὶ εἰσιδέτην, εὖ τ' ἐφράσσαντο ἕκαστα,
 κλαῖον ἄρ', ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι χεῖρε βαλόντε,
 καὶ πύνεον ἀγαπαζόμενοι κεφαλὴν τε καὶ ὦμους.
 225 Ὡς δ' αὐτως Ὀδυσσεὺς κεφαλᾶς καὶ χεῖρας ἔκυσσεν.
 καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδυ φάος ἡελίοιο,
 εἰ μὴ Ὀδυσσεὺς αὐτὸς ἐρύκακε, φώνησέν τε·

Παύεσθον κλαυθμοῖο, γόοιό τε· μὴ τις ἴδῃται
 ἐξελθὼν μεγάροιο, ἀτὰρ εἴπησι καὶ εἴσω.

230 ἀλλὰ προμνηστῖνοι ἐσέλθετε, μηδ' ἅμα πάντες·
 πρῶτος ἐγώ, μετὰ δ' ὕμμες· ἀτὰρ τόδε σῆμα τετύχθω.
 ἄλλοι μὲν γὰρ πάντες, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοί,
 οὐκ ἐάσουσιν ἐμοὶ δόμεναι βιὸν ἠδὲ φαρέτρην·
 ἀλλὰ σύ, δι' Εὐμαιε, φέρων ἀνὰ δώματα τόξον,

235 ἐν τείρεσσι· ἐμοὶ θέμεναι· εἰπεῖν τε γυναιξίν,
 κληῖσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
 ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ ἐκτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
 ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε
 προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀκὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ.

240 σοὶ δέ, Φιλοίτιε, δῖε, θύρας ἐπιτέλλομαι αὐλῆς
 κληῖσσαι κληῖδι, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἱῆλαι.

Ὡς εἰπὼν, εἰσῆλθε δόμους εὐναιετάοντας·
 ἔξετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη·
 ἐς δ' ἄρα καὶ τῷ δμῶε ἵτην θείου Ὀδυσῆος.

245 Εὐρύμαχος δ' ἤδη τόξον μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
 θάλλων ἔνθα καὶ ἔνθα σέλα πυρός· ἀλλὰ μιν οὐδ' ὥς
 ἐντανύσαι δύνατο· μέγα δ' ἔστενε κυδάλιμον κῆρ·
 ὀρθήσας δ' ἄρα εἶπεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

ὦ πόποι! ἦ μοι ἄχος περὶ τ' αὐτοῦ καὶ περὶ πάντων·

250 οὔ τι γάμου τοσσοῦτον ὀδύρομαι, ἀχνύμενός περ·
 εἰσὶ καὶ ἄλλαι πολλαὶ Ἀχαιῖδες, ἡμὲν ἐν αὐτῇ
 ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, ἥδ' ἄλλησιν πολίεσσιν·
 ἀλλ' εἰ δὴ τοσσόνδε βίης ἐπιδευέες εἰμὲν
 ἀντιθέου Ὀδυσῆος, ὅτ' οὐ δυνάμεσθα τανύσσαι
 255 τόξον· ἐλεγχεῖν δὲ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη, Εὐκλείδεος υἱός·
 Εὐρύμαχ', οὐχ οὕτως ἔσται· νοέεις δὲ καὶ αὐτός.
 νῦν μὲν γὰρ κατὰ δῆμον ἑορτὴ τοῖο θεοῖο
 αἴγνη· τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ'; ἀλλὰ ἔηλσι

260 κἀτθετ'· ἀτὰρ κελέμεας γε καὶ εἴ κ' εἰδόμεν ἅπαντας
 ἐστάμεν· οὐ μὲν γάρ τιν' ἀναιρήσεσθαι οἶω,
 ἐλθόντ' ἐς μέγαρον Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
 ἀλλ' ἄγετ', οἶνοχόος μὲν ἐπαρξάσθω δεπάεσσιν,
 ὄφρα σπείσαντες καταθείομεν ἀγκύλα τόξα.

265 ἦ ὦθεν δὲ κέλεσσε Μελάνθιον, αἰπόλον αἰγῶν,
 αἴγας ἄγειν, αἱ πᾶσι μέγ' ἔξοχοι αἰπολίοισιν,
 ὄφρ' ἐπὶ μηρία θέντες Ἀπόλλωνι κλυτοτόξῳ,
 τόξου πειρώμεσθαι, καὶ ἐκτελέωμεν ἄεθλον.

Ὡς ἔφατ' Ἀντίνοος· τοῖσιν δ' ἐπιήνδανε μῦθος.

270 τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 κοῦροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
 νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν, ἐπαρξάμενοι δεπάεσσιν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σπείσαν τ', ἐπίον θ', ὅσον ἠθέλε θυμός,
 τοῖς δὲ δολοφρονέων μετέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

275 Κέκλυτέ μευ, μνηστῆρες ἀγακλειτῆς βασιλείης·
 [ὄφρ' εἴπω, τά με θυμός ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.]
 Εὐρύματον δὲ μάλιστα καὶ Ἀντίνοον θεοειδέα
 λίσσομ', ἐπεὶ καὶ τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν,
 νῦν μὲν παῦσαι τόξον, ἐπιτρέψαι δὲ θεοῖσιν·

280 ἦ ὦθεν δὲ θεὸς δώσει κράτος, ᾧ κ' ἐθέλησιν.
 ἀλλ' ἄγε μοι δότε τόξον ἔϋξοον, ὄφρα μεθ' ἡμῖν
 χειρῶν καὶ σθένεος πειρήσομαι, εἴ μοι ἔτ' ἐστὶν
 ἔς, οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γυμμπτοῖσι μέλεσσιν,
 ἣ ἤδη μοι ὕλισσεν ἄλλη τ' ἀνομιστὴ γέ.

185 "ὦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσῃσαν,
 δείσαντες, μὴ τόξον ἔϋξοον ἐντανύσειεν.
 Ἀντίνοος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 "Ἄ δειλὲ ἑείνων, ἐνι τοι φρένες οὐδ' ἡβαιαί·
 οὐκ ἀγαπᾷς, ὃ ἔκμηλος ὑπερφιάλοισι μεθ' ἡμῖν
 290 δαίνυσθαι; οὐδέ τι δαιτὸς ἀμέρδεται, αὐτὰρ ἀκούεις
 μύθων ἡμετέρων καὶ ῥήσιος; οὐδέ τις ἄλλος
 ἡμετέρων μύθων ἑείνος καὶ πτωχὸς ἀκούει.
 οἶνός σε τρώει μελιηδῆς, ὅστε καὶ ἄλλους
 βλάπτει, ὃς ἂν μιν χανδὸν ἔλῃ, μῆδ' αἴσιμα πίνη.
 295 οἶνος καὶ Κένταυρον, ἀγακλυτὸν Εὐρυτίωνα,
 ἅας ἐνὶ μεγάρῳ μεγαθύμου Πειριθόοιο,
 ἐς Λαπίδας ἔλθόνθ'. ὃ δ' ἐπεὶ φρένας ἄσασεν οἶνω,
 μαίνομενος κᾶκ' ἔρεξε δόμον κᾶτα Πειριθόοιο·
 ἥρωας δ' ἄχος εἴλε, δι' ἐκ προθύρου δὲ θύραζε
 300 ἔλκον ἀναΐξαντες, ἀπ' οὐατα νηλεῖ χαλκῷ
 ῥινὰς τ' ἀμήσαντες· ὃ δὲ, φρεσὶν ἥσιν ἄσθεῖς,
 ἦεν ἦν ἄτην ὀρέων ἀεσίφρονι θυμῷ.
 ἐξ οὗ Κενταύροισι καὶ ἀνδράσι νεῖκος ἐτύχθη,
 οἱ τ' αὐτῷ πρώτῳ κακὸν εὗρετο οἶνοβαρείων.
 305 ὥς καὶ σοὶ μέγα πῆμα πιφαύσκομαι, αἶ κε τὸ τόξον
 ἐντανύσῃς· οὐ γάρ τευ ἐπιτύος ἀντιβολήσεις
 ἡμετέρῳ ἐνὶ δήμῳ, ἄφαρ δέ σε νηϊ μελαίνῃ
 εἰς Ἑρτοῖον βασιλῆα, βροτῶν δηλήμονα πάντων,
 πέμψομεν· ἐνθεν δ' οὔτι σαώσεται· ἀλλὰ ἔκμηλος

310 πῖνέ τε, μηδ' ἐρίδαινε μετ' ἀνδράσι κουροτέροισιν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Ἄντιν', οὐ μὲν καλὸν ἀτέμβειν, οὐδὲ δίκαιον,
 ξείνους Τηλεμάχου, ὅς κεν τάδε δώμαθ' ἴκηται.
 ἔλπεαι, αἶψ' ὁ ξεῖνος Ὀδυσσεύς μέγα τόξον

315 ἐντανύσῃ, χερσὶν τε βίηφί τε ἥφι πιθήσας,
 οἴκαδ' ἐμ' ἄξεσθαι, καὶ ἐὼν θήσεσθαι ἄκοιτιν;
 οὐδ' αὐτός που τοῦτό γ' ἐνὶ στήθεσσιν ἔολπεν·
 μηδέ τις ὑμείων τοῦγ' εἴνεκα θυμὸν ἀχεύων
 ἐνθάδε δαινύσθω· ἐπεὶ οὐδὲ μὲν οὐδὲ ἔοικεν.

320 Τὴν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἦδ' αὖ

κούρῃ Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια,
 οὔτι σε τόνδ' ἄξεσθαι οἴομεθ'· οὐδὲ ἔοικεν·
 ἀλλ' αἰσχυρόμενοι φάτιν ἀνδρῶν ἥδ' ἐ γυναικῶν,
 μή ποτέ τις εἴπησι κακώτερος ἄλλος Ἀχαιῶν·

325 ἢ πολὺ χεῖρονες ἄνδρες ἀμύμονος ἀνδρὸς ἄκοιτιν
 μνῶνται, οὐδέ τι τόξον ἐϋξοον ἐντανύουσιν·
 ἀλλ' ἄλλος τις, πτωχὸς ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
 ῥηϊδίως ἐτάνυσσε βιὸν, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
 ὣς ἐρέουσ'· ἡμῖν δ' αὖ ἐλέγχεα ταῦτα γένοιτο.

330 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 Εὐρύμαχ', οὐπὼς ἔστιν εὐκλείας κατὰ δῆμον
 ἔμμεναι, οἳ δὴ οἶκον ἀτιμάζοντες ἔδουσιν
 ἀνδρὸς ἀριστῆος· τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεςθαι;
 οὗτος δὲ ξεῖνος, μάλα μὲν μέγας ἦδ' εὐπηγής,

355 πατὴρ δ' ἔξ ἀγαθοῦ γένος εὖχεται ἔμμεναι υἱός·

ἀλλ' ἤγε οἱ δότε τόξον ἐϋξοον, ὅφρα ἴδωμεν.

ὧδε γὰρ ἐξερέω, τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται·

εἴ κέ μιν ἐντανύσῃ, δώῃ δέ οἱ εὖχος Ἀπόλλων,

ἔσσω μιν χλαῖνάν τε ριπῶνά τε, εἴματα καλὰ·

360 δώσω δ' ὅξυν ἄκοντα, κυνῶν ἀλκιτῆρα καὶ ἀνδρῶν,

καὶ εἶφος ἀμφηγῆς· δώσω δ' ὑπὸ ποσσὶ πέδιλα,

πέμψω δ', ὅππῃ μιν κραδίη θυμός τε κελεύει.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·

μητρὲρ ἐμή, τόξον μὲν Ἀχαιῶν οὔτις ἐμεῖο

365 κρείσσω, ὃ κ' ἐθέλω δόμεναί τε καὶ ἀρνήσασθαι·

οὐδ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσιν,

οὐδ' ὅσσοι νήσοισι πρὸς Ἥλιδος ἵπποβότοιο·

τῶν οὔτις μ' ἀέκοντα βιήσεται, αἶ κ' ἐθέλωμι

καὶ καθάπαξ εἰνῶ δόμεναι τάδε τόξα φέρεσθαι.

370 ἀλλ' εἰς οἶκον ἰοῦσα τὰ σ' αὐτῆς ἔργα κόμιζε,

ἰστόν τ' ἡλακάτῃν τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε

ἔργον ἐποιέεσθαι· τόξον δ' ἄνδρεςσι μελήσει

πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ἢ μὲν θαμβήσασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·

375 παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.

ἔς δ' ὑπερῷ ἀναβάσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,

κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσιν, ὅφρα οἱ ὕπνον

ἦδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Αὐτὰρ ὁ τόξα λαβὼν φέρε χαμπύλα διὸς ὑφορβός·

360 μνηστῆρες δ' ἄρα πάντες ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν.
ὥδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορούντων·

Πῇ δὴ καμπύλα τόξα φέρεις, ἀμέγαρτε συβῶτα,
πλαγκτέ; τάχ' αὖ σ' ἐφ' ὕεσσι κύνες ταχέες κατέδονται,
οἷον ἀπ' ἀνθρώπων, οὓς ἔτρεφες· εἴ κεν Ἀπόλλων
365 ἡμῖν ἰλήκησι καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι.

Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ὁ θῆκε φέρων αὐτῷ ἐνὶ χάρῳ,
δεῖσας, οὐνεκα πολλοὶ ὁμόκλεον ἐν μεγάροισιν.

Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἀπειλήσας ἐγεγώνει·

Ἄττα, πρόσω φέρε τόξα· τάχ' οὐκ εὖ πᾶσι πιθήσεις·
370 μὴ σε, καὶ ὀπλότερός περ ἔων, ἀγρόνδε δίωμαι,
βάλλων τερμαδίοισι· βίηφι δὲ φέρτερός εἰμι.
αἷ γὰρ πάντων τόσσον, ὅσοι κατὰ δώματ' ἔασιν,
μνηστῆρων τερσὶν τε βίηφι τε φέρτερος εἶην·
τῷ πε τάχα στυγερῶς τιν' ἐγὼ πέμψαιμι νέεσθαι
375 ἡμετέρου ἐξ οἴκου· ἐπεὶ κακὰ μηχανώονται.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπ' αὐτῷ ἡδὺ γέλασαν
μνηστῆρες· καὶ δὴ μεθίεν χαλεποῖο χόλοιο
Τηλεμάχῳ· τὰ δὲ τόξα φέρων ἀνὰ δῶμα συβώτης
ἐν χεῖρεσσ' Ὀδυσῆϊ δαΐφρονι θῆκε παραστάς.

380 ἐκ δὲ καλεσσάμενος προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Τηλέμαχος κέλεταί σε, περίφρων Εὐρύκλειαν,
κλήϊσσαι μεγάροιο θύρας πυκινῶς ἀραρυίας·
ἦν δέ τις ἢ στοναχῆς ἢ κτύπου ἔνδον ἀκούσῃ
ἀνδρῶν ἡμετέροισιν ἐν ἔρκεσι, μή τι θύραζε

585 προβλώσκειν, ἀλλ' αὐτοῦ ἀσπὴν ἔμεναι παρὰ ἔργῳ·

ὣς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.
κλήϊσεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων.

Σιγῇ δ' ἔξ οἴκοιο Φιλοίτιος ἄλτο θύραζε,
κλήϊσεν δ' ἄρ' ἔπειτα θύρας εὐερκέος αὐλῆς.

590 κῆϊτο δ' ὑπ' αἰθοῦσῃ ὄπλον νεὸς ἀμφιελίσσης
βύβλινον, ᾧ ῥ' ἐπέδησε θύρας, ἐς δ' ἦεν αὐτός·
ἔζετ' ἔπειτ' ἐπὶ δίφρον ἰών, ἔνθεν περ ἀνέστη,

εἰσορόων Ὀδυσῆα· ὁ δ' ἤδη τόξον ἐνώμα,
πάντῃ ἀναστρωφῶν, πειρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,

595 μὴ κέρα ἵπες ἔδοιεν, ἀποιχομένοιο ἀνάκτος.

ὧδε δὲ τις εἶπεσκεν, ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Ἥ τις θηητῆρ καὶ ἐπίκλοπος ἔπλετο τόξων

ἥ ρά νύ που τοιαῦτα καὶ αὐτῷ οἴκοδι κεῖται,

ἥ ὄγ' ἐφορμάται ποιησέμεν· ὥς ἐνὶ χερσὶν

400 νωμᾷ ἔνθα καὶ ἔνθα κακῶν ἔμπαιος ἀλήτης.

Ἄλλος δ' αὖτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηνορεύντων·

αἱ γὰρ δὴ τοσσοῦτον ὀνήσιος ἀντιάσειεν,

ὥς οὗτός ποτε τοῦτο δυνήσεται ἐντανύσασθαι,

ὣς ἄρ' ἔφην μνηστῆρες· ἀτὰρ πολύμητις Ὀδυσσεύς,

405 αὐτίκ' ἐπεὶ μέγα τόξον ἐβάστασε, καὶ ἶδε πάντῃ,

ὥς ὅτ' ἀνὴρ φόρμιγγος ἐπιστάμενος καὶ ἀοιδῆς

ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδῇ,

ἅψας ἀμφοτέρωθεν εὐστρεφεῖς ἔντερον οἶός,

ὣς ἄρ' ἄτερ σπουδῆς τάνυσεν μέγα τόξον Ὀδυσσεύς.

Ὀδυσσ. II.

410 δεξιτερῇ δ' ἄρα χειρὶ λαβὼν πειρήσατο νευρῆς·
 ἥ δ' ὑπὸ καλὸν ἄεισε, χελιδόνι εἰκέλη αὐδὴν.
 μνηστῆρσιν δ' ἄρ' ἄχος γένετο μέγα, πᾶσι δ' ἄρα τρώε
 ἐτράπετο· Ζεὺς δὲ μεγάλ' ἐκτυπε, σήματα φαίνων·
 γήθησέν τ' ἄρ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 415 ὅττι ρά οἱ τέρας ἦκε Κρόνου παῖς ἀγνυλομήτεω.
 εἶλετο δ' ὠκὺν οἰστόν, ὃς οἱ παρέκειτο τραπέζῃ
 γυμνός· τοῖ δ' ἄλλοι κοίλῃς ἔντοσδε φαρέτρῃς.
 πείατο, τῶν τάχ' ἔμελλον Ἀχαιοὶ πειρήσεσθαι.
 τὸν ῥ' ἐπὶ πῆχει ἔλων, ἔλκεν νευρὴν γλυφίδας τε,
 420 αὐτόθεν ἐκ δίφοροιο παθήμενος, ἦκε δ' οἰστόν
 ἅντα τιτυσκόμενος· πελέκεων δ' οὐκ ἤμβροτε πάντων
 πρώτης στειλειῆς, διὰ δ' ἀμπερὲς ἦλθε θύραζε
 ἰὸς χαλποβαρὴς· ὃ δὲ Τηλέμαχον προσέειπεν·

Τηλέμαχ', οὐ σ' ὁ ξεῖνος ἐνὶ μεγάροισιν ἐλέγχει,
 425 ἦμενος· οὐδέ τι τοῦ σκοποῦ ἤμβροτον, οὐδέ τι τόξον·
 δὴν ἔκαμον τανύων· ἔτι μοι μένος ἔμπεδόν ἐστιν·
 οὐχ ὥς με μνηστῆρες ἀτιμάζοντες ὄνονται.
 νῦν δ' ὦρῃ, καὶ δόρπον Ἀχαιοῖσιν τετυκέσθαι
 ἐν φάει, αὐτὰρ ἔπειτα καὶ ἄλλως ἐψιάσθαι
 430 μολπῇ καὶ φόρμιγγι· τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
 ἦ, καὶ ἐπ' ὀφρύσι νεῦσιν· ὃ δ' ἀμφέθετο εἶφος ὀξὺ
 Τηλέμαχος, φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος θείοιο·
 ἀμφὶ δὲ χεῖρα φίλῃν βάλεν ἔγχει· ἄγχι δ' ἄρ' αὐτοῦ
 παρ θρόνον ἐστήκει, πεκορυθμένος αἰθοπι χαλκῷ.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Χ.

S U M M A R I U M.

Ulysses arcu suo aggreditur turbam procorum; ante omnes Antinoum, quo confixo, quis sit et quid struat, palam aperit (1 - 41). Eum placare frustra quaerit Eurymachus, mox cum ense irruens ab eo occiditur; item Amphinomus a Telemacho (42. 98): qui sibi suisque arma ex superiore parte aedium deferit, sed ianuam obserare oblitus; per quam etiam procis Melanthius arma petit (99 - 162). Melanthium, iterum adscendentem, subsecuti Eumaeus et Philoetius opprimunt, constringunt, vivum ad columnam alligant (163 - 199). Ulyssi, cum filio et pastoribus illis procos urgenti, Minerva specie Mentoris, dein hirundinis, accedit, ut ipsi animos augeat et auxilium ferat (200 - 240). Inde acrior pugna, qua consternati perimuntur Ctesippus, Liodes, reliqui omnes (241 - 329): parcitur tantum Phemio citharoedo et Medonti praeconi, deprecante Telemacho (330 - 380). Ita expletus ultione Ulysses cadavera tolli et domum elui iubet: duodecim ancillae, quae Eurycleae indicio cum procis consuerant, suspendio necantur, maiori cruciatu Melanthius (381 - 477). Perpetratis his rebus, Ulysses ignem adolet, incensoque sulfure domum piaculo purgat (478 - 494). Agnitum dominum fidae ancillae salutant (495 - 501).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Χ.

Μ ν η σ τ η ρ ο φ ο ν ί α .

Αὐτὰρ ὁ γυμνώσῃ ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς·
ἄλτ' ὁ δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν, ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην,
ἰὼν ἐμπλείην· ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἷστοὺς
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·

5 Οὗτος μὲν δὴ θεῖλος ἀάατος ἐκτετέλεσται·
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐπω τις βάλεν ἀνὴρ,
εἶσομαι, αἶ κε τύχωμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων.

Ἦ, καὶ ἐπ' Ἀντινόφ' ἰθύνετο πικρὸν οἷστόν.
ἦτοι ὁ χαλὸν ἄλειςον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλεν,

10 χρύσειον, ἄμφωτον· καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα,
 ὄφρα πίοι οἶνοιο· φόνος δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
 μέμβλετο· τίς κ' οἶοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσιν,
 μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερός εἴη,
 οἱ τεύξειν θάνατόν τε κακὸν καὶ Κῆρα μέλαιναν;
 15 τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμόν ἐπισχόμενος βάλεν ἰφί,
 ἀντιπρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' αὐχένος ἤλυθ' ἀνωκῆ.
 ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρός,
 βλημένου· αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παρὺς ἦλθεν
 αἵματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ' ἀπὸ εἵο τράπεζαν
 20 ὥσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε·
 σῆτός τε πρέα τ' ὅπτα φορύνετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
 μνηστῆρες κατὰ δῶμαθ', ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα·
 ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν, ὄρυνθέντες κατὰ δῶμα,
 πάντοσε παπταίνοντες εὐδμήτους ποτὶ τοίχους·
 25 οὐδέ πη ἀσπίς ἔην, οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος, ἐλέσθαι.
 νείκειον δ' Ὀδυσῆα πολυτοῖσιν ἐπέεσσιν·
 Ξεῖνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκέτ' ἀέθλων
 ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες, ὃς μέγ' ἄριστος
 30 κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γυῖπες ξδονται.
 Ἴσκειν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπεὶ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
 ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νῆπιοι οὐκ ἐχόησαν,
 ὥς δὴ σφιν καὶ πῦσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
 τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

55 ὦ κύνες, οὐ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκέσθαι
 δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
 δμῶῃσιν δὲ γυναῖδι παρευνάζεσθε βιαίως,
 αὐτοῦ τε ζῶοντος ὑπερνάασθε γυναῖκα,
 οὔτε θεοὺς δέισαντες, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 40 οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι.
 νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὀλέθρου πείρατ' ἐφῆπται.

Ὡς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶλεν.
 [πάτηνεν δὲ ἕκαστος, ὅπῃ φύγοι αἰπὺν ὀλεθρὸν·]
 Εὐρύμαχος δέ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·

45 Εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰλήλουθας,
 ταῦτα μὲν αἶσιμα εἶπες, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
 πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
 ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη νεῖται, ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,
 Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπὶ ἦλεν τάδε ἔργα.

50 οὔτι γάμου τόσσον κεκρημένος, οὔτε χατίζων,
 ἀλλ' ἄλλα φρονέων, τὰ οἳ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων·
 ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον εὐκτιμένης βασιλεύει
 αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχήσας.

νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφатаι· σὺ δὲ φείδεο λαῶν
 55 ὧν· ἀτὰρ ἡμμες ὀπίσθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον,
 ὅσσα τοι ἐκπέποται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισιν,
 τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
 ταλκόν τε χρυσόν τ' ἀποδώσομεν, εἰσόκε σὸν κῆρ
 ἱανθῇ· πρὶν δ' οὔτι νεμεσσητὸν κεκολῶσθαι.

60 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Εὐρύμαχ', οὐδ' εἰ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
 ὅσσα τε νῦν ὑμῖν ἐστί, καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
 οὐδέ κεν ὥς ἔτι χεῖρας ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο,
 πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.

65 νῦν ὑμῖν παράκειται, ἐναντίον ἢ μάχεσθαι,
 ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξῃ·
 ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξεσθαι ὄϊομαι αἰκὺν ὀλεθρον.

Ὡς φάτο· τῶν δ' αὐτοῦ λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὖτις·

70 Ὡ φίλοι, οὐ γὰρ στήσῃ ἀνὴρ ὃδε χεῖρας ἀάπτους·
 ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον ἐϋξοον ἠδὲ φαρέτρην,
 οὐδοῦ ἄπο ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰσόκε πάντας
 ἄμμε κατακτείνει· ἀλλὰ μνησώμεθα χάρμης.
 φάσγανά τε σπάσσασθε, καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας

75 ἰὼν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν
 ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων,
 ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστν, βοῇ δ' ὠκίστα γένοιτο·
 τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο.

Ὡς ἄρα φωνήσας, εἰρύσσατο φάσγανον ὀξύ,
 80 χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ
 σμερδαλία ἰάχων· ὁ δ' ἡμαρτῇ διὸς Ὀδυσσεὺς
 ἰὼν ἀποπροΐεις βάλλε στήθος παρὰ μαζόν,
 ἐν δέ οἱ ἥπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
 φάσγανον ἤκε χαμᾶζε, περιρρήδης δὲ τραπέζῃ

95 κάππεσε δινηθείς· ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε,
καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ,
θυμῷ ἀνιάζων· ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισιν
λακτίζων ἐτίναξε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔρυτ' ἀτλὺς.

Ἀμφινόμος δ' Ὀδυσῆος εἶσατο κυδαλίμοιο
90 ἀντίος ἀΐξας· εἴρυτο δὲ φάσγανον δεξιῷ,
εἴ πῶς οἱ εἴξειε θυράων· ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκήρεϊ δουρί,
ὦμων μεσσηγὺς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασσεν·
δοῦπησεν δὲ πεσῶν, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.

95 Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος
αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ διε, μήτις Ἀχαιῶν
ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἐλάσειεν
φασγάνῳ ἀΐξας, ἥ ἐ προπρηνέϊ τύψας.
βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὤκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν·

100 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
ὦ πάτερ, ἦδη τοι σάκος οἶσω καὶ δύο δοῦρες
καὶ κυνέην πάγχαλκον, ἐπὶ προτάφοις ἀραρυῖαν,
αὐτὸς τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών· δώσω δὲ συβώτῃ
καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον.

105 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
οἶσε θέων, εἴως μοι ἀμύγεσθαι πάρ' οἷστοί,
μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων, μοῦνον ἐόντα.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεκείθετο πατρί.
βῆ δ' ἔμμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κείτο.

110 ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτώ,
 καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἵπποδασειάς·
 βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὦκα φίλον πατέρ', εἰσαφίκαγεν,
 αὐτὸς δὲ πρῶτιστα περὶ χροῖ δύσετο χαλκόν·
 ὅς δ' αὐτῶς τῷ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλὰ,
 115 ἔσταν δ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποιηλομήτην.
 Αὐτὰρ ὅγ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί,
 τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστίνοι ἔπιπτον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ διστεύοντα ἄνακτα,
 120 τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 ἔκλιν' ἐστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανώοντα·
 αὐτὸς δ' ἄμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον·
 κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὐτυκτον ἔθηκεν,
 ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
 125 εἴλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύω πεκορυθμένα χαλκῷ.
 Ὀρσοθύρη δέ τις ἔσπεν εὐδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ·
 ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν εὐσταθέος μεγάροιο
 ἦν ὁδὸς εἰς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι.
 τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβόν,
 130 ἐσταότ' ἄγχι αὐτῆς· μία δ' οἷη γίγνεται ἐφορμή.
 τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφάουσκων·
 ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δή τις ἂν ὀρσοθύρην ἀναβαίη,
 καὶ εἴποι λαοῖσι, βοῇ δ' ὤκιστα γένοιτο·
 τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὑστατα τοξάσσαιτο.

135 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν·
 οὐπῶς ἔστ', Ἀγέλαε Διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
 αὐλῆς καλὰ θύρετρα, καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
 καὶ ῥ' εἰς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅστ' ἄλκιμος εἴη.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνεῖκω θωρηχθῆναι
 140 ἐκ θαλάμου· ἔνδον γὰρ, οἶομαι, οὐδέ πη ἄλλη
 τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός.

Ἦς εἰπὼν, ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 ἐς θαλάμους Ὀδυσῆος, ἀνὰ ῥώγας μεγάροιο.
 ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα,
 145 καὶ τόσσας κυνέας χαλκίῃρας ἱπποδασείας·
 βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὦκα φέρων μνηστῆρσιν ἔδωκεν.
 καὶ τότε Ὀδυσσεῆος λῦτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὥς περιβαλλομένους ἴδε τεύχεα, χερσὶ τε δοῦρα
 μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
 150 αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακόν, ἢ Μελανθεύς.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤῥα·
 ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἡμβροτον – οὐδέ τις ἄλλος
 155 αἴτιος – ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν
 κάλλιπον ἀγχιῖνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
 ἀλλ' ἴθι, δῖ' Εὐμαίε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο,
 καὶ φράσαι, εἴ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν, ἣ τάδε ῥέζει,
 ἢ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεύς, τὸν περ οἶω.

160 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 οἷδων τεύχεα καλά. νόησε δὲ δῖος ὑφορβός,
 αἶψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν, ἐγγυὺς ἐόντα·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 165 κείνος δ' αὖτ' αἰδήςλος ἀνὴρ, δν δῖό μεθ' αὐτοί,
 ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δέ μοι νημερτὲς ἔνιπες,
 ἢ μιν ἀποκτείνω, αἶ πε κρείσσων γε γένωμαι·
 ἢ ἐσσι ἐνθάδ' ἄγω, ἴν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
 πολλὰς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῶ' ἐνὶ οἴκῳ.

170 Τὸν δ' ἀπαρμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ἦτοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 στήσομεν ἔντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας.
 σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ ρεῖρας ὑπερθεν,
 ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὀπισθεν·

175 σειρήν δὲ πλεκτὴν ἔξ αὐτοῦ πειρήναντε,
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι, πελάσαι τε δοκοῖσιν,
 ὣς πεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν χαλέπ' ἄλγεα πάσχει.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἡδ' ἐκίθον
 βὰν δ' ἦμεν ἐς θάλαμον, λαθέτην δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
 180 ἦτοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρέυνα·

τῷ δ' ἔσταν ἐνάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
 εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 τῇ ἐτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
 τῇ δ' ἐτέρῃ σάνος εὐρύ, γέρον, πεπαλαγμένον ἄζη,

185 Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκεν·
 δὴ τότε γ' ἤδη κεῖτο, ῥαφαὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων·
 τῷ δ' ἄρ' ἐπαῖξανθ' ἑλέτην, ἔρυσάν τε μιν εἶσω
 κουρίξ· ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλλον ἀρνύμενον κῆρ.
 σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγεί δεσμῷ,
 190 εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὥς ἐκέλευσεν
 υἱὸς Λαέρταο, πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 σειρήν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε,
 λῖον ἂν ὑψηλὴν ἔρυσαν, πέλασάν τε δοκοῖσιν.
 τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφησ, Εὐμαιε συβῶτα·
 195 Νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις,
 εὐνῇ ἐνι μαλακῇ καταλέγμιενος, ὧς σε ἔοικεν·
 οὐδὲ σέγ' ἡριγένεια παρ' Ὀκeanοῖο ῥοάων
 λήσει ἐπερφομένη πρυσόθρονος, ἡνίκ' ἀγινεῖς
 αἴγας μνηστήρεςσι, δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι.
 200 Ὡς ὁ μὲν αὖθι λέλειπτο, ταθεῖς ὅλοῳ ἐνὶ δεσμῷ·
 τῷ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαεινὴν,
 βήτην εἰς Ὀδυσεῖα δαΐφρονα, ποιπιλομήτην.
 ἔνθα μένος πνεῖοντες ἐφέσταςαν· οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ,
 τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων, πολέες τε καὶ ἑσθλοί.
 205 τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχιμόλον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδὴν.
 τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ μῦθον ἔειπεν·
 Μέντορ, ἄμυνσόν ἀρήν, μνῆσαι δ' ἑτάροιο φίλοιο,
 ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὁμηλικίῃ δέ μοι ἔσσι.

210 Ὡς φάτ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην.
μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὁμόκλειον ἐν μεγάροισιν·
πρῶτος τήνγ' ἐνένιπτε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·

Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθῃσιν Ὀδυσσεύς,
μνηστῆρεςσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῷ.

215 Ὡδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἶω·
ὅπποτε κεν τούτους κτέωμεν, πατέρ' ἡδὲ καὶ υἱόν,
ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσῃαι, οἷα μενοινᾷς
ἔρδειν ἐν μεγάροισ· σῶ δ' αὐτοῦ πράατι τίσεις.

αὐτὰρ ἐπὶν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῷ,
220 κτήμαθ', ὁπόσσα τοί ἐστι, τὰ τ' ἐνδοθι καὶ τὰ θύρῃσιν,
τοῖσιν Ὀδυσσεῆος μεταμίξομεν· οὐδέ τοι υἱας
ζῶειν ἐν μεγάροισιν εἴσομεν, οὐδὲ θύγατρας,
οὐδ' ἄλοχον πεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστῳ πολεύειν.

Ὡς φάτ'· Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
225 νεῖκεσσαν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν·

Οὐκέτι σοίγ', Ὀδυσεῦ, μένος ἔμπεδον, οὐδέ τις ἀλλή,
οἷη ὄτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκωλένῳ, εὐπατερείῃ,
εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμέσιν αἰεὶ,
πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτητί,
230 σῇ δ' ἥλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρυάγυια.
πῶς δὴ νῦν, ὅτε σὸν τε δόμον καὶ κτήμαθ' ἱπάνεις,
ἅντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο, καὶ ἴδε ἔργον,
ὄφρ' εἰδῇς, οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσιν

535 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν.

ἦ ῥα· καὶ οὐπὼ πάγῃ διδοῦ ἑτεραλκία νίκην,
ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν,
ἤ μὲν Ὀδυσσεῆος, ἥ δ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.

αὐτῇ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον

240 ἔζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνι εἰκέλη ἄντην.

Μνηστήρας δ' ὥτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,

Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων, Δημοπτόλεμός τε,

Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης, Πόλυβός τε δαΐφρων·

οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἔξοχ' ἕριστοι,

245 ὅσσοι ἔτ' ἔζωον, περὶ τε ψυχῶν ἐμάχοντο·

τοὺς δ' ἦδη ἐδάμιασε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.

τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·

ἦ φίλοι, ἦδη στήσει ἀνὴρ ὃδε χεῖρας ἀάπτους·

καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη, πηνὰ εὐγмата εἰπών·

250 οἱ δ' οἷοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσιν.

τῷ νῦν μὴ ἅμα πάντες ἀφίετε δούρατα μακρά·

ἀλλ' ἄγεθ', οἱ ἔξ πρῶτον ἀκοντίσας, αἶ κέ ποθι Ζεὺς

δῶν Ὀδυσσεῖα βλήσθαι, καὶ κῦδος ἀρέσθαι.

τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὶν οὗτός γε πέσῃσιν.

255 ἦ ὦς ἔφασ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν, ὥς ἐπέλευναν,

ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάροιο

βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·

ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.

260 αὐτὰρ ἐπειδὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων,
τοῖς δ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς·

ὦ φίλοι, ἦδη μὲν κεν ἐγὼν εἵπομαι καὶ ἄμμιν,
μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκοντίσαι, οἳ μεμάασιν
ἡμέας ἐξεναρῖξαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν.

265 Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
ἄντα τιτυσκόμενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἔπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ·
οἳ μὲν ἔπειθ' ἅμα πάντες ὀδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὐδας.

270 μνηστήρες δ' ἀνεχώρησαν μεγάροιο μυχόνδε·
τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊξαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.

Αὖτις δὲ μνηστήρες ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα,
ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.

τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος μεγάροιο
275 βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·

ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεα.

Ἀμφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
λίγδην, ἄκρην δὲ ρινὸν δηλήσατο χαλκός.

Κτήσιππος δ' Εὐμαιον ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ

280 ὦμον ἐπέγραψεν· τὸ δ' ὑπέρπατο, πίπτε δ' ἔραζε.

τοὶ δ' αὖτ' ἄμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην,
μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὀξέα δοῦρα.

ἐνθ' αὖτ' Εὐρυδάμαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
Ἀμφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·

885 Κτήσιππον δ' ἄρ' ἔπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ
βεβλήκει πρὸς στήθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηύδα·

ὦ Πολυθερσεῖδῃ φιλοκέρτομε, μήποτε πάμπαν
εἴκων ἀφραδῆς μέγα εἶπεν, ἀλλὰ θεοῖσιν
μῦθον ἐπιτρέψαι· ἐπειγὲν πολλὸν φέρτεροί εἰσιν.

290 τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς Ξεινήϊον, ὃν ποτ' ἔδωκας
ἀντιθέῳ Ὀδυσῇ, δόμον κατ' ἀλητεύοντι.

Ἦ ῥα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
οὕτα Λαμαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔρχεῖ μακρῷ·
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὕτα

295 δουρὶ μέσον κενεῶνα, διὰ πρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασεν·
ἤριπε δὲ πρηνῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
δὴ τότε Ἀθηναίῃ φθισίμβροτον αἰγὶδ' ἀνέσχευ
ὑπόθεν ἔξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίγηεν.

οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον, βόες ὥς ἀγελαῖαι·

300 τὰς μὲν τ' αἰόλος οἴστρος ἐφορμηθεῖς ἐδόννησεν,
ῥῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.

οἱ δ', ὥστ' αἰγυπιοὶ γαμφώνυχες, ἀγκυλοχεῖλαι,
ἔξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θορῶσιν·

ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἵενται,

305 οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλλή
γίγνεται, οὐδέ φυγὴ· χαίρουσι δὲ τ' ἀνέρες ἄγρη·
ὥς ἄρα τοι μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικῆς,
κράτων τυπτομένων· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.

Ὀδυσσ. II.

310 Λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Γουνοῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο, καὶ μ' ἐλέησον
οὐ γάρ πώ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
εἶπειν, οὐδέ τι ῥέξαι, ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
315 παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.

ἀλλὰ μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἄπο χεῖρας ἔχουσιν·
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος, οὐδὲν ἔοργώς,
κείσομαι· ὥς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.

320 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὖχεται εἶναι,
πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισιν,
τηλοῦ ἔμοι νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι, καὶ τέκνα τελέσθαι·
325 τῷ οὐκ ἂν θάνατόν γε δυσηλεγέα προφύγοιςθα.

Ὡς ἄρα φωνήσας, εἴφορ εἶλετο χειρὶ πατρίῃ
κείμενον, ὃ ρ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμᾶζε
πτεινόμενος· τῷ τόνγε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσεν·
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦγε κάρη κόνιῃσιν ἐμίχθη.

330 Τερπιάδης δέ τ' αἰοιδὸς ἀλύσκανε Κῆρα μέλαιναν,
Φήμιος, ὅς ρ' ἦϊδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
ἔστη δ', ἐν χεῖρεσσιν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
ἢ ἐκδὺς μεγάροιο, Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν

335 ἱρκείου ἴζοιτο τετυγμένον, ἔνθ' ἄρα πολλὰ
 Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρί' ἔκαιον·
 ἢ γούνων λίσσοιτο προσαιῖξας Ὀδυσῆα.
 ὧδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 γούνων ἄψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.

340 ἦτοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέβηκε χαμᾶζε,
 μεσσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροῆλου·
 αὐτὸς δ' αὖτ' Ὀδυσῆα προσαιῖξας λάβε γούνων,
 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Γουνούμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο, καὶ μ' ἐλέησον·

345 αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν
 πέφνης, ὅσπε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀεῖδω.
 αὐτοδίδακτος δ' εἰμὶ· θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἴμας
 παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραεῖδεν,
 ὥστε θεῷ· τῷ μὴ με λιλαίεο δειροτομήσαι.

350 καὶ κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἴποι, σὸς φίλος υἱός,
 ὥς ἐγὼ οὔτι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον, οὐδὲ χατίζων,
 πωλεύμην μνηστῆρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαίτας·
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη.

Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο.

355 αἶψα δ' ἐὼν πατέρα πρόσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·

Ἴσχεο, μηδὲ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῷ·

καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅσπε μευ αἰεὶ
 οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο, παιδὸς ἐόντος·
 εἰ δὴ μὴ μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος, ἥε συβώτης,

360 ἤε σοὶ ἀντεβόλησεν, ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα.

Ὡς φάτο· τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς,
πεπτηὸς γὰρ ἔπειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
ἔστο βοὸς νεόδартον, ἀλύσκων Κῆρα μέλαιναν.
αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ὤρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοείην·

365 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐδας λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόειτα προσηύδα·

Ἴδ φίλ', ἐγὼ μὲν ὃδ' εἰμί· σὺ δ' ἴσχεο· εἶπε δὲ πατήρ,
μὴ με περισθενέων δηλήσεται ὀξεῖ χαλκῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων κετολωμένος, οἳ οἳ ἔχειρον
370 πτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον.

Τὸν δ' ἐπιμειδήσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
θάρσει, ἐπειδὴ σ' οὗτος ἐρύσσατο καὶ ἐδάωσεν,
ὄφρα γνῶς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἴπῃσθα καὶ ἄλλω,
ὥς πακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείνων.

375 ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἔζεσθε θύραζε
ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι, ὅττεό με χρή.

Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔξω βήτην μέγαροιο κινύnte,
ἐξέσθην δ' ἄρα τώγε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
380 πάντοσε παπταίνοντε, φόνον ποτιδεγμένῳ αἰεῖ.

Πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἐὼν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων Κῆρα μέλαιναν.
τοὺς δὲ ἶδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κονίῃσιν
πεπτεῶτας πολλούς· ὥστ' ἰχθύας, οὖςδ' ἄλιγες

385 ποῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης
 δικτῶφ ἐξέρυσαν πολυωπῶ· οἱ δέ τε πάντες,
 κύμαθ' ἕλὸς ποθέοντες, ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται,
 τῶν μὲν τ' Ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
 ὥς τὸτ' ἄρα μνηστῆρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.

390 δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Τηλέμαχ', εἰ δ', ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 ὄφρα ἔπος εἴπωμι, τό μοι καταθύμιόν ἐστιν.

Ὡς φάτο· Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί·
 κινήσας δὲ θύρην, προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·

395 Λεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦ παλαιγενές, ἥτε γυναικῶν
 δμῶάων σκοπὸς ἔσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
 ἔρχεο· κικλήσκει σε πατήρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπῃ.

Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος.

ῶϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὐναιεταόντων,

400 βῆ δ' ἵμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.

εὗρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ καταμένοισι νέκυσιν,
 αἵματι καὶ λύθρῳ πεπυλαγμένον· ὥστε λέοντα,
 ὃς ῥά τε βεβρωκὼς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·
 πᾶν δ' ἄρα οἱ στήθος τε πᾶρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν

405 αἱματόεντα πέλει· δεινὸς δ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι·

ὥς Ὀδυσσεὺς πεκάλαντο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.

ἣ δ' ὥς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἶσιδεν αἶμα,

ἱθυσέν· ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἶσιδεν ἔργον·

ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένην περ·

410 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἐν θυμῷ, γρηῦ, χαῖρε, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀλόλυσζε,
οὐχ ὅσῃ, πταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάασθαι,
τούςδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ στέγλια ἔργα·
οὔτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,

415 οὐ πακόν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο·
τῷ καὶ ἀτασθαλίῃσιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον,
ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναικας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
αἱ τέ μ' ἀτιμάζουσι, καὶ αἱ νηλιτεῖς εἰδίν.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·

420 τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω,
πεντήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροισι γυναικες
δμωαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
εἰριά τε ξυίνειν, καὶ δουλοσύνης ἀνέχεσθαι·
τάων δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,

425 οὐτ' ἐμὲ τίουσαι, οὐτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν.
Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ εἰ μήτηρ
σημαίνειν εἶασκεν ἐπὶ δμῳῇσι γυναιξίν.
ἀλλ' ἄγ', ἐγὼν ἀναβῆς ὑπερώϊα σιγαλόεντα,
εἰπω σῇ ἀλότῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσεν.

430 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
μήπω τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἰπὲ γυναιξίν
ἐλθέμεν, αἵπερ πρόςθεν ἀεικέα μηχανώοντο.

Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ δι' ἐκ μεγάροιο βεβήκει,
ἀγγελέουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.

435 αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην
 εἰς ἑκαλεσσάμενος, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν, καὶ ἄνωγθε γυναῖκας·
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.

440 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσῃσθε,
 δμῳὰς ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 μεσσηγὺς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 θεινέμεναι εἵφεσιν τανυήκεσιν, εἰσόκε πασέων
 ψυχὰς ἐξαφέλῃσθε, καὶ ἐκλελάθοιντ' Ἀφροδίτης.

445 τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον, μίσχοντό τε λάθρῃ.

Ὡς ἔφαθ'· αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
 αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
 πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνηῶτας,
 καὶ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερπείος αὐλῆς,

450 ἀλλήλησιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεύς,
 αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκῃ·
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθάιρον.
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης

455 λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο
 ἔχον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμῳαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶν μέγαρόν διεκοσμήσαντο,
 δμῳὰς δ' ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 μεσσηγὺς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,

460 εἴλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὐπὼς ἦεν ἀλύξαι.

τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·

Μῆ μὲν δὴ καθαρῷ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
τάων, αἱ δὲ ἐμῇ κεφαλῇ πατ' ὀνειδέα χεῦαν,
μητέρι θ' ἡμετέρῃ, παρὰ τε μνηστῆρσιν ἱαυον.

465 Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ πείσμα νεὸς κυανοπρώροιο
κίονος ἐξάψας μεγάλῃς, περίβαλλε δόλοιο,
ὑψός' ἐπεντανύσας, μήτις ποσὶν οὐδας ἱκοίτο.
ὥς δ' ὅτ' ἂν ἡ κίχλαι τανυσίπτεροι ἢ πέλειαι
ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τόθ' ἐστήκει ἐνὶ θάμνῳ,

470 αὖλιν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος·
ὥς αἶψ' ἐξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
δειρῆσι βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν·
ἥσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθ' ἀπερ, οὔτι μάλα δῆν.

Ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·

475 τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥῖνάς τε καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῷ
τάμνον· μήδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὦμά δάσασθαι·
χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον, κεκοτηότι θυμῷ.

Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιφάμενοι χεῖράς τε πόδας τε,
εἰς Ὀδυσῆα δόμονδε κίσιν· τετέλεστο δὲ ἔργον.

480 αὐτὰρ ὅγε προσέειπε φίλῃν τροφὸν Εὐρύκλειαν·

Οἷσε θείιον, γρη῏, κακῶν ἄκος, οἷσε δέ μοι πῦρ
ὄφρα θειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
ἔλθειν ἐνθάδ' ἄνωγθι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναῖξιν·
πάσας δ' ὄτρυνον δμῶας κατὰ δῶμα νέεσθαι.

- 485 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 ναὶ διή' ταῦτά γε, τέκνον ἐμόν, κατὰ μοῖραν ἔειπες·
 ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἴματ' ἐνείκω·
 μηδ' οὐτῶ ρά κεςιν πεπυκασμένος εὐρέας ὦμους
 ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἴη.
- 490 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 πῦρ νῦν μοι πρῶτιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω.
 Ὡς ἔφαθ'· οὐδ' ἀπίσῃσε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 ἥναικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
- 495 Γρηῦς δ' αὖτ' ἀπέβη διὰ δώματα κάλ' Ὀδυσῆος,
 ἀγγελεύουσα γυναιξί, καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι·
 αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 αἱ μὲν ἄρ' ἀμφερέοντο καὶ ἡσπάζοντ' Ὀδυσῆα,
 καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὦμους,
- 500 τεῖρας τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἥμερος ἦρει
 κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς· γίγνωνσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ψ.

S U M M A R I U M.

Penelopen, adhuc dormientem, excitat Euryclea, ut Ulysses sub mendici habitu latuisse, et procos telis eius cecidisse, nuntiet (1 - 51). Noscendi cupida descendit regina, inter gaudium metumque fluctuans, ac caedem potius ab aliquo deorum editam putans: et ne assidentem quidem virum temere credit ipsum esse, nec, quamvis a filio obiurgata, alloquitur (32 - 110). At Ulysses, ne statim res per urbem vulgetur, Telemachum et pastores cum ancillis choreas agere iubet; lotusque mox ipse et a Minerva iuvenis redditus, ad uxorem revertitur, cui lenitudinem exprimat (111 - 172). Tandem illa, quo cautius verum exploret, de positu lecti genialis, ab ipso olim fabricati, sic loquitur, ut respondendo plane pateat opifex maritus (173 - 204). Tum denique agnito Ulyssi prima amoris signa dat Penelope, orditurque sermonem, qui usque in noctem, quam amantibus solito longiorem facit dea, multis de rebus habetur; etiam in lecto, ubi Ulysses laborum suorum summam repetit (205 - 345). Mane postridie domum mandat Penelopae, atque, ut in ea se abdat, monet; ipse autem armatus cum filio et pastoribus rus exit ad Laerten (346 - 372).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ψ.

Ὅδυσσέως ὑπὸ Πηνελόπης
ἀναγνωρισμός.

Γρηῦς δ' εἰς ὑπερῶ' ἀνεβήσατο καρχαλόωσα,
δεσποίνῃ ἐρέουσα φίλον πόσιν ἔνδον ἐόντα·
γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο·
στῇ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καί μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
5 Ἐγρεο, Πηνελόπεια, φίλον τέκος, ὅφρα ἴδῃαι
ὄφθαλμοῖσι τεοῖσι, τὰτ' ἔλδεται ἥματα πάντα·
ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὃψέ περ ἐλθῶν·
μνηστῆρας δ' ἐκτείνειν ἀγήνορας, οἷτε οἱ οἶκον
κῆδεσκον, καὶ κτήματ' ἔδον, βιόωντό τε παῖδα.

- 10 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
μαῖα φίλη, μάργην σε θεοὶ θέσαν· οἷτε δύνανται
ἄφρονα ποιῆσαι καὶ ἐπίφρονά περ μάλ' ἐόντα,
καὶ τε χαλιφρονέοντα σαοφροσύνης ἐπέβησαν·
οἱ σέ περ ἔβλαψαν· πρὶν δὲ φρένας αἰσίμῃ ἦσθα.
- 15 τίπτε με λωβεύεις, πολυπενθέα θυμὸν ἔχουσαν,
ταῦτα παρὲς ἐρέουσα, καὶ ἔξ ὕπνου μ' ἀνεγείρεις.
ἠδέος, ὃς μ' ἐπέδῃσε φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας;
οὐ γάρ πω τοιόνδε κατέδρασον, ἔξ οὔ Ὀδυσσεὺς
ᾤχετ', ἐποφόμενος Κακοῖλιον οὐκ ὀνομαστήν.
- 20 ἀλλ' ἄγε νῦν κατὰβῃθι, καὶ ἂψ ἔρχευ μέγαρόνδε.
εἰ γάρ τίς μ' ἄλλῃ γε γυναικῶν, αἷ μοι ἔασιν,
ταῦτ' ἐλθοῦς' ἠγγεῖλε, καὶ ἔξ ὕπνου ἀνέγειρεν,
τῷ πε τάχα στυγερώς μιν ἐγὼν ἀπέπεμψα νέεσθαι
αὐτίς ἔσω μέγαρον· σέ δὲ τοῦτό γε γῆρας ὀνήσει.
- 25 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
οὔτι σε λωβεύω, τέκνον φίλον· ἀλλ' ἔτυμόν τοι
ἦλθ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ὥς ἀγορεύω,
ὁ ξεῖνος, τὸν πάντες ἀτίμων ἐν μεγάροισιν.
Τηλέμαχος δ' ἄρα μιν πάλαι ἤδεεν ἔνδον ἐόντα,
- 30 ἀλλὰ σαοφροσύνης νοήματα πατρὸς ἔκλυθεν,
ᾧφρ' ἀνδρῶν τίσαιτο βίην ὑπερηνορεόντων.
Ὡς ἔφασ'· ἡ δ' ἐξάρη, καὶ ἀπὸ λέκτροιο θοροῦσα
γρηῖ περιπλέχθη, βλεφάρων δ' ἀπὸ δάκρυον ἦκεν·
καὶ μιν φωνήσας' ἔπεα πτερόντα προσηύδα·

35 Εἰ δ' ἄγε δὴ μοι, μάτα φίλῃ, νημέρτες ἔνισπε,
 εἴ' ἔτεόν δὴ οἶκον ἰκάνεται, ὥς ἀγορεύεις·
 ὅπως δὴ μνηστῆρσιν ἀναιδέσι ρεΐρας ἔφηκεν,
 μῶνος ἑών, οἱ δ' αἰὲν ἀολλέες ἔνδον ἔμμενον.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·
 40 οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, ἀλλὰ στόνον οἶον ἄκουον
 πτεινομένων· ἡμεῖς δὲ μυχῶ θαλάμων εὐπήκτων
 ἥμεθ' ἀτυζόμεναι, σανίδες δ' ἔχον εὖ ἀραρυῖαι·
 πρὶν γ' ὅτε δὴ με σὸς υἱὸς ἀπὸ μεγάρου καλέσσει
 Τηλέμαχος· τὸν γάρ ῥα πατήρ προέηκε καλέσσαι.

45 εὔρον ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσι
 ἑσταόθ'· οἱ δέ μιν ἀμφί, κραταίπεδον οὐδας ἔχοντες,
 κείατ' ἐπ' ἀλλήλοισιν· ἰδοῦσά κε θυμὸν ἰάνθης.

[αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον, ὥστε λέοντα.]

νῦν δ' οἱ μὲν δὴ πάντες ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν
 50 ἀθρόοι· αὐτὰρ ὁ δῶμα θειοῦται περιπαλλές,
 πῦρ μέγα κειάμενος· σὲ δὲ με προέηκε καλέσσαι.
 ἀλλ' ἔπευ, ὄφρα σφῶϊν εὐφροσύνης ἐπιβῆτον
 ἀμφοτέρω φίλον ἦτορ, ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέποσθε.
 νῦν δ' ἤδη τόδε μακρὸν ἐέλδωρ ἐκτετέλεσται·

55 ἦλθε μὲν αὐτὸς ζωὸς ἐφέστιος, εὔρε δὲ καὶ σέ,
 καὶ παῖδ' ἐν μεγάροισι· καθῶς δ' οἵπερ μιν ἔρεζον
 μνηστῆρες, τοὺς πάντας ἐτίσατο ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 μάτα φίλῃ, μήπω μέγ' ἐπεύχεο καρχαλώωσα.

60 οἷσθαι γάρ, ὥς κ' ἀσπαστὸς ἐνὶ μεγάροισι φανείη
 πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοὶ τε καὶ νιέῃ, τὸν τεκόμεσθαι.
 ἀλλ' οὐκ ἔσθ' ὅδε μῦθος ἐτήτυμος, ὥς ἀγορεύεις.
 ἀλλὰ τις ἀθανάτων κτεῖνε μνηστῆρας ἀγανούς,
 ὕβριν ἀγασσάμενος θυμαλγέα καὶ κινὰ ἔργα.
 65 οὔτινα γάρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οὐ κακὸν, οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο.
 τῷ δι' ἀτασθαλίας ἔπαθον κακόν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὤλεσε τηλοῦ νόστον Ἀχαιῖδος, ὤλετο δ' αὐτός.

Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 70 τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων!
 ἦ πόσιν, ἔνδον ἰόντα παρ' ἐσχάρῃ, οὔ ποτ' ἔφηςθαι
 οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· θυμὸς δέ τοι αἰὲν ἄπιστος;
 ἀλλ' ἄγε τοι καὶ σῆμα ἀριφραδὲς ἄλλο τι εἶπω,
 οὐλήν, τὴν ποτέ μιν σὺς ἤλασε λευκῷ ὀδόντι.
 75 τὴν ἀπονίζουσα φρασάμην· ἔθελον δέ σοι αὐτῇ
 εἰπέμεν· ἀλλὰ με κείνος ἑλὼν ἐπὶ μάστακα χερσίν,
 οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυῖδρεῖσι νόοιο.
 ἀλλ' ἔπευ· αὐτὰρ ἐγὼν ἐμέθεν περιδώσομαι αὐτῆς,
 αἱ πέν σ' ἔξαπάφω, κτεῖναί μ' οἰκτίστῳ ὀλέθρῳ.
 80 Τὴν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια·
 μαῖα φίλη, χαλεπὸν σε θεῶν αἰγιγενετῶν
 δήνεα εἴρυσθαι, μάλα περ πολυῖδριν εἴουσιν·
 ἀλλ' ἔμπης ἴομεν μετὰ παῖδ' ἐμὸν, ὄφρα ἴδωμαι
 ἄνδρας μνηστῆρας τεθνηότας, ἧδ' ὃς ἔπεφνεν.

85 Ὡς φαιμένη, κατέβαιν' ὑπερώϊα· πολλὰ δέ οἱ κῆρ
 ῥμαιν', ἥ ἀπάνευθε φίλον πόσιν ἔξερεεῖνοι,
 ἥ παρσῆα κύσειε πάρῃ καὶ χεῖρε λαβοῦσα.
 ἥ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθεν, καὶ ὑπέρβῃ λάϊνον οὐδόν,
 ἔζετ' ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐναντίον, ἐν πυρὸς αὐγῇ,
 90 τοίχου τοῦ ἑτέρου· ὃ δ' ἄρα πρὸς κίονα μακρὴν
 ἦστο κάτω ὀρόων, ποτιδέγμενος, εἴ τί μιν εἴποι
 ἰφθίμη παράκοιτις, ἐπεὶ ἔδεν ὀφθαλμοῖσιν.
 ἥ δ' ἄνεω δὴν ἦστο, τάφος δέ οἱ ἦτορ ἴκανεν·
 ὄψει δ' ἄλλοτε μὲν μιν ἐνωπαδίως εἰδεδέσκειν,
 95 ἄλλοτε δ' ἀγνώσσεσθε, κακὰ προῖ εἴματ' ἔχοντα.
 Τηλέμαχος δ' ἐνένιπτεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Μῆτερ ἐμή, δύσμητερ, ἀπηνέα θυμὸν ἔχουσα,
 τίθθ' οὕτω πατρὸς νοσφίζεαι, οὐδὲ παρ' αὐτὸν
 ἐξομένη μύθοισιν ἀνείρεαι, οὐδὲ μεταλλάς;
 100 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
 ἀνδρὸς ἀφεσταίῃ, ὅς οἱ κακὰ πολλὰ μογήσας
 ἔλθοι ἐεικοστῷ ἔτεϊ ἐς πατρίδα γαῖαν·
 σοὶ δ' αἰεὶ πρᾶδὴν στερεωτέρῃ ἔστι λίθοιο.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 105 τέκνον ἐμόν, θυμὸς μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπεν·
 οὐδέ τι προσφάσθαι δύναμαι ἔπος, οὐδ' ἐρέεσθαι,
 οὐδ' εἰς ὧπα ἰδέσθαι ἐναντίον. εἰ δ' ἔτεόν δη
 ἔστ' Ὀδυσσεύς, καὶ οἶκον ἱκάνεται, ἥ μάλα νῶϊ
 γνωσόμεθ' ἀλλήλων καὶ λώϊον· ἔστι γὰρ ἡμῖν
 Ὀδυσσ. II.

110 σήμαθ', ἃ δὴ καὶ νῶϊ κεκρυμμένα ἴδμεν ἀπ' ἄλλων.

Ὡς φάτο· μείδισεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
αἶψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τηλέμαχ', ἦτοι μητέρ' ἐνὶ μεγάροισιν ἔασον
πειράζειν ἐμέθεν· τάχα δὲ φράσεται καὶ ἄρειον.

115 νῦν δ' ὅττι ρυπόω, πακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶμαι,
τοῦνεκ' ἀτιμάζει με, καὶ οὐπω φησὶ τὸν εἶναι.
ἡμεῖς δὲ φραζώμεθ', ὅπως ὅχ' ἄριστα γένηται.
καὶ γάρ τις θ' ἓνα φῶτα κατακτείνας ἐνὶ δήμῳ,
ὃ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀσσητῆρες· ὁπίσσω,

120 φεύγει, πηούς τε προλιπὼν καὶ πατρίδα γαῖαν·
ἡμεῖς δ' ἔρμα πόληος ἀπέκταμεν, οἱ μέγ' ἄριστοι
πούρων εἰν Ἰθάκῃ· τάδε σε φράζεσθαι ἄνωγα.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῶδα·
αὐτὸς ταῦτά γε λεῦσσε, πάτερ φίλε· σὴν γὰρ ἀρίστην
125 μῆτιν ἐπ' ἀνθρώπους φάσ' ἔμμεναι, οὐδέ κε τίς τοι
ἄλλος ἀνὴρ ἐρίσειε καταθνητῶν ἀνθρώπων.
[ἡμεῖς δ' ἐμμεμαῶτες ἅμ' ἐψόμεθ', οὐδέ τί φημι
ἀλκῆς δευήσεσθαι, ὅση δύναμὶς γε πάρεστιν.]

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
130 τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.
πρῶτα μὲν ἄρ' λούσασθε, καὶ ἀμφιέσασθε χιτῶνας,
δμῶας δ' ἐν μεγάροισιν ἀνώγετε εἴμαθ' ἐλέσθαι·
αὐτὰρ θεῖος ἀοιδὸς, ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
ἡμῖν ἡγείσῃ φιλοπαίγμονος ὀρχηθμοῖο,

135 ὥς κέν τις φαίη γάμον ἔμμεναι, ἐκτὸς ἀκούων,
 ἢ ἂν' ὁδὸν στείχων, ἢ οἱ περιναιετάουσιν·
 μὴ πρόσθε κλέος εὐρὺ φόνου κατὰ ἄστυ γένηται
 ἀνδρῶν μνηστήρων, πρὶν γ' ἡμέας ἐλθέμεν ἔξω
 ἀγρὸν ἐς ἡμέτερον πολυδένδρεον· ἔνθα δ' ἔπειτα
 140 φρασσόμεθ', ὅ,τι κὲ κέρδος Ὀλύμπιος ἐγγυαλίξῃ.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον, ἠδ' ἐπίθοντο.
 πρῶτα μὲν οὖν λούσαντο, καὶ ἀμφιέσαντο χιτῶνας·
 ὁπλίσθεν δὲ γυναῖκες· ὁ δ' εἴλετο θεῖος ἀοιδὸς
 φόρμιγγα γλαφυρήν, ἐν δὲ σφισιν ἡμερον ὥρσεν
 145 μολῆς τε γλυκερῆς καὶ ἀμύμονος ὀρχηθμοῖο.
 τοῖσιν δὲ μέγα δῶμα περιστεναρίζετο ποσσὶν
 ἀνδρῶν παιζόντων, καλλιζώνων τε γυναικῶν.
 ὧδε δὲ τις εἶπεν, δόμων ἐκτοσθεν ἀκούων·

Ἥ μάλα δὴ τις ἔγχευ πολυμνήστην βασιλείαν·
 150 σχετλίη, οὐδ' ἔτλη πόσιος οὗ κουριδίοιο
 εἶρσθαι μέγα δῶμα διαμπερές, ἕως ἴκοιτο.

Ἦς ἄρα τις εἶπεν, τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὥς ἐτέτυκτο.
 αὐτὰρ Ὀδυσσεῖα μεγαλήτορα ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 Εὐρυνόμη ταμὴν λοῦσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ·
 155 ἀμφὶ δὲ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα·
 αὐτὰρ καὶ κεφαλῆς χεῦεν πολὺ κάλλος Ἀθήνη,
 μεῖζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα· καδ δὲ κάρητος
 οὐλας ἦκε κόμης, ὑακινθίνῳ ἀνθρὶ ὁμοίας.
 ὥς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνὴρ.

160 Ἰδρις, ὃν Ἡφαίστος δέδωκε καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελεείει·
 ὧς μὲν τῷ περίχρεε χάριν κεφαλῇ τε καὶ ὤμοις.
 ἐπὶ δ' ἀσπιδόθεν βῆ, δέμιας ἀθανάτοισιν ὅμοιος·
 ἄψ δ' αὖτις πατ' ἄρ' ἔζετ' ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη,
 165 ἀντίον ἧς ἀλόχου, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Δαιμονίη, περὶ σοίγε γυναικῶν θηλυτεράων
 κῆρ ἀτέραμνον ἔθνηκαν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες·
 οὐ μὲν κ' ἄλλη γ' ὧδε γυνὴ τετληότι θυμῷ
 ἀνδρὸς ἀφροσταίη, ὃς οἱ πακὰ πολλὰ μογήσας
 170 ἔλθοι εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν. —
 ἀλλ' ἄγε μοι, μαῖα, στόρεσον λέχος, ὄφρα καὶ αὐτὸς
 λέξομαι· ἧ γὰρ τῇγε σιδήρεος ἐν φρεσὶ θυμός.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 δαιμόνι', οὐτ' ἄρ τι μεγαλίζομαι, οὐτ' ἀθερίζω,
 175 οὐτε λίην ἄγαμαι· μάλα δ' εὖ οἶδ', οἷος ἔησθα,
 ἐξ Ἰθάκης ἐπὶ νηὸς ἰὼν δολιχηρέτμοιο. —
 ἀλλ' ἄγε οἱ στόρεσον πυκινὸν λέχος, Εὐρύκλεια,
 ἐκτὸς εὐσταθέος θαλάμου, τὸν ῥ' αὐτὸς ἐποίει·
 ἔνθα οἱ ἐκθεῖσθαι πυκινὸν λέχος, ἐμβάλετ' εὐνήν,
 180 πῶεα καὶ χλαίνας καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα.

Ὡς ἄρ' ἔφη, πόσιος πειρωμένη· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ὀρθήσας ἄλοχον προσεφώνεε, κέδν' εἰδυῖαν·

Ὡ γύναι, ἧ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
 τίς δέ μοι ἄλλοσε θῆκε λέχος; χαλεπὸν δέ κεν εἴη,

- 185 καὶ μάλ' ἐπισταμένῳ, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥηϊδίως ἐθέλων θείῃ ἄλλῃ ἐνὶ χώρῃ·
 ἀνδρῶν δ' οὐ κέν τις ζωὸς βροτός, οὐδὲ μάλ' ἥβων,
 ῥεῖα μετοχλίσσειεν· ἐπεὶ μέγα σῆμα τέτυκται
 ἐν λέξει ἀσκητῶ· τὸ δ' ἐγὼ κάμον, οὐδέ τις ἄλλος.
 190 θάμνος ἔφντανύφυλλος ἐλαίης ἔρκεος ἐντός,
 ἀκηγνός, θαλέθων· πάρετος δ' ἦν, ἥύτε κίων.
 τῷ δ' ἐγὼ ἀμφιβαλὼν θάλαμον δέμον, ὄφρ' ἐτέλεσσα
 πυκνῆσιν λιθάδεσσι, καὶ εὖ καθύπερθεν ἔρεψα·
 κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας, πυκνῶς ἀραρυίας.
 195 καὶ τότε' ἔπειτ' ἀπέκοψα κόμην τανυφύλλου ἐλαίης
 κορμὸν δ' ἐκ ρίζης προταμὼν, ἀμφέξεσα χαλκῷ
 εὖ καὶ ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμῃ Ἴθυνα,
 ἔρμιν' ἀσκήσας· τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρω.
 ἐκ δὲ τοῦ ἀρχόμενος λέχος ἔξεον, ὄφρ' ἐτέλεσσα,
 200 δαιδάλλων χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἠδ' ἐλέφαντι·
 ἐκ δ' ἐτάνυσσα ἱμάντα βοὸς, φοῖνικι φαιινόν.
 οὐτω τοι τόδε σῆμα πιφαύσκομαι· οὐδέ τι οἶδα,
 εἴ μοι ἔτ' ἔμπεδόν ἐστι, γύναι, λέχος, ἢ εἰ τις ἦδη
 ἀνδρῶν ἄλλοσε θῆκε, ταμῶν ὑποπυθμέν' ἐλαίης.
 205 Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λυτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 σήματ' ἀναγνούσης, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς·
 θακρύσασα δ' ἔπειτ' ἰθὺς δράμεν, ἀμφὶ δὲ χεῖρας
 δειρῇ βάλλ' Ὀδυσῆϊ, κάρη δ' ἔκυσ', ἠδὲ προσηύδα·
 Μῆ μοι, Ὀδυσσεῦ, σκύζευσ, ἐπεὶ τὰ περ ἄλλα μάλιστα

- 210 ἀνθρώπων πέπνυσο· θεοὶ δ' ὤπαζον οἷζύν,
 οἱ νῶϊν ἀγάσαντο παρ' ἀλλήλοισι μένοντε
 ἥβης ταρπῆναι, καὶ γήραος οὐδὸν ἰιέσθαι.
 αὐτὰρ μὴ νῦν μοι τόδε χῶεο, μὴδὲ νεμέσσα,
 οὐνεκά σ' οὐ τὸ πρῶτον, ἐπεὶ ἶδον, ὧδ' ἀγάπησα.
- 215 αἶτε γάρ μοι θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν
 ἐρρήγει, μή τις με βροτῶν ἀπάφοιτ' ἐπέεσσιν
 ἔλθῶν· πολλοὶ γὰρ πακὰ κέρδεα βουλευούσιν.
 οὐδέ πεν Ἀργεῖη Ἑλένη, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 ἀνδρὶ παρ' ἀλλοδαπῷ ἐμίγη φιλότητι καὶ εὐνῇ,
- 220 εἰ ἤδη, ὃ μιν αὖτις Ἀρήϊοι νῆες Ἀχαιῶν
 ἀξέμεναι οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδ' ἔμελλον.
 τὴν δ' ἦτοι ρέξαι θεὸς ὥρορεν ἔργον αἰεκές·
 τὴν δ' ἄτην οὐ πρόσθεν ἑὼ ἐγκάτθετο θυμῷ
 λυγρῇ, ἐξ ἧς πρῶτα καὶ ἡμέας ἵκετο πένθος.
- 225 νῦν δ', ἐπεὶ ἤδη σήματ' ἀριφραδέα κατέλεξας
 εὐνῆς ἡμετέρης, ἣν οὐ βροτὸς ἄλλος ὀπώπει,
 ἀλλ' οἶοι, σύ τ' ἐγώ τε, καὶ ἀμφίπολος μία μούνη,
 Ἀκτορίς, ἣν μοι δῶκε πατήρ ἔτι δεῦρο κιοῦση,
 ἣ νῶϊν εἵρυτο θύρας πυκινοῦ θαλάμοιο,
- 230 πείθεις δὴ μευ θυμὸν, ἀπηνέα περ μάλ' ἐόντα.
 Ὡς φάτο· τῷ δ' ἔτι μᾶλλον ὕφ' ἡμερον ὥρσε γόοιο.
 κλαῖε δ' ἔχων ἄλοχον θυμαρέα, κέδν' εἰδυῖαν.
 ὥς δ' ὅτ' ἂν ἀσπᾶσιος γῇ νηχομένοισι φανήη,
 ὦντε Ποσειδάων εὐεργέα νῆ' ἐνὶ πόντῳ

- 235 ραΐση, ἐπειγομένην ἀνέμῳ καὶ κύματι πηγῶ·
 παῦροι δ' ἐξέφυγον πολλῆς ὑλὸς ἠπειρόνδε
 νητόμενοι, πολλὰ δὲ περὶ χροῖ τέτροφεν ἄλμῃ·
 ἀσπασιοὶ δ' ἐπέβαν γαίης, κακότητα φυγόντες·
 ὧς ἄρα τῇ ἀσπαστὸς ἔην πόσις εἰσορώσῃ·
 240 δειρῆς δ' οὐπὼ πάμπαν ἀφίετο πήχεε λευκῷ.
 καὶ νύ κ' ὀδυρομένοισι φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 εἰ μὴ ἄρ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.
 νύκτα μὲν ἐν περάτῃ δολιχὴν στέθεν, Ἥῳ δ' αὖτε
 ῥύσατ' ἐπ' Ὀκεανῷ χρυσόθρονον, οὐδ' ἔα ἵππους
 245 Ζεύγνυσθ' ὠκύποδας, φάος ἀνθρώποισι φέροντας,
 Λάμπον καὶ Φαέθονθ', οἷτ' Ἥῳ πῶλοι ἄγουσιν.
 καὶ τότ' ἄρ' ἦν ἄλοχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γύναι, οὐ γάρ πω πάντων ἐπὶ πείρῃτ' ἀέθλων
 ἤλθομεν, ἀλλ' ἔτ' ὀπίσθεν ἀμέτρητος πόνος ἔσται,
 250 πολλὸς καὶ χαλεπός, τὸν ἐμὲ πρὶν πάντα τελέεσσαι.
 ὧς γάρ μοι ψυχὴ μαντεύσατο Τειρεσίῃα
 ἥματι τῷ, ὅτε δὴ κατέβην δόμον Ἄϊδος εἴσω,
 νόστον ἐταίροισιν διζήμενος ἢ δ' ἐμοὶ αὐτῷ.
 ἀλλ' ἔρχευ, λέκτρονδ' ἵομεν, γύναι, ὄφρα καὶ ἡδὴ
 255 ὕπνῳ ὑπο γλυκερῷ ταρπώμεθα κοιμηθέντε.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 εὐνὴ μὲν δὴ σοίγε τότ' ἔσσεται, ὅπποτε θυμῷ
 σῶ ἐθέλῃς· ἐπεὶ ἄρ σε θεοὶ ποίησαν ἱκέσθαι
 οἶκον εὐκτίμενον καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.

260 ἀλλ' ἐπεὶ ἐφράσθης, καὶ τοι θεὸς ἔμβαλε θυμῷ,
εἶπ' ἄγε μοι τὸν ἄεθλον· ἐπεὶ καὶ ὀπισθεν, ὅτ' ὦ,
πεύσομαι· αὐτίκα δ' ἐστὶ δαήμεναι οὔτι χέρειον.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
δαιμονίη, τί τ' ἄρ' αὖ με μάλ' ὀτρύνουσα πελεύεις
265 εἰπέμεν; αὐτὰρ ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ἐπιχεύσω.
οὐ μὲν τοι θυμὸς πεχαρήσεται· οὐδὲ γάρ αὐτὸς
χαίρω· ἐπεὶ μάλα πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἕστε' ἄνωγεν
ἐλθεῖν, ἐν χεῖρεσσιν ἔχοντ' εὐήρες ἔρετμόν,
εἰσέκε τοὺς ἀφίκωμαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
270 ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν·
οὐδ' ἄρα τοίγ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
οὐδ' εὐήρε' ἔρετμά, τάτε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
σῆμα δέ μοι τόδ' ἔειπεν ἀριφραδές, οὐδέ σε κεύσω·
ὁπότε κεν δὴ μοι ξυμβλήμενος ἄλλος ὁδίτης
275 φήη, ἀθηρηλοιγὸν ἔχειν ἀνὰ φαιδίμῳ ὦμῳ,
καὶ τότε μ' ἐν γαίῃ πῆξαντ' ἐκέλευεν ἔρετμόν,
ἔρξανθ' ἱερὰ καλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι,
ἄρνεϊόν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάρπον,
οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱεράς ἐκατόμβας
280 ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
πᾶσι μάλ' ἰξείης· θάνατος δέ μοι ἐξ ἁλὸς αὐτῷ
ἀβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ με πέφνη
γῆρα' ὕπο λιπαρῷ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ
ὄλβιοι ἔσσονται· τάδε μοι φάτο πάντα τελεῖσθαι.

- 285 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια·
 εἰ μὲν δὴ γῆράς γε θεοὶ τελέουσιν ἄρειον,
 ἔλπωρή τοι ἔπειτα κακῶν ὑπάλυξιν ἔσσεσθαι.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 τόφρα δ' ἄρ' Εὐρυνόμη τε ἰδὲ τροφὸς ἔντυον εὐνήν·
 290 ἐσθῆτος μαλακῆς, δαΐδων ὑπο λαμπομενάων.
 αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσai,
 γρη῏ς μὲν κείουσα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει·
 τοῖσιν δ' Εὐρυνόμη θαλαμηπόλος ἡγεμόνευεν
 ἔρχομένοισι λέχοςδε, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
 295 ἐς θάλαμον δ' ἀγαγοῦσα, πάλιν κίεν· οἱ μὲν ἔπειτα
 ἀσπᾶσιοι λέκτροιο παλαιοῦ θεσμὸν ἵκοντο.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
 παῦσαν ἄρ' ὀρχηθμοῖο πόδας, παῦσαν δὲ γυναικῆς·
 αὐτοὶ δ' εὐνάζοντο κατὰ μέγαρα σπιδόντα.
 300 Τῷ δ' ἐπεὶ οὖν φιλότῃτος ἐταρκήτην ἐρατεινῆς,
 τερπésθην μύθοισι, πρὸς ἀλλήλους ἐνέποντε·
 ἦ μὲν, ὅς' ἐν μεγάροισιν ἀνέσχετο διὰ γυναικῶν,
 ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορῶς' αἰδήλον ὄμιλον,
 οἱ ἔθεν εἵνεκα πολλά, βόας καὶ ἴφια μῆλα,
 305 ἔσφαζον· πολλὸς δὲ πίθων ἠφύσσετο οἶνος.
 αὐτὰρ ὁ Διογενὴς Ὀδυσσεύς, ὅσα κῆδε' ἔθηκεν
 ἀνθρώποις, ὅσα τ' αὐτὸς οἰζύσας ἐμόγησεν,
 πάντ' ἔλεγε· ἦ δ' ἄρ' ἐτέρπετ' ἀνούους', οὐδέ οἱ ὕπνος
 πίπτεν ἐπὶ βλεφάροισι, πάρος καταλέξει ἅπαντα.

- 310 Ἦρξατο δ', ὥς πρῶτον Κίρκας δάμας· αὐτὰρ ἔπειτα
 ἦλθ' ἐς Λωτοφάγων ἀνδρῶν πείραν ἄρουραν·
 ἦδ' ὅσα Κύκλωψ ἔρξε, καὶ ὥς ἀπετίσατο ποινήν
 ἰφθίμων ἐτάρων, οὐδ' ἦσθιεν, οὐδ' ἐλέαιρεν·
 ἦδ' ὥς Αἰόλον ἵκεθ', ὃ μιν πρόφρων ὑπέδεκτο,
 315 καὶ πέμπ'· οὐδέ πω αἶσα φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι
 ἦν, ἀλλὰ μιν αὖτις ἀναρπάξασα θύελλα
 πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρεν μεγάλα στενάχοντα·
 ἦδ' ὥς Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην ἀφίκανεν,
 οἳ νῆας τ' ὄλεσαν καὶ ἑυκνήμιδας ἐταίρους·
 320 [πάντας· Ὀδυσσεὺς δ' οἷος ὑπέκφυγε νηϊ μελαίνῃ·]
 καὶ Κίρκης κατέλεξε δόλον, πολυμηχανίην τε·
 ἦδ' ὥς εἰς Αἶδεω δόμον ἦλυθεν εὐρώεντα,
 ψυχῇ τρησόμενος Θηβαίου Τειρεσίω,
 νηϊ πολυπληϊδί, καὶ εἶσιδε πάντας ἐταίρους,
 325 μητέρα θ', ἥ μιν ἔτικτε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα·
 ἦδ' ὥς Σειρήνων ἀδινάων φθόγγον ἤκουσεν·
 ὥς θ' ἵκετο Πλαγκτὰς πέτρας, δεινὴν τε Χάρυβδι,
 Σκύλλην θ', ἣν οὐ πώποτ' ἀκήριοι ἄνδρες ἄλυξαν·
 ἦδ' ὥς Ἥελίοιο βόας κατέπεφνον ἐταῖροι·
 330 ἦδ' ὥς νῆα θοὴν ἔβαλε ψολόεντι κεραυνῷ
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· ἀπὸ δ' ἔφθιεν ἐσθλοὶ ἐταῖροι
 πάντες ὁμῶς, αὐτὸς δὲ κακὰς ὑπὸ Κῆρας ἄλυξεν·
 ὥς θ' ἵκετ' Ὠκυγίην νῆσον, Νύμφην τε Καλυψῶ,
 ἥ δὴ μιν κατέρυκε, λιλαιομένη πόσιν εἶναι,

35 ἐν σπέεσι γλαφυροῖσι, καὶ ἔτρεφεν, ἥδ' ἐφασκεν
θῆσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἡματα πάντα·

ἀλλὰ τῷ οὐποτέ θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν·

ἥδ' ὥς ἐς Φαίηκας ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας,

οἱ δὲ μιν πέρι κῆρι, θεὸν ὥς, τιμῆσαντο,

40 καὶ πέμψαν σὺν νηϊ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,

χαλκὸν τε χρυσόν τε ἄλλis, ἐσθῆτά τε δόντες.

τοῦτ' ἄρα δεύτατον εἶπεν ἔπος, ὅτε οἱ γλυκὺς ὕπνος

λυσιμελὴς ἐπόρουσε, λύων μελεδήματα θυμοῦ.

Ἦ δ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

45 ὅπποτε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα ἐέλπετο ὄν κατὰ θυμὸν

εὐνῆς ἥς ἀλόχου ταρπήμεναι ἥδ' καὶ ὕπνου,

αὐτίκ' ἀπ' Ὀκeanοῦ χρυσόθρονον Ἥριγένειαν

ῥρσεν, ἴν' ἀνθρώποισι φάως φέροι· ὦρτο δ' Ὀδυσσεὺς

εὐνῆς ἐκ μαλακῆς, ἀλόχῳ δ' ἐπὶ μῦθον ἔτελλεν·

350 Ὡ γύναι, ἥδη μὲν πολέων κεκορήμεθ' ἀέθλων

ἀμφοτέρω· σὺ μὲν ἐνθάδ' ἐμὸν πολυκηδέα νόστον

κλαίουσ'· αὐτὰρ ἐμὲ Ζεὺς ἄλγεσι καὶ θεοὶ ἄλλοι

ἰέμενον πεδάασκον ἐμῆς ἀπὸ πατρίδος αἴης·

νῦν δ' ἐπεὶ ἀμφοτέρω πολυήρατον ἰκόμεθ' εὐνήν,

355 κτήματα μὲν, τὰ μοί ἐστι, κοιμζέμεν ἐν μεγάροισιν·

μῆλα δ', ἃ μοι μνηστῆρες ὑπερφίαλοι κατέκειραν,

πολλὰ μὲν αὐτὸς ἐγὼ ληΐσσομαι, ἄλλα δ' ἄχαιοι

δώσουσ', εἰσόκε πάντας ἐνιπλήσωσιν ἐπαύλους.

ἀλλ' ἦτοι μὲν ἐγὼ πολυδέενδρεον ἀγρὸν ἔπειμι,

360 ὀψόμενος πατέρ' ἐσθλόν, ὃ μοι πυκινῶς ἀνάχεται.
 σοὶ δέ, γύναι, τάδ' ἐπιτέλλω, πινυτῇ περ εἴσῃ.
 αὐτίκα γὰρ φάτις εἴσιν ἄμ' ἡελίῳ ἀνιόντι
 ἀνδρῶν μνηστήρων, οὓς ἔκτανον ἐν μεγάροισιν.
 εἰς ὑπερῷ' ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 365 ἦσθαι, μηδέ τινα προτιόσσεο, μηδ' ἐρέεινε.

Ἡ ῥα, καὶ ἄμφ' ὧμοισιν ἐδύσατο τεύχεα καλὰ.
 ὥρσε δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
 πάντας δ' ἔντε' ἄνωγεν Ἀρήϊα φερσὶν ἐλέσθαι.
 οἱ δέ οἱ οὐκ ἀπίθσαν, ἐθωρήσσοντο δὲ χαλκῷ.
 370 ὧιδ' ἄν δὲ θύρας, ἐκ δ' ἦϊον· ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς.
 ἦδη μὲν φάος ἦεν ἐπὶ χθόνα· τοὺς δ' ἄρ' Ἀθήνη
 νυκτὶ κατακρύψασα θοῶς ἐξῆγε πόλῃος.

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

Ρ Α Ψ Ω Ι Δ Ι Α Ω.

S U M M A R I U M.

Procorum animabus, a Mercurio ad infera compulsis, heroes occurrunt, tum alii, tum Achilles et Agamemno (1 - 22). Ibi Agamemno Achilli iusta funebria exponit, ad Troiam ipsi peracta, et propriam necem dolet (23 - 97); miratusque turham iuvenum, catervatim descendendum, ex uno eorum insignem Penelope pudicitiam, procorum assiduitatem et occasum cognoscit, atque Ulyssis fortunam et reginae fidem praedicat (98 - 204). Interea heros cum suis ad Laertem profectus, primum, velut ignotus, in hortis cum illo sermonem quaerit de filio, affectusque cognitis, quas senex tulisset, aerumnis, dum eum aegritudine oppressum videt, repente sese filium aperit, et caedem procorum perpetratam narrat (205 - 344). Lactus senex lavatur, et ipse quoque a Minerva decoratus, cum Dolio servo et reliqua familia atque Ulyse comitibusque eius ad prandium conveniunt, ubi redux agnoscitur et salutatur ab omnibus (345 - 412). Iam rumore caedis per urbem disperso, habetur concio Ithacensium, in qua Eupithes tumultum movet: continuo pars civium, quamquam reclamantibus Medonte et Halitherse, armati Ulyssem ad Laertis praedium persequuntur (413 - 471). Sed eos comitator Ulyses graviter premit; Eupithen occidit Laertes; ipsis praesens Minerva opitulatur, seditiosos exterret; tandem Iupiter delecto fulmine proelium dirimit: sic facto foedere amnestia utrinque et pax componitur (472 - 548).

Ο Δ Τ Σ Σ Ε Ι Α Σ Ω.

Σ π ο ν δ α ί.

Ἑρμῆς δὲ ψυχὰς Κυλλήνιος ἐξεκαλεῖτο
ἀνδρῶν μνηστήρων· ἔχε δὲ ῥάβδον μετὰ χερσίν
καλὴν, χρυσεῖην, τῇτ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλει,
ὣν ἐθέλει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνῶντας ἐγείρει·
5 τῇ ῥ' ἄγε κινήσας· ταὶ δὲ τρίζουσαι ἔποντο.
ὥς δ' ὅτε νυκτερίδες μυρῶ ἄντρου θεσπεσίοιο
τρίζουσαι ποτέονται, ἐπεὶ κέ τις ἀποπέσῃσιν
ὄρμαθός ἐκ πέτρης, ἀνά τ' ἀλλήλησιν ἔχονται·
ὥς αἱ τετριγυῖαι ἄμ' ἦσαν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν

- 10 Ἑρμείας ἀπάκητα πατ' εὐρώεντα κέλευθα.
 παρ δ' ἴσαν Ὠκεανοῦ τε ροῦς καὶ Λευκάδα πέτρην,
 ἠδὲ παρ' Ἥελίοιο πύλας καὶ δῆμον Ὀνειρῶν
 ἦϊσαν· αἶψα δ' ἴκοντο πατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 ἔνθα τε ναίουσι ψυχαί, εἰδῶλα καμόντων.
- 15 Εὐρον δὲ ψυχὴν Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,
 καὶ Πατροκλῆος καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός θ', ὃς ἄριστος ἦν εἰδός τε δέμας τε
 τῶν ἄλλων Δαναῶν μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.
 ὣς οἱ μὲν περὶ κεῖνον ὀμίλεον· ἀγχιμόλον δὲ
- 20 ἦλυθ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 ἀγρυμμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἄμ' αὐτῷ
 οἴκῳ ἐν Αἰγίσθῳιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεε Πηλείωνος·
 Ἀτρεΐδη, περὶ μὲν σε φάμεν Διὶ τερπιπεραύνῳ
- 25 ἀνδρῶν ἡρώων φίλον ἔμμεναι ἥματα πάντα·
 οὐνεκα πολλοῖσιν τε καὶ ἰφθίμοισιν ἄνασσες
 δήμῳ ἐνὶ Τρώων, οὔθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί.
 ἦ τ' ἄρα καὶ σοὶ πρῶτα παραστήσεσθαι ἔμελλεν
 Μοῖρ' ὀλοή, τὴν οὔτις ἀλεύεται, ὃς κε γένηται.
- 30 ὥς ὄφελος τιμῆς ἀπονήμενος, ἥσπερ ἄνασσες,
 δήμῳ ἐνὶ Τρώων θάνατον καὶ πότμον ἐπισπείν·
 τῷ κέν τοι τύμβον μὲν ἐποίησαν Παναχαιοί,
 ἠδὲ κε καὶ σῶ παιδί μέγα κλέος ἦρα' ὀπίσσω·
 νῦν δ' ἄρα σ' οἰκτίστῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἄλῶναι.

Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
 5 ὄλβιε Πηλέος υἱέ, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 ὅς θ' ἄντες ἐν Τροίῃ, ἐκὰς Ἄργεος· ἀμφὶ δέ σ' ἄλλοι
 κτείνοντο Τρώων καὶ Ἀχαιῶν υἱες ἄριστοι,
 μαρνάμενοι περὶ σείο· σὺ δ' ἐν στροφάλιγγι κονίης
 10 κείσο μέγας μεγαλωστί, λελασμένος ἵπποσυνάων.
 ἡμεῖς δὲ πρόπαν ἦμαρ ἐμαρνάμεθ'· οὐδέ κε πάμπαν
 παυσάμεθα πτολέμου, εἰ μὴ Ζεὺς λαίλαπι παῦσεν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ σ' ἐπὶ νῆας ἐνεΐκαμεν ἐν πολέμοιο,
 κἀτθεμεν ἐν λεχέεσσι, καθῆραντες χροά καλὸν
 15 ὕδατι τε λιαρῶ καὶ ἀλείφατι· πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
 δάκρυα θερμὰ χέον Δαναοί, κείροντό τε ραΐτας.
 μήτηρ δ' ἔξ ἁλὸς ἦλθε σὺν ἀθανάτης Ἀλήσιν,
 ἀγγελίης ἄΐουσα· βοῇ δ' ἐπὶ κόντον ὀρώρει
 θεσπεσίῃ· ὑπὸ δὲ τρόμος ἔλλαβε πάντας Ἀχαιοὺς·
 20 καὶ νύ κ' ἀναΐξαντες ἔβαν κοίλας ἐπὶ νῆας,
 εἰ μὴ ἀνὴρ κατέρυκε, παλαιὰ τε πολλὰ τε εἰδώς,
 Νέστωρ, οὗ καὶ πρόσθεν ἄριστη φαίνετο βουλή·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορεύσατο καὶ μετέειπεν·

Ἴσχεσθ', Ἀργεῖοι, μὴ φεύγετε, ποῦροι Ἀχαιῶν·
 25 μήτηρ ἔξ ἁλὸς ἦδε σὺν ἀθανάτης Ἀλήσιν
 ἔρχεται, οὗ παιδὸς τεθνηὸς ἀντιώωσα.

Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἔσχοντο φόβου μεγάθυμοι Ἀχαιοί·
 ἀμφὶ δέ σ' ἔστησαν ποῦραι ἁλίοιο γέροντος,
 οἴκτρ' ὀλοφυρόμεναι, περὶ δ' ἄμβροτα εἴματα ἔσσαν.

60 Μοῦσαι δ' ἐννέα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὅπῃ καλῇ,
 Σρήνεον· ἔνθα κεν οὔτιν' ἀδάκρυτόν γ' ἐνόησας
 Ἀργείων· τοῖον γὰρ ὑπώρρεε Μοῦσα λίγεια.
 ἑπτὰ δὲ καὶ δέκα μὲν σε ὁμῶς νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ
 πλαίομεν, ἀθάνατοί τε θεοὶ, θνητοὶ τ' ἀνθρώποι·
 65 ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἔδομεν πυρί, πολλὰ δέ σ' ἀμφὶ
 μῆλα κατεκτάνομεν μάλα κίονα, καὶ ἔλιπας βοῦς.
 παῖο δ' ἐν τ' ἐσθῆτι θεῶν καὶ ἀλείφατι πολλῶ,
 καὶ μέλιτι γλυκερῶ· πολλοὶ δ' ἥρωες Ἀχαιοὶ
 τεύχεσιν ἐρρώσαντο πυρὴν πέρι καιομένοιο,
 70 περὶ δ' ἰππῆές τε· πολὺς δ' ὀρυμαγδὸς ὀρώρει.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ σε φλόξ ἤνυσεν Ἥφαιστοιο,
 ἠῶθεν δὴ τοι λέγομεν λεύκ' ὅστέ, Ἀχιλλεῦ,
 οἴνω ἐν ἀπρήτῳ καὶ ἀλείφατι· δῶκε δὲ μήτηρ
 χρύσειον ἀμφιφορῆα· Διωνύσοιο δὲ δῶρον
 75 φάσκ' εἶμεναι, ἔργον δὲ περικλυτοῦ Ἥφαιστοιο.
 ἐν τῷ τοι κεῖται λεύκ' ὅστέα, φαίδιμ' Ἀχιλλεῦ,
 μίγδα δὲ Πατρόκλιοι Μενoitιάδαο θανόντος·
 χάρις δ' Ἀντιλόχοιο· τὸν ἔξοχα τίς ἀπάντων
 τῶν ἄλλων ἐτάρων, μετὰ Πάτροκλόν γε θανόντα.
 80 ἀμφ' αὐτοῖσι δ' ἔπειτα μέγαν καὶ ἀμύμονα τύμβον
 χεύαμεν Ἀργείων ἱερὸς στρατὸς αἰχμητῶν,
 ἀπὸ τῇ ἐπὶ προῦχούσῃ, ἐπὶ πλατεῖ Ἑλληςπόντῳ·
 ὣς κεν τηλεφανῆς ἐκ ποντόφιν ἀνδράσιν εἴη
 τοῖς, οἳ νῦν γεγάασι, καὶ οἳ μετόπισθεν ἔδονται.

85 μήτηρ δ', αἰτήσασα θεοὺς, περικαλλέ' ἄεθλα
 θῆκε μέσφ' ἐν ἀγῶνι ἀριστήεσσιν Ἀχαιῶν.
 ἦδη μὲν πολέων τάφῳ ἀνδρῶν ἀντεβόλησας
 ἡρώων, ὅτε κέν ποτ' ἀποφθιμένου βασιλῆος
 ζώννυνται τε νέοι, καὶ ἐπεντύνονται ἄεθλα·
 90 ἀλλὰ κε κεῖνα μάλιστα ἰδὼν ἐτεθήπεις θυμῷ,
 οἱ ἐπὶ σοὶ κατέθηκε θεὰ περικαλλέ' ἄεθλα,
 ἀργυρόπεζα Θέτις· μάλα γὰρ φίλος ἦσθα θεοῖσιν.
 ὥς σὺ μὲν οὐδὲ θανῶν ὄνομ' ὤλεσας, ἀλλὰ τοι αἰεὶ
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους κλέος ἔσσεται ἐσθλόν, Ἀχιλλεῦ.
 95 αὐτὰρ ἐμοὶ τί τόδ' ἦδος, ἐπεὶ πόλεμον πολύπλευσα;
 ἐν νόστῳ γάρ μοι Ζεὺς μῆσατο λυγρὸν ὄλεθρον,
 Αἰγίσθου ὑπὸ χερσὶ καὶ οὐλομένης ἀλόχοιο.
 Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. —
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε διάκτορος Ἀργειφόντης,
 100 ψυχὰς μνηστήρων κατὰγων, Ὀδυσῆϊ δαμέντων·
 τῷ δ' ἄρα θαμβήσαντ' ἱστὺς κίον, ὥς ἐσιδέσθην.
 ἔγνω δὲ ψυχὴ Ἀγαμέμνονος Ἀτρεΐδαο
 παῖδα φίλον Μελανῆος, ἀγακλυτὸν Ἀμφιμέδοντα·
 εἶνος γάρ οἱ ἔην, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίων.
 105 τὸν προτέρη ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·
 Ἀμφιμέδον, τί παθόντες ἐρεμνὴν γαῖαν ἔδυτε,
 πάντες πεκρινένοι καὶ ὀμήλικες; οὐδέ κεν ἄλλως
 κρινάμενος λέξαιτο κατὰ πτόλιν ἄνδρας ἀρίστους.
 ἦ ὕμ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσεν,

- 110 ὄρσας ἀργαλέους ἀνέμους καὶ κύματα μακρά;
 ἢ που ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου,
 βοῦς περιταμνομένους ἠδ' οἶων πώεα καλὰ,
 ἠὲ περὶ πτόλιος μαχεούμενοι ἠδὲ γυναικῶν;
 εἰπέ μοι εἰρομένῳ· Ἐξῆνος δέ τοι εὖχομαι εἶναι.
- 115 ἦ οὐ μέμνη, ὅτε κεῖσε κατήλυθον ὑμέτερον δῶ,
 ὄτρυνέων Ὀδυσῆα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ
 Ἴλιον εἰς ἅμ' ἔπεσθαι εὐσσέλμων ἐπὶ νηῶν;
 μηνὶ δ' ἄρ' οὐλῶ πάντα περιήσαμεν εὐρέα πόντον,
 σπουδῇ παρπεπιδόντες Ὀδυσσῆα πτολίπορθον.
- 120 Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀμφιμέδοντος·
 [Ἀτρεΐδῃ κῦδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν Ἀγάμεμνον,]
 μέμνημαι τάδε πάντα, Διοτρεφές, ὥς ἀγορεύεις·
 σοὶ δ' ἐγὼ εὖ μάλα πάντα καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
 ἡμετέρου θανάτοιο κακὸν τέλος, οἷον ἐτύχθη.
- 125 μνώμεθ' Ὀδυσσῆος δὴν οἴχομένοιο δάμαρτα·
 ἦ δ' οὐτ' ἡρνεῖτο στρυγερὸν γάμον, οὔτε τελεῦτα,
 ἡμῶν φραζομένη θάνατον καὶ Κῆρα μέλαιναν·
 ἀλλὰ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριξεν·
 στησαμένη μέγαν ἰστόν ἐνὶ μεγάροισιν ὑφαίνειν,
- 130 λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·
 κοῦροι, ἔμοι μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,
 μίμνετ' ἐπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε φᾶρος
 ἐκτελέσω – μή μοι μεταμῶνια νήματ' ὀληται –
 Λαέρτῃ ἡρῶϊ ταφήϊον, εἰς ὅτε κύν μιν

135 Μοῖρ' ὁλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο·
 μή τις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιῶδων νεμεσῆσῃ,
 αἶ κεν ἄτερ σπείρου κῆται, πολλὰ κτεατίσσας.
 ὥς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπειθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 ἐνθα καὶ ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,
 140 νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραθεῖτο.
 ὥς τριέτες μὲν ἔληθε δόλῳ, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοὺς·
 ἀλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 [μηνῶν φθινόντων, περὶ δ' ἡματα πόλλ' ἐτελέσθη,]
 καὶ τότε δὴ τις ἔειπε γυναικῶν, ἡ σάφα ἤδη,
 145 καὶ τήνγ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἱστόν.
 ὥς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.
 εὖθ' ἡ φᾶρος ἔδειξεν, ὑφήνασα μέγαν ἱστόν,
 πλύνασ', ἡελίῳ ἐναλίγκιον ἢ σελήνῃ·
 καὶ τότε δὴ ῥ' Ὀδυσῆα κακὸς ποθεν ἤγαγε daίμων
 150 ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιήν, ὅθι δῶματα ναῖε συβώτης.
 ἐνθ' ἦλθεν φίλος υἱὸς Ὀδυσσεύος Σείοιο,
 ἐκ Πύλου ἡμαθόεντος ἰὼν σὺν νηϊ μελαίνῃ·
 τῷ δὲ μνηστῆρσιν θάνατον κακὸν ἀρτύναντε,
 ἴκοντο προτὶ ἄστν περικλυτόν· ἦτοι Ὀδυσσεὺς
 155 ὕστερος, αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν.
 τὸν δὲ συβώτης ἦγε, κιακὰ προτὶ εἴματ' ἔχοντα,
 πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἢ δὲ γέροντι·
 [σκῆπτόμενον· τὰ δὲ λυγρὰ περὶ προτὶ εἴματα ἔστο·]
 οὐδέ τις ἡμείων δύνάτο γνῶναι τὸν ἔοντα,

- 160 ἔξαπίνης προφανέντ', οὐδ' οἱ προγενέστεροι ἦσαν.
 ἀλλ' ἔπεσιν τε παποῖσιν ἐνίσσομεν ἠδὲ βολῆσιν.
 αὐτὰρ ὁ τέως μὲν ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσιν
 βαλλόμενος καὶ ἐνισσόμενος τετληότι θυμῷ.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μιν ἔγειρε Διὸς νόος αἰγιόχοιο,
 165 σὺν μὲν Τηλεμάχῳ περικαλλέα τεύχε' ἀείρας,
 ἐς θάλαμον κατέθηκε, καὶ ἐκλήϊσεν ὄχῃας.
 αὐτὰρ ὁ ἦν ἄλοχον πολυκερδείησιν ἄνωγεν
 τόξον μνηστήρεςσι θέμεν πολίον τε σιδήρον,
 ἡμῖν αἰνομόροισιν ἀέθλια καὶ φόνου ἀρχήν.
 170 οὐδέ τις ἡμείων δύνατο κρατεροῖο βιοῖο
 νευρὴν ἐντανύσαι, πολλὸν δ' ἐπιδευέες ἦμεν.
 ἀλλ' ὅτε χεῖρας ἴκτανεν Ὀδυσσεύης μέγα τόξον,
 ἐνθ' ἡμεῖς μὲν πάντες ὁμοκλέομεν ἐπέεσσιν,
 τόξον μὴ δόμεναι, μηδ' εἰ μάλα πόλλ' ἀγορεύοι.
 175 Τηλέμαχος δέ μιν οἷος ἐποτρύνων ἐκέλευσεν.
 αὐτὰρ ὁ δέξατο χεῖρὶ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βίον, διὰ δ' ἦκε σιδήρου.
 στῆ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰών, ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἷστούς,
 δεινὸν παπταίνων· βάλε δ' Ἀντίνοον βασιλῆα.
 180 αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοις ἐφίει βέλεα στονόεντα,
 ἅντα τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστίνοι ἔπιπτον.
 γνωτὸν δ' ἦν, ὃ ρά τις σφι θεῶν ἐπιτάρρῳθος ἦεν.
 αὐτίκα γὰρ κατὰ δώματ', ἐπισπόμενοι μένεϊ σφῶν,
 κτεῖνον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὤρνυτ' ἀεικής,

185 πρῶτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 ὥς ἡμεῖς, Ἀγάμεμνον, ἀπωλόμεθ', ὦν ἔτι καὶ νῦν
 σῶματ' ἀκηδέα κεῖται ἐνὶ μεγάροις Ὀδυσῆος.
 οὐ γάρ πω ἴσασι φίλοι κατὰ δῶμαθ' ἐκάστου,
 οἳ κ' ἀπονύφαντες μέλανα βρότον ἐξ ὠτειλέων,

190 πατθέμενοι γοοοίεν· ὃ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.

Τὸν δ' αὖτε ψυχὴ προσεφώνεεν Ἀτρεΐδαο·

ὀλβιε Λαέρταο πάϊ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

ἦ ἄρα σὺν μεγάλῃ ἀρετῇ ἐκτήσω ἄκοιτιν.

ὥς ἀγαθαὶ φρένες ἦσαν ἀμύμονι Πηνελοπείῃ.

195 κούρη Ἰκαρίου· ὥς εὖ μέμνητ' Ὀδυσῆος,

ἀνδρὸς κουριδίου· τῷ οἱ μίλεος οὔ ποτ' ὀλεῖται

ἥς ἀρετῆς· τεύξουσι δ' ἐπιχθονίοισιν αἰοιδῆν

ἀθάνατοι χαρίεσσαν ἐρέφρονι Πηνελοπείῃ.

οὐχ ὥς Τυνδαρέου κούρη κακὰ μῆσατο ἔργα,

200 κουρίδιον κτείνασα πόσιν· στυγερὴν δέ τ' αἰοιδῆν

ἔσσετ' ἐπ' ἀνθρώπους· χαλεπὴν δέ τε φῆμιν ὅπασσεν

θῆλυτέρῃσι γυναιξί, καὶ ἦ κ' εὐεργὸς ἔησιν.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,

ἔσταότ' εἰν Αἴδαιο δόμοις, ὑπὸ κεύθεσι γαίης. —

205 Οἱ δ' ἐπεὶ ἐκ πόλιος κατέβαν, τάχα δ' ἀγρόν ἴκοντο

καλὸν Λαέρταο τετυγμένον, ὃν ῥά ποτ' αὐτὸς

Λαέρτης κτεάτισσεν, ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἐμόγησεν.

ἔνθα οἱ οἶκος ἔην, περὶ δὲ κλίσιον θῆε πάντη,

ἐν τῷ σιτέσκοντο καὶ ἱζάνον ἠδὲ ἱαυον

- 260 οὗτος ἀνὴρ νῦν δὴ θυμὸν βλήμενος ἐνθάδ' ἰόντι,
 οὔτι μάλ' ἀρτίφρων· ἐπεὶ οὐ τόλμησεν ἑκαστα
 εἰπεῖν, ἢ δ' ἐπαποῦσαι ἐμὸν ἔπος, ὥς ἐρέεινον
 ἀμφὶ ξείνῳ ἐμῷ, εἴ που ζῶει τε καὶ ἔστιν,
 ἢ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν Αἴδαο δόμοισιν.
- 265 ἐπὶ γάρ τοι ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο, καὶ μευ ἄκουσον·
 ἄνδρα ποτ' ἐξείνισσα φίλῃ ἐνὶ πατρίδι γαίῃ,
 ἡμέτερόνδ' ἐλθόντα· καὶ οὐπω τις βροτὸς ἄλλος
 ξείνων τηλεδαπῶν φιλίων ἐμὸν ἵκετο δῶμα·
 εὔχετο δ' ἐξ Ἰθάκης γένος ἔμμεναι, αὐτὰρ ἔφασκεν
- 270 Λαέρτην Ἀρκείσιδάδην πατέρ' ἔμμεναι αὐτῷ.
 τὸν μὲν ἐγὼ πρὸς δῶματ' ἄγων εὖ ἐξείνισσα,
 ἐνδυνέως φιλέων, πολλῶν κατὰ οἶκον ἐόντων·
 καὶ οἱ δῶρα πόρον ξεινήϊα, οἷα ἐώκει·
 χρυσοῦ μὲν οἱ δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,
- 275 δῶκα δὲ οἱ κρητῆρα πανάργυρον, ἀνθεμόεντα,
 δώδεκα δ' ἀπλοῖδας χλαῖνας, τόσσους δὲ τάπητας,
 τόσσα δὲ φάρεα καλὰ, τόσσους δ' ἐπὶ τοῖσι χιτῶνας·
 χῶρις δ' αὐτὲ γυναικίας, ἀμύμονα ἔργ' εἰδυίας,
 τέσσαρας εἰδαλίμας, ἃς ἤθελεν αὐτὸς ἐλέσθαι.
- 280 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πατὴρ, κατὰ δάκρυον εἴβων·
 ξεῖν', ἦτοι μὲν γαῖαν ἰκάνεις, ἦν ἐρεεῖνεις·
 ὑβρίζται δ' αὐτὴν καὶ ἀτάσθαλοι ἄνδρες ἔχουσιν·
 δῶρα δ' ἐτώσια ταῦτα χαρίζεο, μυρί' ὑπάζων·
 εἰ γάρ μιν ζῶόν γ' ἐλίσσεις Ἰθάκης ἐνὶ δῆμῳ,

185 τῷ κέν σ' εὖ δώροισιν ἀμειψάμενος ἀπέπεμψεν,
 καὶ Ξενίῃ ἀγαθῇ· ἥ γὰρ θέμις, ὅστις ὑπάρξῃ.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως καταλέξω,
 πόστον δὴ ἔτος ἐστίν, ὅτε Ξείνισσας ἐκείνον,
 σὸν Ξεῖνον δύστηνον, ἐμὸν παῖδ', εἴ ποτ' ἔην γε,
 200 δύσμορον; ὃν που τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης,
 ἥε που ἐν πόντῳ φάγον ἰχθύες, ἢ ἐπὶ χέρσου
 θηρσί καὶ οἰωνοῖσιν ἔλωρ γένετ'· οὐδέ ἐ μήτηρ
 πλαῦσε περιστείλασα, πατήρ θ', οἳ μιν τεκόμεσθα·
 οὐδ' ἄλοχος πολύδωρος, ἐχέφρων Πηνελόπεια,
 205 κῶπυσ' ἐν λεχέεσσιν ἐὼν πόσιν, ὥς ἐπέοικεν,
 ὀφθαλμοὺς καθελοῦσα· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόμευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ·
 τίς, πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἡδὲ τοκῆς;
 ποῦ δὲ νηὺς ἔστηκε θοή, ἢ σ' ἦγαγε δεῦρο,
 210 ἀντιθέους θ' ἐτάρους; ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας
 νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης, οἳ δ' ἐκβήσαντες ἔβησαν;

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 τοιγὰρ ἐγὼ τοι πάντα μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 εἰμὶ μὲν ἐξ Ἀλκυονίδος, ὅθι κλυτὰ δώματα ναίω,
 215 υἱὸς Ἀφείδαντος Πολυπημονίδαο ἄνακτος·
 αὐτὰρ ἔμοιγ' ὄνομ' ἐστὶν Ἐπήριτος· ἀλλὰ με daίμων
 πλάγξ' ἀπὸ Σικανίης δεῦρ' ἐλθέμεν, οὐκ ἐθέλοντά·
 νηὺς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλῃος.
 αὐτὰρ Ὀδυσσεῆϊ τόδε δὴ πέμπτον ἔτος ἐστίν,

310 ἔξ' οὗ κείθεν ἔβη, καὶ ἐμῆς ἀπελήλυθε πάτρης,
 δύσμορος· ἥ τέ οἱ ἐσθλοὶ ἔσαν ὄρνιθες ἰόντι,
 δεξιοί, οἷς χαίρων μὲν ἐγὼν ἀπέπεμπον ἐκείνον,
 ταῖρε δὲ κείνος ἰὼν· θυμὸς δ' ἔτι νῶϊν ἐώλπει
 μίξεσθαι ξενίῃ, ἥδ' ἀγλαὰ δῶρα διδώσειν.

315 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἄχεος νεφέλῃ ἐκάλυψε μέλαινα·
 ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐλὼν πόσιν αἰθαλόεσσαν
 τεύατο παῖν κεφαλῆς πολιῆς, ἀδινὰ στεναχίζων.
 τοῦ δ' ὠρίνετο θυμός, ἀνὰ ῥίνας δέ οἱ ἦδη
 δριμύ μένος προὔτυψε, φίλον πατέρ' εἰσορόωντι.
 320 κύσσε δέ μιν περιφύς, ἐπιάλμενος· ἥδὲ προσηύδα·

Κεῖνος μὲν τοι ὁδ' αὐτὸς ἐγὼ, πάτερ, ὃν σὺ μεταλλᾷς,
 ἦλυθον εἰκοστῷ ἔτει ἐς πατρίδα γαίαν.

ἀλλ' ἔσχεο κλαυθμοῖο, γόοιό τε δακρυόεντος.

ἐπὶ γάρ τοι ἔρέω· μάλα δὲ χρὴ σπευδέμεν ἔμψης·

325 μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,
 λῶβην τινύμενος θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα.

Τὸν δ' αὖ Λαέρτης ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·
 εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεύς γε, ἐμὸς παῖς, ἔνθαδ' ἰκάνεις,
 σῆμά τί μοι νῦν εἰπὲ ἀριφραδές, ὅφρα πεποιθῶ.

330 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 οὐλὴν μὲν πρῶτον τήνδε φράσαι ὀφθαλμοῖσιν,
 τὴν ἐν Παρνησῷ μ' ἔλασεν σῆς λευκῷ ὀδόντι
 οἰχόμενον· σὺ δέ με προΐεις καὶ πότνια μήτηρ
 ἐς πατέρ' Αὐτόλυκον μητρὸς φίλον, ὅφρ' ἂν ἐλοίμην

- 535 δῶρα, τὰ δεῦρο μολῶν μοι ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν.
 εἰ δ', ἄγε τοι καὶ δένδρε' εὐκτιμένην κατ' ἄλωην
 εἶπω, ἃ μοί ποτ' ἔδωκας, ἐγὼ δ' ἤτεόν σε ἔκαστα,
 παιδὸνδ' ἐὼν, κατὰ κῆπον ἐπισπόμενος· διὰ δ' αὐτῶν
 ἰκνεύμεσθαι, σὺ δ' ὠνόμασας καὶ ἔειπες ἔκαστα.
 540 ὄρχνας μοι δῶκας τρισκαίδεκα καὶ δέκα μηλέας,
 συκέας τεσσαράκοντ'· ὄρχους δέ μοι ᾧδ' ὀνόμηνας
 δώσειν πεντήκοντα, διατρύχιος δὲ ἔκαστος
 ἦην· ἔνθα δ' ἀνὰ σταφυλαὶ παντοῖαι ἔασιν,
 ὁππότε δὴ Διὸς ᾧραι ἐπιβρίσειαν ὑπερθεῖν.
 545 Ὡς φάτο· τοῦ δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 σήματ' ἀναγνόντος, τὰ οἱ ἔμπεδα πέφραδ' Ὀδυσσεύς.
 ἀμφὶ δὲ παιδὶ φίλῳ βάλε πῆχυν· τὸν δὲ ποτὶ οἷ
 εἶλεν ἀποψύχοντα πολύτλας διὸς Ὀδυσσεύς.
 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἄμπνυτο, καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 550 ἔξαυτὶς μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ζεῦ πάτερ, ἦ ῥα ἔτ' ἔστε θεοὶ κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον,
 εἰ ἐτεὸν μνηστῆρες ἀτάσθαλον ὕβριν ἔτισαν.
 νῦν δ' αἰνῶς δείδοικα κατὰ φρένα, μὴ τάρα πάντες
 ἐνθάδ' ἐπέλθωσιν Ἰθακήσιοι, ἀγγελίας δὲ
 555 πάντη ἐποτρύνωσι Κεφαλλήνων πολίεσσι.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 θάρσει, μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 ἀλλ' ἵομεν προτὶ οἶκον, ὃς ὀρχάτου ἐγγύθι κεῖται·
 ἔνθα δὲ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἦδὲ συβώτην

560 προὔπιμψ', ὥς ἂν δεῖπνον ἐφοπλίσσωσι τάχιστα,

Ἦς ἄρα φωνήσαντε, βάτην πρὸς δώματα καλά,
οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμους εὐναιετόντας,
εὗρον Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην,
ταμνομένους κρέα πολλὰ, περῶντάς τ' αἶθοπα οἶνον.

565 Τόφρα δὲ Λαέρτην μεγαλήτορα ὧ ἐνὶ οἴκῳ
ἀμφίπολος Σικελὴ λούσεν, καὶ χρίσεν ἐλαίῳ·
ἀμφὶ δ' ἄρα χλαῖναν καλὴν βάλεν· αὐτὰρ Ἀθήνη
ἄγχι παρισταμένη μέλε' ἦλδανε ποιμένι λαῶν,
μείζονα δ', ἠὲ πάρος, καὶ πάσσονα δῆκεν ἰδέσθαι.

570 ἔπ' δ' ἄσαμίνθου βῆ· θάτμαζε δέ μιν φίλος υἱός,
ὥς ἴδεν ἀθανάτοισι θεοῖς ἐναλίγκιον ἄντην·
καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ἦ πάτερ, ἦ μάλα τίς σε θεῶν αἰειγενετῶν
εἶδός τε μέγεθός τε ἀμείνονα δῆκεν ἰδέσθαι.

575 Τὸν δ' αὖ Λαέρτης πεπνυμένος ἀντίον ἦ᾽δα·
αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναίῃ καὶ Ἀπολλόν,
οἷος Νήριον εἶλον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
ἁκτὴν ἠπείροιο, Κεφαλλήνεσσιν ἀνάσσων,
τοῖος ἔων τοι χριζὸς ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν,

580 τεύχε' ἔχων ὅμοισιν, ἐφεστάμεναι, καὶ ἀμύνειν
ἄνδρας μνηστῆρας· τῷ κε σφέων γούνατ' ἔλυσα
πολλῶν ἐν μεγάροισι, σὺ δὲ φρένας ἔνδον ἰάνθης.

Ἦς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον· —
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν παύσαντο πόνον, τετύκοντό τε δαῖτα,

585 ἔξειψ' ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε·
 ἔνθ' οἳ μὲν δεῖπνον ἐπεχείρουν· ἀγχιμόλον δὲ
 ἦλθ' ὁ γέρον Δολίος, σὺν δ' υἱεῖς τοῦ γέροντος,
 ἐξ ἔργων μογέοντες· ἐπεὶ προμολοῦσα κάλεσσεν
 μήτηρ, γρηῦς Σικελή, ἣ σφας τρέφε, καὶ ῥα γέροντα
 590 ἐνδυκίως κομέεσθην, ἐπεὶ κατὰ γῆρας ἔμαρψεν.
 οἱ δ' ὥς οὖν Ὀδυσῆα ἴδον, φράσσαντό τε θυμῷ,
 ἔσταν ἐνὶ μεγάροισι τεθιπότες· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μειλίχιος ἐπέεσσι καθαπτόμενος προσέειπεν·

ἦ γέρον, ἦδ' ἐπὶ δεῖπνον· ἀπεκλελάθεσθε δὲ θάμβευς·

595 δηρὸν γὰρ σίτῳ ἐπιχειρήσειν μεμαῶτες
 μίγνομεν ἐν μεγάροισι, ὕμέας ποτιδέχμενοι αἰεὶ·

ἦς ἄρ' ἔφη· Δολίος δ' ἰθὺς κίε, χεῖρε πετάσσας
 ἀμφοτέρας· Ὀδυσσεὺς δὲ λαβὼν κύσε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

400 ἦν φίλ', ἐπεὶ νόστησας ἐλδομένοισι μάλ' ἡμῖν,
 οὐδέ τ' οἴομένοισι, θεοὶ δέ σ' ἀνήγαγον αὐτοί,
 οὐλέ τε, καὶ μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.
 καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὅφρ' εὖ εἰδῶ,
 ἣ ἦδη σάφα οἶδε περίφρων Πηνελόπεια

405 νοστήσαντά σε δεῦρ', ἣ ἄγγελον ὀτρύνωμεν·

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 ὦ γέρον, ἦδη οἶδε· τί σε χρὴ ταῦτα πένεσθαι;

ἦς φάθ'· ὁ δ' αὖτις ἄρ' ἔζετ' ἐυξέστου ἐπὶ δίφρου.
 ὣς δ' αὖτως παῖδες Δολίου κλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα

410 δειπανόωντ' ἐπέεσσι, καὶ ἐν χεῖρεσσι φύοντο·

ἔξειης δ' ἔζοντο παρὰ Δολίον, πατέρα σφόν.

ὥς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.

Ὅσσα δ' ἄρ' ἄγγελος ὤκτα κατὰ πόλιν ᾔχετο πάντη,
μνηστήρων στυγερὸν θάνατον καὶ Κῆρ' ἐνέπουσα.

415 οἱ δ' ἄρ' ὁμῶς αἶοντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
μυτμῶ τε στοναχῇ τε, δόμων προπάροιθ' Ὀδυσῆος·

ἐκ δὲ νέκυς οἴκων φόρεον, καὶ θύπτον ἕκαστοι·

τοὺς δ' ἐξ ἀλλάνων πολίων οἰκόνδε ἕκαστον

πέμπον ἄγειν ἁλίσυσι, θοῆς ἐπὶ νηυσὶ τιθέντες·

420 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, ἀρνύμενοι κῆρ.

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὀμηγερέες τ', ἐγένοντο,

τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἀνά θ' ἴστατο, καὶ μετέειπεν·

· παιδὸς γάρ οἱ ἄλαστον ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔκειτο,

Ἀντινόου, τὸν πρῶτον ἐνήρατο δῖος Ὀδυσσεύς·

425 τοῦ δ' γε δακρυχέων, ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ἀνὴρ ὃδ' ἐμήσατ' Ἀχαιοὺς·

τοὺς μὲν σὺν νήεσσιν ἄγων πολέας τε καὶ ἐσθλοὺς,

ᾔλεσε μὲν νῆας γλαφυράς, ἀπὸ δ' ᾔλεσε λαοὺς·

τοὺς δ' ἐλθὼν ἔκτεινε Κεφαλλήνων ὄχ' ἀρίστους.

430 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν τοῦτον ἢ ἐς Πύλον ὤκτα ἰκέσθαι,

ἢ καὶ ἐς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἑπείοι,

ἴομεν· ἢ καὶ ἔπειτα πατηφές ἐσσομένεθ' αἰεὶ·

λῶβη γὰρ τάδε γ' ἐστὶ καὶ ἐσσομένοισι πυθέσθαι.

εἰ δὴ μὴ παίδων τε κασιγνήτων τε φονῆας

335 τισόμεθ', οὐκ ἂν ἔμοιγε μετὰ φρεσὶν ἡδὺ γένοιτο
 ζώμεν· ἀλλὰ τάχιστα θανὼν φθιμένοισι μετείην.
 ἀλλ' ἴομεν, μὴ φθέωσι περαιωθέντες ἐκεῖνοι.

Ἦς φάτο δακρυχέων· οἶκτος δ' ἔλε πάντας Ἀχαιοῦς.
 ἀγχίμολον δέ σφ' ἦλθε Μέδων καὶ θεῖος ἀοιδὸς
 440 ἐν μεγάρων Ὀδυσῆος, ἐπεὶ σφραγὶς ὕπνος ἀνῆκεν·
 ἔσταν δ' ἐν μέσσοισι· τάφος δ' ἔλεν ἄνδρα ἕκαστον.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·

Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν τάδ' ἐμήσατο ἔργα·
 445 αὐτὸς ἐγὼν εἶδον θεὸν ἄμβροτον, ὅς ῥ' Ὀδυσῆϊ
 ἐγγύθεν ἐστήκει, καὶ Μέντορι πάντα ἐφίκει.
 ἀθάνατος δὲ θεὸς τοτὲ μὲν προπάροιθ' Ὀδυσῆος
 φαίνετο θαρσύνων, τοτὲ δὲ μνηστῆρας ὀρίνων
 θῦνε κατὰ μέγαρον· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἐπιπτον.

450 Ἦς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος ἦρει.
 τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον ἥρως Ἀλκίερσης
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἷος ὄρα πρόσσω καὶ ὀπίσσω·
 ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Κέκλυτε δὴ νῦν μεν, Ἰθακήσιοι, ὅ,τι κεν εἴπω·
 455 ὑμετέρῃ κακότητι, φίλοι, τάδε ἔργα γένοντο·
 σὺ γὰρ ἐμοὶ πείθεσθ', οὐ Μέντορι ποιμένι λαῶν,
 ὑμετέρους παῖδας καταπαυέμεν ἀφροσυνάων·
 οἱ μέγα ἔργον ἔρεξαν ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν,
 κτήματα κείροντες, καὶ ἀτιμάζοντες ἄνοιτιν

Ὀδυσσ. II.

460 ἀνδρὸς ἀριστῆος· τὸν δ' οὐκέτι φάντο νέεσθαι.
καὶ νῦν ὧδε γένοιτο· πίθεσθέ μοι, ὥς ἀγορεύω·
μὴ ἴομεν, μὴ πού τις ἐπίσπαστον κακὸν εὕρη.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρ' ἀνήϊξαν μεγάλῳ ἀλαλητῷ
ἡμίσεων πλείους· τοὶ δ' ἀθρόοι αὐτόθι μῖνον.

465 οὐ γάρ σφιν ἄδε μῦθος ἐνὶ φρεσίν, ἀλλ' Εὐπείθει
πειθοντ'· αἶψα δ' ἔπειτ' ἐπὶ τεύχεα ἔσσεύοντο.

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔσσαντο περὶ τροῖ νόροπα χαλκόν,
ἀθρόοι ἠγερέθοντο πρὸ ἄστεος εὐρυχόροιο.

τοῖσιν δ' Εὐπείθης ἠγήσατο νηπιέησιν·

470 φῆ δ' ὅγε τίσεσθαι παιδὸς φόνον· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
ἄψ' ἀπονοστήσειν, ἀλλ' αὐτοῦ πότμον ἐφέφειν.

αὐτὰρ Ἀθηναίη Ζῆνα Κρονίωνα προσηύδα·

Ἦ πατέρ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων,
εἰπέ μοι εἰρομένη· τί νύ τοι νόος ἔνδοθι κεύθει;

475 ἢ προτέρω πόλεμόν τε κακὸν καὶ φύλοπιν αἰνὴν
τεύξεις, ἢ φιλότητα μετ' ἀμφοτέροισι τίθηςθα;

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
τέκνον ἐμόν, τί με ταῦτα διείρεαι ἠδὲ μεταλλᾶς;

οὐ γάρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτή,

480 ὥς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἑλθών;

ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις· ἐρέω δέ τοι, ὥς ἐπέοικεν.

ἐπειδὴ μνηστῆρας ἐτίσατο δῖος Ὀδυσσεύς,

ὄρνια πιστὰ ταμόντες, ὁ μὲν βασιλευέτω αἰεὶ·

ἡμεῖς δ' αὖ παίδων τε κασιγνήτων τε φόνοιο

485 ἔπλησιν θέωμεν· τοὶ δ' ἀλλήλους φιλέοντων,
ὥς τὸ πάρος· πλοῦτος δὲ καὶ εἰρήνη ἅλις ἔστω.

Ἦς εἰπὼν, ὤτρυνε πάρος μεμαυῖαν Ἀθήνην·

βῆ δὲ κατ' Οὐλύμποιο καρήνων ἀΐξασα.

Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σίτοιο μελίφρονος ἔξ ἔρον ἔντο,

490 τοῖς δ' ἄρα μύθων ἦρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

Ἑξελθὼν τις ἴδοι, μὴ δὴ σχεδὸν ὧσι κιόντες.

Ἦς ἔφατ'· ἐκ δ' υἱὸς Δολίου κίεν, ὥς ἐπέλευεν·

στῇ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὸν ἰὼν, τοὺς δὲ σχεδὸν εἶσιδε πάντας·

αἶψα δ' Ὀδυσσεῖα ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

505 Οἶδε δὴ ἐγγὺς ἔασ'· ἀλλ' ὀπλιζώμεθα θᾶσσον.

Ἦς ἔφαθ'· οἱ δ' ὤρουντο, καὶ ἐν τεύχεσσι δύνοντο,

τέσσαρες ἄμφ' Ὀδυσῆ', ἔξ δ' υἱεῖς οἱ Δολίοιο·

ἐν δ' ἄρα Λαέρτης Δολίος τ' ἐς τεύχε' ἔδυον,

καὶ πολλοὶ περ ἔόντες, ἀναγκαῖοι πολεμισταί.

500 αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἔπσαντο περὶ τροῖ νώροπα χαλκόν,

ᾧξάν ῥα θύρας, ἐκ δ' ἦϊον, ἦρχε δ' Ὀδυσσεύς·

Τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχιμόλον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη,

Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδήν.

τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·

505 αἶψα δὲ Τηλέμαχον προσεφώνεεν ὃν φίλον υἱόν·

Τηλέμαχ', ἦδη μὲν τόδε γ' εἴσεται αὐτὸς ἐπελθὼν,

ἀνδρῶν μαρναμένων, ἵνα τε κρίνονται ἄριστοι,

μήτι καταισχύνειν πατέρων γένος, οἱ τὸ πάρος περ

ἄλκῃ τ' ἠνιορή τε κενάσμεθα πᾶσαν ἐπ' αἰᾶν.

510 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤδα·
 ὄφραι, αἶ κ' ἐθέλῃςθαι, πάτερ φίλε, τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
 οὔτι καταισχύνοντα τῶν γένος, ὥς ἀγορεύεις.

Ὡς φάτο· Λαέρτης δ' ἐχάρη, καὶ μῦθον ἔειπεν·
 τίς νύ μοι ἡμέρη ἦδε, θεοὶ φίλοι; ἦ μάλα χαίρω·
 515 υἱὸς δ' υἱωνὸς τ' ἀρετῆς πέρι δῆριν ἔχουσιν.

Τὸν δὲ παρισταμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 ὦ Ἀρκείσιάδη, ἰπάντων πολὺ φίλταθ' ἐταίρων,
 εὐξάμενος κούρη γλαυκῶπιδι καὶ Διὶ πατρί,
 αἵψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος.

520 Ὡς φάτο, καὶ ῥ' ἐμπνευσε μένος μέγα Παλλὰς Ἀθήνη,
 εὐξάμενος δ' ἄρ' ἔπειτα Διὸς κούρη μέγαλοιο,
 αἵψα μάλ' ἀμπεπαλὼν προΐει δολιχόσκιον ἔγχος,
 καὶ βύλεν Εὐπείθεα κόρυθος διὰ χαλκοπαρήϊον·
 ἢ δ' οὐκ ἔγχος ἔρυτο, διὰ πρὸ δὲ εἶσατο χαλκός·

525 δούπησεν δὲ πεσῶν, ἀράβησε δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.
 ἐν δ' ἔπεσον προμάχοις Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός·
 τύπτον δὲ εἵφεσίν τε καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισιν.

καὶ νύ κε δὴ πάντας τ' ὄλεσαν καὶ ἔθνηκαν ἀνόστους,
 εἰ μὴ Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,

530 ἦῤσεν φωνῇ, κατὰ δ' ἔσχεθε λαὸν ἅπαντα·

Ἰσχεσθε πτολέμου, Ἰθακήσιοι, ἀργαλέοιο,
 ὧς κεν ἀναιμωτὶ γε διακρινθεῖτε τάχιστα.

Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· τοὺς δὲ πλωρὸν δέος εἶλεν·
 τῶν δ' ἄρα δειδάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατο τεύχεα·

535 πάντα δ' ἐπὶ χθονὶ πίπτε, θεῶς ὅπα φωνησάσης·

πρὸς δὲ πόλιν τρωπῶντο λιλαιόμενοι βιότοιο.

σμερδαλέον δ' ἐβόησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,

οἴμνησεν δὲ ἄλεις, ὥστ' αἰετὸς ὑψιπετής.

καὶ τότε δὴ Κρονίδης ἀφίει πολόεντα κεραυνόν,

540 καὶ δ' ἔπεσε πρόσθε Γλαυκῶπιδος ὀβριμοπάτρης.

δὴ τότε Ὀδυσσεῖα προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

ἴσχεο, παῦε δὲ νεῖκος ὁμοῖου πολέμοιο,

μήπως τοι Κρονίδης κεχολώσεται εὐρύοπα Ζεὺς.

545 Ὡς φάτ' Ἀθηναίη· ὃ δ' ἐπείθετο, χαῖρε δὲ θυμῷ.

ὄρνια δ' αὖ κατόπισθε μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν

Παλλὰς Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο,

Μέντορι εἰδομένη, ἥμην δέμας, ἥδὲ καὶ αὐδήν.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

ΟΜΗΡΟΥ ΚΑΙ ΟΜΗΡΙΔΩΝ

Λ Ε Ι Ψ Α Ν Α.

HOMERI ET HOMERIDARUM

R E L I Q U I A E:

BATRACHOMYOMACHIA,
HYMNI SIVE PROOEMIA,
EPIGRAMMATA CETERAQUE
FRAGMENTA,
HOMERICO NOMINI OLIM ADSRIPTA.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

ВАТРАХОМТОМАХІА

ОМНРИКН.

S U M M A R I U M.

Quum mus insequentem mustelam effugisset, et ad paludem sitis levandae causa cucurrisset, colloquio orto inter eum et ranam de utriusque vitae genere, mus invitatus a rana conscendit eius tergum, ut per undam vectus cognosceret bona ranarum (1 - 82). Natantibus quum hydrus apparuisset, rana prae terrore oblita hostis, deferitur in profundum, atque ita mus in aqua perit (83 - 98). Eius casus spectator mus alius rem deferat ad mures, qui incitati a patre suffocati muris bellum adversus ranas parant: ita heroes ranarum, primum rumore deinde denuntiatione belli provocati, pariter se ad proelium comparant (99 - 167). Consultatur gravis res in conventu deorum coelestium, unde signo pugnae dato, acriter concurrunt exercitus (168 - 204). Postquam multi utrimque cecidissent, victoria tandem ad mures inclinatur (205 - 270). Qui quum ad internecionem ranarum pugnarent, Iupiter primum fulmine eos detertere tentat: quod quum mures non coerceret, misit caneros, a quibus mures mutilati fugiunt et pugnandi finem faciunt (271 - 305).

ΒΑΤΡΑΧΟΜΤΟΜΑΧΙΑ.

Ἀρχόμενος πρῶτον Μουσῶν χορὸν ἔξ Ἑλκιδῶνος.

ἔλθεῖν εἰς ἐμὸν ἦτορ ἐπεύχομαι εἶνεκ' ἀοιδῆς,

ἦν νέον ἐν δέλτοισιν ἐμοῖς ἐπὶ γούνασι θῆκα,

δῆριν ἀπειρεσίην, πολεμόκλονον ἔργον Ἄρης.

5 εὐχόμενος μερόπεσσιν ἐς οὐατα πᾶσι βαλέσθαι,

πῶς μύες ἐν βατράχοισιν ἀριστεύσαντες ἔβησαν,

Γηγενέων ἀνδρῶν μιμούμενοι ἔργα Γιγάντων.

ὥς λόγος ἐν θνητοῖσιν ἔην· τοίην δ' ἔρεν ἀρχήν.

Μῦς ποτὲ διψαλέος, γαλέης κίνδυνον ἀλύξας,

10 πλησίον ἐν λίμνῃ ὑπαλὸν προσέθηκε γένειον,

ὑδατι τερπόμενος μελιιδεῖ· τὸν δὲ κατεΐδεν

λιμνοχαρὴς παλύφημος, ἔπος δ' ἐφθέγγετο τοῖον·

Ζεῖνε, τίς εἶ; πόθεν ἦλθες ἐπ' ἡόνα; τίς δέ σ' ὁ φύσις;
 πάντα δ' ἀλήθευσον, μὴ ψευδόμενόν σε νοήσω.
 15 εἰ γάρ σε γνοίην φίλον ἄξιον, ἐς δόμον ἄξω,
 δῶρα δέ τοι δώσω Ξεινήϊα πολλὰ καὶ ἑσθλά.
 εἰμὶ δ' ἐγὼ βασιλεὺς Φυσίγναθος, ὃς κατὰ λίμνην
 τιμῶμαι, βατράχων ἡγούμενος ἡματα πάντα
 καὶ με πατήρ Πηλεὺς ποτε γείνατο, Ἵδρομεδούση
 20 μιχθεὶς ἐν φιλότῃτι παρ' ὄχθας Ἵριδανοῖο.
 καὶ σέ δ' ὄρῳ καλόν τε καὶ ἄλκιμον ἔδοχον ἄλλων,
 σκηπτοῦχον βασιλῆα καὶ ἐν πολέμοισι μαχητὴν
 ἔμμεναι· ἀλλ' ἄγε, θάσσον ἐὴν γενεὴν ἀγόρευε.
 Τὸν δ' αὖ Ψυχάρπαε ἀπαμείβετο, φωνήσεν τε·
 25 τίπτε γένος τοῦμόν ζητεῖς, φίλε; δῆλον ἅπασιν
 ἀνθρώποις τε θεοῖς τε καὶ οὐρανόις πετεινοῖς.
 Ψυχάρπαε μὲν ἐγὼ κισλήσκομαι· εἰμὶ δὲ κοῦρος·
 Τρωξάρταο πατρὸς μεγαλήτορος· ἡ δέ νυ μήτηρ
 Λειχομύλη, θυγάτηρ Πτερνοτρώκτου βασιλῆος.
 30 γείνατο δ' ἐν καλύβῃ με, καὶ ἐξεθρέψατο βρωτοῖς,
 σύκοις καὶ καρύοις καὶ ἐδέσμασι παντοδυποῖσιν.
 πῶς δὲ φίλον ποιῇ με, τὸν ἐς φύσιν οὐδὲν ὁμοῖον;
 σοὶ μὲν γὰρ βίος ἐστὶν ἐν ὕδασι· αὐτὰρ ἔμοιγε,
 ὅσσα κυρ' ἀνθρώποις, τρώγειν ἔθος· οὐδέ με λήθει
 35 ἄρτος τρισκοπάνιστος ἀπ' εὐκύκλου κανέοιο,
 οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος, ἔχων πολὺ σησαμότυρον,
 οὐ τόμος ἐκ πτέρνης, οὐχ ἥπατα λευκοχίτωνα,

οὐ τυρὸς νεόπηκτος ἀπὸ γλυκεροῦ γάλακτος,
οὐ χρυστὸν μελίτωμα, τὸ καὶ μάκαρες ποθέουσιν,
οὐδ' ὕσα πρὸς θοίνην μερύπων τεύχουσι μάγειροι,
κοσμοῦντες χύτρας ἀρτύμασι παντοδαποῖσιν.

οὐδέ ποτε πτολέμοιο πακὴν ἀπέφευγον αὐτήν,
ἀλλ' ἰθὺς μετὰ μῶλον ἰὼν, προμάχοισιν ἐμίχθην.

οὐ δέδι' ἄνθρωπον, καίπερ μέγα σῶμα φοροῦντα·
ἀλλ' ἐπὶ λέκτρον ἰὼν καταδάκνω δάκτυλον ἄκρον,
καὶ πτέρυγας λαβόμεν, καὶ οὐ πόνος ἄνδρα ἴκανεν,
ἡδυμος οὐκ ἀπέφευγεν ὕπνος, δάκνοντος ἐμείο.
ἀλλὰ δύο πάντων περιδείδια πᾶσαν ἐπ' αἶαν,
κίρκον καὶ γαλέην, οἱ μοι μέγα πένθος ἄγουσιν,
καὶ παγίδα στονόεσσαν, ὅπου δολόεις πέλε πότμος·
πλεῖστον δὲ γαλέην περιδείδια, ἥ τις ἀρίστη,
ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεΐνει.

οὐ τρώγω ραφάνας, οὐ κράμβας, οὐ κολοκύντας·
οὐδὲ πράσοις χλοεροῖς ἐπιβόσκομαι, οὐδὲ σελίνοις·
ταῦτα γὰρ ὑμέτερ' ἐστὶν ἐδέσματα τῶν κατὰ λίμνην.

Πρὸς τὰδε μειδήσας Φυσίγναθος ἀντίον ἦῤῥα·
ἔειπε, λίην αὐτεῖς ἐπὶ γαστέρι· ἔστι καὶ ἡμῖν
πολλὰ μάλ' ἐν λίμνῃ καὶ ἐπὶ χθονὶ θαύματ' ἰδέσθαι.
ἀμφίβιον γὰρ ἔδωκε νομὴν βατράχοισι Κρονίων,

60 σπирτῆσαι κατὰ γῆν, καὶ ἐφ' ὕδασι σῶμα καλύψαι.
 [στοιχείοις διττοῖς μεμερισμένα δώματα ναίειν.]
 εἰ δ' ἐθέλεις καὶ ταῦτα δαήμεναι, εὐχερέες ἔστιν.
 βαῖνέ μοι ἐν νώτοισι, πράτει δέ με, μήποτ' ὀλῃαι,
 ὅπως γηθόσυγος τὸν ἐμὸν δόμον εἰσαφίκηαι.

65 Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ νῶτ' ἐδίδου· ὁ δ' ἔβαινε τάχιστα,
 χεῖρας ἔχων τρυφεροῖο κατ' αὐχένος, ἄλματι κοῦφῳ.
 καὶ πρῶτον μὲν ἔχαιρεν, ὅτ' ἔβλεπε γείτονας ὄρμους,
 νήξει τερπόμενος Φύσιγνάθου· ἀλλ' ὅτε δὴ ῥα
 κύμασι πορφυρέοις ἐπεκλύζετο, πολλὰ δαιρύων,
 70 ἄχρηστον μετάτοιν ἐμέμφετο, τίλλε δὲ χαιτάς,
 καὶ πόδας ἔσφιγγεν κατὰ γαστέρος· ἐν δέ οἱ ἦτορ
 πάλλετ' ἀηθείη, καὶ ἐπὶ χθόνα βούλεθ' ἰκέσθαι·
 δεινὰ δ' ἐπεστενάχιζε, φόβου κρυόεντος ἀνάγκη.

οὐρὴν πρῶθ' ἠπλώσεν ἐφ' ὕδασι, ἥντε κώπην
 75 σύρων, εὐχόμενός τε θεοῖς ἐπὶ γαῖαν ἰκέσθαι,
 κύμασι πορφυρέοισιν ἐκλύζετο· πολλὰ δ' ἐβώστροι,
 καὶ τοῖον φάτο μῦθον, ἀπὸ στόματος δ' ἀγόρευσεν·

Οὐχ οὕτω νώτοισιν ἐβάστασε φόρτον ἔρωτος
 ταῦρος, ὅτ' Εὐρώπην διὰ κύματος ἦγ' ἐπὶ Κρήτην·
 80 ὥς ἔμ' ἐπιπλώσας ἐπινώτιον ἦγεν ἐς οἶκον
 βάτραχος, ὑψώσας ὥχρον δέμας ὕδατι λευκῷ.

ὑδρος δ' ἐξαπίνης ἀνεφαίνετο — δεινὸν ὄραμα

ἀμφοτέροις - ὄρθον δ' ὑπὲρ ὕδατος εἶχε τράχηλον.
 τοῦτον ἰδὼν κατέδου Φυσίγναθος, οὔτι νοήσας,
 85 οἷον ἐταῖρον ἐμελλεν ἀπολλύμενον καταλείπειν.
 δὺ δὲ βάθος λίμνης, καὶ ἀλεύατο Κῆρα μέλαιναν.
 κείνος δ', ὥς ἀφέθη, πέσεν ὕπτιος εὐθὺς ἐς ὕδωρ,
 τεῖρας δ' ἔσφιγγεν, καὶ ἀπολλύμενος κατέτριζεν.
 πολλάκι μὲν κατέδυνεν ἐφ' ὕδατι, πολλάκι δ' αὖτε
 90 λακτίζων ἀνέδυνε· μόρον δ' οὐκ ἦν ὑπαλύξαι.
 δευόμεναι δὲ τρίχες πλεῖστον βάρος ἔλκον ἐπ' αὐτῷ.
 ὕστατα δ' ὀλλύμενος τοίους ἐφθέγγεατο μύθοις·
 Οὐ λήσεις δολίως, Φυσίγναθε, ταῦτα ποιήσας,
 ναυηγὸν ῥίψας ἀπὸ σώματος, ὥς ἀπὸ πέτρης.
 95 οὐκ ἂν μου κατὰ γαῖαν ἀμείνων ἦςθα, κἀνίστε,
 παγκρατίῳ τε πάλῃ τε καὶ ἐς δρόμον· ἀλλὰ πλανήσας
 εἰς ὕδωρ μ' ἔρριψας. ἔχει θεὸς ἔνδιον ὄμμα·
 ποιήνῃ αὖ τίσεις σὺ μυῶν στρατῷ, οὐδ' ὑπαλύξεις.
 Ταῦτ' εἰπὼν, ἀπέπνευσεν ἐν ὕδασι· τὸν δὲ κατεΐδεν
 100 Λειοπίνηξ, ὃρθησιν ἐφεζόμενος μαλακῇσιν·
 δεινὸν δ' ἐξολόλυξε, ὄραμῶν δ' ἠγγεϊλε μύεσσιν.
 Ὡς δ' ἔμαθον τὴν μοῖραν, ἔδου χόλος αἰνὸς ἅπαντας.
 καὶ τότε κηρύσσεσιν ἐοῖς ἐκέλευσαν, ὑπ' ὄρθρον
 κηρύσσειν ἀγορήνδ' ἐς δώματα Τρωέάρταο,
 105 πατὴρ δυστήνου Ψυχάρπαγος, ὃς κατὰ λίμνην
 ὕπτιος ἐξήπλωτο νεκρὸν δέμας, οὐδὲ παρ' ὄρθας
 ἦν ἤδη τλήμων, μέσσω δ' ἐπενήχετο πόντῳ.

ὥς δ' ἦλθον σπεύδοντες ἅμ' ἡοῖ, πρῶτος ἀνέστη
 Τρωξάρτης, ἐπὶ παιδὶ χολούμενος, εἶπέ τε μῦθον·
 110 ὦ φίλοι, εἰ καὶ μῦνος ἐγὼ κατὰ πολλὰ πέπονθα
 ἐν βατράχων, ἢ μοῖρα κακὴ πάντεσσι τέτυκται.
 εἰμὶ δὲ νῦν ἑλεεινός, ἐπεὶ τρεῖς παῖδας ὄλεσσα.
 καὶ τὸν μὲν πρῶτόν γε κατέκτανεν ὑρπάξασα
 ἐχθίστη γαλήη, τρώγλης ἔκτοσθεν ἐλοῦσα.
 115 τὸν δ' ἄλλον πάλιν ἄνδρες ἀπηνέες ἐς μόρον ἤξαν
 καινοτέραις τέχναις, εὐλινον δόλον ἐξευρόντες,
 ἦν παγίδα καλέουσι, μῶν ὀλέτειραν ἐοῦσαν.
 ὃ τρίτος ἦν, ἀγαπητὸς ἐμοὶ καὶ μητέρι κενυῇ,
 τοῦτον ἀπέκνιξεν Φυσίγναθος, ἐς βυθὸν ἄξας.
 120 ἀλλ' ἄγεθ', ὀπλισόμεσθα, καὶ ἐξέλθωμεν ἐπ' αὐτούς,
 σώματα κοσμήσαντες ἐν ἔντεσι δαιδαλέοισιν.
 Ταῦτ' εἰπὼν, ἀνέπεισε καθοπλίζεσθαι ἅπαντας.
 [καὶ τοὺς μὲν ῥ' ἐκόρυσεν Ἄρης, πολέμοιο μεμηλώς·]
 κνημῖδας μὲν πρῶτα περὶ κνήμησιν ἔθηκεν,
 125 ῥήξαντες κυάμους χλοερούς, εὖ τ' ἀσκήσαντες,
 οὓς αὐτοὶ διὰ νυκτὸς ἐπιστάντες κατέτρωξαν.
 θώρηκας δ' εἶχον καλαμοσπεφῶν ἀπὸ βυρσῶν,
 οὓς, γαλήην δείραντες, ἐπισταμένως ἐποίησαν.
 ἀσπίς δ' ἦν λύχνου τὸ μεσόμφαλον· ἡ δὲ νυ λόγχη
 130 εὐμήκης βελόνη, παγτάλκεον ἔργον Ἄρης·
 ἡ δὲ κόρυς τὸ λέπυρον ἐπὶ προτάφοις καρύοιο.
 Οὕτω μὲν μῦες ἔσταν ἐν ὅπλοις. ὥς δ' ἐνόησαν

βάτραχοι, ἔξανέδυσαν ἀφ' ὕδατος, ἐς δ' ἓνα πῶρον
ἐλθόντες, βουλὴν ἔυναγον πολέμοιο κακοῖο.

135 σπεπτομένων δ' αὐτῶν, πόθεν ἢ στάσις ἢ τίς ὁ θρύλλος,
κήρυξ ἐγγύθεν ἦλθε, φέρων σκήπτρον μετὰ χερσίν,
Τυρογλύφου υἱὸς μεγαλήτορος, Ἐμβασίλυτρος,
ἀγγέλλων πολέμοιο κακὴν φάτιν, εἶπε τε μῦθον·

Ἦ βάτραχοι, μύες ὕμνιν ἀπειλήσαντες ἔπεμψαν,
140 εἰπεῖν ὀπλιζέσθαι ἐπὶ πτόλεμόν τε μάχην τε.

εἶδον γὰρ καθ' ὕδωρ Ψυχάρπαγα, ὄνπερ ἔπεφνε
ὑμέτερος βασιλεὺς Φυσίγναθος. ἀλλὰ μάχεσθε,
οἵτινες ἐν βατράχοισιν ἀριστῆες γεγάατε.

Ἦς εἰπὼν ἀπέφηνε· λόγος δ' εἰς οὔατα πάντων
145 εἰσελθὼν ἐτάραξε φρένας βατράχων ἀγερώχων.

μεμφομένων δ' αὐτῶν, Φυσίγναθος εἶπεν ἀναστάς·

Ἦ φίλοι, βῦχ ἔκτεινον ἐγὼ μῦν, οὐδὲ κατεῖδον
θλλύμενον· πάντως δ' ἐπνίγη παίζων παρὰ λίμνην,
νήξεις τὰς βατράχων μιμούμενος· οἱ δὲ κίκιστοι

150 νῦν ἐμὲ μέφονται τὸν ἀναίτιον· ἀλλ' ἄγε, βουλὴν
ζητήσωμεν, ὅπως δολίους μύας ἐξολέσωμεν.

τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, ὥς μοι δοκεῖ εἶναι ἄριστα.

σώματα κοσμήσαντες ἐν ὅπλοις στῶμεν ἅπαντες

ἄκροισ παρ χεῖλεσσιν, ὅπου κατάκρημνος ὁ πῶρος·

155 ἥνικα δ' ὀρμηθέντες ἐφ' ἡμέας ἐξέλθωσιν,

δραξάμενοι κορύθων, δντις σρεδὸν ἀντίος ἔλθοι,

ἐς λίμνην αὐτοὺς σὺν ἐκείναις εὐθὺ βάλωμεν·

οὕτω γὰρ πνίξαντες ἐν ὕδασι τοὺς ἀκολύμβους,
στήσομεν εὐθύμως τὸ μυοκτόνον ὧδε τρόπαιον.

160 Ὡς ἄρα φωνήσας ὁπλοῖς ἐνέδυσεν ἅπαντας.
φύλλοις μὲν μαλακῶν κνήμας εἰς ἀμφεκάλυψαν,
θώρηκας δ' εἶχον χλοερῶν πλατέων ἀπὸ σεύτλων,
φύλλα δὲ τῶν κραιμβῶν εἰς ἀσπίδας εὖ ἤσκησαν,
ἔγχος δ' οἰζυχοῖνος ἐκάστω μακρὸς ἀρήρει,
165 καὶ κέρα κοιλίων λεπτῶν ἐκάλυπτε κάρηνα.
φραζάμενοι δ' ἔστησαν ἐπ' ὄχθης ὑψηλῆσιν,
σείοντες λόγους, θυμοῦ δ' ἐμπληντό' ἕκαστος.

Ζεὺς δὲ θεοὺς καλέσας εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
καὶ πολέμου πληθύν δείξας, κρατεροὺς τε μαχητάς,
170 πολλοὺς καὶ μεγάλους ἠδ' ἔγχεα μακρὰ φέροντας,
οἷος Κενταύρων στρατὸς ἔρχεται ἠὲ Γιγάντων,
ἠδὲ γελῶν ἐρέεινε, τίνες βατράχοισιν ἀρωγοὶ
ἢ μυσὶ τειρομένοις· καὶ Ἀθηναίην προσέειπεν·

ὦ θυγάτερ, μυσὶν ἢ ῥ' ἐπαλεξήσουσα πορεύσῃ;
175 καὶ γάρ σου κατὰ νηὸν αἰεὶ σκιρτῶσιν ἅπαντες,
κνίσσῃ τερπόμενοι καὶ ἐδέσμασιν ἐκ θυσιάων.

Ὡς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
ὦ πάτερ, οὐκ ἂν πῶ ποτ' ἐγὼ μυσὶ τειρομένοισιν
ἐρχοίμην ἐπαρωγός, ἐπεὶ κατὰ πολλὰ μ' ἔοργαν,
180 στέμματα βλάπτοντες καὶ λύχνους εἶνεπ' ἐλαίου.
τοῦτο δέ μου λίην ἔδακε φρένας, οἷά μ' ἔρεξαν.
πέπλον μου κατέτρωξαν, ὃν ἐξύφηνα καμοῦσα

ἐκ ῥοδάνης λεπτῆς, καὶ στήμονα λεπτὸν ἔνθησα,
 τρώγλας τ' ἐμποίησαν· ὁ δ' ἠπητής μοι ἐπέστη,
 185 καὶ πολὺ με πράσσει· τούτου χάριν ἐξώργισμαι.
 [καὶ πράσσει με τόπον· τὸ δὲ ρίγιον ἀθανάτοισιν.]
 ῥησαμένη γὰρ ὕφηνά, καὶ οὐκ ἔχω ἀνταποδοῦναι.
 ἀλλ' οὐδ' ὥς βατράχοισιν ἀρηγέμεν οὐκ ἐδελήσω.
 εἰσὶ γὰρ οὐδ' αὐτοὶ φρένας ἔμπεδοι· ἀλλὰ με πρῶν
 190 ἐκ πολέμου ἀνιούσαν, ἐπεὶ λίην ἐκοπώθην,
 ὕπνου δευομένην, οὐκ εἶσαν θορυβοῦντες
 οὐδ' ὀλίγον καμῦσαι· ἐγὼ δ' ἄπνους κατεκείμεν,
 τὴν κεφαλὴν ἀλγοῦσα, ἕως ἐβόησεν ἀλέκτωρ·
 ἀλλ' ἄγε, παυσώμεσθα, θεοί, τούτοισιν ἀρήξειν,
 195 μή κέ τις ἡμείων τρωθῇ βέλει ὀδυρόντι,
 μήτις καὶ λόγχῃφι τυπῇ δέμας ἢ ματαίρῃ·
 εἰσὶ γὰρ ἀγρέμαχοι, καὶ εἰ θεὸς ἀντίος ἔλθοι·
 πάντες δ' οὐρανόθεν τερπώμεθα δῆριν ὀρώντες.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· τῇ δ' αὖτ' ἐπεκείθοντο θεοὶ ἅλλοι
 200 πάντες, ὁμῶς δ' εἰσῆλθον ἀολλέες εἰς ἓνα ῥῶρον.
 [καὶ δ' ἦλθον κήρυκε, τέρας πολέμοιο φέροντε·]
 καὶ τότε κώνωπες, μεγάλας σάλπιγγας ἔχοντες,
 δεινὸν ἐσάλπιζον πολέμου κτύπον· οὐρανόθεν δὲ
 Ζεὺς Κρονίδης βρόντησε, τέρας πολέμοιο κακοῖο.
 205 Πρῶτος δ' Ὀψιβόας Λειχήνορα οὔτασε δουρί,
 ἐσταῶτ' ἐν προμάχοις, κατὰ γαστέρα ἐς μέσον ἦπαρ·
 καὶ δ' ἔπεσε πρηνής, ὑπαλᾶς δ' ἐκόνισσεν ἐδείρας.

[δούπησαν δὲ πεσών, ἀράβησα δὲ τεύχε' ἐπ' αὐτῷ.]

Τρωγλοδύτης δὲ μετ' αὐτὸν ἀκόντισε Πηλεΐωνα,
 210 πῆξεν δ' ἐν στέρνῳ στιβαρὸν δόρυ· τὸν δὲ πεσόντα
 εἶλε μέλας θάνατος, ψυχὴ δ' ἐν σώματος ἔπτη.
 Σευτλαῖος δ' ἄρ' ἔπεφνε βαλὼν κέαρ Ἐμβασίχυτρον.
 [Ἰπιμίδην δ' ἄχος εἶλε, καὶ ἥλασεν ὀξεί σχοίνῳ.]
 Ἀρτοφάγος δὲ Πολύφωνον κατὰ γαστέρα τύψεν·
 215 ἦριπε δὲ πρηνής, ψυχὴ δὲ μελέων ἐξέπτη.

Λιμνόχαρις δ', ὥς εἶδεν ἀπολλύμενον Πολύφωνον,
 Τρωγλοδύτην πέτρῳ μυλοειδέϊ τρῶσεν ἐπιφθὰς
 αὐχένα παρ μέσσον· τὸν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν.

Λειχίνωρ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο δουρὶ φαεινῷ,
 220 καὶ βάλεν, οὐδ' ἀφάμαρτε, καθ' ἦπαρ. ὥς δ' ἐνόησεν
 Κραμβοφάγος, ὄρθησι βαθείης ἔμπεσε φεύγων·
 ἀλλ' οὐδ' ὥς ἀπέλγη μάχης, ἀλλ' ἥλασεν αὐτόν·
 κάππεσε δ', οὐδ' ἀνένευσεν· ἐβάπτετο δ' αἵματι λίμνη
 πορφυρέῳ, αὐτὸς δὲ παρ' ἡϊόν' ἐξετανύσθη,
 225 χορδῇσιν λιπαρῇσί τ' ἐπορνύμενος λαγόνεσσιν.

Τυροφάγον αὐτῇσιν ἐπ' ὄρθης ἐξενάριξεν.

Πτερογλύφον δ' ἐσιδὼν Καλαμίνθιος ἐς φόβον ἦλθεν,
 ἦλατο δ' ἐς λίμνην φεύγων, τὴν ἀσπίδα ῥίψας.
 Φιλτραῖον δ' ἄρ' ἔπεφνε ἀμύμων Βορβοροποίητος,
 230 [Τδρόχαρις δὲ τ' ἔπεφνε Πτεροφάγον βασιλῆα.]

τερμαδίῳ πλήξας κατὰ βρέγματος· ἐγκέφαλος δὲ
ἐκ ῥινῶν ἔσταζε, παλάσσετο δ' αἵματι γαῖα,
Λειχοπίναε δ' ἔκτεινεν ἀμύμονα Βορβοροκοίτην,
ἔγχει ἐπαΐξας· τὸν δὲ σκότος ὄσσε κάλυψεν.

235 Πρασσοφάγος δ' ἐσιδὼν ποδὸς ἔλκυσε Κνισσοδιώκτην,
ἐν λίμνῃ δ' ἀπέπνιξε, κρατήσας χειρὶ τένοντα.
Ψυχάρπαε δ' ἤμυν' ἐτάρων πέρι τεθνηώτων,
καὶ βάλε Πρασσοφάγον, μήπω γαίης ἐπιβάντα·
πίπτε δὲ οἱ πρόσθεν, ψυχὴ δ' Αἰδὸςδε βεβήκει.

240 Πηλοβάτης δ' ἐσιδὼν πηλοῦ δράκα ρίψεν ἐπ' αὐτόν,
καὶ τὸ μέτωπον ἔρρισε, καὶ ἐξετύφλου παρὰ μικρόν.
θυμῶσθαι δ' ἄρα κεῖνος, ἐλὼν δέ τε χειρὶ παρείη
κείμενον ἐν πεδίῳ λίθον ὄβριμον, ἄχθος ἀρούρης,
τῷ βάλε Πηλοβάτην ὑπὸ γούνατα· πᾶσα δ' ἐκλάσθη

245 κνήμη δεξιτερή, πέσε δ' ὑπτίος ἐν ποτίνῃσιν.
Κρανυασίδης δ' ἤμυνε, καὶ αὐτὶς βαΐνεν ἐπ' αὐτόν,
τύψε δέ μιν μέσσην κατὰ γαστέρα· πᾶς δὲ οἱ εἶσω
ὀξύσχοινος ἔδυνε, χαμαὶ δ' ἔκχυντο ἅπαντα
ἔγκυατ' ἐφελκομένῳ ὑπὸ δούρατι χεῖρὶ παρείῃ.

250 Σιτοφάγος δ', ὥς εἶδεν ἐπ' ὄχθῃσιν ποταμοῖο,
σκάζων ἐκ πολέμου ἀνεχάζετο, τείρετο δ' αἰνῶς·
ἤλατο δ' ἐς τάφρον, ὅπως φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Τρωξάρτης δ' ἔβαλεν Φυσίγναθον ἐς ποδὸς ἄκρον.
[ὧκα δὲ τειρόμενος ἐς λίμνην ἤλατο φεύγων.]

255 Πρασσαῖος δ', ὥς εἶδεν ἔθ' ἡμίπνουν προπεσόντα,

ἦλθε διὰ προμάχων, καὶ ἀκόντισεν ὁξείῃ σχοίνῳ·
οὐδ' ἔρρηξε σάκος, στέτο δ' αὐτοῦ δουρὸς ἀκωκίη.

τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράρυτρον
δῖος Ὀριγανίων, μιμούμενος αὐτὸν Ἄρηα,
260 ὃς μόνος ἐν βατράχοισιν ἀρίστευεν καθ' ὁμίλον·
ἔρμησαν δ' ἄρ' ἐπ' αὐτόν· ὁ δ', ὥς ἶδεν, οὐχ ὑπέμεινεν
ἥρωας πρᾶτερούς, κατέδυ δ' ὑπὸ βένθεσι λίμνης.

Ἦν δέ τις εἰνὶ μύεσσι νέος παῖς, ἔθορος ἄλλων,
ἀγέματος, φίλος υἱὸς ἀμύμονος Ἀρτεπιβούλου,
265 ὄρχαμος, αὐτὸν Ἄρην φαίνων, πρᾶτερός Μεριδάρπαξ.
[ὃς μόνος εἰνὶ μύεσσιν ἀρίστεύεσκε μάχεσθαι.]

στῇ δὲ παρὰ λίμνην γαυρούμενος, οἷος ἀπ' ἄλλων,
στεῦτο δὲ πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητῶν.

καὶ νύ κεν ἐξετέλεσεν, ἐπεὶ μέγα οἱ σθένος ἦεν,
270 εἰ μὴ ἄρ' ὁξὺ νόησε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

καὶ τότε πολλομένους βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων·
κινήσας δὲ κάρη, τοίην ἐφθέγγετο φωνήν·

Ἴ πόποι, ἦ μέγα ἔργον ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι·
οὐ μικρόν μ' ἔκπληξε Μεριδάρπαξ, κατὰ λίμνην
275 ἐνναίρειν βατράχους βλεμεαίνων· ἀλλὰ τάχιστα

Παλλάδα πέμψωμεν πολεμόκλονον, ἥε καὶ Ἄρην,
οἳ μιν ἀποσχήσουσι μάχης, κρατερόν περ ἐόντα.

Ὡς ἄρ' ἔφη Κρονίδης· Ἄρης δ' ἀπαμείβετο μύθῳ·
οὔτ' ἄρ' Ἀθηναίης, Κρονίδη, σθένος, οὔτε γ' Ἄρης
280 ἰσχύσει βατράχοισιν ἀρηγέμεν αἰπὺν ὄλεθρον.
ἀλλ' ἄγε, πάντες ἴωμεν ἀρηγόνες· ἢ τὸ σὸν ὄπλον
[κινείσθω μέγα, Τιτανοκτόνον, ὀβριμοεργόν,]

ᾧ Τιτᾶνας ἔπεφνες, ἀρίστους ἔξοχα πάντων,
ᾧ ποτὲ καὶ Καπαῖηα κατέκτανες, ὀβριμον ἄνδρα,
285 Ἐγκέλαδόν τ' ἐπέδησας ἰδ' ἄγρια φῦλα Γιγάντων,
κινείσθω· οὕτω γὰρ ἁλώσεται, ὅστις ἄριστος.

Ὡς ἄρ' ἔφη· Κρονίδης δ' ἔβαλε πολέοντα κεραυνόν.
πρῶτα μὲν ἐβρόντησε, μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον,
αὐτὰρ ἔπειτα κεραυνόν, δειμαλέον Διὸς ὄπλον,
290 ἣν ἐπιδιήσας· ὁ δ' ἄρ' ἔπτато χειρὸς ἄνακτος.

πάντας μὲν ῥ' ἐφόβησε βαλὼν βατράχους τὲ μύας τε·
ἀλλ' οὐδ' ὥς ἀπέληγε μυῶν στρατός, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον
ἵετο πορθήσειν βατράχων γένος αἰχμητῶν,
εἰ μὴ ἀπ' Οὐλύμπου βατράχους ᾤκτειρε Κρονίων.

295 ὅς ῥα τότε βατράχοισιν ἀρωγούς εὐθὺς ἔπεμψεν.

Ἥλθον δ' ἑξαπίνης νωτᾶκμονες, ἀγκυλοχῆλαι,
λοξοβάται, στρεβλοὶ, ψαλιδόστομοι, ὀστρακόδερμοι,
ὀστοφυεῖς, πλατύνωτοι, ἀποστίλβοντες ἐν ὤμοις,
βλαιοὶ, χειροτένοντες, ἀπὸ στέρνων ἐσορῶντες,
300 ὀπτάποδες, δικάρηνοι, ἀχειρέες — οἳ δὲ καλεῦνται

καρκίνοι - οἳ ῥα μυῶν οὐράς στομάτεσσιν ἔκοπτον,
ἤδὲ πόδας καὶ χεῖρας· ἀνεγνάμποντο δὲ λόγχοι.
τοὺς καὶ ὑπέδδεισαν δειλοὶ μύες, οὐδ' ἔτ' ἔμειναν,
ἔς δὲ φυγὴν ἐτράποντο· ἐδύσετο δ' ἥλιος ἤδη,
305 καὶ πολέμου τελετὴ μονοήμερος ἐξετελέσθη.

ΟΜΗΡΟΥ ΚΑΙ ΟΜΗΡΙΔΩΝ

ΤΜΝΟΙ ΗΤΟΙ ΠΡΟΟΙΜΙΑ.

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

Α.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Μνήσομαι οὐδὲ λάθωμαι Ἀπόλλωνος ἐκάτοιο,
ὄντε θεοὶ κατὰ δῶμα Διὸς τρομέουσιν ἰόντα·
καὶ ῥά τ' ἀναΐσσουσιν, ἐπισχεδὸν ἐρχομένοιο,
πάντες ἀφ' ἑδράων, ὅτε φαίδιμα τόξα τιταίνει.

5 Λητῷ δ' οἷη μίμνε παραὶ Διὶ τερπικεραύνῳ,
ἧ ῥα βιὸν τ' ἐχάλασσε καὶ ἐκλήϊσσε φαρέτρην·
καὶ οἱ ἀπ' ἰφθίμων ὤμων χεῖρεςσιν ἐλοῦσα
τόξον, ἀνεκρέμασε πρὸς κίονα πατρὸς ἑοῖο
πασσάλου ἐκ χρυσέου· τὸν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγρουσα.
10 τῷ δ' ἄρα νέκταρ ἔδωκε πατήρ, δέκατ' ἔχρυσείῳ
δεικνύμενος φίλον υἱόν· ἔπειτα δὲ δαίμονες ἄλλοι
ἔνθα καθίζουσιν· χαίρει δέ τε πότνια Λητώ,
οὐνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερόν υἱὸν ἔτικτεν.

Χαῖρε, μάκαιρ' ὦ Λητοῖ, ἐπεὶ τέκες ἀγλαὰ τέκνα,
15 Ἀπόλλωνά τ' ἄνακτα καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν,
[τὴν μὲν ἐν Ὀρτυγίῃ, τὸν δὲ κραναῇ ἐνὶ Διήλῳ.]

κεκλιμένη πρὸς μακρὸν ὄρος καὶ Κύνθιον ὄχθον,
ἀγχοτάτῳ φοῖνιπος, ἐπ' Ἰνώποιο ῥεέθροισ.

Πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω, πάντως εὐθυμον ἐόντα;
20 πάντῃ γάρ τοι, Φοῖβε, νόμοι βεβλήαται ᾧδῃς,
ἡμὲν ἂν' ἡπειρον πορτιτρόφον, ἡδ' ἀνὰ νήσους.

πᾶσαι δὲ σκοπιαί τοι ἄδον καὶ πρόωνες ἄκροι
ὕψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ δ' ἄλαδε προρέοντες,
ἀπταί τ' εἰς ἄλα κεκλιμέναι, λιμένες τε θαλάσσης.

25 ἢ ᾧς σε πρῶτον Λητῷ τέκε, χάρμα βροτοῖσιν,
πλινθεῖσα πρὸς Κύνθου ὄρος κραναῇ ἐνὶ νήσῳ,
Δήλῳ ἐν ἀμφιρύτῃ; ἐκάτερθε δὲ κῦμα κελαινόν
ἐξῆι τέρσονδε λιγυπνοῖοις ἀνέμοισιν.
ἔνθεν ἀπορνύμενος, πᾶσι θνητοῖσιν ἀνάσσει

30 ὅσους Κρήτῃ ἐντὸς ἔχει καὶ δῆμος Ἀθηνῶν,
νῆσός τ' Αἰγίνη, ναυσικλείτῃ τ' Εὐβοία,
Αἰγαί τ', Εἰρεσίαι τε καὶ ἀγχιᾶλῃ Πεπάρηθος,
Θρηϊκίός τ' Ἀθόως καὶ Πηλίου ἄκρα πάρηνα,
Θρηϊκίῃ τε Σάμος, Ἴδης τ' ὄρεα σκιόεντα,
35 Σκύρος καὶ Φώκαια καὶ Αὐτοπάνης ὄρος αἰπύ,
Ἴμβρος τ' εὐκτιμένη καὶ Αἴημος ἀμικθαλόεσσα,
Λέσβος τ' ἡγαθέη, Μάκαρος ἔδος Αἰολίωνος,

καὶ Χίος, ἡ νήσων λιπαρωτάτῃ εἰν ἄλῃ κεῖται,
 παπαλόεις τε Μίμας καὶ Κωρύκου ἄκρα κάρηνα,
 40 καὶ Κλάρος αἰγλήεσσα καὶ Λισαγέης ὄρος αἰπύ,
 καὶ Σάμος ὑδρηλή, Μυκάλης τ' αἰπεινὰ κάρηνα,
 Μίλητός τε, Κόως τε, πόλιν Μερόπων ἀνθρώπων,
 καὶ Κνίδος αἰπεινὴ καὶ Κάρπαδος ἡγεμόεσσα,
 Νάξος τ' ἠδὲ Πάρος, Ῥηναῖά τε πετρήεσσα·

45 τόσσον ἐπ' ὠδίνουσα Ἐκηβόλον ἵκετο Λητώ,
 εἰ τίς οἱ γαιέων νιεῖ θεοὶ οἰκία θέσσαι.
 αἰδὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, οὐδέ τις ἔτλη
 φοῖβον δέεσθαι, καὶ πιστότερη περ εὐῶσα·
 πρὶν γ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ Δῆλου ἐβήσατο πότνια Λητώ,

50 καὶ μιν ἀνειρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Δῆλ', ἡ ἄρ κ' ἐθέλοις ἔδος ἔμμεναι υἱὸς ἐμοῖο,
 φοῖβου Ἀπόλλωνος, θέσσαι τ' ἐνὶ πύονα νηόν;
 ἄλλος δ' οὔτις σεῖό ποθ' ἄψεται, οὐδέ σε τίσει,
 οὐδ' εὖβουν σε ἔσεσθαι ὄτομαι, οὔτ' εὐμηλον,
 55 οὐδὲ τρύγην οἴσεις, οὔτ' ἄρ φυτὰ μυρία φύσεις.

αἰ δέ κ' Ἀπόλλωνος ἐκαέργου νηὸν ἔχῃθα,
 ἄνθρωποι τοὶ πάντες ἀγνῆσους' ἐκατόμβας,
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι· κνίσση δέ τῳ ἄσπετος αἰεὶ

δηρὸν, ἄναξ, εἰ βόσκοις, θεοὶ κέ σ' ἔχουσιν

60 χειρὸς ἀπ' ἀλλοτρίης· ἐπεὶ οὐ τοι πῖαρ ὕπ' οὐδας.

Ὡς φάτο· χαῖρς δὲ Δῆλος, ἀμειβομένη δὲ προσηύδα·
 Αἰτοῖ, κυδίστη θύγατερ μεγάλοιο Κοίοιο,
 ἀσπασίη κεν ἔγωγε γονὴν ἐκάτοιο ἄνακτος
 δεξαίμην· αἰνῶς γὰρ ἐτήτυμόν εἰμι δυσυχῆς
 65 ἀνδράσιν· ὧδε δέ κεν περιτιμήσσω γενοίμην.
 ἀλλὰ τόδε τρομέω, Αἰτοῖ, ἔπος, οὐδέ σε κεύσω·
 λίην γάρ τινά φασιν ἀτάσθαλον Ἀπόλλωνα
 ἔσσεσθαι, μέγα δὲ πρυτανεύσέμεν ἀθανάτοισιν
 καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ Ζεῖδωρον ἄρουραν.
 70 τῷ ῥ' αἰνῶς δειδοίκα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 μή, ὅπότ' ἂν τὸ πρῶτον ἴδῃ φάος ἡελίοιο,
 νῆσον ἀτιμύσας, ἐπειὴ κραναήπεδός εἰμι,
 ποσσὶ καταστρέψας ὧσῃ ἕλὸς ἐν πελάγεσσιν.
 ἔνθ' ἐμὲ μὲν μέγα κῦμα κατὰ κρατὸς ἄλλης αἰεὶ
 75 κλύσσει· ὁ δ' ἄλλην γαῖαν ἀφίξεται, ἥ κεν ἄδη οἱ,
 τεύξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δεινδρήεντα·
 πουλύποδες δ' ἐν ἐμοὶ θαλάμας, φῶκαί τε μέλαιναι
 οἰκία ποιήσονται ἀκηδέα, χήτεϊ λαῶν.
 ἀλλ' εἴ μοι τλαίης γε, θεά, μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
 80 ἐνθάδε μιν πρῶτον τεύξειν περικαλλέα νηὸν,
 ἔμμεναι ἀνθρώπων χρηστήριον, αὐτὰρ ἔπειτα
 πάντας ἐπ' ἀνθρώπους· ἐπειὴ πολυώνυμός ἐστιν.
 Ὡς ἄρ' ἔφη· Αἰτῶ δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ὁμόσσειν·

ἴστω νῦν τάδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεῖν,
85 καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδωρ, ὅσπερ μέγιστος
ὄρκος δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσιν·
ἢ μὴν Φοῖβου τῇδε θυώδης ἔσσεται αἰεὶ
βωμὸς καὶ τέμενος, τίσει δέ σε γ' ἔξοχα πάντων.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον,
95 Δῆλος μὲν μάλα χαῖρε γόνῳ ἐκάτοιο ἀνακτος·
Αἰγῶ δ' ἐννῆμάρ τε καὶ ἐννέα νύκτας ἀέλποισ
ὠδίνεσσι πέπαρτο. θεαὶ δ' ἔσαν ἔνδοθι πᾶσαι,
δοῦσαι ἄρισται ἔσαν, Διώνη τε, Ῥεῖη τε,
Ἰρναίη τε Θέμις καὶ ἀγάστονός Ἀμφιτρίτη,
95 ἅλλαι τ' ἀθάναται, νόσφιν λευκωλένου Ἥρης.
[ἦστο γὰρ ἐν μεγάροισι Διὸς νεφεληγερέταο.]
μούνῃ δ' οὐκ ἐπέπυστο μογροτόκος Εἰλείθυια·
ἦστο γὰρ ἄκρῳ Ὀλύμπῳ ὑπὸ χρυσεόισι νέφεσσι,
Ἥρης φραδμοσύνη λευκωλένου, ἣ μιν ἔρυκεν
100 ζηλοσύνη, ὅτ' ἄρ' οὐδὲν ἀμύμονά τε κρατερόν τε
Αἰγῶ τέξεσθαι καλλιπλόκαμος τότε ἔμελλεν.

Αἶ δ' Ἴριν προὔπεμψαν εὐκτιμένης ἀπὸ νήσου,
ἀξέμεν Εἰλείθυιαν, ὑποσχόμεναι μέγαν ὄρμον,
χρυσείοισι λίνοισιν ἐερμένον, ἐννεάπηχυν·
105 νόσφιν δ' ἠνωχὸν καλέειν λευκωλένου Ἥρης,
μή μιν ἔπειτ' ἐπέεσσιν ἀποστρέψειεν ἰοῦσαν.
αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἤκουσε ποδῆνεμος ὦκέα Ἴρις,
βῆ ῥα θέειν, ταχέως δὲ διήνυσε πᾶν τὸ μεσηγύ.

αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἴκανε θεῶν ἔδος, αἰπὺν Ὀλυμπον,
 110 αὐτὴν ἄρ' Εἰλείθυιαν ἀπ' ἐκ μεγάραιοιο θύραζε
 ἐκπροκαλεσσαμένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα,
 πάντα μάλ', ὥς ἐπέτελλον Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι.
 τῇ δ' ἄρα θυμὸν ἔπειθεν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·
 βὰν δὲ ποσὶ, τρήρῳσι πελειάσιν ἰθυσ' ὁμοῖαι.
 115 εὖτ' ἐπὶ Δήλου ἔβαινε μογροστόπος Εἰλείθυια,
 τὴν τότε δὴ τόπος εἶλε, μενοίνησεν δὲ τεκέσθαι.
 ἀμφὶ δὲ φοίνικι βάλε πήχεε, γούνα δ' ἔρεισεν
 λειμῶνι μαλακῷ· μείδησε δὲ γαῖ' ὑπένερθεν·
 ἐκ δ' ἔθορε πρὸ φώωσδε· θεαὶ δ' ὀλόλυξαν ἅπασαι.
 120 Ἐνθα σε, ἦτε Φοῖβε, θεαὶ λόον ὕδατι καλῷ,
 ἄγνῳσ καὶ καθαρῳσ· σπάρξαν δ' ἐν φάρει λευκῷ,
 λεπτῷ, νηγατέῳ· πέρι δὲ χρύσειον στρόφον ἦκαν.
 οὐδ' ἄρ' Ἀπόλλωνα χρυσάορα θήσατο μήτηρ,
 ἀλλὰ Θέμις νέκταρ τε καὶ ἀμβροσίην ἐρατεινὴν
 125 ἀθανάτησιν χερσὶν ἐπήρξατο· χαῖρε δὲ Ληγῶ,
 οὐνεκα τοξοφόρον καὶ καρτερόν υἱὸν ἔτικτεν.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ, Φοῖβε, κατέβρωσ ἀμβροτον εἶδαρ,
 οὐ σέγ' ἔπειτ' ἵσχον χρύσειοι στρόφοι ἀσπαίροντα,
 οὐδ' ἔτι δεσμά σ' ἔρυκε, λύοντο δὲ πείρατα πάντα.
 130 αὐτίκα δ' ἀθανάτησι μετηύδα Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Εἴη μοι κίθαρίς τε φίλη καὶ καμπύλα τόξα,
 κρήσω δ' ἀνθρώποισι Διὸς νημερτέα βουλήν.
 Ὡς εἰπὼν, ἐβίβασκεν ἐπὶ χθονὸς εὐρυοδείης

φοῖβος ἀπερσευόμης, ἐκατηβόλος· αἱ δ' ἄρα πᾶσαι
 135 θάμβεον ἀθάναται· χρυσῶ δ' ἄρα Δῆλος ἅπασα

βεβρίθαι, καθορῶσα Διὸς Δητοῦς τε γενέθλην·
 γηθοσύνη, ὅτι μιν θεὸς εἴλετο οἰκία θέσθαι
 νήσων ἡπείρου τε, φίλησε δὲ κηρόδι μᾶλλον

ἦνθησ', ὥς ὅτε τε ρίον οὖρεος ἄνθεσιν ὕλης.

140 Αὐτὸς δ', ἀργυρότοξε, ἄναξ, ἐκατηβόλ' Ἀπολλων,
 ἄλλοτε μὲν τ' ἐπὶ Κύνθου ἐβήσας παιπαλόεντος,
 ἄλλοτε δ' αὖ νήσους τε καὶ ἀνέρας ἡλάσκαζες

πολλοὶ τοι νηοὶ τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα·

πᾶσαι δὲ σκοπιαὶ τε φίλαι καὶ πρόωνες ἄκροι
 145 ὑψηλῶν ὀρέων, ποταμοὶ θ' ἄλαδε προρέοντες.

ἀλλὰ σὺ Δῆλῳ, Φοῖβε, μάλιστα ἐπιτέρπει ἦτορ·

ἔνθα τοι ἐλκερίτωνες Ἰάονες ἡγερέθονται,

σὺν σφοῖσιν· τεκέεσσι καὶ αἰδοίης ἀλόχοισιν·

οἱ δέ σε πυγμαχίῃ τε καὶ ὀρχηθμῶ καὶ ἀοιδῇ

150 μνησάμενοι τέρπουσιν, ὅτ' ἂν στήσωνται ἀγῶνα.

φαίη κ' ἀθανάτους καὶ ἀγῆρωις ἔμμεναι αἰεὶ,

ὅς τ' ἐπαντιάσει, ὅτ' Ἰάονες ἀθρόοι εἶεν·

πάντων γάρ κεν ἴδοιτο χάριν, τέρψαιτο δὲ θυμόν,

ἄνδρας τ' εἰσορόων, καλλιζῶνους τε γυναῖκας,

Ὀδυσσ. II.

155 νῆάς τ' ὠκείας ἡδ' αὐτῶν κτήματα πολλά.
 πρὸς δέ, τόδε μέγα θαῦμα, οὐ κλέος οὔ ποτ' ὀλεῖται,
 ποῦραι Δηλιάδες, Ἑκατηβελέταο θεράπναι·
 αἶτ' ἐπεὶ ἄρ' πρῶτον μὲν Ἀπόλλων' ὑμνήσωσιν,
 αὖτις δ' αὖ Λητώ τε καὶ Ἥρτεμιν ἰοτέαιραν
 160 μνησάμεναι, ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἡδὲ γυναικῶν
 ὕμνον αἰείδουσιν, θέλγουσι δὲ φῦλ' ἀνθρώπων.
 πάντων δ' ἀνθρώπων φωνάς καὶ κρημβαλιαστῶν
 μιμεῖσθ' ἴσασιν· φαῖν δὲ κεν αὐτὸς ἕκαστος
 φθέγγεσθ'· οὕτω σφιν καλὴ συνάρηρεν ἀοιδή.

165 Ἄλλ' ἄγεθ', ἰλήκοι μὲν Ἀπόλλων Ἀρτέμιδι Εὐν,
 χαίρετε δ' ὑμεῖς πᾶσαι· ἐμεῖο δὲ καὶ μετόπισθεν
 μνήσασθ', ὅπποτε κέν τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 ἐνθάδ' ἀνείρηται ξείνος ταλαπείριος ἐλθὼν·
 ὦ ποῦραι, τίς δ' ὕμνιν ἀνὴρ ἠδιστος ἀοιδῶν
 170 ἐνθάδε πωλεῖται, καὶ τέφ' τέρπεσθαι μάλιστα;
 ὑμεῖς δ' εὖ μάλα πᾶσαι ὑποκρίνασθ' εὐφήμεως·
 τυφλὸς ἀνὴρ, οἴκεϊ δὲ Χίῳ ἔνι παιπαλοέσση·
 τοῦ πᾶσαι μετόπισθεν ἀριστεύουσιν ἀοιδαί.
 ἡμεῖς δ' ὑμέτερον κλέος οἴσομεν, ὅσσον ἐπ' αἶαν
 175 ἀνθρώπων στρεφόμεσθα πόλεις εὐναιεταώσας·
 οἱ δ' ἐπὶ δὴ πείσονται, ἐπεὶ καὶ ἐτήτυμόν ἐστιν.

Αὐτὰρ ἐγὼν οὐ λήξω ἐκκηβόλον Ἀπόλλωνα

ἄμνέων ἀργυρότοξον, ὃν ἡΰκομος τέκε Λητώ.

Ἦνα, καὶ Λυκίην καὶ Μηονίην ἐρατεινήν
 180 καὶ Μίλητον ἔχεις, ἔναλον πόλιν ἡμερόεσσαν·
 αὐτὸς δ' αὖ Διήλοιο περικλύστης μέγ' ἀνάσσεις.

Εἴσι δὲ φορμίζων Λητοῦς ἐρικυδέος υἱὸς
 φόρμιγγι γλαφυρῇ πρὸς Πυθῶ πετρήεσσαν
 ἄμβροτα εἶματ' ἔχων, τεθυωμένα· τοῖο δὲ φόρμιγγε
 185 χρυσέου ὑπὸ πλήκτρου καναχὴν ἔχει ἡμερόεσσαν,
 ἔνθεν δὲ πρὸς Ὀλυμπον ἀπὸ χθονός, ὥστε νόημα,
 εἴσι Διὸς πρὸς δῶμα, θεῶν μεθ' ὀμήγυριν ἄλλων·
 αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μέλει κίθαρις καὶ αἰοιδή.
 Μοῦσαι μὲν θ' ἅμα πᾶσαι, ἀμειβόμεναι ὀπὶ καλῇ,
 190 ὑμνεῦσιν ῥά θεῶν δῶρ' ἄμβροτα, ἡδ' ἀνθρώπων
 τλημοσύνας, ὅς' ἔροντες ὑπ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 ζώουσ' ἀφραδέες καὶ ἀμήχανοι, οὐδὲ δύνανται
 εὐρέμεναι θανάτοιο τ' ἄκος καὶ γήραος ἄλκαρ.
 αὐτὰρ εὐπλόκαμοι Χάριτες καὶ εὐφρονες ὦραι,
 195 Ἀρμονίη θ', Ἥβη τε, Διὸς θυγάτηρ τ' Ἀφροδίτη,
 ὀρχεῦντ', ἀλλήλων ἐπὶ καρπῷ χεῖρας ἔχουσαι·
 τῇσι μὲν οὕτ' αἰσχυρὴ μεταμέλεται, οὕτ' ἐλάχεια,
 ἀλλὰ μάλα μεγάλη τε ἰδεῖν καὶ εἶδος ἀγῆτή,
 Ἄρτεμις ἰοχέαιρα, ὁμότροφος Ἀπόλλωνι.
 200 ἐν δ' αὖ τῇσιν Ἄρης καὶ εὖσκοπος Ἀργειφόντης

παίζουσ· αὐτὰρ ὁ Φοῖβος Ἀπόλλων ἐγχιθαρίζει,
 καλὰ καὶ ὕψι βιβάς· αἶγλη δέ μιν ἀμφιφαιίνει,
 μαρμαρυγαὶ τε ποδῶν καὶ ἐὺκλώστοιο χιτῶνος.
 οἱ δ' ἐπιτέρπονται θυμὸν μέγαν, εἰσορόωντες,
 205 Αἰητῶ τε χρυσοπλόκαμος καὶ μητίετα Ζεὺς,
 υἷα φίλον παίζοντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Πῶς τ' ἄρ σ' ὑμνήσω, πάντως εὖθυμον ἔοντα;
 ἥέ σ' ἐνὶ μνηστῆρσιν αἰίδω καὶ φιλότῳ,
 ὅπως μνωόμενος ἔκλες Ἀθανίδα κούρην,
 210 Ἴσχυ' ἄμ' ἀντιθέω, Ἐλατιονίδῃ εὐίπῳ;
 ἦ ἅμα Φόρβαντι, Τρίοπου γένει, ἦ ἄμ' Ἐρεχθεῖ,
 ἦ ἅμα Λευκίπῳ καὶ Λευκίπποιο δάμαρτι

πεζός, ὁ δ' ἵπποισιν· οὐ μὲν Τρίοπός γ' ἐνέλειπεν

ἦ ὥς τὸ πρῶτον χρηστήριον ἀνθρώποισιν
 215 ζητεῦων κατὰ γαῖαν ἔβης, ἑκατηβόλ' Ἀπολλων;
 Πιερίην μὲν πρῶτον ἀπ' Οὐλύμποιο κατῆλθες·
 Λέκτον τ' Ἡμαθίην τε παρέστιχες, ἠδ' Ἐνιῆνας,
 καὶ διὰ Πεῤῥραιβούς· τάχα δ' εἰς Ἰαωλὸν ἴκανες,
 Κηναίῳ τ' ἐπέβης ναυσικλειτῆς Εὐβοίῃς.
 220 στής δ' ἐπὶ Αἰγλήνῳ πεδίῳ· τό τοι οὐχ ἄδε θυμῷ
 τεύξασθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα.
 ἔνθεν δ' Εὐριπον διαβάς, ἑκατηβόλ' Ἀπολλων,

βῆς ἀν' ὄρος Ζάθρον, πλωρόν· τάχα δ' ἴξες ἀπ' αὐτοῦ,
ἐς Μυκαλησὸν ἰὼν καὶ Τευμησὸν λευποῖν·

235 Θήβης δ' εἰσαφίκανες ἔδος καταειμένον ὕλη·
οὐ γάρ πώ τις ἔναιε βροτῶν ἱερῇ ἐνὶ Θήβῃ,
οὐδ' ἄρα πω τότε γ' ἦσαν ἀταρπιτοὶ οὐδὲ κέλευθοι
Θήβης ἅμ' πεδίον πυρροφόρον, ἀλλ' ἔτεν ὕλη.

Ἐνθεν δὲ προτέρω ἔκλεις, ἑκατηβόλ' Ἀπολλών·

239 Ὀρχηστον δ' ἴξες, Ποσιδῆϊον ἀγλαὸν ἄλσος·
ἐνθα νεοδμῆς πῶλος ἀναπνέει ἀχρόμενος κῆρ,
ἔλκων ἄρματα καλὰ· χαμαὶ δ' ἑλατῆρ ἀγαδὸς περ,
ἐκ δίφροιο θορῶν, ὁδὸν ἔρχεται· οἱ δὲ τέως μὲν
κεῖν' ὄρεα κροτέουσιν, ἀνακτορίην ἀφιέντες.

235 εἰ δέ κεν ἄρματ' ἄγῳσιν ἐν ἄλσει δενδρήεντι,
ἵππους μὲν κομέουσι, τὰ δὲ κλίναντες ἑῶσιν.
ὥς γάρ τὰ πρῶτισθ' ὅσῃ γένεθ'· οἱ δὲ ἀνακτι
εὔχονται, δίφρον δὲ θεοῦ τότε Μοῖρα φυλάσσει.

Ἐνθεν δὲ προτέρω ἔκλεις, ἑκατηβόλ' Ἀπολλών·

240 Κηφισὸν δ' ἄρ' ἔπειτα κιχήσας καλλιῖρρον ὕδωρ,
ὅσπερ Διλαΐηθεν προχέει καλλιῖρρον ὕδωρ,
τὸν διαβάς, Ἐκάεργε, καὶ Ὀκαλέην πολύπυρον,
ἐνθεν ἄρ' εἰς Ἀλῖαρτον ἀφίκεο ποιήεντα.

βῆς δ' ἐπὶ Τελφούσης· τόθι τοι ἄδε πῶρος ἀπήμων
245 τεύεσθαι νηὸν τε καὶ ἄλσεα δενδρήεντα·
στῆς δὲ μάλ' ἄγχι αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπες·
Τελφοῦς, ἐνθάδε δὴ φρονέω περικαλλέα νηὸν.

ἀνθρώπων τεύξαι χρηστήριον, οἷτε μοι αἰεὶ
 ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας,
 250 ἢ μὲν ὅσοι Πελοπόννησον πείρην ἔχουσιν,
 ἢ δ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους,
 χρησόμενοι τοῖσιν δέ τ' ἐγὼ νημερτέα βουλὴν
 πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πτόνι νηῶν.

Ὡς εἰπὼν, διέθηκε θεμεῖλια Φοῖβος Ἀπόλλων,
 255 εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηνεκές· ἢ δ' ἐσιδοῦσα
 Τελφοῦσα κραδίην ἐχολώσατο, εἶπε τε μῦθον·

Φοῖβε ἄναξ, ἐκάεργε, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
 ἐνθάδ' ἐπεὶ φρονέεις τεύξαι περικαλλέα νηόν,
 ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἷτε τοι αἰεὶ
 260 ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας·
 ἀλλ' ἔπ τοι ἔρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
 πημανέει σ' αἰεὶ κτύπος ἵππων ὠκείων,
 ἀρδόμενοί τ' οὐρῆες ἐμῶν ἱερῶν ἀπὸ πηγέων.

ἔνθα τις ἀνθρώπων βουλῆσεται εἰσοράασθαι
 265 ἄρματά τ' εὐποίητα καὶ ὠκνυπόδων κτύπον ἵππων,
 ἢ νηόν τε μέγαν καὶ κτήματα πόλλ' ἐνεόντα.

ἀλλ' εἰ δὴ τι πίθοιο – σὺ δὲ πρεῖστων καὶ ἀρείων
 ἔσσι, ἄναξ, ἐμέθεν, σεῦ δὲ σθένος ἐστὶ μέγιστον –
 ἐν Κρίῃ ποίησαι ὑπὸ πτυγὶ Παρνησοῖο.
 270 ἔνθ' οὐδ' ἄρματα καλὰ δονήσεται, οὔτε τοι ἵππων

ὠκυπόδων πτόπος ἔσται ἔυδμητον περὶ βωμόν.
 ἀλλὰ καὶ ὥς προσάγοιεν Ἰηπαιήονι δῶρα
 ἀνθρώπων κλυτὰ φύλα· σὺ δὲ φρένας ἀμφιγεγηθῶς
 δέξαι· ἱερὰ καλὰ περικτιόνων ἀνθρώπων.

275 Ὡς εἰποῦς, Ἐκάτου πέπιθε φρένας, ὄφρα οἱ αὐτῇ
 Τελφούσῃ κλέος εἴη ἐπὶ χθονί, μηδ' Ἐκάτοιο.

Ἔνθεν δὲ προτέρω ἔκπες, ἑκατηβόλ' Ἀπολλών.
 ἴξες δ' ἐς Φλεγύων ἀνδρῶν πόλιν ὕβριστάων,
 οἱ Διὸς οὐκ ἀλέγοντες ἐπὶ χθονὶ ναιετάσκον.
 280 ἐν καλῇ βήσσει, Κηφισίδος ἐγγύθι λίμνης.

ἔνθεν καρπαλίμως προσέβης πρὸς δειράδα θύων·
 ἴκεο δ' ἐς Κρίσην ὑπὸ Παρνησὸν νιφόεντα,
 πνημὸν πρὸς Ζέφυρον τετραμμένον, αὐτὰρ ὕπερθεν
 πέτρη ἐπικρέμαται, κοίλῃ δ' ὑποδέδρομε βῆσσα.

285 τρηχεῖ· ἔνθα ἄναξ τεκμήρατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 νηὸν ποιήσασθαι ἐπήρατον, εἵπ' ἑ τε μῦθον·

Ἐνθάδε δὴ φρονέω τεύξειν περικαλλέα νηόν,
 ἔμμεναι ἀνθρώποις χρηστήριον, οἷτε μοι αἰεὶ
 ἐνθάδ' ἀγνῆσουσι τεληέσσας ἑκατόμβας,

290 ἡμὲν ὅσοι Πελοπόννησον πίειραν ἔχουσιν,
 ἡδ' ὅσοι Εὐρώπην τε καὶ ἀμφιρύτας κατὰ νήσους,
 τρησόμενοι τοῖσιν δ' ἄρ' ἐγὼ νημερτέα βουλήν
 πᾶσι θεμιστεύοιμι, χρέων ἐνὶ πτόνι νηῶ.

Ὡς εἰπὼν, διέθηκε θεμείλια Φοῖβος Ἀπόλλων,
 295 εὐρέα καὶ μάλα μακρὰ διηνεκές· αὐτὰρ ἐπ' αὐτοῖς

λαῖνον οὐδὸν ἔθηκε Τροφώνιος ἡδ' Ἀγαμήδης,
 υἱέες Ἐργίνου, φίλοι ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
 ἀμφὶ δὲ νηὸν ἔνασσαν ἀθέσφατα φῦλ' ἀνθρώπων
 ἔεστοῖσιν λάεσσιν, αἰοίδιμον ἔμμεναι αἰεὶ.

300 ἀγχοῦ δὲ κρήνη καλλιρρόος, ἔνθα δράκαιναν
 κτεῖνεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, ἀπὸ κρατεροῖο βιοῖο,
 ζατρεφέα, μεγάλην, τέρας ἄγριον, ἣ κακὰ πολλὰ
 ἀνθρώπους ἔρδεσκεν ἐπὶ χθονί, πολλὰ μὲν αὐτούς,
 πολλὰ δὲ μῆλυ ταναύποδ'· ἐπεὶ πέλε πῆμα δαφινόν.
 305 καὶ ποτε δεξαμένη χρυσοθρόνου ἔτρεφεν Ἥρης
 δεινόν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν,
 ὃν ποτ' ἄρ' Ἥρη ἔτικτε, χολωσαμένη Διὶ πατρί,
 εὖτ' ἄρα δὴ Κρονίδης ἐρικυδέα γείνατ' Ἀθήνην
 ἐκ κορυφῆς· ἣ δ' αἶψα χολώσατο πότνια Ἥρη,
 310 ἡδὲ καὶ ἀγρομένοισι μετ' ἀθανάτοισιν ἔειπεν·

Ἡέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοί, πᾶσαι τε θέαιναι,
 ὥς ἔμ' ἀτιμάζειν ἄρχει νεφεληγερέτα Ζεὺς
 πρῶτος, ἐπεὶ μ' ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν·
 καὶ νῦν νόσφιν ἐμείο τέκε γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
 315 ἣ πᾶσιν μακάρεσσι μεταπρέπει ἀθανάτοισιν·
 αὐτὰρ ὃγ' ἡπεδανὸς γέγονεν μετὰ πᾶσι θεοῖσιν
 παῖς ἔμός, Ἥφαιστος, ῥιπνὸς πόδας, ὃν τέκον αὐτῇ

ρίψ' ἀνὰ χερσὶν ἐλοῦσα, καὶ ἔμβαλον εὐρέϊ πόντῳ·
 ἀλλὰ ἐ Νηρῆος θυγάτηρ, Θέτις ἀργυρόπεζα,

520 δέξατο, καὶ μετὰ ἧσι κασιγνήτησι κόμισσεν.
 ὥς ὄφελ' ἄλλο θεοῖσι χαρίζεσθαι μακάρεσσιν,
 στέγλιε, ποικιλομήτα· τί νῦν ἔτι μήσεαι ἄλλο;
 πῶς ἔτλης οἷος τεκέειν γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην;
 οὐκ ἂν ἐγὼ τεκόμην; καὶ σὴ κεκλημένη ἔμψης
 525 ἦν ἄρ' ἐν ἀθανάτοισιν, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 καὶ νῦν μὲν τοι ἐγὼ τεχνήσομαι, ὧς κε γένηται
 παῖς ἐμός, ὃς κε θεοῖσι μεταπρέποι ἀθανάτοισιν,
 οὔτε σὸν αἰσχύνας' ἱερὸν λέχος, οὔτ' ἐμὸν αὐτῆς·
 οὐδέ τοι εἰς εὐνὴν πωλήσομαι, ἀλλ' ἀπὸ σεῖο
 530 τηλόθεν οὔσα, θεοῖσι μετέδδομαι ἀθανάτοισιν.

Ἦς εἰποῦς, ἀπὸ νόσφι θεῶν κίε χωομένη κῆρ.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἠρᾶτο βοῶπις πότνια Ἥρη,
 χειρὶ καταπρηνεὶ δ' ἔλασε χθόνα, καὶ φάτο μῦθον·

Κέκλυτέ νῦν μοι, Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεν,
 535 Τιτῆνες τε θεοί, τοὶ ὑπὸ χθονὶ ναιετάοντες
 Τάρταρον ἀμφὶ μέγαν, τῶν ἐξ ἄνδρες τε θεοὶ τε·
 αὐτοὶ νῦν μευ πάντες ἀκούσατε, καὶ δότε παῖδα
 νόσφι Διός, μηδέν τι βίην ἐπιδευέα κείνου·
 ἀλλ' ὅγε φέρτερος εἴη, ὅσον Κρόνου εὐρύσκα Ζεὺς.
 540 Ἦς ἄρα φωνήσας ἴμασε χθόνα χειρὶ παχεῇ·
 κινήθη δ' ἄρα γαῖα φερέσβιος· ἥ δ' ἐσιδοῦσα
 τέρπετο δν κατὰ θυμόν· ὅτετο γὰρ τελέεσθαι.
 ἐκ τούτου δὴ ἔπειτα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 οὔτε ποτ' εἰς εὐνὴν Διὸς ἦλυθε μητιόεντος,

- 345 οὔτε ποτ' ἐς θῶνον πολυδαίδαλον, ὥς τὸ πάρος περ
 αὐτῷ ἐφεζομένη πυκινὰς φραζέσκετο βουλὰς.
 ἀλλ' ἦγ' ἐν νηοῖσι πολυλλίστοισι μένουσα
 τέρπετο οἷς ἱεροῖσι βοῶπις πότνια Ἥρη.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 350 ἃς περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ὥραι,
 ἣ δ' ἔτεκ' οὔτε θεοῖς ἐναλίγκιον, οὔτε βροτοῖσιν,
 δεινὸν τ' ἀργαλέον τε Τυφάονα, πῆμα βροτοῖσιν.
 αὐτίκα τόνδε λαβοῦσα βοῶπις πότνια Ἥρη,
 δῶκεν ἔπειτα φέρουσα κακῷ κακόν· ἣ δ' ὑπέδεκτο.
 355 ὃς κατὰ πόλλ' ἔρδεσκε κατὰ κλυτὰ φύλ' ἀνθρώπων.
 ὃς τῇγ' ἀντιάσειε, φέρεσκέ μιν αἶσιμον ἦμαρ,
 πρὶν γέ οἱ ἰὼν ἐφῆκεν ἄναξ ἐπ' ἀεργος Ἀπόλλων
 καρτερόν· ἣ δ' ὀδύνησιν ἐρετθομένη χαλεπῇσιν
 κεῖτο μέγ' ἀσθμαίνουσα, πυλινδομένη κατὰ χῶρον.
 360 θεσπεσίη δ' ἐνοπὴ γένητ' ἄσπετος· ἣ δὲ καθ' ὕλην
 πυκνὰ μάλ' ἔνθα καὶ ἔνθα ἐλίσσετο, λεῖπε δὲ θυμόν,
 φοινὸν ἀποπνείουσ'· ὃ δ' ἐπέυξατο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Ἐνταυθοῖ νῦν πύθει ἐπὶ χθονὶ βωτιανείρῃ·
 οὐδὲ σύγε ζώουσα καπὸν δήλημα βροτοῖσιν,
 365 ἔσσειαι, οἱ γαίης πολυφόρβου καρπὸν ἔδοντες
 ἐνθάδ' ἀγινήσουσι τεληέσσας ἐκατόμβας·
 οὐδέ τί τοι θάνατόν γε δυσηλεγέ' οὔτε Τυφωεύς
 ἀρνήσει, οὔτε Χίμαιρα δυσώνυμος, ἀλλὰ σέγ' αὐτοῦ
 πύσει γαῖα μέλαινα καὶ ἠλέκτωρ Ἵππεριων.

ὧς φάτ' ἐπευχόμενος· τὴν δὲ σκότος ὅσσε κάλυψεν.

τὴν δ' αὐτοῦ κατέπυσ' ἱερὸν μένος ἡελίοιο·
ἐξ οὗ νῦν Πυθῶ κηλήσκειται· οἱ δὲ ἄνακτα
Πύθιον καλέουσιν ἐπώνυμον, οὐνεκα κεῖθι
αὐτοῦ πῦσε πέλωρ μένος δέεος ἡελίοιο.

375 καὶ τότε ἄρ' ἔγνω ἦσιν ἐνὶ φρεσὶ Φοῖβος Ἀπόλλων,
οὐνεκά μιν κρήνη καλλιρρόος ἐξαπάφησεν·

βῆ δ' ἐπὶ Τελφούσης περχολωμένος, αἶψα δ' ἴκανεν·
στῇ δὲ μάλ' ἄγρ' αὐτῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Τελφοῦς, οὐκ ἄρ' ἐμελλες ἐμὸν νόον ἐξαπάφουσα,

380 τῶρον ἔχουσ' ἐρατὸν, προχέειν καλλιρρόον ὕδωρ.
ἐνθαδὲ δὴ καὶ ἐμὸν πλέος ἔσσεται, οὐδὲ σὸν οἷης.

Ἦ, καὶ ἐπὶ ρίον ὤσεν ἄναξ, ἐπάεργος Ἀπόλλων,
πετραίης προχόησιν, ἀπέκρυψεν δὲ ῥέεθρα,
καὶ βωμὸν ποιήσατ' ἐν ἄλσεϊ δενδρήεντι.

385 ἄγχι μάλα κρήνης καλλιρρόου· ἐνθα δ' ἄνακτι
πάντες ἐπίπλησιν Τελφουσίῳ εὐχετόωνται,
οὐνεκα Τελφούσης ἱερῆς ἥσχυε ῥέεθρα.

καὶ τότε δὴ κατὰ θυμὸν ἐφράζετο Φοῖβος Ἀπόλλων,
οὐστίνας ἀνθρώπους ὀργίονας εἰσαγάγοιτο.

390 οἱ θεραπεύσονται Πυθοῖ ἐνὶ πετρηέσση.

Ταῦτ' ἄρα ὀρμαίνων, ἐνόησ' ἐπὶ οἴνοπι πόντῳ

νῆα θοὴν· ἐν δ' ἄνδρες ἔσαν πολέες τε καὶ ἑσθλοί,
 Κρήτες ἀπὸ Κνωσοῦ Μινωῖου, οἳ ῥά τ' ἀνακτι
 ἱερά τε ῥέζουσι, καὶ ἀγγέλλουσι θέμιστας
 395 Φοῖβου Ἀπόλλωνος χρυσαόρου, ὅ,τι κεν εἴπη,
 πρῶτον ἐκ δάφνης γυάλων ὑπο Παρνηθοῖο.

οἱ μὲν ἐπὶ πρῆξιν καὶ χρήματα νηὶ μελαίνῃ
 ἐς Πύλον ἡμαθόεντα Πυληγενέας τ' ἀνθρώπους
 ἔπλεον· αὐτὰρ ὁ τοῖσι συνήντετο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 400 ἐν πόντῳ δ' ἐπόρουσε, δέμας δελφῖνι ἑοικώς,
 νηὶ θοῇ, καὶ κῆτο πέλωρ μέγα τε δεινόν τε.
 τῶν δ' οὔτις κατὰ θυμὸν ἐπεφράσατ', οὐδ' ἐνόησεν

πάντος' ἀνασσεύσκει, τίναςσε δὲ νῆϊα δοῦρα.
 οἱ δ' ἀκέων ἐνὶ νηὶ καθεῖατο δειμαίνοντες·
 405 οὐδ' οἷγ' ὄπλ' ἔλυον κοίλῃν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 [οὐδ' ἔλυον λαῖφος νηὸς κυανοπρώροιο,]
 ἀλλ' ὥς τὰ πρότειστα κατεστήσαντο βοεῦσιν,
 ὥς ἔπλεον· κραιπνὸς δὲ Νότος κατόπισθεν ἔπειγεν
 νῆα θοὴν. πρῶτον δὲ παρημείβοντο Μάλειαν,
 410 πὰρ δὲ Λακωνίδα γαῖαν, Ἔλος τ', ἔφαλον πτολίεθρον,
 Ἴεον, καὶ χῶρον τερψιμβρότου Ἥελίοιο,
 Ταίναρον, ἔνθα τε μῆλα βαθύτριχα βόσκεται αἰεὶ
 Ἥελίοιο ἀνακτος, ἔχει δ' ἐπιτερπέα χῶρον.
 οἱ μὲν ἄρ' ἐνθ' ἔβηλον νῆα σχεῖν, ἡδ' ἀποβάντες

415 φράσσασθαι μέγα θαῦμα, καὶ ὀφθαλμοῖσιν ιδέσθαι,
 εἰ μενέει νηὸς γλαφυρῆς δαπέδοισι πέλωρον,
 ἢ εἰς οἶδμ' ἄλιον πολυῖχθον αὖτις ὀρούσει.
 ἀλλ' οὐ πηδαλίοισιν ἐπείθετο νηὺς εὐεργῆς,
 ἀλλὰ παρέκ Πελοπόννησον πείραν ἔχουσα
 420 ἦϊ' ὁδὸν· πνοιῇ δὲ ἄναξ, ἐκάεργος Ἀπόλλων,
 ῥηϊδίως ἴθυσ'· ἢ δὲ κρήσσουσα κέλευθον
 Ἀρήνην ἴκανε καὶ Ἀργυφὴν ἐρατεινὴν,
 καὶ Θρύον, Ἀλφειοῖο πόρον, καὶ ἔϋκτιτον Αἰπυ

 καὶ Πύλον ἡμαθόεντα, Πυλογενέας τ' ἀνθρώπους·
 425 βῆ δὲ παρὰ Κρουνοῦς καὶ Χαλκίδα καὶ παρὰ Δύμην,
 ἠδὲ παρ' Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατέουσιν Ἐπειοί·
 εὖτε Φεράς ἐπέβαλλεν, ἀγαλλομένη Διὸς οὐρῶ

 καὶ σφιν ὑπ' ἐκ νεφέων Ἰθάκης τ' ὄρος αἰπὺ πέφαντο,
 Δουλίχιόν τε Σάμη τε καὶ ὕληεσσα Ζάκυνθος.
 430 ἀλλ' ὅτε δὴ Πελοπόννησον παρενίσσετο πᾶσαν,
 καὶ δὴ ἐπεὶ Κρίσης κατεφαίνετο κόλπος ἀπείρων,
 ὅστε δι' ἐκ Πελοπόννησον πείραν ἔεργει·
 ἦλθ' ἀνεμος Ζέφυρος μέγας, αἰθριος, ἐκ Διὸς αἴσης,
 λάβρος ἐπαιγίζων ἐξ αἰθέρος, ὄφρα τάριστα
 435 νηὺς ἀνύσειε θέουσα θαλάσσης ἁλμυρὸν ὕδωρ.
 ἄψορροί δὴ ἔπειτα πρὸς Ἡῶ τ' Ἠελίον τε
 ἔπλεον, ἡγεμόνευε δ' ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·

Ἴξον δ' ἐς Κρίσην εὐδείειλον, ἄμπελόεσσαν,
 ἐς λιμέν'· ἥ δ' ἀμάθοισιν ἐχρίμψατο ποντοπόρος νηῦς.
 440 Ἐνθ' ἐκ νηὸς ὄρουσεν ἄναξ, ἐκάεργος Ἀπόλλων,
 ἀστέρι εἰδόμενος μέσῳ ἡματι· τοῦ δ' ἀπὸ πολλὰι
 σπινθαρίδες πωτῶντο, σέλας δ' εἰς οὐρανὸν ἵκεν·
 ἐς δ' ἄδυτον κατέδυσε διὰ τριπόδων ἐριτίμων.
 ἐν δ' ἄρ' ὄγε φλόγα δαΐε, πιφανσκόμενος τὰ ἅ κῆλα,
 445 πᾶσαν δὲ Κρίσην κάτεχευ σέλας· αἱ δ' ὀλόλυνξαν
 Κρισαίων ἄλοχοι, καλλίζωνοί τε θύγατρες,
 Φοίβου ὑπὸ ῥίπῃς· μέγα γὰρ δέος εἶλεν ἕκαστον.
 ἔνθεν δ' αὖτ' ἐπὶ νῆα, νόημ' ὧς, ἄλτο πέτεσθαι,
 ἀνέρι εἰδόμενος αἰζηῷ τε κρατερῷ τε,
 450 πρωθήβη, χαιτήης εἰλυμένος εὐρέας ὤμους·
 καὶ σφεας φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖς; ὕγρα πέλευθα;
 ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἦ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 οἷά τε ληϊστῆρες, ὑπεῖρ ἕλλα, τοίτ' ἀλόωνται.
 455 ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
 τίφθ' οὕτως ἦσθον τετιηότες, οὐδ' ἐπὶ γαῖαν
 ἐκβῆτ', οὐδὲ καθ' ὅπλα μελαινὴς νηὸς ἔξεσθε;
 αὐτῇ μὲν γε δίκη πέλει ἀνδρῶν ἀλφειστάων,
 ὀπκόντ' ἂν ἐκ πόντοιο ποτὶ χθονὶ νηὶ μελαίνῃ
 460 ἔλθωσιν, καμάτων ἀδδηκότες· αὐτίκα δὲ σφεας
 σίτοιο γλυκεροῖο περὶ φρένας ἱμερος αἰρεῖ.
 ὦς φάτο, καὶ σφιν θάρσος ἐνὶ στήθεσιν ἔθηκεν·

τὸν καὶ ἀμειβόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ἠΐδα·

Ξεῖν', ἐπεὶ οὐ μὲν γάρ τι καταθνητοῖσιν ἔοικας,

465 οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν, ἀλλ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,

οὐλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὕλβια δοῖεν.

καὶ μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ·

τίς δῆμος, τίς γαῖα; τίνες βροτοὶ ἐγγεγάασιν;

ἄλλη γὰρ φρονέοντες ἐπεπλέομεν μέγα λαῖτμα,

470 ἐς Πύλον ἐν Κρήτης, ἔνθεν γένος εὐτόμεθ' εἶναι·

νῦν δ' ὦδε ἔνν νηὶ κατήλθομεν οὔτι ἐκόντες,

νόστου ἰέμενοι, ἄλλην ὁδόν, ἄλλα πέλευθα·

ἀλλὰ τίς ἀθανάτων δεῦρ' ἤγαγεν οὐκ ἐθέλοντας.

Τοὺς δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ἐκάργος Ἀπόλλων·

475 Ξεῖνοι, τοὶ Κνωσὸν πολυδένδρεον ἀμφινέμεσθε

τὸ πρίν, ἀτὰρ νῦν οὐκέθ' ὑπότροποι αὐτίς ἔσεσθε

ἔς τε πόλιν ἐρατὴν καὶ δώματα καλὰ ἕκαστος,

ἔς τε φίλους ἀλόχους· ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν

ἔξετ' ἐμὸν, πολλοῖσι τετιμένοι ἀνθρώποισιν.

480 εἰμὶ δ' ἐγὼ Διὸς υἱός, Ἀπόλλων δ' εὐχόμεαι εἶναι·

ὑμέας δ' ἤγαγον ἐνθάδ' ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης,

οὔτι κακὰ φρονέων, ἀλλ' ἐνθάδε πίονα νηὸν

ἔξετ' ἐμὸν, πᾶσιν μάλα τίμιον ἀνθρώποισιν·

βουλὰς τ' ἀθανάτων εἰδήσετε, τῶν ἰότητι

485 αἰεὶ τιμήσεσθε διαμπερὲς ἥματα πάντα.

ἀλλ' ἔγχεθ', ὥς ἂν ἐγὼ εἴπω, πείθεσθε τάχιστα·

ἰστία μὲν πρῶτον κἀθετον, λύσαντε βοείας·

νηα δ' ἔπειτα θοὴν ἐπὶ ἠπείρου ἐρύσασθε,
 ἐν δὲ κτήμαθ' ἔλεσθε καὶ ἔντεα νηὸς ἔϊσης,
 490 καὶ βωμόν ποιήσατ' ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἐπὶ τ' ἄλφιστα λευκὰ θύοντες,
 εὐχέσθαι δὴ ἔπειτα, παριστάμενοι περὶ βωμόν.

ὥς μὲν ἐγὼ τὸ πρῶτον ἐν ἡεροειδέϊ πόντῳ,
 εἰδόμενος δελφίνι, θοῆς ἐπὶ νηὸς ὄρουσα,
 495 ὥς ἐμοὶ εὐχέσθαι Δελφινίῳ· αὐτὰρ ὁ βωμὸς
 αὐτὸς Δέλφειος καὶ ἐπόπιος ἔσsetαι αἰεὶ.

δειπνήσαί τ' ἄρ' ἔπειτα θοῇ παρὰ νηϊ μελαίνῃ,
 καὶ σπεῖσαι μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 αὐτὰρ ἐπὶν σίτοιο μελίφρονος ἔξ ἔρον ἦσθε,
 500 ἔρχεσθαι θ' ἄμ' ἐμοὶ, καὶ ἰηπαιήον' αἰεΐδειν,
 εἰσόψε χῶρον ἱκησθον, ἵν' ἔξετε πίονα νηόν.

Ὡς ἔφαθ'· οἳ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλῆτον, ἥδ' ἐπίθοντο.
 ἰστία μὲν πρῶτον κάθεσαν, λῦσαν δὲ βοείας·
 ἰστόν δ' ἰστοδόκη πέλασαν, προτόνοισιν ὑφέντες·
 505 ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βαῖνον ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 ἐν δ' ἄλός ἠπειρόνδε θοὴν ἀνὰ νῆ' ἐρύσαντο
 ὑψοῦ ἐπὶ ψαμάθοις, παρὰ δ' ἔρματα μακρὰ τάνυσσαν,
 καὶ βωμόν ποιήσαν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
 πῦρ δ' ἐπικαίοντες, ἐπὶ τ' ἄλφιστα λευκὰ θύοντες,
 510 εὐχονθ', ὥς ἐκέλευε, παριστάμενοι περὶ βωμόν.

δόρπον ἔπειθ' εἵλοντο θοῇ παρὰ νηϊ μελαίνῃ,
 καὶ σπεῖσαν μακάρεσσι θεοῖς, οἳ Ὀλυμπον ἔχουσιν.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 βάν ῥ' ἵμεν· ἦρχε δ' ἄρα σφιν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων,
 515 φόρμιγγ' ἐν χεῖρεσσιν ἔχων, ἀγατὸν καθαρίζων,
 καλὰ καὶ ὕψι βιβάς· οἳ δὲ ῥήσσοντες ἔποντο
 Κρήτες πρὸς Πυθῶ, καὶ ἡπαιτόν' αἶιδον,
 οἳοί τε Κρητῶν παῖνες, οἷσίτε Μοῦσα
 ἐν στήθεσσιν ἔθηκε θεὰ μελίγηρυν ἀοιδίην.
 520 ἄκμητοι δὲ λόφον προσέβαν ποσίν, αἶψα δ' ἵκοντο
 Παρνησὸν καὶ τῶρον ἐπήρατον, ἔνθ' ἄρ' ἔμελλον
 οἰκήσειν πολλοῖσι τετιμένοι ἀνθρώποισιν.

δεῖξε δ' ἄγων αὐτοῦ δάπεδον καὶ πῖονα νηόν.
 τῶν δ' ὠρίνετό θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν·
 525 τὸν καὶ ἀνειρόμενος Κρητῶν ἀγὸς ἀντίον ἦῤῥα·

ἼΩ ἄν', ἐπειδὴ τῇλε φίλων καὶ πατρίδος αἵης
 ἦγαγες — οὐτω που τῷ σῶ φίλον ἔπλετο θυμῷ —
 πῶς καὶ νῦν βεόμεσθα; τό σε φράζεσθαι ἄνωγμεν.
 οὔτε τρυγηφόρος ἦδε γ' ἐπήρατος, οὔτ' εὐλείμων,
 530 ὥστ' ἀπὸ τ' εὖ ζῶειν καὶ ἄμ' ἀνθρώποισιν ὀπηδεῖν.

Τοὺς δ' ἐπιμειδήσας προσέφη Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων·
 νήπιοι ἄνθρωποι, δυστλήμονες, οἳ μελεδῶνας
 βούλεσθ', ἀργαλέους τε πόνους καὶ στεῖνεα θυμῷ·
 ῥῆϊδιον ἔπος ὕμῃ ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θήσω.

Ὀδυσσ. II.

535 δεξιτερῇ μάλ' ἕκαστος ἔχων ἐν χειρὶ μάχαιραν
 σφάζειν αἰεὶ μῆλα· τὰ δ' ἄφθονα πάντα παρέσται,
 ὅσσα ἐμοί κ' ἀγάγῃσι περικλυτὰ φύλ' ἀνθρώπων
 νηὸν δὲ προφύλατθε, δέδετθε δὲ φύλ' ἀνθρώπων

ἐνθάδ' ἀγειρομένων, καὶ ἐμὴν ἰθὺν τε μάλιστα

540 ἢ ἐ τι τηῦσιον ἔπος ἔσσεται, ἢ ἐ τι ἔργον,
 ὕβρις δ', ἢ θέμις ἐστὶ καταθνήτων ἀνθρώπων

ἄλλοι ἔπειθ' ὅμιν σημάντορες ἄνδρες ἔσονται,
 τῶν ὑπ' ἀναγκαίῃ δεδμήσεσθ' ἥματα πάντα.
 εἴρηται τοι πάντα· σὺ δὲ φρεσὶ σῇσι φύλαξαι.

545 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Λητοῦς υἱέ·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σείο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

B.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν θμνει, Μοῦσα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱόν,
 Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδῆς πολυμήλου,
 ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαΐα,
 Νύμφη ἐϋπλόκαμος, Διὸς ἐν φιλότῃ μιγεῖσα,
 5 αἰδοίη· μακάρων δὲ θεῶν ἡλεῦαθ' ὄμιλον,
 ἄντρον ἔσω ναίουσα παλίσκιον· ἔνθα Κρονίων
 Νύμφη ἐϋπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῶ,
 ὄφρα κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην,
 λήθων ἀθανάτους τε θεοὺς, θνητοὺς τ' ἀνθρώπους.
 10 ἀλλ' ὅτε δὴ μέγαλοιο Διὸς νόος ἐξετελεῖτο,
 τῇ δ' ἤδη δέκατος μείς οὐρανῷ ἐστήρικτο·
 [ἔς τε φόως ἄγαγεν, ἀρίσχημά τε ἔργα τέτυκτο·]
 καὶ τότε ἐγείνατο παῖδα πολύτροπον, αἰμυλομήτην,
 ληϊστῆρ', ἐλατῆρα βοῶν, ἡγήτορ' ὀνείρων,

15 νυκτὸς ὀπωπητῆρα, πύληδύκον, ὃς τάχ' ἔμελλεν
ἀμφανέειν κλυτὰ ἔργα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

ἥϊος γεγονὼς, μέσφ' ἡματι ἐγκιδάριζεν,
ἐσπέριος βοῦς κλέψεν ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος,
τετράδι τῇ προτέρῃ, τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα.

20 ὃς καὶ ἐπειδὴ μητρὸς ἀπ' ἀθανάτων θόρε γνίων,
οὐκέτι δηρὸν ἔκειτο μένων ἱερῷ ἐνὶ λίκνῳ·
ἀλλ' ὅγ' ἀναΐξας Ζήτει βόας Ἀπόλλωνος

οὐδὸν ὑπερβαίνων ὑψηρεφέος ἄντροιο

ἔνθα χέλυν εὐρών, ἐκθήσατο μυρίον ὄλβον

25 Ἑρμῆς τοι πρῶτιστα χέλυν τεκτῆνατ' ἀοιδόν

ἦ ῥά οἱ ἀντεβόλησεν ἐπ' αὐλείῃσι θύρῃσιν,
βοσκομένη προπάροιθε δόμων ἐριθιλέα ποιήν,
σαῦλα ποσὶν βαίνουσα. Διὸς δ' ἐριούνιος υἱὸς
ἀδρήσας ἐγέλασσε, καὶ αὐτίκα μῦθον ἔειπεν·

30 Σύμβολον ἤδη μοι μέγ' ὀνήσιμον· οὐκ ὀνοτάζω.
χαῖρε, φυνὴν ἐρούεσσα, χοροίτυπε, δαιτὸς ἐταίρη,
ἀσπασίη προφανεῖσα· πόθεν τόδε καλὸν ἄθρυμα,
αἰόλον ὄστρακον, ἐσσί, χέλυσ ὄρεσι ζώουσα;

ἀλλ' οἶσ'ω σ' ἐς δῶμα λαβών· ὄφελός τί μοι ἔσση,
 55 οὐδ' ἀποτιμήσω· σὺ δέ με πρώτιστον ὀνήσεις.

[οἷκοι βέλτερον εἶναι, ἐπεὶ βλαβερόν τὸ θύρηφιν.]

ἢ γὰρ ἐπηλυσίης πολυπήμονος ἔσσει ἔχμα
 ζώουσ'· ἦν δὲ θάνης, τότε κεν μάλα καλὸν αἰείδοις.

Ὡς ἄρ' ἔφη· καὶ χερσὶν ἅμ' ἀμφοτέρησιν αἶρας,

40 ἅψ' εἶσω κίε δῶμά, φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα.

ἐνθ' ἀναμυλῶσας γλυφάνῳ πολιοῖο σιδήρου,

αἰδῶν' ἐξετόρησεν ὀρεσκώοιο χελώνης.

ὥς δ' ὁπότ' ὠκυ νόημα διὰ στέρνοιο περήσει

ἀνέρος, ὅντε θαμειαὶ ἐπιστρωφῶσι μέριμναι,

45 [ἢ ὅτε δινηθῶσιν ἀπ' ὀφθαλμῶν ἀμαρυγαί.]

ὥς ἅμ' ἔπος τε καὶ ἔργον ἐμίδετο κύδιμος Ἑρμῆς.

πήξε δ' ἄρ' ἐν μέτροισι ταμῶν δόνακας καλάμοιο,

πειρήνας διὰ νῶτα λιθορρῖνοιο χελώνης·

ἀμφὶ δὲ δέρμα τάνυσσε βοὸς πραπίδεςσιν ἔησιν,

50 καὶ πήχεις ἐνέθηκ', ἐπὶ δὲ ζυγὸν ἤραρεν ἀμφοῖν·

ἐπτα δὲ συμφώνους οἶων ἐτανύσσατο τορδάς.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε φέρων ἐρατεινὸν ἄθυρμα,

πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἢ δ' ὑπὸ χειρὸς

σμερδαλέον πονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ καλὸν αἰεῖδεν,

55 ἔξ αὐτοσχεδῆς πειρώμενος – ἥντε κοῦροι

ἡβηταὶ θαλίῃσι παραιβόλα κερτομέουσιν –

ἀμφὶ Δία Κρονίδην καὶ Μαιάδα καλλιπέδιλον,

ὥς πάρος ὠρίζεσκον ἑταιρείῃ φιλότῳτι,

ἦν τ' αὐτοῦ γενεὴν ὀνομαπλυτὸν ἔξονομάζων·
 60 ἀμφιπόλους τ' ἐγέραιρε καὶ ἀγλαὰ δώματα Νύμφης,
 καὶ τρίποδας κατὰ οἶκον, ἐπηγετανούς τε λέβητας.
 καὶ τὰ μὲν οὖν ἤειδε, τὰ δὲ φρεσὶν ἄλλα μενοίνα.
 καὶ τὴν μὲν κατέθηκε φέρων ἱερῷ ἐνὶ λίνῳ
 φόρμιγγα γλαφυρήν· ὁ δ' ἄρα κρειῶν ἐρατίζων
 65 ἄλτο κατὰ σκοπὴν εὐώδεος ἐκ μεγάροιο,
 ὀρμαίνων δόλον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν, οἷά τε φῶτες
 φηληταὶ διέπουσι μελαίνης νυκτὸς ἐν ὄρῃ.

Ἥλιος μὲν ἔδυνε κατὰ χθονὸς Ὠκεανόνδε
 αὐτοῖσιν 9' ἵπποισι καὶ ἄρμασιν· αὐτὰρ ἄρ' Ἑρμῆς
 70 Πιερίης ἀφίκανε θεῶν ὄρεα σπιόνετα,
 ἔνθα θεῶν μακάρων βόες ἄμβροτοι αὐλὴν ἔχεσκον,
 βοσκομένοι λειμῶνας ἀκηρασίους, ἐρατεινοῖς.
 τῶν τότε Μαιάδος υἱὸς, εὖσκοπος Ἀργεифόντης,
 πεντήκοντ' ἀγέλης ἀπετάμνετο βοῦς ἐριμύκους.
 75 πλανοδίας δ' ἤλαυνε διὰ ψαμαθώδεα χῶρον,
 ἵχνι' ἀποστρέψας· δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης.

ἀντία ποιήσας ὅπλ' αὖ τὰς πρόσθεν ὀπισθεν,
 τὰς δ' ὀπισθεν πρόσθεν, κατὰ δ' ἔμπαλιν αὐτὸς ἔβαινε.

σάνδαλα δ' αὐτὴν ἔριψεν ἐπὶ ψαμάθοις ὑλίσσιν,

80 ὄφραστ' ἡδ' ἀνόητα διέπλεκε θανυματὰ ἔργα,

συμμίσγων μυρίκας καὶ μυρσινοειδέας ὄζους.
 τῶν τότε συνδήσας νεοθηλέος ἄγκαλον ὕλης,
 ἀβλαβέως ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο σάνδαλα κοῦφα
 αὐτοῖσιν πετάλοισι, τὰ κύδιμος Ἀργειφόντης
 85 ἔσπασε. Πιερὶήθεν, ὁδοιπορίην ἀλειύνων,
 οἷά τ' ἐπειγόμενος, δολιχὴν ὁδὸν αὐτοτροπήσας.

Τὸν δὲ γέρων ἐνόησε, δέμων ἀνθοῦσαν ἀλωήν,
 ἰέμενον πεδίονδε δι' Ὀρχηστὸν λεγεοίην.
 τὸν πρότερος προσέφη Μαιῆς ἐρικυδέος υἱός·
 90 ὦ γέρον, ὅστε φυτὰ σκάπτεις ἐπικαμπύλος ὦμος,
 ἢ πολυοινήσεις, εὖτ' ἂν τάδε πάντα φέρῃσιν.

καί τε ἰδὼν, μὴ ἰδὼν εἶναι, καὶ πωφός, ἀκούσας,
 καὶ σιγᾶν, ὅτε μὴ τι κατὰβλάβη τὸ σὸν αὐτοῦ.

Τόσσον φᾶς, συνέσενε βοῶν ἱφθιμα κάρηνα.
 95 πολλὰ δ' ὄρη σκιάοντα καὶ αὐλῶνας κελαδεινοὺς
 καὶ πεδί' ἀνθεμόεντα διήλασε κύδιμος Ἑρμῆς.
 ὄρφναίη δ' ἐπίκουρος ἐπαύετο δαιμονίη νύξ,
 ἢ πλείων, τάχα δ' ὄρθρος ἐγίγνετο δημοεργός·
 ἢ δὲ νέον σκοπὴν προσεβήσατο διὰ Σελήνην,
 100 Πάλλαντος θυγάτηρ, Μεγαμηδείδαο ἄνακτος·
 τῆμιος ἐπ' Ἀλφειὸν ποταμὸν Διὸς ἄλκιμος υἱὸς
 Φοῖβου Απόλλωνος βοῦς ἤλασεν εὐρυμετώπους.

ἀκηῆτες δ' ἱκανὸν ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον

καὶ ληνούς, προπάροιθεν ἀριπρεπέος λειμῶνος.

105 ἔνθ' ἐπεὶ εὖ βοτάνης ἐπεφόρβει βοῦς ἐριμύκους

καὶ τὰς μὲν συνέλασεν ἐς αὐλῖον, ἀθρόας οὔσας,

λωτὸν ἐρεπτομένης ἥδ' ἐρσήεντα κύπειρον·

σὺν δ' ἐφόρει ἑῶλα πολλά, πυρὸς δ' ἐπεμαίετο τέχνην.

δάφνης ἀγλαὸν ὄζον ἔλων ἐπέλεψε σιδήρῳ,

110 ἄρμενον ἐν παλάμῃ· ἄμπνυτο δὲ θερμὸς αὐτμῆ.

Ἑρμῆς τοι πρῶτιστα πυρήϊα πῦρ τ' ἀνέδωκεν.

πολλὰ δὲ κᾶγκανα κᾶλα κατουδαίῳ ἐνὶ βόθρῳ

οὔλα λαβὼν ἐπέθηκεν ἐπηετανά· λάμπετο δὲ φλόξ

τηλόσε φῦσαν ἰεῖσα πυρὸς μέγα δαιομένοιο.

115 ὄφρα δὲ πῦρ ἀνέκαie βίη κλυτοῦ Ἡφαίστοιο,

τόφρα δ' ἐριβρύχους ἔλικας βοῦς ἔλκε θύραζε

δοιὰς ἄγχι πυρός· δύναμις δὲ οἱ ἔπλετο πολλή.

ἀμφοτέρας δ' ἐπὶ νῶτα χαμαὶ βάλε φυσιώσας

ἐγκλίνων δ' ἐπύλινδε, δι' αἰῶνάς τε τορήσας

120 ἔργῳ δ' ἔργον ὄπαζε, ταμῶν κρέα πίονα δημῷ·

ῶπτα δ' ἄμφ' ὀβελοῖσι πεπαρμένα δουρατέοισιν,

σάρκας ὁμοῦ καὶ νῶτα γεράσματα καὶ μέλαν αἷμα,

ἐργόμενον ἐν χολάδεσσι· τὰ δ' αὐτοῦ κείτ' ἐπὶ χώρης·
 ῥινοὺς δ' ἐξετάνυσσε καταστυφέλω ἐπὶ πέτρῃ,
 125 ὥς ἔτι νῦν τ' ἄμετ' ἄσσα πολυχρόνιοι πεφύασιν,
 διηρὸν δὴ μετὰ ταῦτα καὶ ἄκριτον. αὐτὰρ ἔπειτα
 Ἑρμῆς χαρμόφρων εἰρύσσατο πίονα ἔργα
 λείω ἐπὶ πλαταμῶνι, καὶ ἔσχισε δώδεκα μοίρας
 κληροπαλεῖς· τέλεον δὲ γέρας προσέθηκεν ἐκάστη.
 130 ἐνθ' ὅσῃς κρεάων ἡράσσατο κύδιμος Ἑρμῆς.
 ὀδμὴ γάρ μιν ἔτειρε, καὶ ἄθανατόν περ ἔοντα,
 ἠδέϊ· ἀλλ' οὐδ' ὥς οἱ ἐπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ,
 καὶ τε μάλ' ἰμεῖροντι, περᾶν ἱερῆς κατὰ δειρῆς.
 ἀλλὰ τὰ μὲν κατέθηκεν ἐς αὔλιον ὑψιμέλαθρον,
 135 δημόν καὶ κρέα πολλά· μετήορα δ' αἶψ' ἀνείρεν,
 σῆμα νέης φωρῆς, ἐπὶ δὲ εὐλα πάγκαν' ἀγείρας,
 οὐλόποδ', οὐλοκάρηνα πυρὸς κατεδάμνατ' αὐτῇ.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα κατὰ χρέος ἤνυσε δαίμων,
 σάνδαλα μὲν προέηκεν ἐς Ἀλφειὸν βαθυδίνην,
 140 ἀνδρακιῇν δ' ἐμάρανε, πόσιν δ' ἀμάθυνε μέλαιναν
 παννύχιος· καλὸν δὲ φόως ἐπέλαμπε Σελήνης.
 Κυλλήνης δ' αἶψ' αὖτις ἀφίκετο, δία κάρηνα
 ὄρθριος, οὐδέ τις οἱ δολιχῆς ὁδοῦ ἀντεβόλησεν,
 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων·
 145 οὐδέ κύνες λελάκοντο. Διὸς δ' ἐριόνιος Ἑρμῆς
 δοχμῶθεῖς μεγάροιο διὰ κλήϊθρον ἔδυνεν,
 αὔρη ὀπωρινῇ ἐναλίγκιος, ἥ τ' ὁμίχλη.

ἰσύσας δ' ἄντρου ἐξίκετο πίονα νηόν,
 ἦκα ποσὶ προβιβῶν· οὐ γὰρ κτύπεν, ὥσπερ ἐπ' οὔδει.
 150 ἐσσυμένως δ' ἄρα λίννον ἐπώρετο κύδιμος Ἑρμῆς·
 σπάργανον ἀμφ' ὤμοις εἰλυμένος, ἥντε τέκνον
 νήπιον, ἐν παλάμῃσι παρ' ἰγνύσι λαΐφος ἀθύρων
 κεῖτο, χέλυν ἐρατὴν ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἑέργων.
 μητέρα δ' οὐκ ἄρ' ἔληθε θεὰν θεός, εἴπε τε μῦθον·
 155 Τίπτε σύ, ποικιλομήτα, πόθεν τόδε νυκτὸς ἐν ὄρῃ
 ἔρτη, ἀναιδείην ἐπειμένε; νῦν σε μάλ' οἶω
 ἢ τάχ' ἀμήχανα δεσμὰ περὶ πλευρῇσιν ἔχοντα
 Λητοῖδου ὑπὸ τερσὶ δι' ἐκ προθύροιο περήσειν,
 ἢ σὲ λαβόντα μεταξὺ κατ' ἄγκυα φηλητεύσειν.
 160 ἔρρε, τάλαν! μεγάλην σε πατὴρ ἐφύτευσε μέριμναν
 θνητοῖς ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Τὴν δ' Ἑρμῆς μύθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·
 μήτηρ ἐμή, τί με ταῦτα δεδίσκειαι, ἥντε τέκνον
 νήπιον, ὃς μάλα παῦρα μετὰ φρεσὶν αἴσυλα οἶδεν,
 165 ταρβαλέον, καὶ μητρὸς ὑπαιδεύδοικεν ἐνιπὰς;
 αὐτὰρ ἐγὼ τέχνης ἐπιβήσομαι, ἥτις ἀρίστη,
 βουλεύων ἐμὲ καὶ σὲ διαμπερές· οὐδὲ θεοῖσιν
 νῶϊ μετ' ἀθανάτοισιν ἀδώρητοι καὶ ἄπαστοι
 αὐτοῦ τῇδε μένοντες ἀνεξόμιεθ', ὥς σὺ κελεύεις.
 170 βέλτερον, ἥματα πάντα μετ' ἀθανάτοισι δορίζειν,
 πλούσιον, ἀφνειὸν, πολυλήϊον, ἢ κατὰ δῶμα
 ἄντρω ἐν ἡερόεντι θασσέμεν· ἀμφὶ δὲ τιμῆς

καὶ γὰρ τῆς ὁδοῦς ἐπιβήσομαι, ἥσπερ Ἀπόλλων.
 εἰ δέ κε μὴ δώῃσι πατήρ ἐμός, ἦτοι ἔγωγε
 175 πειρήσω· δύναμαι φηλητέων ὄρχαμος εἶναι.
 εἰ δέ μ' ἐρευνήσει Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός,
 ἄλλο τί οἱ καὶ μείζον ὄϊομαι ἀντιβολήσκειν.
 εἴμι γὰρ ἐς Πυθῶνα, μέγαν δόμον ἀντιτορήσων,
 ἔνθεν ἅλῃς τρίποδας περικαλλέας ἡδὲ λέβητας
 180 πορθήσω, καὶ χρυσὸν, ἅλῃς τ' αἶθωνα σίδηρον,
 καὶ πολλὰν ἐσθῆτα· σὺ δ' ὄψαι, αἶκ' ἐθέλῃς θά.
 Ὡς οἱ μὲν ῥ' ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 υἱὸς τ' αἰγιόχοιο Διὸς καὶ πότνια Μαιῶ.
 Ὡς δ' ἡριγένεια φῶας θνητοῖσι φέρουσα
 185 ὦρνυτ' ἀπ' Ὀκεανοῖο βαθυρρόου· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 Ὀχνηστονδ' ἀφίκανε κιών, πολυήρατον ἄλσος
 ἄγνόν ἐρισφαράγου Γαιόχου· ἔνθα γέροντα
 πνώδαλον εὔρε, δέμοντα παρὲς ὁδοῦ ἔρκος ἀλωῆς.
 τὸν πρότερος προσέφη Λητοῦς ἐρικυδέος υἱός·
 190 ὦ γέρον, Ὀχνηστοῖο βατοδρόπε ποιήεντος,
 βοῦς ἀπὸ Πιερίης διζήμενος ἐνθάδ' ἱκάνω,
 πάσας θηλείας, πάσας κεράεσσιν ἐλικτάς,
 ἐξ ἀγέλης· ὃ δὲ ταῦρος ἐβόσκητο μοῦνος ἀπ' ἄλλων,
 κυνάεος· χυροποιὶ δὲ κύνες κατόπισθεν ἔποντο
 195 τέσσαρες, ἥύτε φῶτες, ὁμόφρονες· οἱ μὲν ἔλειφθεν,
 οἳ τε κύνες, ὃ τε ταῦρος - ὃ δὲ περί θάῤῥμα τέτυκται -
 ταὶ δ' ἔβαν, ἡελίοιο νέον καταδυομένοις,

ἐκ μαλακοῦ λειμῶνος, ἀπὸ γλυκεροῦ νομοῖο.
 ταῦτά μοι εἶπέ, γεραιὲ παλαιγενές, εἴ που ὄπωπας
 200 ἀνέρα, ταῖςδ' ἐπὶ βουσί διαπρήσσοντα κέλευθον.

Τὸν δ' ὁ γέρων μύθοισιν ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 ὦ φίλος, ἀργαλέον μὲν, ὅς' ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτο,
 πάντα λέγειν· πολλοὶ γάρ ὁδὸν πρήσσουσιν ὀδίται,
 τῶν οἱ μὲν κακὰ πολλὰ μεμαότες, οἱ δὲ μάλ' ἐσθλά,
 205 φοιτῶσιν· χαλεπὸν δὲ δαιήμεναί ἐστιν ἕκαστον.

αὐτὰρ ἐγὼ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἥλιον διαταδύντα
 ἔδναπτον περὶ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο·
 παῖδα δ' ἔδοξα, φέριστε, σαφές δ' οὐκ οἶδα, νοῆσαι,
 ὅστις ὁ παῖς ἅμα βουσὶν ἔυκραιρήσιν ὀπήδει,
 210 νῆπιος, εἶχε δὲ ῥάβδον· ἐπιστροφάδην δ' ἐβάδιζεν.
 [ἔξοπίσω δ' ἀνέεργε, κάρη δ' ἔχον ἀντίον αὐτῷ.]

Φῆ ῥ' ὁ γέρων· ὁ δὲ θᾶσσον ὁδὸν κίε μῦθον ἀκούσας·
 οἰωνὸν δ' ἐνόει τανυσίπτερον, αὐτίκα δ' ἔγνω
 φηλητὴν γεγαῶτα Διὸς παῖδα Κρονίωνος.
 215 ἐσσυμένως δ' ἦϊξεν ἄναξ Διὸς υἱὸς Ἀπόλλων
 ἐς Πύλον ἡγαθέην, διζήμενος εἰλίποδας βοῦς,
 πορφυρέη νεφέλη κεκαλυμμένος εὐρέας ὤμους·
 ἱχνιά τ' εἰσένήσεν Ἑκηβύλος, εἶπέ τε μῦθον·

ᾧ πόποι! ἦ μέγα θαῦμα τόδ' ὀφθαλμοῖσιν ὀρῶμαι·
 220 ἱχνία μὲν τάδε γ' ἐστὶ βοῶν ὀρθοκραϊράων,
 ἀλλὰ πάλιν τέτραπται ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
 βήματα δ' οὐτ' ἀνδρὸς τάδε γίγνεται, οὔτε γυναιπός,

οὔτε λύκων πολιῶν, οὔτ' ἄρκτων, οὔτε λεόντων.

οὐδέ τί κεν τάουρου λασιάυτενος ἔλπομαι εἶναι,
 125 οὔστις τοῖα πέλωρα βιβῶ ποσὶ καρπαλίμοισιν·
 αἰνὰ μὲν ἔνθεν ὁδοῖο, τὰ δ' αἰνότερ' ἔνθεν ὁδοῖο.

Ὡς εἰπὼν, ἦἴξεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·
 Κυλλήνης δ' ἀφίκανεν ὄρος καταεῖμενον ὕλη,
 πέτρης ἔς κευθμῶνα βαθύσκιον, ἔνθα τε Νύμφη
 130 ἀμβροσίῃ ἐλόχευσε Διὸς παῖδα Κρονίωνος·
 ὁδμὴ δ' ἡμερόεσσα δι' οὔρεος ἡγαθέοιο
 κίδνατο, πολλὰ δὲ μῆλα ταναύποδα βόσκειτο ποιήν·
 ἔνθα τότε σπεύδων κατεβήσατο λαῖνον οὐδόν.
 [ἄντρον ἔς ἡρόεν ἐκατηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων.]

135 Τὸν δ' ὥς οὖν ἐνόησε Διὸς καὶ Μαιάδος υἱός,
 τωόμενον περὶ βουσὶν, ἐκηβόλον Ἀπόλλωνα·
 σπάργαν' ἔσω κατέδυε θυήεντ', ἥντε πολλὴν
 πρέμων ἀνθρακίην οὔλη σποδὸς ἀμφικαλύπτει.

Ὡς Ἑρμῆς Ἐκάεργον ἰδὼν ἀλέεινεν ἔ αὐτόν·
 140 ἐν δ' ὀλίγῳ συνέλασσε ἡάρη, χεῖράς τε, πόδας τε,
 δὴ ῥα νεόλλουτος, προκαλεύμενος ἡδυμον ὕπνου
 ἄγρης· εἰνέτεόν τε χέλυν ὑπὸ μαστᾶλῃ εἶπεν.

γυνὴ δ', οὐδ' ἡγνοίησε Διὸς καὶ Λητοῦς υἱός

Νύμφην τ' οὐρείην περιβαλλέα καὶ φίλον υἱόν,
 245 παῖδ' ὀλίγον, δολίῃς εἰλυμένον ἐντροπήσιν.
 παπτήνας δ' ἄρα πάντα μυχὸν μέγαλοιο δόμοιο,
 τρεῖς ἀδύτους ἀνέωγε, λαβὼν πληγίδα φαινήν,
 νέκταρος ἐμπλείους ἢδ' ἀμβροσίης ἐρατεινῆς.
 πολλὸς δὲ χρυσὸς τε καὶ ἄργυρος ἔνδον ἔκειτο,
 250 πολλὰ δὲ φοινικόεντα καὶ ἄργυρα εἴματα Νύμφης,
 οἷα θεῶν μακάρων ἱεροὶ δόμοι ἐντὸς ἔχουσιν.
 ἔνθ' ἐπεὶ ἐξερέεινε μυχοὺς μέγαλοιο δόμοιο
 Λητοῖδης, μῦθοισι προσηύδα κύδιμον Ἑρμῆν·

ὦ παῖ, ὃς ἐν λίκνῳ κατὰκειαι, μῆνυέ μοι βοῦς
 255 θᾶσσον· ἐπεὶ τάχα νῶϊ διοισόμεθ' οὐ κατὰ κόσμον.
 ῥίψω γάρ σε λαβὼν ἐς Τάρταρον ἡερόεντα,
 ἐς ζόφον αἰνόμορον καὶ ἀμήχανον· οὐδέ σε μήτηρ
 ἐς φάος, οὐδέ πατήρ ἀναλύσεται, ἀλλ' ὑπὸ γαίῃ
 ἐρρήσεις, ὀλίγοισιν ἐν ἀνδράσιν ἡγεμονεύων.

260 Τὸν δ' Ἑρμῆς μῦθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·
 Λητοῖδῃ, τίνα τοῦτον ἀπηνέα μῦθον ἔειπες,
 καὶ βοῦς ἀγραύλους διζήμενος ἐνθάδ' ἰκάνεις;
 οὐκ ἴδον, οὐ πυθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἤκουσα·
 οὐκ ἂν μηνύσαιμι, οὐκ ἂν μῆνυτρον ἀροίμην.

265 [οὔτε βοῶν ἐλατῆρι, κραταιῷ φωτὶ, ἔοικα.]
 οὐκ ἐμὸν ἔργον τοῦτο· πάρος δέ μοι ἄλλα μέμηλεν·
 ὕπνος ἔμοιγε μέμηλε καὶ ἡμετέρης γάλα μητρός,
 σπάργανά τ' ἀμφ' ὥμοισιν ἔτειν, καὶ θερμὰ λοετρά.

μή τις τοῦτο πύθοιτο, πόθεν τόδε νεῖκος ἐτύχθη·
 270 καί κεν δὴ μέγα θαῦμα μετ' ἀθανάτοισι γένοιτο,
 παῖδα νέον γεγαῶτα διὰ προθύροιο περῆσαι
 βουσί μετ' ἀγραύλοισι· τὸ δ' ἀπρεπέως ἀγορεύεις,
 χθές γενόμεν· ἀπαλοὶ δὲ πόδες, τρηχεῖα δ' ὑπο χθών.
 εἰ δ' ἐθέλεις, πατὴρ κεφαλὴν, μέγαν ὕρκον, ὁμοῦμαι,

275 μὴ μὲν ἐγὼ μῆτ' αὐτὸς ὑπίσχομαι αἴτιος εἶναι,
 μήτε τιν' ἄλλον ὅπως βοῶν κλοπὸν ὑμετεράων,
 αἵτινες αἱ βούες εἰσί· τὸ δὲ κλέος οἶον ἀκούω.

ὦς ἄρ' ἔφη, καὶ πυκνὸν ἀπὸ βλεφάρων ἀμαρύσσων,
 ὀφρύσι ριπτάζεσκεν, ὀρώμενος ἔνθα καὶ ἔνθα,
 280 μάρ' ἀποσυρίζων, ἄλιον τὸν μῦθον ἀκούων.

τὸν δ' ἀπαλὸν γελάσας προσέφη ἐκάεργος Ἀπόλλων·
 ὦ πέπον, ἡπεροπευτὰ, δολοφραδέες, ἧ σε μάλ' οἶω
 πολλάκις ἀντιτοροῦντα δόμους εὐναιετᾶοντας,
 ἔννυχον οὐχ ἓνα μῦνον ἐπ' οὐδεῖ φῶτα καθίσσαι,
 285 σκευάζοντα κατ' οἶκον ἄτερ ψόφου, οἳ ἀγορεύεις.

πολλοὺς δ' ἀγραύλους ἀπατήσεις μηλοβοτῆρας
 οὔρεος ἐν βήσσης, ὅπότ' ἂν κρειῶν ἐρατίζων
 ἀντήσης ἀγέλησι βοῶν καὶ πώεσι μήλων.

ἀλλ' ἄγε, μὴ πύματόν τε καὶ ὕστατον ὕπνον ἰαύσης,
 290 ἐκ λίκνου κατὰβαινε, μελαίνης νυκτὸς ἐταῖρε.
 τοῦτο γάρ οὖν καὶ ἔπειτα μετ' ἀθανάτοισι γέρας ἔξεις.

ἄρχος φηλητέων πεκλήσεαι ἡματα πάντα.

ὦς ἄρ' ἔφη, καὶ παῖδα λαβὼν φέρε Φοῖβος Ἀπόλλων.

σὺν δ' ἄρα φρασσάμενος, τότε δὴ κρατὺς Ἀργεϊφόντης
295 οἰωνὸν προέηκεν, ἀειρόμενος μετὰ χερσίν,

τλήμονα γαστρὸς ἔριθον, ἀτάσθαλον ἀγγελιώτην.
ἐσσυμένως δὲ μετ' αὐτὸν ἐπέπταρε· τοιοῦτο δ' Ἀπόλλων

ἔκλυεν, ἐπὶ χειρῶν δὲ ταμαὶ βάλε κύνδιμον Ἑρμῆν.

ἔζετο δὲ προπάροιθε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο,

300 Ἑρμῆν κερτομέων, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Θάρσει, σπαργανιώτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·

εὐρήσω καὶ ἔπειτα βοῶν ἴφθιμα κάρηνα

τούτοις οἰωνοῖσι· σὺ δ' αὖθ' ὁδὸν ἡγεμονεύσεις.

Ὡς φάτ'· ὁ δ' αὖτ' ἀνόρουσε θοῶς Κυλλήνιος Ἑρμῆς,

305 σπουδῇ ἰών· ἄμφω δὲ παρ' οὐατα χερσίν ἐώθει

σπάργανον, ἀμφ' ὥμοισιν ἐλιγμένον, εἶπε δὲ μῦθον·

Πῇ με φέρεις, Ἐκάεργε, θεῶν ζαμένεσσι πάντων;

ἦ με βοῶν ἔνερξ' ὧδέ χολούμενος ὀρσολοπεύεις;

ὧ πόποι, εἴθ' ἀπόλοιτο βοῶν γένος! σὺ γὰρ ἔγωγε

310 ὑμετέρας ἔκλεψα βόας, οὐδ' ἄλλον ὅπως,

αἰτίνες εἰσι βόες· τὸ δὲ δὴ κλέος οἶον ἀκούω.

δὸς δὲ δίκην καὶ δέξο παρὰ Ζηνὶ Κρονίῳ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τὰ ἕκαστα διαρρήδην ἐρέεινεν

Ἑρμῆς τ' οἰοπόλος καὶ Λητοῦς ἀγλαὸς υἱός,

315 ἀμφὶς θυμὸν ἔχοντες· ὁ μὲν, νημερτέα φωνῶν,

οὐκ ἀδίκως ἐπὶ βουσὶν ἐλάζυτο κύνδιμον Ἑρμῆν·

αὐτὰρ ὁ τέχνησιν τε καὶ αἰμυλίοισι λόγοισιν

ἦθελεν ἑξαπατᾶν Κυλλήνιος Ἀργυρότοξον.

αὐτὰρ ἐπεὶ πολύμητις ἔων πολυμήχανον εὔρεν,
 520 ἐσσυμένως δὴ ἔπειτα διὰ ψαμάθοιο βάδιζεν
 πρόσθεν, αὐτὰρ κατόπισθε Διὸς καὶ Αἰητοῦς υἱός.
 αἶψα δ' ἵκοντο κάρηνά θυώδεος Οὐλύμποιο,
 εἰς πατέρα Κρονίωνα, Διὸς περικαλλέα τέκνα·
 κείθι γὰρ ἀμφοτέροισι δίκης κατέκειτο τάλαντα.
 525 εὐμυλῇ δ' ἔχ' Ὀλυμπον ἀγάννιφον, ἀθάνατοι δὲ
 ἄφθιτοί ἡγερέθοντο ποτὶ πτύχας Οὐλύμποιο.
 ἔστησαν δ' Ἑρμῆς τε καὶ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 πρόσθε Διὸς γούνων· ὃ δ' ἀνείρετο φαίδιμον υἱὸν
 Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν·
 530 Φοῖβε, πόθεν ταύτην μενοεικέα ληΐδ' ἐλαύνεις,
 παῖδα νέον γεγαῶτα, φυὴν κήρυκος ἔχοντα;
 σπόνδαϊον τόδε χρῆμα θεῶν μεθ' ὁμήγυριν ἦλθεν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπεν ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων·
 ὦ πάτερ, ἦ τάχα μῦθον ἀκούσσαι οὐκ ἀλαπαδνόν,
 535 κερτομέων, ὥς οἷός ἐγώ φιλολήϊός εἰμι.
 παῖδά τιν' εὔρον τόνδε διαπρύσιον κεραῖστήν
 Κυλλήνης ἐν ὄρεσσι, πολὺν διὰ τῶρον ἀνύσσας,
 κέρτομον, οἷον ἔγωγε θεῶν οὐκ ἄλλον ὄπωπα,
 οὐδ' ἀνδρῶν, ὅποσοι λησίμβροτοί εἰς ἐπὶ γαίῃ.
 540 κλέψας δ' ἐκ λειμῶνος ἐμὰς βοῦς ὥχετ' ἐλαύνων
 ἡσπέριος παρὰ Σῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 εὐθὺ Πύλονδ' ἐλάων· τὰ δ' ἄρ' ἵχνια τοῖα πέλωρα,
 οἷά τ' ἀγάσσεσθαι, καὶ ἀγαυοῦ δαίμονος ἔργα.
 Ὀδυσσ. II.

τῇσιν μὲν γὰρ βουσὶν ἐς ἀσφοδελὸν λειμῶνα
 345 ἀντία βήματ' ἔχουσα πόνις ἀνέφαινε μέλαινα·
 αὐτὸς δ' οὗτος οὐδ' ἐκτός, ἀμήχανος, οὔτ' ἄρα ποσσίν,
 οὔτ' ἄρα χερσὶν ἔβαινε διὰ ψαμαθώδεα πῶρον·
 ἀλλ' ἄλλην τινὰ μῆτιν ἔχων διέτριβε πέλευθα

τοῖα πέλωρ', ὥσει τις ἀραιῇσι δρυσι βαίνοι.
 350 ὄφρα μὲν οὖν ἐδίωκε διὰ ψαμαθώδεα πῶρον,
 ῥεῖα μάλ' ἔχνια πάντα διέπρεπεν ἐν κοινήσιν·
 αὐτὰρ ἐπεὶ ψαμάθοιο μέγαν στίβον ἐξεπέρησεν,
 ἄφραστος γένετ' ὦκα βοῶν στίβος ἡδὲ καὶ αὐτοῦ,
 πῶρον ἀνὰ κρατερόν· τὸν δ' ἐφράσατο βροτὸς ἀνὴρ,
 355 ἐς Πύλον εὐθὺς ἔλῶντα βοῶν γένος εὐρυμετώπων.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τὰς μὲν ἐν ἡσυχίᾳ κατέεργεν,
 καὶ διὰ περπαλάμηνσεν ὁδοῦ, τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δ' ἔνθα,
 ἐν λίπνῳ κατέκειτο μελαίνῃ νυκτὶ ἑοικώς,
 ἄνθρωπος ἐν ἡερόεντι κατὰ ζόφον· οὐδὲ κεν αὐτὸν
 360 αἰετὸς ὀξὺ λάων ἐσκέψατο· πολλὰ δὲ χερσὶν
 αὐγὰς ὠμόργαζε, δολοφροσύνην ἀλεγύνων.
 αὐτὸς δ' αὐτίκα μῦθον ἀπηλεγέως ἀγόρευεν·
 οὐκ ἶδον, οὐ πιθόμην, οὐκ ἄλλου μῦθον ἄκουσα·
 οὐδέ κε μηνύσαιμ', οὐδ' ἂν μῆνυτρον ἀροίμην.
 365 Ἦτοι ἄρ' ὧς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο Φοῖβος Ἀπόλλων·
 Ἑρμῆς δ' αὖθ' ἐτέρωθεν ἀμειβόμενος ἔπος ἠύδα,
 δρίξατο δ' ἐς Κρονίωνα, θεῶν σημάντορα πάντων·

- Ζεῦ πάτερ, ἦτοι ἐγὼ τοι ἀληθεῖην καταλέξω·
 νημερτὴς τε γάρ εἰμι, καὶ οὐκ οἶδα ψεύδεσθαι.
 570 ἦλθεν ἐς ἡμέτερον διζήμενος εἰλίποδας βοῦς
 σήμερον, ἡελίοιο νέον ἐπιτελλομένοιο,
 οὐδὲ θεῶν μακάρων ἄγε μάρτυρας, οὐδὲ κατόπτας·
 μηνύειν δ' ἐκέλευεν ἀναγκαιὴς ὑπο πολλῆς·
 πολλὰ δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν ἐς Τάρταρον εὐρύν,
 575 οὐνεχ' ὁ μὲν τέρεν ἄνθος ἔχει φιλοκυδέος ἦβης,
 αὐτὰρ ἐγὼ χθιζὸς γενόμην - τὰ δέ τ' οἶδε καὶ αὐτός -
 οὔτι βοῶν ἐλατῆρι, κραταιῷ φωτὶ, εἰοικώς.
 πείθεο - καὶ γὰρ ἐμεῖο πατὴρ φίλος εὖτρεαι εἶναι -
 ὥς οὐκ οἶκαδ' ἔλασσα βόας, ὥς ὄλβιος εἶην,
 580 οὐδ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβην· τὸ δέ τ' ἀτρεκέως ἀγορεύω.
 Ἥελιον δὲ μάλ' αἰδέομαι καὶ δαίμονας ἄλλους,
 καὶ σὲ φιλῶ, καὶ τοῦτον ὀπίζομαι· οἷσθ' αὐτός,
 ὥς οὐκ αἷτιός εἰμι· μέγαν δ' ἐπιδαίομαι ὄρκον,
 οὐ μὰ τὰδ' ἀθανάτων εὐκόσμητα προθύραια.
 585 καὶ που ἐγὼ τούτῳ τίσω ποτὲ νηλέα φώρην,
 καὶ κρατερῷ περ ἐόντι· σὺ δ' ὀπλοτέροισιν ἄρηγε.
 Ὡς φάτ' ἐπιλλίζων Κυλλήνιος Ἀργεϊφόντης·
 καὶ τὸ σπάργανον εἶχεν ἐπ' ὠλένη, οὐδ' ἀπέβαλλεν.
 Ζεὺς δὲ μέγ' ἐξεγέλασεν, ἰδὼν κακομηδέα παῖδα,
 590 εὖ καὶ ἐπισταμένως ἀρνέυμενον ἀμφὶ βόεσσιν.
 ἀμφοτέρους δ' ἐκέλευσεν ὁμόφρονα θυμὸν ἔχοντας
 ζητεῦειν, Ἑρμῆν δὲ διάκτορον ἡγεμονεύειν.

καὶ δεῖξαι τὸν πῶρον ἐπ' ἀβλαβίῃσι νόοιο,
 ὅππῃ δ' αὐτ' ἀπέκρυψε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα.
 395 νεῦσεν δὲ Κρονίδης, ἐπετίθετο δ' ἀγλαὸς Ἑρμῆς·
 ῥηϊδίως γὰρ ἔπειθε Διὸς νόος αἰγιόχοιο.

Τῷ δ' ἄμφω σπεύδοντε, Διὸς περικαλλέα τέκνα,
 ἐς Πύλον ἡμαθόεντα ἐπ' Ἀλφειοῦ πόρον ἵξον,
 ἀγροὺς δ' ἐξέικοντο καὶ αὐλίον ὑψιμέλαθρον,
 400 ὅππου οἱ τὰ χρήματ' ἀτάλλετο νυκτὸς ἐν ὄρῃ.
 ἔνθ' Ἑρμῆς μὲν ἔπειτα κιῶν παρὰ λαῖνον ἄντρον,
 ἐς φάος ἐξήλαυε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·

Λητοῖδης δ' ἀπάτερθεν ἰδὼν ἐνόησε βοείας
 πέτρη ἐπ' ἡλιβάτῳ, τάχα δ' εἶρετο κύδιμον Ἑρμῆν·
 405 Πῶς ἐδύνω, δολομῆτα, δύω βόε δειροτομῆσαι,
 ὧδε νεογνὸς ἔων καὶ νήπιος; αὐτὸς ἔγωγε
 θαυβαίνω κατόπιθε τὸ σὸν κράτος· οὐδέ τί σε πρὴ
 μακρόν ἀέξεσθαι, Κυλλήνιε, Μαιάδος νιέ.

Ὡς ἄρ' ἔφη, καὶ χερσὶ περιστρεφε καρτερὰ δεσμά
 410 ἄγνου· ταὶ δ' ὑπὸ ποσσὶ κατὰ χθονὸς αἶψα φύοντο
 αὐτόθεν, ἀμβολάδην ἐστραμμέναι ἀλλήλησιν,
 ῥεῖά τε καὶ πάσῃσιν ἐπ' ἀγραύλοισι βόεσσιν,
 Ἑρμέω βουλήσιν κλεψίφρονος· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 θαύμασεν ἀθρήσας· τότε δὴ κρατὺς Ἀργεϊφόντης
 415 πῶρον ὑποβλήδην ἐσκέφατο, πύκν' ἀμαρύσσων,
 ἐγκρύψαι μεμαώς. Λητοῦς δ' ἐρικυδέος υἱὸν

ῥεῖα μάλ' ἐπρήυνεν ἐκηβόλον, ὥς ἔθελ' αὐτός,
 καὶ κρατερόν περ ἔοντα· λαβὼν δ' ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρός,
 πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἡ δ' ὑπὸ χεῖρός
 420 σμερδαλέον κονάβησε· γέλασσε δὲ Φοῖβος Ἀπόλλων
 γηθήσας, ἑρατὴ δὲ διὰ φρένας ἦλυθ' ἰωὴ
 θεσπεσίης ἐνοπῆς, καὶ μιν γλυκὺς ἡμερος ἦρει,
 θυμῷ ἀκουάζοντα· λύρη δ' ἑρατὸν κιθαρίζων
 στῇ ῥ' ὄγε θαρσύνσας ἐπ' ἀριστερὰ Μαιάδος υἱός
 425 Φοῖβου Ἀπόλλωνος· τάχα δὲ λιγέως κιθαρίζων
 γηρύετ' ἀμβολάδην - ἑρατὴ δὲ οἱ ἔσπετο φωνή -
 κραινῶν ἀθανάτους τε θεοὺς καὶ γαῖαν ἐρεμνὴν,
 ὥς τὰ πρῶτα γένοντο, καὶ ὥς λάχε μοῖραν ἕκαστος.
 Μνημοσύνην μὲν πρῶτα θεῶν ἐγέραιρεν αἰοιδῇ,
 430 μητέρα Μουσάων· ἡ γὰρ λάχε Μαιάδος υἱόν·
 τοὺς δὲ κατὰ πρέσβιν τε, καὶ ὥς γεγάυσιν ἕκαστος,
 ἀθανάτους ἐγέραιρε θεοὺς Διὸς ἀγλαὸς υἱός,
 πάντ' ἐνέπων κατὰ κόσμον, ἐπωλένιον κιθαρίζων.
 τὸν δ' ἔρος ἐν στήθεσσιν ἀμήχανος αἶνυτο θυμόν,
 435 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Βουφόνε, μηχανιώτα, πονεύμενε, δαιτὸς ἐταῖρε,
 πεντήκοντα βοῶν ἀντάξια ταῦτα μέμηλας·
 ἡσυχίως καὶ ἔπειτα διακρινέεσθαι οὔω·
 νῦν δ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ, πολύτροπε Μαιάδος υἱέ,
 440 ἢ σοὶ γ' ἐν γενετῆς τάδ' ἄμ' ἔσπετο θαυματὰ ἔργα,
 ἢ τίς ἀθανάτων ἢ ἐ θνητῶν ἀνθρώπων

δῶρον ἀγανὸν ἔδωκε, καὶ ἔφρασε θέσπιν ἀοιδὴν.

θαυμασίην γὰρ τήνδε νείφατον ὅσσαν ἀκούω,
 ἦν οὐ πρόποτέ φημι δαήμεναι οὔτε τιν' ἀνδρῶν,
 445 οὔτε τιν' ἀθανάτων, οἳ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν,
 νόσφι σέθεν, φηλῆτα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ.

τίς τέχνη; τίς μοῦσα ἀμηχανέων μελεδώνων;
 τίς τριβος; ἀτρεκέως γὰρ ἅμα τρία πάντα πάρεστιν,
 εὐφροσύνην καὶ ἔρωτα, καὶ ἡδυμον ὕπνον ἐλέσθαι.

450 καὶ γὰρ ἐγὼ Μοῦσῃσιν Ὀλυμπιάδεσσιν ὀπηδός,
 τῇσι χοροὶ τε μέλousι καὶ ἀγλαὸς οἶμος ἀοιδῆς,
 καὶ μόλῃ τεθαλυῖα καὶ ἡμερόεις βρόμος αὐλῶν·
 ἀλλ' οὐπω τί μοι ὧδε μετὰ φρεσὶν ἄλλο μέλησεν,
 οἷα νέων θαλῆς ἐνδέξια ἔργα πέλονται.

455 [θαυμάζω, Διὸς υἱέ, τὰδ', ὥς ἐρατὸν ἡθαρίζεις.]
 νῦν δ' ἐπεὶ οὖν, ὀλίγος περ ἔων, κλυτὰ μέγα οἶδας,
 ἴδε, πέπον, καὶ μῦθον ἐπαίνει πρεσβυτέροισιν·
 νῦν γὰρ τοῖ κλέος ἔσται ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 σοὶ τ' αὐτῷ καὶ μητρὶ· τὸ δ' ἀτρεκέως ἀγορεύω·
 460 ναὶ μὰ τόδε κρανεῖνον ἀκόντιον, ἧ μὲν ἐγὼ σε
 κυδρὸν ἐν ἀθανάτοισι καὶ ὄλβιον ἡγεμονεύσω,
 δώσω τ' ἀγλαὰ δῶρα, καὶ ἐς τέλος οὐκ ἀπατήσω.
 Τὸν δ' Ἑρμῆς μῦθοισιν ἀμείβετο κερδαλέοισιν·

εἰρωτᾷς μ', Ἐνάργε περιφραδές· αὐτὰρ ἐγὼ σοὶ
 465 τέχνης ἡμετέρης ἐπιβήμεναι οὔτι μεγαίρω.
 σήμερον εἰδήσεις· ἐθέλω δέ τοι ἥπιος εἶναι
 βουλῇ καὶ μύθοισι· σὺ δὲ φρεσὶ πάντ' εὖ οἶδας.
 πρῶτος γάρ, Διὸς υἱέ, μετ' ἀθανάτοισι θάσσεις,
 ἧὺς τε κρατερός τε· φιλεῖ δέ σε μητίετα Ζεὺς
 470 ἐκ πάσης ὁσίης, ἔπορεν δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα
 καὶ τιμάς· σέ δέ φασι δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς

 μαντείας θ', Ἐνάργε, Διὸς πάρα, θέςφατα πάντα.

 καὶ νῦν αὐτὸς ἐγὼ παῖδ' ἀφνειὸν δεδάηκα.

 σοὶ δ' αὐτάγρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοινᾷς.

 475 ἀλλ' ἐπεὶ οὖν τοι θυμὸς ἐπιθύει καθαρίζειν,
 μέλπεο καὶ κιθάριζε, καὶ ἀγλαΐας ἀλέγνυε,
 δέγμενος ἐξ ἐμέθεν· σὺ δέ μοι, φίλε, κῦδος ὅπαζε,

 εὐμόλπει, μετὰ χερσὶν ἔχων λιγύφωνον ἑταῖρην,
 καλὰ καὶ εὖ κατὰ κόσμον ἐπισταμένην ἀγορεύειν·
 480 εὐκνηλος μὲν ἔπειτα φέρειν ἐς δαῖτα θάλειαν.
 καὶ χορὸν ἱμερόεντα, καὶ ἐς φιλοκυνδέα κῶμον,
 εὐφροσύνην νυκτός τε καὶ ἡματος· ὅστις ἄρ' αὐτὴν
 τέχνη καὶ σοφίη δεδαημένος ἐξερεεῖνῃ.

φθεγγομένη παντοῖα νόῳ χαρίεντα διδάσκει,
 485 ρεῖα συνηδείησιν ἀδυρομένη μαλακῆσιν,
 ἔργασίν φεύγουσα δυνήπασον· ὅς δέ κεν αὐτὴν
 νῆϊς ἔων τὸ πρῶτον ἐπιδαφελῶς ἐρεείνῃ,
 μὰ ψ αὐτῶς κεν ἔπειτα μετήορά τε θρυλλίζοι.
 σοὶ δ' αὐτάρρετόν ἐστι δαήμεναι, ὅττι μενοιπυῖς.
 490 καὶ τοι ἐγὼ δώσω ταύτην, Διὸς ἀγλαὰ κοῦρε.
 ἡμεῖς δ' αὖτ' ὄρεός τε καὶ ἵπποβότου πεδίοιο
 βοῦσι νομούς, Ἐκάεργε, νομεύσομεν ἀγραυλοῖσιν.
 ἔνθεν ἄλῃς τέξουσι βόες, ταύροι μίγνυται,
 μίγδην θηλείας τε καὶ ἄρσενας· οὐδέ τί σε γρή,
 495 κερδαλέον περ ἔόντα, περιζαμενῶς κεχολῶσθαι.
 Ὡς εἰπὼν ὦρεξ'· ὁ δ' ἐδέξατο Φοῖβος Ἀπόλλων,
 Ἐρμῇ δ' ἐγγυάλιξεν ἔχειν μάστιγμα φαεινὴν,
 βουκολίας τ' ἐπέτελλεν· ἔδεκτο δὲ Μαιάδος υἱὸς
 γηθήσας· κίσαριν δὲ λαβὼν ἐπ' ἀριστερὰ χεῖρὸς
 500 Λητοῦς ἀγλαὸς υἱός, ἄναξ Ἐκάεργος Ἀπόλλων,
 πλήκτρῳ ἐπειρήτιζε κατὰ μέρος· ἥ δ' ὑπὸ κυλὼν
 ἡμερόεν πονάβησε· θεὸς δ' ὑπὸ μέλος ἄεισεν.
 Ἐνθα βόας μὲν ἔπειτα ποτὶ γάθειον λειμῶνα
 ἐτραπέτην· αὐτοὶ δὲ, Διὸς περικαλλέα τέκνα,
 505 ἄφορροι πρὸς Ὀλυμπον ἀγάνυφον ἐρρώσαντο,
 τερπόμενοι φόρμιγγι· χάρη δ' ἄρα μητίετα Ζεὺς,
 ἄμφω δ' ἐς φιλότητα συνήγαγε· καὶ ὁ μὲν Ἐρμῆς
 Λητοῖδην ἐφίλησε διαμπερές, ὥς ἔτι καὶ νῦν,

σήματ' ἐπεὶ κίθαριν μὲν Ἐκηβόλῳ ἐγγυάλιξεν
 510 ἡμερτὴν δεδαώς, ὃ δ' ἐπωλένιον κίθαρίζεν.
 αὐτὸς δ' αὖθ' ἐτέρης σοφίης ἐημάσσατο τέχνην·
 συρίγγων ἐνοπὴν ποιήσατο τηλόθ' ἀκουστήν.
 καὶ τότε Λητοΐδης Ἑρμῇ πρὸς μῦθον ἔειπεν·

Λεϊδίᾳ, Μαιάδος υἱὲ, διάκτορε, ποικιλομήτα,
 515 μὴ μοι ἄμα κλέψῃς κίθαριν καὶ καμπύλα τόξα.
 τήμην γὰρ παρ Ζηνὸς ἔχεις, ἐπαμοίβιμα ἔργα
 δῖσειν ἀνθρώποισι κατὰ χθόνα πουλυβότειραν.
 ἀλλ' εἴ μοι τλαίῃς γε θεῶν μέγαν ὄρκιον ὁμόσσαι,
 ἢ κεφαλῇ νεύσας, ἢ ἐπὶ Στυγὸς ὄβριμον ὕδωρ,
 520 πᾶντ' ἂν ἐμῷ θυμῷ κεχαρισμένα καὶ φίλα ἔρδοις.

Καὶ τότε Μαιάδος υἱὸς ὑποσχόμενος κατένευσεν,
 μὴ ποτ' ἀποκλέψῃν, ὅς' Ἐκηβόλος ἐπτεάτισται,
 μηδὲ ποτ' ἐμπελάσειν πυκινῷ δόμῳ· αὐτὰρ Ἀπόλλων
 Λητοΐδης κατένευσεν ἐπ' ἄρθμῳ καὶ φιλότῳ,
 525 μὴ τίνα φίλτερον ἄλλον ἐν ἀθανάτοισιν ἔσεσθαι,
 μήτε θεόν, μήτ' ἄνδρα, Διὸς γόνον· ἐν δὲ τέλειον
 σύμβολον ἀθανάτων ποιήσομαι, ἡδ' ἄμα πάντων
 πιστὸν ἐμῷ θυμῷ καὶ τίμιον· αὐτὰρ ἔπειτα
 ὄλβου καὶ πλούτου δώσω περικαλλέα ῥάβδον,
 530 χρυσεῖην, τριπέτῃλον, ἀκήριον, ἣ σε φυλάξει,
 πάντας ἐπικραίνουσα θεοὺς, ἐπέων τε καὶ ἔργων,
 τῶν ἀγαθῶν, ὅσα φημὶ δαήμεναι ἐκ Διὸς ὀμφῆς.
 μαντεῖην δέ, φέριστε, Διοτρεφές, ἣν ἐρεεῖνεις,

οὔτε δὲ θέσφατόν ἐστι δαήμεναι, οὔτε τιν' ἄλλον
 555 ἀθανάτων· τὸ γὰρ οἶδε Διὸς νόος· αὐτὰρ ἔγωγε
 πιστωθεὶς κατένευσα, καὶ ὦμοσα καρτερόν ὄρκιον,
 μὴ τινα νόσφιν ἐμεῖο θεῶν αἰετιγενετάων
 ἄλλον γ' εἴσεσθαι Ζηνὸς πυκινόφρονα βουλήν.
 καὶ σύ, κασίγνητε, χρυσόβραπι, μὴ με κέλευε
 540 θέσφατα πιφαύσκειν, ὅσα μῆδετα εὐρύοπα Ζεὺς.
 ἀνθρώπων δ' ἄλλον δηλήσομαι, ἄλλον ὀνήσω,
 πολλὰ περιτροπέων ἀμεγάρτων φύλ' ἀνθρώπων.
 καὶ πεν ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, ὅστις ἂν ἔλθῃ
 φωνῇ καὶ πτερύγεσσι τεληέντων οἰωνῶν·
 545 οὗτος ἐμῆς ὀμφῆς ἀπονήσεται, οὐδ' ἀπατήσω.
 ὃς δέ κε μαψιλόχοισι πιθήσας οἰωνοῖσιν
 μαντεῖην ἐθέλῃσι παρὲκ νόον ἐξερεεῖν
 ἡμετέρην, νοέειν δὲ θεῶν πλέον αἰὲν ἐόντων,
 φῆμ', ἄλιν οὐδὲν εἴσιν, ἐγὼ δέ κε δῶρα δεχοίμην.
 550 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, Μαιῆς ἐρικυδέος υἱέ·
 [καὶ Διὸς αἰγιόχοιο, θεῶν ἐριούνιε δαῖμον·]
 Θριαὶ γάρ τινές εἰσι, κασίγνηται γεγαυῖαι,
 παρθένοι, ὡκείησιν ἀγαλλόμεναι πτερύγεσσι,
 τρεῖς· κατὰ δὲ κρατὸς πεπαλαγμένοι ἄλφιτα λευκά
 555 οἰκία ναιετάουσιν ὑπὸ πτυχὶ Παρνησοῖο
 μαντεῖης ἀπάνευθε διδάσκαλοι, ἣν ἐπὶ βουσὶν

παῖς ἔτ' ἑὼν μελέτῃσα· πατὴρ δ' ἑμὸς οὐκ ἀλέγνυνεν.
 ἐντεῦθεν δὴ ἔπειτα ποτῶμεναι ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῃ,
 κηρία βόσκονται, καὶ τε κραίνουσιν ἕκαστα.
 560 αἱ δ' ὅτε μὲν θυίωσιν ἐδηδυῖαι μέλι χλωρόν,
 προφρονέως ἐθέλουσιν ἀληθεῖην ἀγορεύειν·
 ἦν δ' ἀπονοσφισθῶσι θεῶν ἡδεῖαν ἐδωδήν,
 πειρῶνται δὴ ἔπειτα παρὲς ὁδὸν ἡγεμονεύειν.
 τὰς τοι ἔπειτα δίδωμι· σὺ δ' ἀτρεκέως ἐρεείνων,
 565 σὴν αὐτοῦ φρένα τέρπε· καὶ εἰ βροτὸν ἄνδρα δαίης,
 πολλὰκι σῆς ὀμφῆς ἐπακούσεται, αἶ κε τύχησιν.
 ταῦτ' ἔχε, Μαιάδος υἱέ, καὶ ἀγραύλους ἑλικας βοῦς,
 ἵππους τ' ἀμφιπόλευε καὶ ἡμιόγους ταλαεργούς

καὶ χαροποῖσι λέουσι καὶ ἀργιόδοусι σύεσσιν,
 570 καὶ κυσὶ καὶ μήλοισιν, ὅσα τρέφει εὐρεῖα χθών,
 πᾶσι δ' ἐπὶ προβάτοισιν ἀνάσσειν κύδιμον Ἑρμῆν·
 οἷον δ' εἰς Αἴδην τετελεσμένον ἄγγελον εἶναι,
 575 ὅστ' ἄδοτός περ ἑὼν, δώσει γέρας οὐκ ἐλάχιστον.

Οὕτω Μαιάδος υἱὸν ἄναξ ἐφίλησεν Ἀπόλλων
 575 παντοίῃ φιλότῃ· χάριν δ' ἐπέθηκε Κρονίων.

πᾶσι δ' ὅγε θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ὀμιλεῖ.
 παῦρα μὲν οὖν ὀνίνησι, τὸ δ' ἄκριτον ἡπεροπέει·

νύκτα δι' ὀρφναίην φύλα θνητῶν ἀνθρώπων.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
580 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

Γ.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Μοῦσά μοι ἔννεπε ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
 Κύπριδος, ἥ τε θεοῖσιν ἐπὶ γλυκὺν ἥμερον ὥρσεν,
 καὶ τ' ἐδαμάσσατο φῦλα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
 οἰωνοὺς τε Διὶπέτεας καὶ θηρία πάντα,
 5 ἢ μὲν ὅς' ἡπειρος πολλὰ τρέφει, ἢ δ' ὅσα πόντος·
 πᾶσιν δ' ἔργα μέμηλεν εὖστεφάνου Κυthereίης.

Τρισσὰς δ' οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι·
 κόρην τ' αἰγιόχοιο Διὸς, γλαυκῶπιδ' Ἀθήνην·
 οὐ γάρ οἱ εὖαδεν ἔργα πολυχρύσου Ἀφροδίτης,
 10 ἀλλ' ἄρα οἱ πόλεμοί τε ἄδον καὶ ἔργον Ἄρης,
 ὁσμῖναί τε μάχαι τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' ἀλεγύνειν.

πρώτῃ τέκτονας ἄνδρας ἐπιχθονίους ἐδίδαξεν
 ποιῆσαι σατῖνας τε καὶ ἄρματα ποικίλα χαλκῷ.

ἢ δέ τε παρθενικὰς ἀπαλόχροας ἐν μεγάροισιν

15 ἀγλαὰ ἔργ' ἐδίδαξαν, ἐπὶ φρεσὶ θεῖσα ἐκίστη.
 οὐδέ ποτ' Ἀρτέμιδα χρυσηλάκατον, πελαδεινὴν,
 δάμναται ἐν φιλότῃ φιλομειδῆς Ἀφροδίτη.
 καὶ γὰρ τῇ ἄδε τόξα, καὶ οὖρεσι θῆρας ἐναίρειν,
 φόρμιγγές τε χοροὶ τε, διαπρύσιοί τ' Ὀλολυγαί,
 20 ἄλσεά τε σκυῖοντα, δικαίων τε πτόλις ἀνδρῶν.
 οὐδὲ μὲν αἰδοίῃ κούρῃ ἄδεν ἔργ' Ἀφροδίτης,
 Ἰστίῃ, ἣν πρῶτην τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
 [αὐτῆς δ' ὀπλοτάτην, βουλῇ Διὸς αἰγιόχοιο,]
 πότνιαν, ἣν ἐμνῶντο Ποσειδάων καὶ Ἀπόλλων.
 25 ἡ δὲ μάλ' οὐκ ἔθελεν, ἀλλὰ στερεῶς ἀπέειπεν,
 ὣμοσε δὲ μέγαν ὄρκον, ὃ δὴ τετελεσμένος ἐστίν,
 ἀφαμένη κεφαλῆς πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο,
 παρθένος ἔσσεσθαι πάντ' ἥματα, δῖα θεάων.
 τῇ δὲ πατὴρ δῶκεν καλὸν γέρας ἀντὶ γάμοιο,
 30 καὶ τε μέσῳ οἴκῳ κατ' ἄρ' ἔζετο, πῖαρ ἐλοῦσα.
 πᾶσιν δ' ἐν νηοῖσι θεῶν τιμᾶσχος ἐστίν,
 καὶ παρὰ πᾶσι βροτοῖσι θεῶν πρέσβειρα τέτυκται.

Τάων οὐ δύναται πεπιθεῖν φρένας, οὐδ' ἀπατῆσαι
 τῶν δ' ἄλλων οὐ πέρ τι πεφυγμένον ἔστ' Ἀφροδίτην,
 35 οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 καὶ τε παρὲν Ζηνὸς νόον ἦγαγε τερπικεράνου,
 ὅστε μέγιστός τ' ἐστί, μεγίστης τ' ἔμμορε τιμῆς.
 καὶ τε τοῦ, εὖτ' ἐθέλῃ, πυκινὰς φρένας ἐξαπαφούσα
 ῥηϊδίως συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιξίν,

40 Ἥρης ἐκλελαθοῦσα, κασιγνήτης, ἀλόχου τε,
ἢ μέγα εἶδος ἀρίστη ἐν ἀθανάτησι θεῇσιν.

κυδίστην δ' ἄρα μιν τέκετο Κρόνος ἀγκυλομήτης,
μήτηρ τε Πείη· Ζεὺς δ' ἄφθιτα μῆδεα εἰδὼς
αἰδοίην ἄλοχον ποιήσατο κέδν' εἰδυῖαν.

45 Τῇ δὲ καὶ αὐτῇ Ζεὺς γλυκὺν ἥμερον ἔμβαλε θυμῷ,
ἀνδρὶ καταθνητῷ μιχθήμεναι, ὅφρα τάχιστα
μὴδ' αὐτῇ βροτέης εὐνῆς ἀποεργμένη εἴη,
καὶ ποτ' ἐπευξαμένη εἴπη μετὰ πᾶσι θεοῖσιν,
ἠδὲ γελοίησασα, φιλομειδῆς Ἀφροδίτη,

50 ὣς ῥα θεοὺς συνέμιξε καταθνητῇσι γυναιεῖν,
καὶ τε καταθνητοὺς υἱεῖς τέκον ἀθανάτοισιν,
ὣς τε θεὰς συνέμιξε καταθνητοῖς ἀνθρώποις.

Ἀγρίσεω δ' ἄρα οἱ γλυκὺν ἥμερον ἔμβαλε θυμῷ,
ὅς τ' ἐν ἀκροπόλοισι ὄρεσιν πολυπιδάκου Ἰδῆς
55 βουκολέεσκεν βοῦς, δέμας ἀθανάτοισιν ἑοικώς.

Τὸν δὲ ἔπειτα ἰδοῦσα φιλομειδῆς Ἀφροδίτη
ἠράσατ', ἐκπάγλως δὲ κατὰ φρένας ἥμερος εἶλεν.
ἔς Κύπρον δ' ἔλθοῦσα, θυώδεα νηὸν ἔδυνεν,
[ἔς Πάφον· ἐνθα δὲ οἱ τέμενος, βωμός τε θυώδης·
60 ἐνθ' ἦγ' εἰσελθοῦσα, θύρας ἐπέδηκε φαιινάς·]
ἐνθα δὲ μιν Χάριτες λοῦσαν καὶ χρίσαν ἑλαιῷ
ἄμβρότῳ, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἔοντας.

[ἀμβροσίῳ, ἔδανῳ, τό ρά οἱ τεθυωμένον ἦεν.]
 ἐσσαμένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῖ εἴματα καλά,
 65 χρυσῷ κοσμηθεῖσα, φιλομειδῆς Ἀφροδίτη
 σεύατ' ἐπὶ Τροίην, προλιποῦς' εὐώδεα Κύπρον,
 ἦψι μετὰ νεφέεσσι θοῶς πρήσσουσα κέλευθον.
 Ἰδὴν δ' ἵκανε πολυπίδακα, μητέρα θηρῶν·
 βῆ δ' ἰδὺς σταθμοῖο δι' οὐρεος· οἱ δὲ μετ' αὐτὴν
 70 σαίνοντες πολιοὶ τε λύκοι, χαροκοὶ τε λέοντες,
 ἄρκτοι, παρδάλιές τε θοαὶ, προπάδων ἀκόρητοι,
 ἦϊσαν· ἥ δ' ὀρόωσα μετὰ φρεσὶ τέρπετο θυμόν,
 καὶ τοῖς ἐν στήθεσσι βάλλ' ἥμερον· οἱ δ' ἅμα πάντες
 σὺνδνο ποιμήσαντο κατὰ σκιόεντας ἐναύλους.
 75 αὐτὴ δ' ἐς κλισίας εὐποιήτους ἀφίκανε.
 τὸν δ' εὖρε σταθμοῖσι λελειμμένον, οἷον ἀπ' ἄλλων,
 Ἀγτίσῃν ἥρωα, θεῶν ἀπο κάλλος ἔχοντα.
 οἱ δ' ἅμα βουσὶν ἔποντο νομοὺς κάτα ποιήεντας
 πάντες· ὁ δὲ σταθμοῖσι λελειμμένος, οἷος ἀπ' ἄλλων,
 80 πωλεῖτ' ἔνθα καὶ ἔνθα, διαπρύσιον κιθαρίζων.
 στῇ δ' αὐτοῦ προπάροιθε Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη,
 παρθένω ἀδμήτῃ μέγεθος καὶ εἶδος ὁμοίη,
 μή μιν ταρβήσειεν ἐν ὀφθαλμοῖσι νοήσας.
 Ἀγχίσῃς δ' ὀρόων ἐφράζετο, θάμβαινέν τε,
 85 εἶδος τε μέγεθος τε καὶ εἴματα σιγαλῶεντα.
 πέπλον μὲν γὰρ ἔεστό φαεινότερον πυρὸς αὐγῆς,
 εἶχε δ' ἐπιγναπτὰς ἑλικας, κάλυκας τε φαεινάς.

ὄρμοι δ' ἄμφ' ὑπαλῇ δειρῇ περικαλλέες ἦσαν,
καλοὶ, χρύσειοι, παμποίκιλοι· ὥς δὲ σελήνη,
90 στήθεσιν ἄμφ' ὑπαλοῖσιν ἐλάμπετο, θαῦμα ἰδέσθαι.
Ἀγρίσῃ δ' ἔρος εἶλεν, ἔπος δέ μιν ἀντίον ἠὔδα·

Χαῖρε, ἄνασσ', ἥ τις μακάρων τάδε δώμαθ' ἰκάνεις,
Ἄρτεμις ἢ Λητώ, ἥ ἐ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ,
ἢ Θέμις ἠὺγενής, ἥ ἐ γλαυκῶπις Ἀθήνῃ,
95 ἢ πού τις Χαρίτων δεῦρ' ἦλυθες, αἶτε θεοῖσιν
παῖσιν ἐταιρίζουσι, καὶ ἀθάνατοι καλέονται·
ἢ τις Νυμφάων, αἷτ' ἄλσεα καλὰ νέμονται,
[ἢ Νυμφέων, αἱ καλὸν ὄρος τόδε ναιετάουσιν,]
καὶ πηγὰς ποταμῶν καὶ πῖσα ποιήεντα.

100 σοὶ δ' ἐγὼ ἐν σκοπιῇ, περιφαινομένῳ ἐνὶ τῶρφ,
βωμὸν ποιήσω, ῥέξω δέ τοι ἱερὰ καλὰ
ῶρησιν πάσῃσι· σὺ δ' εὐφρονα θυμὸν ἔχουσα
δὸς με μετὰ Τρώεσσιν ἀριπρεπέ' ἔμμεναι ἄνδρα·
ποίει δ' εἰσοπίσω θαλερὸν γόνον, αὐτὰρ ἔμ' αὐτόν
105 δηρὸν ἐὺ ζῶειν καὶ ὄραν φάος ἡελίοιο,
ὄλβιον ἐν λαοῖς, καὶ γήρως οὐδὸν ἰκέσθαι.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτ' Ἀἰὶς θυγάτηρ Ἀφροδίτῃ·
Ἀγρίσῃ, κύνδιστε χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
οὔ τις τοι θεὸς εἰμι· τί μ' ἀθανάτησιν εἴσπεις;
110 ἀλλὰ καταθνητὴ τέ, γυνὴ δέ με γείνατο μήτηρ.
Ὅτρεὺς δ' ἐστὶ πατήρ ὀνομακλυτός, εἴ που ἀκούεις,
ὃς πάσης Φρυγίης εὐτειχέτοιο ἀγάσσει·

Ὅδυσσ. II.

γλῶσσαν δ' ὑμετέρην τε καὶ ἡμετέρην σάφα οἶδα.
 Τρώας γὰρ μεγάρῳ με τροφὸς τρέφεν· ἡ δὲ διὰ πρὸ
 115 σμικρὴν παῖδ' ἀτίταλλε, φίλης παρὰ μητρὸς ἐλοῦσα.
 [ὥς ἦτοι γλῶσσάν γε καὶ ὑμετέρην εὖ οἶδου.]
 νῦν δέ μ' ἀνῆρπαξε χρυσόρραπις Ἀργειφόντης
 ἐκ τοροῦ Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου, πελαδεινήσ·
 πολλαὶ δὲ νύμφαι καὶ παρθένοι ἀλφεισίβοιαι
 120 παίζομεν, ἀμφὶ δ' ὄμιλος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο·
 ἔνθεν μ' ἥρπαξε χρυσόρραπις Ἀργειφόντης,
 πολλὰ δ' ἔπ' ἤγαγεν ἔργα καταθνητῶν ἀνθρώπων,
 πολλὴν δ' ἄκληρόν τε καὶ ἄκτιτον, ἣν διὰ θῆρες
 ὠμοφάγοι φοιτῶσι κατὰ σκιόεντας ἐναύλους·
 125 οὐδὲ ποσὶ ψάυειν ἐδόκουν φυσιοῦσθαι αἴης·
 Ἀγτίσειω δέ με φάσκε παραὶ λέχεσιν καλέεσθαι
 κουριδίην ἄλοχον, σοὶ δ' ἀγλαὰ τέκνα τεκεῖσθαι·
 αὐτὰρ ἐπειδὴ δεῖξε καὶ ἔφρασεν, ἦτοι ὄγ' αὖτις
 ἀθανάτων μετὰ φῶλ' ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης·
 130 αὐτὰρ ἐγὼ σ' ἰκόμην, κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
 ἀλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι ἠδὲ τοκήων
 ἐσθλῶν· οὐ μὲν γάρ κε κακοὶ τοῖόνδε τέκοιεν·
 ἀδμήτην μ' ἀγαγὼν καὶ ἀπειρήτην φιλότῃτος,
 πατρί τε σὼ δεῖξον καὶ μητέρι κέδν' εἰδυῖη,
 135 σοῖς τε κασιγνήτοις, οἳ τοι ὁμόθεν γεγάασιν,
 [οὐ σφιν ἀεικελίη νυὸς ἔσσομαι, ἀλλ' εἰκνῖα·]
 εἴ τοι ἀεικελίη γυνὴ ἔσσομαι, ἠὲ καὶ οὐκί.

πέμψαι δ' ἄγγελον ὧκα μετὰ Φρύγας αἰολοπώλους,
 εἰπεῖν πατρί τ' ἐμῷ καὶ μητέρι πηδομένη περ·
 140 οἱ δέ κέ τοι χρυσόν τε ἄλλῃς ἐσθῆτά θ' ὕφαντῇν
 πέμψουσιν· σὺ δὲ πολλὰ καὶ ἀγλαὰ δέχθαι ἄποινα.
 ταῦτα δὲ ποιήσας, δαίνυ γάμον ἡμερόεντα,
 τίμιον ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Ὡς εἰποῦσα θεὰ γλυκὺν ἥμερον ἔμβαλε θυμῷ·
 145 Ἄγρισην δ' ἔρος εἶλεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Εἰ μὲν θνητῇ γ' ἐσσί, γυνὴ δέ σε γείνατο μήτηρ,
 Ὀτρεὺς δ' ἐστὶ πατὴρ ὀνομακλυτός, ὥς ἀγορεύεις,
 ἀθανάτοιο δ' ἔκῃτι διακτόρου ἐνθάδ' ἰκάνεις,
 Ἑρμῶ, ἐμὴ δ' ἄλλοχος κεκλήσεται ἡματα πάντα·
 150 οὕτως ἔπειτα θεῶν οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων
 ἐνθάδε με σήσει, πρὶν σῇ φιλότῃτι μιγῆναι
 αὐτίκα νῦν· οὐδ' εἴ κεν ἐκηβόλος αὐτὸς Ἀπόλλων
 τόξου ἀπ' ἀργυρέου προῖοι βέλεα στονόεντα.
 βουλοίμην κεν ἔπειτα, γύναι εἰκυῖα θεῇσιν,
 155 σῆς εὐνῆς ἐπιβὰς, δύναι δόμον Ἥιδος εἶσω.

Ὡς εἰπὼν, λάβε χεῖρα· φιλομειδῆς δ' Ἀφροδίτη
 ἔρπε μεταστρεφθεῖσα, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα,
 ἐς λῆχος εὖστρωτον, ὅθι περ πάρος ἔσκεν ἀνακτι
 τλαίνῃσιν μαλακῆς ἐστρωμένον· αὐτὰρ ὑπερθεῖν
 160 ἄρκτων δέρματ' ἔκειτο, βαρυφθόγγων τε λεόντων,
 τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν οὔρεσιν ὑψηλοῖσιν.
 οἱ δ' ἐπεὶ οὖν λειχέων εὐποιήτων ἐπέβησαν,

πόσμον μὲν οἱ πρῶτον ἀπὸ χροὸς εἴλε φαεινόν,
 πόρπας τε, γναμπτάς θ' ἑλικας, κάλυπας τε καὶ ὄρμους.
 165 λῦσε δέ οἱ ζώνην, ἰδὲ εἴματα σιγαλόεντα

ἔπδυε, καὶ κατέθηκεν ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου
 Ἀγρίσης· ὃ δ' ἔπειτα, θεῶν ἰότητι καὶ αἴσῃ,
 ἀθανάτη παρέλεκτο θεῶν βροτός, οὐ σάφα εἰδώς.

Ἦμος δ' ἄψ εἰς αὐλιν ἀποκλίνουσι νομῆς
 170 βοῦς τε καὶ ἴφια μῆλα νομῶν ἐξ ἀνθεμοέντων,
 τῆμος ἄρ' Ἀγρίσῃ μὲν ἐπὶ γλυκύν ὕπνον ἔχευεν
 νήδυμον, αὐτῇ δὲ χροῖ ἔννυτο εἴματα καλὰ.
 ἔσσημένη δ' εὖ πάντα περὶ χροῖ δῖα θεάων,
 ἔσση παρ κλισίῃ· εὐποιήτου δὲ μελάθρου

175 πῦρε κάρη· κάλλος δὲ παρειάων ἀπέλαμπεν
 ἄμβροτον, οἷόν τ' ἐστὶν εὖστεφάνου Κυθερείης·
 ἐξ ὕπνου δ' ἀνέγειρεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·

Ὅρσεο, Δαρδανίδη· τί νυ νήγρετον ὕπνον ἰαύεις;
 καὶ φράσαι, εἴ τι ὁμοίῃ ἐγὼν ἰνδάλλομαι εἶναι,
 180 οἷν δὴ με τὸ πρῶτον ἐν ὀφθαλμοῖσι νόησας.

Ὡς φάσ'· ὃ δ' ἐξ ὕπνοιο μάλ' ἐμπαπέως ὑπάκουσεν.
 ὥς δὲ ἶδεν δειρὴν τε καὶ ὄμματα κάλ' Ἀφροδίτης,
 τάρβησέν τε καὶ ὅσσε παρακλιδὸν ἔτραπεν ἄλλῃ·
 ἄψ δ' αὖτις χλαίνῃ τ' ἐναλύψατο καλὰ πρόσωπα,
 185 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Αὐτίκα σ' ὥς τὰ πρῶτα, θεά, ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 ἔργων, ὥς θεὸς ἦςθα· σὺ δ' οὐ νημερτὲς ἔειπες.

ἀλλὰ σε πρὸς Ζηνὸς γουνάζομαι αἰγιόχοιο,
μή με ζῶντ' ἀμνηνὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἑάσης
190 ναίειν, ἀλλ' ἑλέαιρ'· ἐπεὶ οὐ βιοθάλμιος ἀνὴρ
γίγνεται, ὅστε θεαῖς εὐνάζεταιται ἀθανάτησιν.

Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη·
Ἀγχιση, κῦδιστε κατασνητῶν ἀνθρώπων,
θάρσει, μὴδέ τι σῆσι μετὰ φρεσὶ δειδίδι λίην.
205 οὐ γάρ τοί τι δέος, παθέειν κακὸν ἔξ ἐμέθεν γε,
οὐδ' ἄλλων μακάρων· ἐπειὴ φίλος ἔσσι θεοῖσιν.
σοὶ δ' ἔσται φίλος υἱός, ὃς ἐν Τρώεσσιν ἀνάξει·
καὶ παῖδες παῖδεσσι διαμπερὲς ἐκγεγρόνται.

τῷ δὲ καὶ Αἰνείας ὄνομ' ἔσσεται, οὐνεκά μ' αἰνὸν
200 ἔσχευ ἄχος, ἔνεκα βροτοῦ ἀνέρος ἔμπεσον εὐνή.

ἀγχιθεοὶ δὲ μάλιστα κατασνητῶν ἀνθρώπων
αἰεὶ ἀφ' ὑμετέρης γενεῆς εἰδὸς τε φύην τε.
ἦτοι μὲν ἕανθόν Γανυμήδεα μητίετα Ζεὺς
ἦρπας' ἐὸν διὰ κάλλος, ἴν' ἀθανάτοισι μετῴη,
205 καὶ τε Διὸς κατὰ δῶμά θεοῖς ἐπιεινοχοεῖοι,
θαῦμα ἰδεῖν, πάντεσσι τετιμένος ἀθανάτοισιν,
κρυσεῖον ἐκ κρητῆρος ἀφύσσω νέκταρ ἐρυθρόν.
Τρῶα δὲ πένθος ἄλαστον ἔχε φρένας, οὐδέ τι ἥδει,
ὅππῃ οἱ φίλον υἱὸν ἀνῆρπασε θέσπις ἄελλα·
210 τὸν δὴ ἔπειτα γόασκε διαμπερὲς ἡματα πάντα.

καί μιν Ζεὺς ἐλέησε, δίδου δέ οἱ υἱὸς Ἄποινα,
 Ἴππους ἀρσίποδας, τοῖτ' ἀθανάτους φορέουσιν,
 τοὺς οἱ δῶρον ἔδωκεν ἔχειν· εἶπεν δὲ ἕκαστα,
 Ζηνὸς ἐφημοσύνησι, διάκτορος Ἀρχειφόντης,
 215 ὥς ἔοι ἀθάνατος καὶ ἀγήραος ἡματα πάντα.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ Ζηνὸς ὄγ' ἔκλυεν ἀγγελιάων,
 οὐκέτ' ἔπειτα γόασκε, γεγῆθει δὲ φρένας ἔνδον·
 γηθόσυνος δ' Ἴπποισιν ἀλλοποδέσσειν ὀρεῖτο.
 ὥς δ' αὖ Τιθωνὸν χρυσόθρονος ἤρπασεν Ἥως,
 220 ὑμετέρης γενεῆς, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν.
 βῆ δ' ἵμεν αἰτήσουσα κελαινεφέα Κρονίωνα,
 ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἡματα πάντα·
 τῇ δὲ Ζεὺς ἐπένευσε, καὶ ἐκρήνηεν ἐέδωρ·
 νηπίη, οὐδ' ἐνόησε μετὰ φρεσὶ πότνια Ἥως
 225 ἦβην αἰτῆσαι, εὖσαί τ' ἀπὸ γῆρας ὀλοῖόν.
 τὸν δ' ἦτοι εἶως μὲν ἔχεν πολυήρατος ἦβη,
 Ἥοι τερπόμενος χρυσοθρόνῳ, ἠριγενεῖη,
 ναῖε παρ' Ὀκεανοῖο ῥοῆς ἐπὶ πείρασι γαίης.
 αὐτὰρ ἐπεὶ πρῶται πολιαί κατέχυντο ἔθειραι
 230 καλῆς ἐκ κεφαλῆς, εὐηγενέος τε γενείου,
 τοῦ δ' ἦτοι εὐνῆς μὲν ἀπείχετο πότνια Ἥως,
 αὐτὸν δ' αὖτ' ἀτίταλλεν, ἐνὶ μεγάροισιν ἔχουσα,
 σίτῳ τ' ἀμβροσίῃ τε, καὶ εἶματα καλὰ διδοῦσα.
 ἀλλ' ὅτε δὴ πάμπαν στυγερὸν κατὰ γῆρας ἔπειγεν,
 235 οὐδέ τι κινῆσαι μελέων δύνατ', οὐδ' ἀναῖρται,

ἦδε δέ οἱ πατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 ἐν θαλάμῳ κατέθηκε, θύρας δ' ἐπέθηκε φαεινάς·
 τοῦ δ' ἦτοι φωνὴ ῥέει ἄσπετος, οὐδέ τι κίκυς
 ἔσθ', οἷη πάρος ἔσκεν ἐνὶ γυναμποῖσι μέλεσσι.
 240 οὐκ ἂν ἔγωγέ σε τοῖον ἐν ἀθανάτοισιν ἐλοίμην
 ἀθάνατόν τ' εἶναι καὶ ζῶειν ἥματα πάντα.
 ἀλλ' εἰ μὲν τοιοῦτος ἔων εἰδός τε δέμας τε
 ζώοις, ἡμέτερός τε πόσις κεκλημένος εἴης,
 οὐκ ἂν ἔπειτά μ' ἄχος πύκινὰς φρένας ἀμφικαλύπτει.
 245 νῦν δέ σε μὲν τάχα γῆρας ὁμοῖον ἀμφικαλύψει
 νηλειές, τότ' ἔπειτα παρίσταται ἀνθρώποισιν,
 οὐλόμενον, καματηρόν, ὅτε στυγέουσι θεοὶ περ.
 αὐτὰρ ἐμοὶ μέγ' ὄνειδος ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν
 ἔσεται ἥματα πάντα διαμπερὲς εἶνεκα σεῖο.
 250 οἱ πρὶν ἐμοὺς ὀάρους καὶ μήτιας, αἷς ποτὲ πάντας
 ἀθανάτους συνέμιξα καταθνητῇσι γυναιξίν,
 τάρβεσκον — πάντας γὰρ ἐμὸν δάμνασκε νόημα —
 νῦν δέ δῃ, οὐκέτι μοι στόμα χεῖσεται ἐξονομῆναι
 τοῦτο μετ' ἀθανάτοισιν· ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀάσθην,
 255 σφέτλιον, οὐκ ὀνομαστόν, ἀπεπλάγχθη δὲ νόοιο,
 παῖδα δ' ὑπὸ ζώνῃ ἐθέμην, βροτῶ εὐνιθεῖσα.
 τὸν μὲν, ἐπὶ δῇ πρῶτον ἴδῃ φάος ἡελίοιο,
 Νύμφαι μιν θρέψουσιν ὄρεσκόοι, βαθύκολποι,
 αἱ τόδ' ἐναίεταουσιν ὄρος μέγα τε Ζάθεόν τε,
 260 αἱ ῥ' οὔτε θνητοῖς οὔτ' ἀθανάτοισιν ἔπονται·

Δ.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' ἡὔκομον, σεμνήν θεόν, ἄρχομ' ἀείδειν,
 αὐτήν, ἥδ' εὐγατρά τανύσφυρον, ἣν Αἰδωνεύς
 ἥρπαξεν, δῶκεν δὲ βαρύκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς,
 νόσφιν Δήμητρος χρυσαόρου, ἀγλαοκάρπου,
 5 παίζουσιν κούρησι σὺν Ἰνκεανοῦ βαθυκόλοις,
 ἄνθεά τ' αἰνυμένην, ῥόδα καὶ κρόκον ἥδ' ἴα καλά,
 λειμῶν' ἄμ μαλακὸν, καὶ ἀγαλλίδας ἥδ' ὑάκινθον,
 νάρκισσόν θ', ὃν φῦσε δόλον καλυκώπιδι κούρη
 Γαῖα, Διὸς βουλῇσι, χαριζομένη Πολυδέκτη,
 10 θαυμαστὸν γανόωντα, σέβας δέ τε πᾶσιν ἰδέσθαι
 ἀθανάτοισ τε θεοῖς ἥδ' ἐννητοῖς ἀνθρώποις·
 τοῦ καὶ ἀπὸ ρίζης ἑκατὸν κῆρα ἐξεπεφύκει·
 κηῶδει δ' ὁδμῇ πᾶς τ' οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεν
 γαῖα τε πᾶς' ἐγέλασσε καὶ ὑλμυρὸν οἶδμα θαλάσσης·
 15 ἥ δ' ἄρα θαμβήσας' ὠρέξατο χερσὶν ἄμ' ἕμφω

καλὸν ἄθυρμα λαβεῖν· χάνε δὲ χθῶν εὐρυάγνια
 Νύσιον ἄμ πεδίον, τῇ ὄρουσεν ἄναξ Πολυδέγμων
 ἵπποις ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.
 ἄρπάξας δ' ἀέκουσαν ἐπὶ χρυσέοισιν ὄχαισιν
 20 ἦγ' ὀλοφυρομένην· ἰάχῃσε δ' ἄρ' ὄρθια φωνῇ,
 κεκλομένη πατέρα Κρονίδην ὑπατον καὶ ἄριστον.
 οὐδέ τις ἀθανάτων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων
 ἤκουσεν φωνῆς, οὐδ' ἀγλαόκαρποι ἐταῖραι·
 εἰ μὴ Περσαίου θυγάτηρ ἄταλά φρονέουσα
 25 αἶεν ἐξ ἄντρου, Ἑκάτη λιπαροκρήδεμος,
 Ἥελιός τε ἄναξ, Ἑπείονος ἀγλαὸς υἱός,
 πούρης κεκλομένης πατέρα Κρονίδην· ὁ δὲ νόσφιν
 ἦστο θεῶν ἀπάνευθε πολυλλίστῳ ἐνὶ νηῶ,
 δέγμενος ἱερὰ καλὰ παρὰ θνητῶν ἀνθρώπων.
 30 Τὴν δ' ἀεκαζομένην ἦγεν Διὸς ἐννεσίησιν
 πατροκασίγνητος, πολυσημάντωρ Πολυδέγμων,
 ἵπποις ἀθανάτοισι, Κρόνου πολυώνυμος υἱός.
 ὄφρα μὲν οὖν γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀστερόεντα
 λεῦσσε θεὰ, καὶ πόντον ἀγάρρῳον ἰχθυόεντα,
 35 αὐγὰς τ' ἡελίου, ἔτι δ' ἤλπετο μητέρα κεδνὴν
 ὄψεσθαι, καὶ φῦλα θεῶν αἰετιγενεάων·
 τόφρα οἱ ἑλπίς· ἔθελγε μέγαν νόον, ἀχρυμένης περ
 ἤχησαν δ' ὀρέων κορυφαὶ καὶ βένθεα πόντου
 φωνῇ ὑπ' ἀθανάτῃ· τῆς δ' ἔκλυε πότνια μήτηρ.

40 ὃ δὲ δέ μιν κραδίην ἄρος ἔλλαβεν, ἀμφὶ δὲ χαίταις
 ἀμβροσίαις κρήδεμνα δαΐζετο χερσὶ φίλησιν·
 κυάνεον δὲ κάλυμμα κατ' ἀμφοτέρων βάλετ' ὦμων,
 σεύατο δ', ὥστ' οἰωνὸς, ἐπὶ τραφερὴν τε καὶ ὑγρὴν
 μαιομένη. τῇ δ' οὔτις ἐτήτυμα μυθήσασθαι
 45 ἤθελεν, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων,
 οὐδ' οἰωνῶν τις τῇ ἐτήτυμος ἄγγελος ἦλθεν.
 ἐννῆμαρ μὲν ἔπειτα κατὰ χθόνα πότνια Διὶ
 στρωφᾷτ', αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχουσα·
 οὐδέ ποτ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἡδυπότοιο
 50 πάσσαυ' ἀκηχεμένη, οὐδὲ χροά βάλλετο λουτροῖς.
 ἀλλ' ὅτε δὴ δεκάτῃ οἱ ἐπήλυθε φαινολὶς ἡώς,
 ἦντετό οἱ Ἑκάτῃ, σέλας ἐν χεῖρεςσιν ἔχουσα,
 καὶ ῥά οἱ ἀγγελέουσα ἔπος φάτο, φώνησέν τε·
 Πότνια Δήμητερ, ὠρηφόρε, ἀγλαόδωρε,
 55 τίς θεῶν οὐρανίων ἢ θνητῶν ἀνθρώπων
 ἥρπασε Περσεφόνην, καὶ σὸν φίλον ἦκαχε θυμόν;
 φωνῆς γὰρ ἤκουσ', ἀτὰρ οὐκ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν,
 ὅστις ἔην· σοὶ δ' ὦκα λέγω νημερτέα πάντα

Ὡς ἄρ' ἔφη Ἑκάτῃ· τὴν δ' οὐκ ἡμείβετο μύθῳ
 60 Ῥείης ὑψόμου θυγάτηρ, ἀλλ' ὦκα σὺν αὐτῇ
 ἦϊε', αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχουσα.
 Ἥελιον δ' ἵκοντο, θεῶν σκοπὸν ἠδὲ καὶ ἀνδρῶν,
 στὰν δ' ἵππων προκάρριζε, καὶ εἵρετο διὰ θεῶν·

- 'Hέλι', αἶδεσθαί με θέας ὕπερ, εἴ ποτε δὴ σευ
 65 ἦ ἔπει ἢ ἔργῳ κραδίην καὶ θυμὸν ἴηνα·
 κούρην, τὴν ἔτεκον, γλυκερὸν θάλος, εἶδεῖ κυδρὴν,
 τῆς ἀδινὴν ὅπ' ἄκουσα δι' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο
 ὥστε βιαζομένης, ἀτὰρ οὐκ ἶδον ὀφθαλμοῖσιν.
 ἀλλὰ — σὺ γὰρ δὴ πᾶσαν ἐπὶ χθόνα καὶ κατὰ πόντον
 70 αἰθέρος ἐκ δίης καταδέρκεαι ἀκτίνεσσιν —
 νημερτέως μοι ἔνισπε, φίλον τέκος, εἴ που ὀπωπας,
 ὅστις νόσφιν ἐμεῖο λαβὼν ἀέκουσαν ἀνάγκη
 οἴχεται, ἥδ' ἑωὼν ἢ καὶ θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ὡς φάτο· τὴν δ' Ὀπεριονίδης ἡμεῖβετο μύθῳ·
 75 Ῥεῖης ἡϋκόμου θύγατερ, Δήμητερ ἄνασσα,
 εἰδήσεις· δὴ γὰρ μέγα ἄζομαι ἡδ' ἐλεαίρῳ
 ἀρνημένην περὶ παιδί τανυσφύρῳ· οὐδέ τις ἄλλος
 αἴτιος ἀθανάτων, εἰ μὴ νεφεληγερέτα Ζεὺς,
 ὅς μιν ἔδωκε Ἀΐδην θαλερὴν κεκλήσθαι ἕκοιτιν,
 80 αὐτοκασιγνήτῳ· ὁ δ' ὑπὸ ζόφον ἡρόεντα
 ὑρπάξας ἵπποισιν ἄγρεν μεγάλα ἰάχουσαν.
 ἀλλὰ, θεά, κατάπαυε μέγαν γόον· οὐδέ τί σε φρή
 μάψ αὐτῶς ἄπλητον ἔχειν πόλον· οὐ τοι αἰκίης
 γαμβρὸς ἐν ἀθανάτοισι πολυσημάντῳ Αἰδωνεύς,
 85 αὐτοκασίγνητος καὶ ὁμόσπορος, ἀμφὶ δὲ τιμὴν
 ἔλλαχεν, ὥς τὰ πρῶτα διάτρυχα δασμὸς ἐτύχθη·
 τοῖς μετὰ ναιετάει, τῶν ἔλλαχε κοίρανος εἶναι.
 Ὡς εἰπὼν, ἵπποισιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ὑπ' ὁμοκλήs

ρίμφ' ἔφερον θοὸν ἄρμα, τανύπτεροι ὧστ' οἴωνοι.
 90 τὴν δ' ἄχος αἰνότερον καὶ κύντερον ἵκετο θυμόν.
 χωσαμένη δὴ ἔπειτα κελαινεφεῖ Κρονίῳνι,
 νοσφισθεῖσα θεῶν ἀγορὴν καὶ μακρὸν Ὀλυμπον,
 ᾗχετ' ἐπ' ἀνθρώπων πόλιν καὶ πίονα ἔργα,
 εἶδος ἀμαλδύνουσα πολὺν χρόνον· οὐδὲ τις ἀνδρῶν
 95 εἰσορόων γίγνωσκε, βαθυζώνων τε γυναικῶν,
 πρὶν γ' ὅτε δὴ Κελεοῖο δαΐφρονος ἵκετο δῶμα,
 ὃς τότε Ἐλευσίνος θυοέσσης κοίρανος ἦεν.

Ἐζέτο δ' ἐγγὺς ὁδοῖο, φίλον τετιμημένη ἦτορ,
 Παρθενίῳ φρέατι, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται,
 100 ἐν σπηϊ, αὐτὰρ ὑπερθε πεφύκει θάμνος ἐλαίης,
 γρηϊ παλαιγενεῖ ἐναλίσκῳ, ἦτε τόκοιο
 εἶργηται, δῶρων τε φιλοστεφάνου Ἀφροδίτης,
 οἶαί τε τροφοὶ εἰσι θεμιστοπόλων βασιλῆων
 παίδων, καὶ ταμίαι κατὰ δώματα ἠχῆντα.
 105 τὴν δὲ ἶδον Κελεοῖο Ἐλευσινίδαο θύγατραι,
 ἐρχόμεναι μεθ' ὕδωρ εὐήρυτον, ὅφρα φέροιεν
 κάλπιδι χαλκείῃσι φίλα πρὸς δώματα πατρὸς,
 τέσσαρες, ὧστε θεαί, κουρήϊον ἄνθος ἔχουσαι,
 Καλλιδίῃ καὶ Κλεισιδίῃ, Δημῷ τ' ἐρόεσσα,
 110 Καλλιθόῃ θ', ἣ τῶν προγενεστάτῃ ἦεν ἀπασέων,
 οὐδ' ἔγνων – χαλεποὶ δὲ θεοὶ θνητοῖσιν ὀρᾷσθαι –
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμεναι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Τίς πόθεν ἐσσί, γρηῖ, παλαιγενέων ἀνθρώπων;

τίπτε δὲ νόσφι πόλῃος ἀπέστιτες, οὐδὲ δόμοισιν
 115 πιλῶ; ἔνθα γυναῖκες ἀνὰ μέγαρον σκίοεντα
 τήλικαι, ὥς σύ περ ᾧδε, καὶ ὀπλότεραι γεγάσιν,
 αἱ κέ σε φίλωνται ἡμὲν ἔπει, ἡδὲ καὶ ἔργῳ.
 Ὡς ἔφαν· ἡ δ' ἐπέεσσιν ἀμείβετο πότνια θεάων·
 τέκνα φίλ', αἵτινές ἐστε γυναικῶν θηλυτεράων.
 120 χαίρετ'· ἐγὼ δ' ὑμῖν μυθήσομαι· οὗτοι ἀειπὲς
 ὑμῖν εἰρομένησιν ἀληθέα μυθήσασθαι.
 Διὼ ἐμοίγ' ὄνομ' ἐστί· τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ.
 νῦν αὖτε Κρήτηθεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης
 ἦλυθον οὐκ ἐθέλουσα, βίη δ' ἀέκουσαν ἀνάγκη
 125 ἄνδρες ληϊστῆρες ἀπήγαγον· οἱ μὲν ἔπειτα
 νηὶ θοῇ Θορικόνδε κατέσχεθον, ἔνθα γυναῖκες
 ἡπείρου ἐπέβησαν ἀολλέες, ἡδὲ καὶ αὐτοὶ
 δεῖπνον ἐπηρτύνοντο παρὰ πρυμνήσια νηός.
 ἀλλ' ἐμοὶ οὐ δόρποιο μελίφρονος ἦρατο θυμός,
 130 λάθρη δ' ὀρμηθεῖσα δι' ἡπείροιο μελαίνης,
 φεῦγον ὑπερφιάλους σημάντορας, ὅφρα κε μὴ με
 ἀπριάτην περάσαντες ἐμῆς ἀποναίατο τιμῆς.
 οὐτῷ δεῦρ' ἰκόμην ἀλαλημένη, οὐδέ τι οἶδα,
 ἦτις δὴ γὰρ ἐστὶ, καὶ οἵτινες ἐγγεγάσιν.
 135 ἀλλ' ὑμῖν μὲν πάντες Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες
 δοῖεν κουριδίους ἄνδρας, καὶ τέκνα τεκέσθαι,
 ὥς ἐθέλουσι τοκῆες· ἔμ' αὖτ' οἰκτεῖρατε, κοῦραι,
 προφρονέως, φίλα τέκνα, τέως πρὸς δῶμαθ' ἰκώμαι

ἀνέρος ἡδὲ γυναικός, ἵνα σφίσιν ἐργάζωμαι
 140 πρόφρων, οἷα γυναικὸς ἀφήλικος ἔργα τέτυκται.
 καὶ πεν παῖδα νεογνὸν ἐν ἀγκοίνῃσιν ἔχουσα
 παλὰ τιθηνοίμην, καὶ δώματα τηρήσαιμι·
 καὶ κε λέχος στορέσαιμι μυτῶ θαλάμων εὐπήκτων
 δεσπόσυνον, καὶ κ' ἔργα διδασκῆσαιμι γυναῖκας.

145 Φῆ ῥα θεά· τὴν δ' αὐτὴν ἀμείβετο παρθένος ἀδμῆς,
 Καλλιδίῃ, Κελεοῖο θυγατρὸν εἶδος ἀρίστη·

Μαῖα, θεῶν μὲν δῶρα, καὶ ἀρνύμενοί περ, ἀνάγκη
 τετλάμεν ἄνθρωποι· δὴ γὰρ πολὺ φέρτεροί εἰσιν.
 ταῦτα δέ τοι σαφέως ὑποθήσομαι, ἡδ' ὀνομήνω
 150 ἀνέρας, οἷσιν ἔπεστι μέγα κράτος ἐνθάδε τιμῆς,
 δήμου τε προὔχουσιν, ἰδὲ κρήδεμνα πόλλης
 εἰρύεται βουλῇσι καὶ ἰθιῇσι δίκησιν·
 ἡμὲν Τριπτολέμου πυκιμήδεος, ἡδὲ Διοῦ κλου,
 ἡδὲ Πολυξείνου, καὶ ἀμύμονος Εὐμόλποιο,
 155 καὶ Δολιχοῦ, καὶ πατρός ἀγήνορος ἡμετέροιο·
 τῶν πάντων ἄλλοχοι κατὰ δώματα πορσαίνουσιν·
 τάων οὐκ ἂν τίς σε κατὰ πρῶτιστον ὀπωπὴν
 εἶδος ἀτιμήσασα, δόμων ἀπονοσφίσσειεν,
 ἀλλὰ σε δέξονται· δὴ γὰρ θεοεἰκελὸς ἔσσι.
 160 εἰ δ' ἐθέλεις, ἐπίμεινον, ἵνα πρὸς δώματα πατρός
 ἔλθωμεν, καὶ μητρὶ βαθυζώνῃ Μετανείρῃ
 εἵπωμεν τὰδε πάντα διαμπερές, αἳ κέ σ' ἀνώγῃ
 ἡμέτερόνδ' ἵεναι, μηδ' ἄλλων δώματ' ἐρευνᾶν.

τηλύγετος δέ οἱ υἱὸς ἐνὶ μεγάρῳ εὐπήκτω
 165 ὀψίγονος τρέφεται, πολυεύχεται, ἀσπασίος τε.
 εἰ τόνγ' ἐκθρέψαιο, καὶ ἥβης μέτρον ἴκοιτο,
 ρεῖά κέ τίς σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτεράων
 ζηλώσαι· τόσα κέν τοι ἀπὸ θρεπτήρια δοίη.

Ὡς ἔφαθ'· ἡ δ' ἐπένευσε καρήατι· ταὶ δὲ φαεινὰ
 170 πλησάμεναι ὕδατος φέρον ἄγγεα κυδιάουσαι.
 ῥίμφα δὲ πατρὸς ἴκοντο μέγαν δόμον, ὧκα δὲ μητρὶ
 ἔννεπον, ὡς εἰδὼν τε καὶ ἔκλυον· ἡ δὲ μάλ' ὧκα
 ἐλθούσας ἐκέλευε καλεῖν ἐπ' ἀπείροني μισθῶ.
 αἱ δ', ὥς τ' ἡ ἔλαφοι ἢ πόρτιες εἴαρος ὦρη

175 ἄλλοντ' ἂν λειμῶνα, κορεσσάμεναι φρένα φορβῇ,
 ὥς αἱ ἐπισχόμεναι ἐάνων πτύχας ἡμεροέντων
 ἦϊεαν κοίλῃν κατ' ἀμαξιτόν· ἀμφὶ δὲ ταῖται
 ὦμοις ἀΐσσοντο προσηΐῳ ἄνθρ' ὁμοῖαι.

τέτμον δ' ἐγγυὺς ὁδοῦ κυδρὴν θεόν, ἔνθα πάρος περ
 180 κἀλλίπον· αὐτὰρ ἔπειτα φίλα πρὸς δώματα πατρὸς
 ἤγευνθ'. ἡ δ' ἄρ' ὀπισθε, φίλον τετιμμένη ἦτορ,
 στείρε, κατὰ κρηθὲν κεκαλυμμένη· ἀμφὶ δὲ πέπλος
 κυάνεος ῥαδινοῖσι θεῶς ἐλελίζετο ποσσίν.

αἶψα δὲ δώμαθ' ἴκοντο Διοτρεφέος Κελεοῖο,
 185 βᾶν δὲ δι' αἰθούσης, ἔνθα σφίσι πότνια μήτηρ
 ἦστο παρὰ σταθμόν τέγεος πύκα ποιητοῖο,
 παῖδ' ὑπὸ κόλπῳ ἔχουσα, νέον θάλος· αἱ δὲ παρ' αὐτὴν
 ἔδραμον. ἡ δ' ἄρ' ἐπ' οὐδὼν ἔβη ποσί, καὶ ῥα μελάρου

κῆρε κάρη, πλήσεν δὲ θύρας σέλαος θείοιο.
 190 τὴν δ' αἰδῶς τε σέβας τε ἰδὲ χλωρὸν δέος εἶλεν.
 εἶξε δὲ οἱ κλισμοῖο, καὶ ἐδριάσθαι ἄνωγεν.
 ἀλλ' οὐ Δημήτηρ ὠρηφόρος, ἀγλαόδωρος,
 ἦθ' ἔλεν ἐδριάσθαι ἐπὶ κλισμοῖο φαεινοῦ,
 ἀλλ' ἀπέουσα ἔμιμνε, κατ' ὄμματα καλὰ βαλοῦσα.
 195 πρὶν γ' ὅτε δὴ οἱ ἔθηκεν Ἰάμβη κέδν' εἰδυῖα
 πηκτὸν ἔδος, καθύπερθε δ' ἐπ' ἀργύφειον βάλε κῶας.
 ἔνθα καθεζομένη προκατέσχετο περσὶ καλύπτρην.
 δηρὸν δ' ἄφθογγας τετιημένη ἦστ' ἐπὶ δίφρου,
 οὐδέ τιν' οὔτ' ἔπει προσπύσσετο, οὔτε τι ἔργω,
 200 ἀλλ' ἀγέλαστος, ἄπαστος ἐδητύος ἠδὲ ποτήτος,
 ἦστο, πόθῳ μινύθουσα βαθυζῶνοιο θυγατρὸς.

πρὶν γ' ὅτε δὴ χλεύης μιν Ἰάμβη κέδν' εἰδυῖα
 πολλὰ παρασκώπτους' ἐτρέφατο πότνια, ἄγνῃν,
 μειδῆσαι γελάσαι τε, καὶ ἴλαον σρεῖν θυμόν.
 205 ἦ δὴ οἱ καὶ ἔπειτα μεθύστερον εὐαδεν ὄργαῖς

τῇ δὲ δέπας Μετάνειρα δίδου μεληιδέος οἴνου
 πλήσας', ἢ δ' ἀνένευς· οὐ γὰρ θεμιτόν οἱ ἔφασκεν
 πίνειν οἶνον ἐρυθρόν· ἄνωγε δ' ἄρ' ἄλφι καὶ ὕδωρ
 δοῦναι μίξασαν πῖμεν γλήχωνι τερεῖνῃ.
 210 ἣ δὲ πυκνῶ τεύξασα θεῶ πόρεν, ὥς ἐκέλευεν·
 δεξαμένη δ' ὅσῃς ἐπέβη πολυπότνια Διῷ.

τῇσι δὲ μύθων ἤρπεν εὐζωνος Μετάνειρα·

Χαῖρε, γύναι, ἐπεὶ οὐ σε πακῶν ἀπ' ἔολπα τοκήων
 ἔμμεναι, ἀλλ' ἀγαθῶν· ἐπὶ τοι πρέπει ὀμμασιν αἰδῶς
 215 καὶ χάρις, ὥσεί περ τε θεμιστοπούλων βασιλῆων.
 ἀλλὰ θεῶν μὲν δῶρα, καὶ ἀτνύμενοί περ, ἀνάγκη
 τετλάμεν ἄνθρωποι· ἐπὶ γὰρ Ζυγὸς αὐτένι κεῖται.
 νῦν δ', ἐπεὶ ἴκεο δεῦρο, παρέσσεται, ὅσσα τ' ἐμοί περ.
 παῖδα δέ μοι τρέφε τόνδε, τὸν ὀψίγονον καὶ ἄελπον

220 ὥπασαν ἀθάνατοι, πολυάρητος δέ μοι ἐστίν.
 εἰ τόνγ' ἐκθρέψαιο, καὶ ἦβης μέτρον ἴκοιτο,
 ῥεῖα κέ τίς σε ἰδοῦσα γυναικῶν θηλυτεράων
 ζηλώσαι· τόσα κέν τοι ἀπὸ θρεπτήρια δοίην.

Τὴν δ' αὖτε προσέειπεν εὐστέφανος Δημήτηρ·
 225 καὶ σύ, γύναι, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ἐσθλὰ πόροιεν.
 παῖδα δέ τοι πρόφρων ὑποδέξομαι, ὥς με κελεύεις.
 θρέψω· κοῦ μιν, ἔολπα, πακοφραδίῃσι τιθήνης
 οὐτ' ἄρ' ἐπηλυσίῃ δηλήσεται, οὐθ' ὑποταμνόν.
 οἶδα γὰρ ἀντίτομον μέγα φέρτερον ὕλοτόμοιο,
 230 οἶδα δ' ἐπηλυσίης πολυπήμονος ἐσθλὸν ἐρυσμόν.

Ὡς ἄρα φωνήσασα, θυώδει δέξατο κόλπῳ,
 περσὶν τ' ἀθανάτησι· γεγῆθαι δὲ φρένα μήτηρ.
 ὣς ἡ μὲν Κελεοῖο δαΐφρονος ἀγλαὸν υἱόν,
 Δημοφόνωνθ', ὃν ἔτικτεν εὐζωνος Μετάνειρα,
 235 ἔτρεφεν ἐν μεγάροις. ὁ δ' ἀέξετο δαίμονι ἴσος,
 οὐτ' οὖν σῖτον ἔδων, οὐ θησάμενος

Δημήτηρ

χρίεσθ' ἀμβροσίῃ, ὥσει θεοῦ ἐκχευαῶτα,
 ἡδὺ καταπνεύουσα, καὶ ἐν πόλποισιν ἔχουσα·
 240 νύκτας δὲ πρύπτεσκε πυρὸς μένει, ἥντε θαλόν,
 λάθρα φίλων γονέων· τοῖς δὲ μέγα θαῦμα τέτυκτο,
 ὥς προθαλῆς τελέθεσκε, θεοῖσι δὲ ἅντα ἐώκει.
 καὶ πέν μιν ποίησεν ἀγήρων τ' ἄθανάτον τε,
 εἰ μὴ ἄρ' ἀφραδίῃσιν ἐϋζωνος Μετάνειρα,
 245 νύκτ' ἐπιτηρήσασα, θυώδεος ἐκ θαλάμοιο
 σκέφατο· πώκυσεν δὲ, καὶ ἄμφω πλήξατο μηρῶ,
 δεῖσας ὧ· περὶ παιδί, καὶ ἀάσθη μέγα θυμῷ·
 καὶ ῥ' ὀλοφυρομένη, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τέκνον Δημοφῶν, ξείνη σε πυρὶ ἐνὶ πολλῷ
 250 πρύπτει, ἐμοὶ δὲ γόνον καὶ κήδεα λυγρὰ τίθῃσιν.
 Ὡς φάτ' ὀδυρομένη· τῆς δ' αἶε δία θεάων.
 τῇ δὲ χολωσαμένη καλλιστέφανος Δημήτηρ
 παῖδα φίλον, τὸν ἔελπτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτικτεν,
 γείρεσθ' ἀθανάτησιν ἀπὸ ἔο θῆκε πέδονδε,
 255 ἔξανελοῦσα πυρὸς, θυμῷ ποτέσασα μάλ' αἰνῶς·
 καὶ ῥ' ἄμυδις προσέειπεν ἐϋζωνον Μετάνειραν·
 Νήϊδες ἄνθρωποι καὶ ἀφράδμονες οὔτ' ἀγαθοῖο
 αἶσαν ἐπερχομένου προγνώμεναι, οὔτε κακοῖο·
 καὶ σὺ γάρ ἀφραδίῃσι τεῆς μήκιστον ἀάσθης.
 260 ἴστω γάρ, θεῶν ὄρκος, ἀμείλικτον Στυγρὸς ὕδωρ,
 ἀθανάτόν κέν τοι καὶ ἀγήραον ἡμᾶτα πάντα

παῖδα φίλον ποιήσα, καὶ ἄφθιτον ὥπασα τιμὴν·
 γυνὴ δ' οὐκ ἔσθ' ὥς κεν θάνατον καὶ Κῆρας ἀλύξαι·
 τιμὴ δ' ἄφθιτος αἰὲν ἐπέσβεται, οὐγενα γούνων
 265 ἡμετέρων ἐπέβη, καὶ ἐν ἀγκοίνῃσιν ἴαυσεν.
 ὦρσιν δ' ἄρα τοῦγε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
 παῖδες Ἐλευσινίων πόλεμον καὶ φύλοπιν αἰνῆν
 αἰὲν ἐν ἀλλήλοισι συνάξουσ' ἤματα πάντα.

εἰμὶ δὲ Δημήτηρ τιμάσχος, ἥτε μέγιστον
 270 ἀθανάτοισι θνητοῖς τ' ὄνειρα καὶ χάρμα τέτυκται.
 ἀλλ' ἄγε μοι νηὸν τε μέγαν καὶ βωμὸν ὑπ' αὐτῷ
 τευχόντων πᾶς δῆμος ὑπαὶ πόλιν, αἰπύ τε τεῖχος,
 Καλλιχόρου καθύπερθεν, ἐπὶ προὔχοντι κολωνῷ.
 ὄργια δ' αὐτῇ ἐγὼν ὑποθήσομαι, ὥς ἂν ἔπειτα,
 275 εὐαγέως ἔρδοντες, ἐμὸν νόον ἰλάσκεισθε.

Ὡς εἰποῦσα θεᾶ, μέγεθος καὶ εἶδος ἄμειψεν,
 γῆρας ἀπώσαμένη, περὶ τ' ἀμφὶ τε κάλλος ἤητο·
 ὁδμὴ δ' ἡμερόεσσα θυιέντων ἀπὸ πέπλων
 σκίδνατο, τῇλε δὲ φέγγος ἀπὸ χροὸς ἀθανάτοιο
 280 λάμπε θεᾶς, ἔανθαι δὲ κόμαι κατενήνοθεν ὦμους,
 αὐγῆς δ' ἐπλήσθη πυκινὸς δόμος, ἀστεροπῆς ὥς·
 βῆ δὲ δι' ἐκ μεγάρων. τῆς δ' αὐτίκα γούνατ' ἔλυντο,
 δηρὸν δ' ἄφθογγος γένετο χρόνον, οὐδέ τι παιδὸς
 μνήσατο τηλυγέτοιο ἀπὸ δαπέδου ἀγελέσθαι.
 285 τοῦ δὲ κασίγνηται φωνὴν ἐσάκουσαν ἐλεινὴν,

καὶ δ' ἄρ' ἀπ' εὐστρώτων λεχέων θόρον· ἡ μὲν ἔπειτα
 παῖδ' ἀνὰ χερσὶν ἔλουσα, ἔφ' ἐγκάθετο κόλπῳ·
 ἣ δ' ἄρα πῦρ ἀνέκαι'· ἡ δ' ἔσσυτο πόσσ' ὑπαλοῖσιν,
 μητέρ' ἀναστήσουσα θυώδεος ἐν θαλάμοιο.

290 ἀγρόμεναι δέ μιν ἀμφὶς ἐλοῦεον ἀσπαίροντα,
 ἀμφαγαπαζόμεναι· τοῦ δ' οὐ μειλίσσετο θυμός·
 χειρότεραι γὰρ δὴ μιν ἔχον τροφοὶ ἠδὲ τιθῆναι.

Αἱ μὲν παννύχτιαι κυδρὴν θεὸν ἱλάσκοντο,
 δείματι παλλόμεναι· ἅμα δ' ἡοῖ φαινομένῃφιν
 295 εὐρυβίῃ Κελεῶ νημερτέα μυθήσαντο,
 ὥς ἐπέτελλε θεὰ, καλλιστέφανος Δημήτηρ.
 αὐτὰρ ὃγ' εἰς ἀγορὴν καλέσας πολυπείρονα λαόν,
 ἦνωγ' ἡυπόμῳ Δημήτερι πίονα νηὸν
 ποιῆσαι καὶ βωμὸν ἐπὶ προὔχοντι πολωνῶ.

300 οἱ δὲ μάλ' αἰψ' ἐπίθοντο, καὶ ἔηλυον αὐδήσαντος,
 τεῦχον δ', ὥς ἐπέτελλ'· ὃ δ' ἀέξετο δαίμονος αἴση.
 αὐτὰρ ἔπει τέλεσαν, καὶ ἐρώησαν καμάτοιο,
 βάν ῥ' ἵμεν οἴκαδ' ἔλαστος· ἀτὰρ ἔανθῇ Δημήτηρ
 ἔνθα καθεζομένη μακάρων ἀπονόσφιν ὑπάντων,

305 μίμνε πόθῳ μινύθουσα βαθυζῶνοιο θυγατρός.
 αἰνύτατον δ' ἐνῆαυτὸν ἐπὶ χθόνα πουλυβοτείρην
 ποιῆς· ἀνθρώποις καὶ κύντατον, οὐδέ τι γαῖα
 σπέρμ' ἀνίει· πρύπτειν γὰρ ἐϋστέφανος Δημήτηρ.
 πολλὰ δὲ παμπύλ' ἄροτρα μάτην βόες ἔλκον ἀρούραις·
 310 πολλὸν δὲ κρῖ λευκὸν ἐτώσιον ἔμπεσε γαίῃ.

- καὶ νῦν περπάμπαν ὄλεσσε γένος μερόπων ἀνθρώπων
 λιμοῦ ὑπ' ἀργαλέης, γεράων τ' ἐρικυδέα τιμὴν
 καὶ θυσίων ἡμερσεν Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντας,
 εἰ μὴ Ζεὺς ἐνόησεν, ἐφ' δ' ἐφράσσατο θυμῷ.
- 315 Ἴριν δὲ πρῶτον χρυσόπτερον ὥρσε καλέσσαι
 Διμήτρ' ἠΰκομον, πολυήρατον εἶδος ἔχουσαν.
 ὥς ἔφαθ'· ἡ δὲ Ζηνὶ κελαινεφεῖ Κρονίωνι
 πειθετο, καὶ μεσσηγὺν διέδραμεν ὧκα πόδεσσιν.
 ἦκετο δὲ πτολίεθρον Ἐλευσίνος θυσέσσης,
- 320 εὗρεν δ' ἐν νηῷ Δημήτερα κυανόπεπλον,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διμήτερ, καλέει σε πατὴρ Ζεὺς ἄφθιτα εἰδώς,
 ἔλθέμεναι μετὰ φῦλα θεῶν αἰειγενετῶν.
 ἀλλ' ἴθι, μὴδ' ἀτέλεστον ἔμὸν ἔπος ἐκ Διὸς ἔστω.
- 325 Ὡς φάτο λισσομένη· τῇ δ' οὐκ ἐπεκείθετο θυμός.
 αὖτις ἔπειτα θεοὺς μάκαρας Ζεὺς αἰὲν ἔοντας
 πάντας ἐπιπροΐαλλεν· ἀμοιβηδὶς δὲ κινόντες
 κίηλησκον, καὶ πολλὰ δίδον περικαλλέα δῶρα,
 τιμὰς θ', ἄς κεν ἔλοιτο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν·
- 330 ἀλλ' οὐτις πεῖσαι δύνατο φρένας ἠδὲ νόημα
 θυμῷ πωομένης· στερεῶς δ' ἠγαίνετο μύθους.
 οὐ μὲν γάρ ποτ' ἔφασκε, θυώδεος Οὐλύμποιο
 πρὶν γ' ἐπιβήσεσθαι, οὐ πρὶν γῆς καρπὸν ἀνήσειν,
 πρὶν ἴδοι ὄφθαλμοῖσιν ἔην εὐώπιδα κούρην.
- 335 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἤκουσε βαρύκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς,

εἰς Ἑρεβος πέμψε χρυσόρραπιν Ἀργειφόντην,
 ὄφρ' Αἴδην μαλακοῖσι παραιφάμενος ἐπέεσσιν,
 ἀγνὴν Περσεφόνειαν ἀπὸ Ζόφου ἱερόεντος
 εἰς φάος ἐξαγάγοι μετὰ δαίμονας, ὄφρα ἔ μήτηρ
 340 ὄφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα μεταλλήξειε χόλοιο.
 Ἑρμῆς δ' οὐκ ἀπίθυσεν, ἄφαρ δ' ὑπὸ κεύθεα γαίης
 ἐσσυμένως κατόρουσε, λιπὼν ἔδος Οὐλύμποιο.
 τέτμε δὲ τόνγε ἄνακτα δόμων ἐντοσθεν ἐόντα,
 ἦμενον ἐν λετέεσσι σὺν αἰδοίῃ παρακοίτι,
 345 πόλλ' ἀεμαζομένη μητρὸς πόθῳ· ἥ δ' ἐπ' ἀτλήτων
 ἔργοις θεῶν μακάρων μητίετο βουλήν.
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος προσέφη κρατὺς Ἀργειφόντης·
 Αἴδη κυανογαῖτα, καταφθιμένοισιν ἀνάσσων,
 Ζεὺς με πατὴρ ἦνωγεν ἀγαυὴν Περσεφόνειαν
 350 ἐξαγαγεῖν Ἑρέβευσι μετὰ σφέας, ὄφρα ἔ μήτηρ
 ὄφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα χόλου καὶ μήνιος αἰνῆς
 ἀθανάτοισι παύσειεν· ἐπεὶ μέγα μῆδεται ἔργον,
 φθῖσαι φῦλ' ἀμενηνὰ χαμαιγενέων ἀνθρώπων,
 σπέρμ' ὑπὸ γῆς πρύπτουσα, καταφθινύθουσα δὲ τιμὰς
 355 ἀθανάτων· ἥ δ' αἰνὸν ἔχει χόλον, οὐδὲ θεοῖσιν
 μίσγεται, ἀλλ' ἀπάνευθε θυώδεος ἐνδοθι νηοῦ
 ἵσται, Ἐλευσίνος κρναδὸν πτολίεθρον ἔχουσα.
 Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ ἕναξ ἐνέρων Αἰδωνεύς
 ὄφρυσιν, οὐδ' ἀπίθυσε Διὸς βασιλῆος ἐφετμῆς.
 360 ἐσσυμένως δ' ἐκέλευσε δαΐφροني Περσεφονείῃ·

Ἔρχεο, Περσεφόνη, παρὰ μητέρα κυανόπεπλον,
 ἥπιον ἐν στήθεσσι μένος καὶ θυμὸν ἔχουσα,
 μηδέ τι δυσθύμαινε λίην περιώσιον ἄλλων.
 οὐ τοι ἐν ἀθανάτοισιν ἀεικὴς ἔσσομ' ἀκοίτης,
 365 αὐτοκασίγνητος πατὸς Διὸς· ἐνθάδ' ἰοῦσα,
 δεσπόσσης πάντων, ὅποσα ζῶει τε καὶ ἔρπει,
 τιμὰς δὲ στήσῃσθαι μετ' ἀθανάτοισι μεγίστας.
 τῶν δ' ἀδικησάντων τίσις ἔσσεται ἥματα πάντα,
 οἳ κεν μὴ θυσίῃσι τεὸν μένος ἰλάσκωνται,
 370 εὐαγέως ἔρδοντες, ἐναΐσιμα δῶρα τελεῦντες.

Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ περίφρων Περσεφόνη,
 καρπαλίμως δ' ἀνόρουσ' ὑπὸ τάρματος· αὐτὰρ ὃγ' αὐτῇ
 ῥοίῃς κόκκον ἔδωκε φαγεῖν μελιηδέα λάδρην,
 ἀμφὶ ἐνωμήσας, ἵνα μὴ μένοι ἥματα πάντα
 375 αὖθι παρ' αἰδοίῃ Δημήτερι, κυανοπέπλω.
 ἵππους δὲ προπάροιθεν ὑπὸ χρυσεόισιν ὄχεσφιν
 ἔντευεν ἀθανάτους πολυσημάντων Αἰδωνεύς.
 ἥ δ' ὄχεων ἐπέβη, παρὰ δὲ κρατὺς Ἀργειφόντης
 ἡνία καὶ μάστιγα λαβὼν μετὰ χερσὶ φίλησιν,
 380 σεῦε δι' ἐκ μεγάρων· τῷ δ' οὐκ ἄκουτε πετέσθην.
 ῥίμφα δὲ μακρὰ κέλευθα διήνυσαν· οὐδὲ θάλασσα,
 οὐδ' ὕδωρ ποταμῶν, οὐτ' ἄγρεια ποιήεντα,
 ἵππων ἀθανάτων, οὐτ' ἄκριες, ἔσχεθον ὁρμῇ.
 ἀλλ' ὑπὲρ αὐτῶν βαθὺν ἡέρα τέμνον ἰόντες.
 385 στήσε δ' ἄγων, ὅθι μίμνεν εὐστέφανος Δημήτηρ.

νηοῖο προπάροιθε θυώδεος· ἡ δὲ ἰδοῦσα
 ἦϊδ', ἡϋτε μαινὰς ὄρος κατὰ δάσκιον ὕλη.
 Περσεφόνη δ' ἑτέρω
 μητρὸς εἴς κατ

590 ἄλτο θέειν

τῇ δὲ

ἅ

Τέκνον, μὴ ῥά τι μ
 βρώμης· ἔξαυδ

395 ὥς μὲν γάρ κε νέουσ

καὶ παρ' ἐμοὶ καὶ πατρὶ, κελαινεφεῖ Κρονίωνι,
 ναιετάοις, πάντεσσι τετιμένη ἀθανάτοισιν.

εἰ δ' ἐπάσω, πάλιν αὖτις ἰοῦς, ὑπὸ κεύθεσι γαίης
 οἰκήσεις ὀρέων τριτάτην μ

400 τὰς δὲ δύω παρ' ἐμοί τε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.

ὅππότε δ' ἄνθρσι γαῖ' εὐώδεσιν εἰαρινοῖσιν
 παντοδαποῖς θάλλει, τότε' ἀπὸ ζόφου ἡερόεντος
 αὖτις ἄνει μέγα θαῦμα θεοῖς, θνητοῖς τ' ἀνθρώποις.

καὶ τίνι σ' ἐξαπάτησε δόλῳ κρατερὸς Πολυδέγμων;

405 Τὴν δ' αὖ Περσεφόνη περικαλλῆς ἀντίον ἠΐδα·

τοίγ' αὖ ἐγώ τοι, μήτηρ, ἐρῶ νημερτέα πάντα·
 εὐτέ μοι ἦλθ' Ἑρμῆς ἐρισύνιος, ἄγγελος ὤκους,
 τὰρ πατέρος Κρονίδαο καὶ ἄλλων οὐραγιῶνων,

ἔλθειν ἐξ Ἑρέβους, ἵνα μ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσα
 410 λήξαις ἀθανάτοισι χόλου καὶ μήνιος αἰνῆς·
 αὐτὰρ ἐγὼν ἀνόρους ὑπὸ χάρματος. αὐτὰρ ὁ λάθρη
 ἔμβαλέ μοι ροιῆς κόπικον, μελιηδὲ' ἐδωδήν,
 ἄκουσαν δὲ βίη με προσηνάγκασσε πάσασθαι.
 ὥς δέ μ' ἀναρπάξας Κρονίδεω πυκινὴν διὰ μῆτιν
 415 ᾤχετο, πατρὸς ἐμοῖο, φέρων ὑπὸ κεύθεα γαίης,
 ἐξέρεω, καὶ πάντα διΐξομαι, ὥς ἐρεεῖνεις.
 ἡμεῖς μὲν μάλα πᾶσαι ἂν ἱμερτὸν λειμῶνα,
 Λευκίππη, Φαινώ τε καὶ Ἥλέκτρη καὶ Ἰάνθῃ,
 καὶ Μελίτῃ, Ἰάχῃ τε Ῥοδείᾳ τε Καλλιρρόῃ τε,
 420 Μηλόβοσις τε Τύχη τε καὶ Ὠκυρὴ καλυκῶπις,
 Χρυσῆϊς τ' Ἰάνειρά τ' Ἀνάστῃ τ' Ἀδμήτῃ τε,
 καὶ Ῥοδόπῃ, Πλουτώ τε καὶ ἱμερόεσσα Καλυψώ,
 καὶ Στύξ, Οὐρανίῃ τε, Γαλαξιάτῃ τ' ἐρατεινῇ,
 [Παλλὰς τ' ἐγρεμάτῃ, καὶ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,]
 425 παίζομεν, ἥδ' ἄνθεα δρέπομεν χεῖρεσσ' ἐρόεντα,
 μίγδα πρόκον τ' ἀγανὸν, καὶ ἀγαλλίδας ἥδ' ὑάκινθον,
 καὶ Ῥοδείας κάλυκας καὶ λείρια, θαῦμα ἰδέσθαι,
 νάρκισσόν θ', ὃν ἔφυς, ὥσπερ πρόκον, εὐρεῖα χθών.
 αὐτὰρ ἐγὼ δρεπόμεν περὶ χάρματι· γαῖα δ' ἔνερθεν
 430 τώρησεν, τῆς δ' ἔκθορ' ἀναῖ κρατέρος Πολυδέγμων.
 βῆ δὲ φέρων ὑπὸ γαῖαν ἐν ἄρμασι χρυσείοισιν
 πόλλ' ἀεκαζομένην· ἐβόησα δ' ἄρ' ὄρθια φωνῇ.
 ταῦτά τοι ἀπνυμένη περ' ἀληθέα πάντ' ἀγορεύω.

Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ ὁμόφρονα θυμὸν ἔχουσαι,
 435 πολλὰ μάλ' ἀλλήλων κραδίην καὶ θυμὸν ἱαίνον,
 ἀμφαγαπαζόμεναι· ἄρέων δ' ἀπεπαύετο θυμός,
 γηθοσύνας δὲ δέχοντό παρ' ἀλλήλων, ἔδιδόν τε.
 τῆσιν δ' ἐγγύθεν ἦλθ' Ἐκάτη λιπαροκρήδεμος·
 πολλὰ δ' ἄρ' ἀμφαγάπησε κόρην Διμήτερος ἀγνῆν·
 440 ἐκ τοῦ οἱ πρόπολος καὶ ὀπάων ἔπλετ' ἄνασσα,
 τῆς δὲ μετ' ἄγγελον ἦπε βαρύνκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς
 Ῥεῖην ἠῦκομον, Διμήτερα κυανόπεπλον
 ἀδέμεναι μετὰ φῦλα θεῶν, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς
 δωσέμεν, ἅς κεν ἔλοιτο μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 445 νεῦσε δὲ οἱ κούρην ἔτεος περιτελλομένοιο
 τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ Ζόφον ἡρόεντα,
 τὰς δὲ δύο παρὰ μητρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν.
 ὣς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσε θεὰ Διὸς ἀγγελιάων.
 ἐσσυμένως δ' ἦϊξε κατ' Οὐλύμποιο καρήνων,
 450 ἐς δ' ἄρα Ῥάριον ἴξε, φερέσβιον οὖθαρ ἀρούρης
 τὸ πρίν, ἀτὰρ τότε γ' οὔτι φερέσβιον, ἀλλὰ ἔκηνλον
 ἐστήκει πανάφυλλον· ἔκνευε δ' ἄρα κρῖ λευκὸν
 μήδεσι Διμήτρος καλλισφύρου· αὐτὰρ ἔπειτα
 μέλλεν ἄφαρ ταναοῖσι κομήσειν ἀσταχύεσσιν,
 455 ἥρος ἀεξομένοιο, πέδῳ δ' ἄρα πίονες ὄγμοι
 βρισμέναι ἀσταχύων, τὰ δ' ἐν ἑλλεδανοῖσι δεδέσθαι.
 ἔνθ' ἐπέβη πρότιστον ἀπ' αἰθέρος ἀτρυγέτοιο·
 ἀσπασίως δ' ἶδον ἀλλήλας, κέχάρηντο δὲ θυμῷ.

τὴν δ' ὧδε προσέειπε Ῥέη λιπαροκρήδεμνος·

460 Ζεῦρο, τέκος, καλέει σε βαρύκτυπος εὐρύοπα Ζεὺς,
ἐλθέμεναι μετὰ φῦλα θεῶν, ὑπέδεκτο δὲ τιμὰς
δωσέμεν, ἄς κ' ἐθέλῃςθαι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
νεῦσε δέ σοι κούρην ἔτεος περιτελλομένοιο
τὴν τριτάτην μὲν μοῖραν ὑπὸ Ζόφον ἡερόντα,
465 ἀθανάτοισιν.

σθαι, ἔῳ δ' ἐπένευσε κάρητι.

ἀλλ' ἴθι, τέκνον ἐμόν, καὶ πείθεο, μηδέ τι λῆην
ἀζητῆς μενέαινε κελαινεφεΐ Κρονίωνι.
αἴψα δὲ καρπὸν ἄεξε φερέσβιον ἀνδρώποισιν.

470 Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθῃσεν εὐστέφανος Δημήτηρ·
αἴψα δὲ καρπὸν ἀνήκεν ἀρουράων ἐριβώλων.
πᾶσα δὲ φύλλοισιν τε καὶ ἄνθεσιν εὐρεῖα χθών
ἔβρισ'· ἥ δὲ κιοῦσα θεμιστοπόλοισ βασιλεῦσιν
δεῖξε, Τριπτολέμῳ τε, Διοκλεῖ τε πληξίπῳ,

475 Εὐμόλπου τε βίῃ, Κελεῶ θ', ἡγήτορι λαῶν,
δρησμοσύνην θ' ἱερῶν, καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν,
[Τριπτολέμῳ τε Πολυξείνῳ τ', ἐπὶ τοῖς δὲ Διοκλεῖ]
σεμνά, τὰ τ' οὐπὼς ἔστι παρεξίμεν, οὔτε πυθέσθαι,
οὔτ' ἀχρεῖν· μέγα γάρ τι θεῶν ἄγος ἰσχάνει αὐδὴν.

480 Ὀλβιος, ὃς τὰδ' ὅπωπεν ἐπιχθονίων ἀνθρώπων·
ὃς δ' ἀτελής ἱερῶν, ὃς τ' ἔμμορος, οὔποθ' ὁμοίην
αἴσαν ἔχει, φθίμενός περ, ὑπὸ Ζόφῳ εὐρώεσσι.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶνθ' ὑπεδήκατο δῖα θεάων,

βάν ρ' ἵμεν Οὐλυμπόνδε, θεῶν μεθ' ὀμήγουριν ἄλλων.
 485 ἔνθα δὲ ναιετάουσι παρὰ Διὶ περιπαιεράυνω
 σεμναὶ τ' αἰδοῖαί τε. μέγ' Ὀλβιος, ὄντιν' ἐκεῖναι
 προφρονέως φίλωνται ἐπιχθονίων ἀνθρώπων.
 αἶψα δέ οἱ πέμπουσιν ἐφέστιον εἰς μέγα δῶμα
 Πλοῦτον, ὃς ἀνθρώποις ἄφενος θνητοῖσι δίδωσιν.

490 Ἄλλ' ἄγ', Ἐλευσίνος θυοέσσης δῆμον ἔχουσα,
 καὶ Πάρον ἀμφιρύτην, Ἄντρωνά τε πετρήεντα,
 πότνια, ἀγλαόδωρ', ὠρηφόρε, Διοῖ ἄνασσα,
 αὐτῇ, καὶ κούρῃ, περικαλλῆς Περσεφόνεια,
 πρόφρων ἀντ' ὥδῃς βίοτον θυμήρε' ὅπαζε.
 495 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σείω καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

Ε.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

Αἰδοίην, χρυσοστέφανον, καλὴν Ἀφροδίτην
 ἄσομαι, ἣ πάσης Κύπρου κρήδεμνα λέλογχεν
 εἰναλῆς, ὅθι μιν Ζεφύρου μένος ὑγρὸν ἀέντος
 ἤνεκεν κατὰ κῦμα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης,
 5 ἀφρῶ ἐνι μαλακῷ. τὴν δὲ χρυσάμπυκες ὦραι
 δέξαντ' ἀσπασίως, περὶ δ' ἄμβροτα εἶματα ἔσσαν·
 κρατὶ δ' ἐπ' ἀθανάτῳ στεφάνην εὐτυκτον ἔθηκαν,
 καλὴν, χρυσεῖην· ἐν δὲ τρητοῖσι λοβοῖσιν
 ἄνθεμ' ὀρειχάλκου, χρυσοῖό τε τιμήντος·
 10 δειρῇ δ' ἄμφ' ὑπαλῇ καὶ στήθεσιν ἀργυφέοισιν
 ὄρμοισι χρυσεόισιν ἐκόσμεον, οἷσί περ αὐταὶ
 ὦραι κόσμηθεν χρυσάμπυκες, ὅππότ' ἴοιεν

ἐς χορὸν ἡμερόεντα θεῶν καὶ δώματα πατρός.
αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα περὶ τροῖ κόσμον ἔθηκαν,
15 ἦγον ἐς ἀθανάτους· οἱ δ' ἠσπάζοντο ἰδόντες,
χερσὶ τ' ἔδεξιόωντο, καὶ ἠρήσαντο ἕκαστος
εἶναι κουριδίην ἄλοχον, καὶ οἴκαδ' ἄγεσθαι,
εἶδος θαυμάζοντες ἰοστεφάνου Κυθερείης.

Χαῖρ', ἑλικοβλέφαρ, γλυκυμείλιχε· δὸς δ' ἐν ἄγωνι
20 νίκην τῷδε φέρεσθαι, ἐμὴν δ' ἔντυνον ἀοιδήν·
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σείο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΣΤ.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΤΣΟΝ.

Ἀμφὶ Διώνυσον, Σεμέλης ἐρικυδέος υἱόν,
 μνήσομαι, ὥς ἔφάνη παρὰ θῖν' ἕλὸς ἀτρυγέτοιο,
 ἀκτῇ ἐπὶ προβλήτι, νεηνίῃ ἀνδρὶ ἑοικώς,
 πρωθήβη· καλαὶ δὲ περισσεύοντο ἔθειραι,
 5 κύνεαί, φᾶρος δὲ περὶ στιβαροῖς ἔχεν ὥμοις
 πορφύρεον. τάχα δ' ἄνδρες εὐσσέλμου ἀπὸ νηὸς
 λήϊσται προγένοντο θοῶς ἐπὶ οἴνοπα πόντον,
 Τυρσηνοί· τοὺς δ' ἦγε κικλὸς μόρος· οἱ δὲ ἰδόντες
 νεῦσαν ἐς ἀλλήλους, τάχα δ' ἔκθορον· αἶψα δ' ἐλόντες
 10 εἶσαν ἐπὶ σφετέρης νηὸς, κεχαρημένοι ἦτορ.
 υἱὸν γάρ μιν ἔφαντο Διοτρεφῶν βασιλῆων
 εἶναι, καὶ δεσμοῖς ἔθελον δεῖν ἀργαλέοισιν.
 τὸν δ' οὐκ ἴσχανε δεσμά, λύγιοι δ' ἀπὸ τηλόσε πίπτον
 χειρῶν ἡδὲ ποδῶν· ὁ δὲ μειδιάων ἐκάθητο
 Ὀδυσσ. II.

15 ὄμμασι κυανέοισι· κυβερνήτης δὲ νοήσας,
αὐτίκα οἷς ἐτάροισιν ἐπέπλετο, φώνησέν τε·

Δαιμόνιοι, τίνα τόνδε θεὸν δεσμεύειθ' ἐλόντες,
παρτερόν! οὐδὲ φέρειν δύναται μιν νηὺς εὐεργής.
ἢ γὰρ Ζεὺς ὅδε γ' ἐστίν, ἢ ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,
20 ἢ ἡ Ποσειδάων· ἐπεὶ οὐ θνητοῖσι βροτοῖσιν
εἶπελος, ἀλλὰ θεοῖς, οἱ Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσιν.
ἀλλ' ἄγετ', αὐτὸν ἀφῶμεν ἐπ' ἡκείροιο μελαίνης
αὐτίκα· μηδ' ἐπὶ χεῖρας ἰάλλετε, μήτι φοιωθεῖς
ὄρσῃ ἀργαλέους τ' ἀνέμους καὶ λαίλαπα πολλήν.

25 Ὡς φάτο· τὸν δ' ἀρχὸς στυγερῶ ἠνίκαπε μύθῳ·
δαιμόνι, οὐρον ὄρα, ἅμα δ' ἰστίον ἔλκεο νηὸς,
σύμπανθ' ὅπλα λαβών· ὅδε δ' αὖτ' ἀνδρεσσι μελήσει.
ἔλπομαι, ἢ Αἴγυπτον ἀφίξεται, ἢ ὄγε Κύπρον,
ἢ ἐς Τπερβορέους, ἢ ἐκαστέρῳ· ἐς δὲ τελευτήν
30 ἔκ ποτ' ἔρεϊ αὐτοῦ τε φίλους καὶ κτήματα πάντα,
οὓς τε κασιγνήτους· ἐπεὶ ἡμιν ἔμβαλε δαίμων.

Ὡς εἰπὼν, ἰστόν τε καὶ ἰστίον ἔλκετο νηὸς.
ἔμπνευσεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον, ἀμφὶ δ' ἄρ' ὅπλα
πατάνυσαν· τάχα δὲ σφιν ἐφαίνετο θανυματὰ ἔργα.
35 οἶνος μὲν πρῶτιστα θοὴν ἀνὰ νῆα μέλαιναν
ἠδύποτος κελάρυζ' εὐώδης, ὥρνυτο δ' ὀδμῇ
ἀμβροσίῃ· ναύτας δὲ τάφος λάβε πάντας ἰδόντας.
αὐτίκα δ' ἀκρότατον παρὰ ἰστίον ἐξετανύσθη
ἄμπτελος ἔνθα καὶ ἔνθα, κατεκρημνῶντο δὲ πολλοὶ

40 βότρυες· ἀμφ' ἰστὸν δὲ μέλας εἰλίσσεται κισσός,
 ἄνθεσι τηλεθάων, χαρίεις δ' ἐπὶ καρπὸς ὀρώρει·
 πάντες δὲ σκαλμοὶ στεφάνους ἔχον. οἱ δὲ ἰδόντες
 Μηδείδην τότ' ἔπειτα κυβερνήτην ἐκέλευον
 γῇ πελάαν. ὃ δ' ἄρα σφι λέων γένετ' ἔνδοθι νηὸς
 45 δεινὸς ἐπ' ἀπρωτάτης, μέγα δ' ἔβραχεν· ἐν δ' ἄρα μέσση
 ἄρκτον ἐποίησεν λασιαύχενά, σήματα φαίνων·
 ἄν δ' ἔστη μεμαυῖα, λέων δ' ἐπὶ σέλματος ἄρκου
 δεινὸν ὑπόδρα ἰδών. οἱ δ' ἐς πρύμνην ἐφόβηθεν,
 ἀμφὶ κυβερνήτην δὲ, σαόφρονα θυμὸν ἔχοντα,
 50 ἔσταν ἄρ' ἐκπληγέντες· ὃ δ' ἑξαπίνης ἐπορούσας
 ἀρχὸν ἔλ'· οἱ δὲ θύραζε, κακὸν μόρον ἐξαλύοντες,
 πάντες ὁμῶς πήδησαν, ἐπεὶ ἴδον, εἰς ἅλα δίαν,
 δελφῖνες δ' ἐγένοντο. κυβερνήτην δ' ἐλεήσας
 ἔσχεθε, καὶ μιν ἔθηκε πανόλβιον, εἰπέ τε μῦθον·
 55 Ὅαρσει, δῖε πάτωρ, τῷ ἐμῷ πεχαρισμένε θυμῷ·
 εἰμὶ δ' ἐγὼ Διόνυσος ἐρίβρομος, ὃν τέκε μήτηρ
 Καδμηΐς Σεμέλη, Διὸς ἐν φιλότῃτι μιγεῖσα.

Χαῖρε, τέκος Σεμέλης εὐώπιδος· οὐδέ πη ἔστιν,
 σεῖό γε ληθόμενον γλυπερὴν κοσμήσαι ἀοιδήν.

ΕΙΣ ΑΡΕΑ.

Ἄρες ὑπερμένετα, βρισάρματε, χρυσεοπήληξ,
 ὄβριμόθυμε, φέραςπι, πολισσόε, χαλκοκορυστά,
 καρτερόχειρ, ἀμόγητε, δορυσθενές, ἔρκος Ὀλύμπου,
 Νίκης εὐπολέμοιο πάτερ, συναρωγὲ Θέμιστος,
 5 ἀντιβίοισι τύραννε, δικαιοτάτων ἄγ' ἐ φωτῶν,
 ἡγορέης σκηπτοῦτε, πυραυγέα κύκλον ἐλίσσω
 αἰθέρος ἑπταπόροισ ἐνὶ τείρεσιν, ἔνθα σε πῶλοι
 λαφλεγέες τριτάτης ὑπὲρ ἄντυχος αἰὲν ἔχουσιν·
 κλυθῶσι, βροτῶν ἐπίκουρε, δοτὴρ εὐθαρσέος ἡβης,
 10 πρὸ καταστίλβων σέλας ὑψόθεν ἐς βιότητα
 ἡμετέρην καὶ κάρτος Ἀρήϊον· ὥς κε δυναίμην
 σεύεσθαι κακότητα πικρὴν ἀπ' ἑμοῖο παρήνου,
 καὶ ψυχῆς ἀπατηλὸν ὑπογνάμψαι φρεσὶν ὀρμήν,
 θυμοῦ τ' αὖ μένος ὁδὺ κατισχέμεν, ὅς μ' ἐρέθῃσι
 15 φυλόπιδος κρυερῆς ἐπιβαινέμεν. ἀλλὰ σὺ θάρσος
 δός, μάκαρ, εἰρήνης τε μένειν ἐν ἀπήμοσι θεσμοῖς,
 δυσμενέων προφυγόντα μόθον, Κῆρράς τε βιαίϊας.

H.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ὕμνει, Μοῦσα, πασιγενήτην Ἐκάτοιο,
 παρθένον ἰοχέαιραν, ὁμότροφον Ἀπόλλωνος,
 ἧδ' ἵππους ἄρσασα βαθυσχοίνιοι Μέλητος,
 ῥίμφα διὰ Σμύρνης παγχυρέον ἄρμα δίδωκει
 5 ἐς Κλάρων ἀμπελόεσσαν, ὅθ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων
 ἦσται, μιμνάζων ἐκατηβόλον Ἰοχέαιραν.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω ταῖρε, θεαί θ' ἅμα πᾶσαι, ἀοιδῇ·
 αὐτὰρ ἐγὼ σὲ πρῶτα καὶ ἐκ σέθεν ἄρχομ' αἰεῖδεν,
 σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

Θ.

ΕΙΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΝ.

*Κυπρογενῇ Κυθέρειαν αἰέσομαι, ἥτε βροτοῖσιν
μείλιχα δῶρα δίδωσιν, ἐφ' ἡμερτῶ δὲ προσώπῳ
αἰεὶ μειδιάει, καὶ ἐφ' ἡμερτὸν φέρει ἄνθος.*

*Χαῖρε, θεᾷ, Σαλαμῖνος εὐκτιμένης μεδέουσα,
5 καὶ πάσης Κύπρου, δὸς δ' ἡμερόεσσαν ἀοιδὴν·
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.*

I.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

Παλλάδ' Αθηναίην ἐρυσίπολιν ἄρχομ' αἰεῖδεν,
 δεινὴν, ἣ σὺν Ἄρηϊ μέλει πολεμήϊα ἔργα,
 περθόμεναί τε πόλῃες, αὐτὴ τέ πτόλεμοί τε,
 καί τ' ἐρρύσατο λαὸν ἰόντα τε νισσόμενόν τε.

5 Χαῖρε, θεά· δὸς δ' ἡμῖν τύχην εὐδαιμονίην τε.

ΙΑ.

ΕΙΣ ΗΡΑΝ.

Ἥρην αἰδῶ χρυσόθρονον, ἣν τέκε Πείη,
 ἀθανάτην βασιλειαν, ὑπείροχον εἶδος ἔχουσαν,
 Ζηνὸς ἐριγδούποιο κασιγνήτην ἄλοχόν τε,
 κυδρὴν, ἣν πάντες μάκαρες κατὰ μακρὸν Ὀλυμπον
 ὧ ἀζόμενοι τίουσιν ὁμῶς Διὶ τερπικραύνῳ.

ΙΒ.

ΕΙΣ ΔΗΜΗΤΡΑΝ.

Δήμητρ' ἠὔκομον, σεμνὴν θεὸν, ἄρχομ' αἰδεῖν,
 αὐτήν, καὶ κούρην, περικαλλέα Περσεφόνειαν.

Χαῖρε, θεά, καὶ τήνδε σάω πόλιν· ἄρχε δ' αἰοιδῆς.

 ΙΓ.

 ΕΙΣ ΜΗΤΕΡΑ ΘΕΩΝ.

Μητέρα μοι πάντων τε θεῶν, πάντων τ' ἀνθρώπων,
 ὕμνει, Μοῦσα λιγεῖα, Διὸς θύγατερ μεγάλοιο·
 ἣ προτάλων τυπάνων τ' ἱατῇ, σὺν τε βρόμος αὐλῶν
 εὐαδεν, ἥδ' ἐ λύκων κλαγγῇ, χαροπῶν τε λεόντων,
 οὐρεά τ' ἠχήεντα, καὶ ὑλήεντες ἔναυλοι.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, θεαί θ' ἅμα πᾶσαι, αἰοιδῇ.

ΙΑ.

ΕΙΣ ΗΡΑΚΛΕΑ ΛΕΟΝΤΟΟΤΥΜΟΝ.

Ἡρακλέα, Διὸς υἱὸν, αἰέσομαι, ὃν μέγ' ἄριστον
 γείνατ' ἐπιχθονίων Θήβης ἔνι καλλιχόροισιν
 Ἀλκμήνῃ, μιτθεῖσα πελαινεφείῃ Κρονίωνι·
 ὃς πρὶν μὲν κατὰ γαῖαν ἀθρόφατον ἠδὲ θάλασσαν
 5 πλαζόμενος, πομπῇσιν ὑπ' Εὐρυσθέως ἄνακτος,
 πολλὰ μὲν αὐτὸς ἔρεξεν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἀνέτλη·
 νῦν δ' ἤδη κατὰ καλὸν ἔδος νιφόεντος Ὀλύμπου
 ναίει τερπόμενος, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην.

Χαῖρε, ἄναξ, Διὸς υἱέ· δίδου δ' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

ΙΕ.

ΕΙΣ ΑΣΚΛΗΠΙΟΝ.

Ἰητῆρα νόσων, Ἀσκληπιὸν ἄρχον' αἰδεῖν,
 υἱὸν Ἀπόλλωνος, τὸν ἐγένετο διὰ Κορωνίς.
 Δωτίῳ ἐν πεδίῳ, κούρη Φλεγύου βασιλῆος,
 γάρμα μέγ' ἀνθρώποισι, κακῶν θελκτῆρ' ὀδυνάων.

5 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἀναξ· λίτομαι δέ σ' αἰοδῆ.

ΙΣΤ.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΤΡΟΥΣ.

Κάστορα καὶ Πολυδεύκε' αἰίδεο, Μοῦσα λιγεία,
Τυνδαρίδας, οἳ Ζηνὸς Ὀλυμπίου ἐξεγένοντο·
τοὺς ὑπὸ Τηϋγέτου κορυφῆς τέκε πότνια Λήδη,
λάθρη ὑποδμηθεῖσα κελαινεφεῖ Κρονίωνι.

5 Χαίρετε, Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων.

IZ.

ΕΙΣ ΕΡΜΗΝ.

Ἑρμῆν αἰείδω Κυλλήνιον, Ἀργειφόντην,
 Κυλλήνης μεδέοντα καὶ Ἀρκαδίης πολυμήλου,
 ἄγγελον ἀθανάτων ἐριούνιον, ὃν τέκε Μαῖα,
 Ἄτλαντος θυγάτηρ, Διὸς ἐν φιλότῃ μιγείσα,
 5 αἰδοίη· μαπάρων δὲ θεῶν ἀλέεινεν ὄμιλον,
 ἄνθρω ναιετάουσα παλισκίῳ· ἔνθα Κρονίων
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ μισγέσκετο νυκτὸς ἀμολγῶ,
 εὖτε κατὰ γλυκὺς ὕπνος ἔχοι λευκώλενον Ἥρην·
 λάνθανε δ' ἀθανάτους τε θεοὺς, θνητοὺς τ' ἀνθρώπους.
 10 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ·
 σεῦ δ' ἐγὼ ἀρξάμενος μεταβήσομαι ἄλλον ἐς ὕμνον.

Χαῖρ', Ἑρμῆ χαριδῶτα, διάκτορε, δῶτορ εἰῶν.

ΙΗ.

ΕΙΣ ΠΑΝΑ.

Ἀμφί μοι Ἑρμείας φίλον γόνον ἔννεπε, Μοῦσα,
 αἰγιόδοην, διπέρωτα, φιλόκροτον, ὅστ' ἀνὰ πίσση
 δενδρήεντ' ἄμυδις φοιτᾷ χοροῖθ' εἰς Νύμφαις·
 αἶτε κατ' αἰγίλιπος πέτρης στείβουσι κάρηνας,
 5 Πᾶν' ἀνακεκλόμεναι, νόμιον θεὸν, ἀγλαέθειρον,
 αὐτμήενθ', ὅς πάντα λόφον νιφόεντα λέλογχεν,
 καὶ κορυφὰς ὀρέων καὶ πετρήεντα κέλευθα·
 φοιτᾷ δ' ἔνθα καὶ ἔνθα διὰ ῥωπήϊα πυκνά,
 ἄλλοτε μὲν ρεῖθροισιν ἐφελκόμενος μαλακοῖσιν,
 10 ἄλλοτε δ' αὖ πέτρησιν ἐν ἡλιβάτοισι διοιχνεῖ,
 ἄκροτάτην κορυφὴν μηλόσκοπον εἰσαναβαίνων.
 πολλάκι δ' ἀργινόμεντα διέδραμεν οὔρεα μακρά,
 πολλάκι δ' ἐν κνημοῖσι διήλασε, θῆρας ἐναίρων,
 ὁξέα δερκόμενος· τότε δ' ἔσπερος ἔκλαγεν οἶος,
 15 ἄγρης ἐξανιών, δονάπων ὑπο μοῦσαν ἀθύρων

νήδυμον· οὐκ ἂν τόνγε παραδράμοι ἐν μελέεσσιν
 ὄρνις, ἦτ' ἔαρος πολυανθέος ἐν πετάλοισιν
 θρήνον ἐπιπροχέουσ' ἰάχει μελίγηρυν ᾠοιδήν.
 σὺν δέ σφιν τότε Νύμφαι ὄρεστιάδες, λιγύμολποι,
 20 φοιτῶσαι πύκα ποσσὶν ἐπὶ κρήνῃ μελανύδρῳ
 μέλπονται· κόρυφῇ δὲ περιστένει οὔρεος ἡρώ -
 δαίμων δ' ἔνθα καὶ ἔνθα χορῶν, τοτὲ δ' ἐς μέσον ἔρπων,
 πυκνὰ ποσσὶν διέπει· λαῖφος δ' ἐπὶ νῶτα δαφνοῖον
 λυγρὸς ἔχει, λιγυρῇσιν ἀγαλλόμενος φρένα μολπαῖς -
 25 ἐν μαλακῷ λειμῶνι, τόθι κρόκος ἦδ' ὑάκινθος
 εὐώδης θαλέθων καταμίσγεται ἄκριτα ποίη·
 ὕμνευσιν δὲ θεοὺς μάκαρας καὶ μακρὸν Ὀλυμπον·
 οἷόν θ' Ἑρμείην ἐριούνιον ἔξοχον ἄλλων
 ἔννεπον, ὥς ὅγ' ἅπασι θεοῖς θοὸς ἄγγελός ἐστιν.
 30 καὶ ῥ' ὅγ' ἐς Ἀρκαδίην πολυπίδακα, μητέρα μῆλων,
 ἐξίκετ', ἔνθα τὲ οἱ τέμενος Κυλληνίου ἐστίν·
 ἔνθ' ὄγε, καὶ θεὸς ὦν, ψαφαρότριχα μῆλ' ἐνόμειεν
 ἀνδρὶ πάρα θνητῷ· θάλε γὰρ πόθος ὑγρὸς ἐπελθών,
 Νύμφῃ εὐπλοκάμῳ Δρύοπος φιλότῃτι μιγῆναι·
 35 ἐκ δ' ἐτέλεσσε γάμον θαλερὺν· τέκε δ' ἐν μεγάροισιν
 Ἑρμείῃ φίλον υἱὸν, ἄφαρ τερατωπὸν ἰδέσθαι,
 αἰγιόδοην, δικέρωτα, πολύκροτον, ἡδυγέλωτα·
 φεῦγε δ' ἀναΐξασα, λίπεν δ' ἄρα παῖδα τιθήνη·
 δεῖσε γάρ, ὥς ἴδεν ὄψιν ἀμείλιχον, ἡυγένηιον.
 40 τὸν δ' αἰψ' Ἑρμείας ἐριούνιος ἐς χέρα θῆκεν

δεξάμενος· χαῖρεν δὲ νόῳ περιώσια δαίμων.
 ῥίμφα δ' ἐς ἀθανάτων ἔδρας πίε, παῖδα καλύψας
 δέρμασιν ἐν πυκινούσιν ὀρεσπώοιο λαγωοῦ·
 παρ δὲ Ζηνὶ κἀθίζε καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
 45 δεῖξε δὲ κοῦρον ἑόν· πάντες δ' ἤρα θυμὸν ἔτερφθεν
 ἀθάνατοι, περίαλλα δ' ὁ Βάηχειος Διώνυσος·
 Πᾶνα δέ μιν καλέεσκον, ὅτι φρένα πᾶσιν ἔτερπεν.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· λίτομαι δέ σ' αἰοιδῆ·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

ΙΘ.

ΕΙΣ ΗΦΑΙΣΤΟΝ.

Ἥφαιστον κλυτόμητιν αἰείδεις, Μοῦσα λιγεῖα,
 δε μετ' Ἀθηναίης γλαυκῶπιδος ἀγλαὰ ἔργα
 ἀνθρώπους ἐδίδαξεν ἐπὶ χθονός, οἳ τὸ πάρος περ
 ἀντροῖς ναιετάσσκον ἐν οὔρεσιν, ἥντε Σῆρες·
 5 νῦν δὲ δι' Ἥφαιστον κλυτοτέχνην ἔργα δαέντες,

ῥῆϊδίως αἰῶνα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
εὐπηλοὶ διάγουσιν ἐνὶ σφετέροισι δόμοισιν.

Ἄλλ' ἴληθ', Ἥφαιστε· δίδου β' ἀρετὴν τε καὶ ὄλβον.

Κ.

ΕΙΣ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Φοῖβε, σὲ μὲν καὶ κύκνος ὑπὸ πτερύγων λίγ' αἶδει,
ὄχθη ἐπιθρώσκων ποταμὸν πάρα δινήεντα,
Πηνειὸν· σὲ δ' αἰδοῖς, ἔχων φόρμιγγα λίγειαν,
ἡδυεπὴς πρῶτόν τε καὶ ὕστατον αἶεν αἶδει.

5 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, ἄναξ· ἱλαμαι δέ σ' αἰδοῖ.

ΚΔ.

ΕΙΣ ΜΟΥΣΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝΑ.

Μουσάων ἄρχωμαι, Ἀπόλλωνός τε Διός τε.
ἐκ γὰρ Μουσάων καὶ ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος
ἄνδρες ἀοιδοὶ ἔασιν ἐπὶ χθονὶ καὶ κιθαρισταί,
ἐκ δὲ Διὸς βασιλῆες. ὁ δ' ὄλβιος, ὄντινα Μοῦσαι
5 φίλωνται· γλυκερὴ οἱ ἀπὸ στόματος ῥέει αὐδή.

Χαίρετε, τέκνα Διός, καὶ ἐμὴν τιμήσατ' αἰοιδὴν·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' αἰοιδῆς.

ΚΕ.

ΕΙΣ ΔΙΟΝΥΣΟΝ.

Κισσοκόμην Διόνυσον, ἐρίβρομον, ἄρχομ' αἶδειν,
 Ζηνὸς καὶ Σεμέλης ἐρικυδέος ἀγλαὸν νιόν,
 ὃν τρέφον ἡϋκομοὶ Νύμφαι, παρὰ πατρὸς ἀνακτος
 δεξάμεναι κόλποισι, καὶ ἐνδυκέως ἀτίταλλον.
 5 Νύσῃς ἐν γυάλοις· ὁ δ' ἀέξετο πατρὸς ἔκρητι
 ἄντρῳ ἐν εὐώδει, μεταρίθμος ἀθανάτοισιν.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ τόινδε θεαὶ πολύνυμνον ἔθρεψαν,
 δὴ τότε φοιτίζεσκε καὶ ὕληεντας ἐναύλους,
 κισσῶ καὶ δάφνῃ πεπυκασμένος· αἱ δ' ἅμ' ἔποντο
 10 Νύμφαι, ὁ δ' ἐξηγεῖτο· βρόμος δ' ἔχεν ἄσπετον ὕλην.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, πολυστάφυλ' ὦ Διόνυσε·
 δὸς δ' ἡμᾶς χαίροντας ἐς ὧρας αὖτις ἱκέσθαι,
 ἐκ δ' αὖθ' ὥρων ἐς τοὺς πολλοὺς ἐνιαυτούς.

ΚΣΤ.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ.

οἱ μὲν γὰρ Δρακάνῳ σ', οἱ δ' Ἰκάρῳ ἠνεμοέσση
 φάσ', οἱ δ' ἐν Νάξῳ, Δῖον γένος, Εἰραφιδῶτα,
 οἱ δέ σ' ἐπ' Ἀλφειῷ ποταμῷ βαθυδινηέντι
 κυσσαμένην Σεμέλην τεκέειν Διὶ τερπικεραύνῳ,
 5 ἄλλοι δ' ἐν Θήβησιν, ἄναξ, σὲ λέγουσι γενέσθαι·
 ψευδόμενοι. σὲ δ' ἔτικτε πατήρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε
 πολλὸν ἀπ' ἀνθρώπων, κρύπτων λευκώλενον Ἥρην.
 ἔστι δέ τις Νύση, ὑπατον ὄρος, ἀνθέον ὕλη,
 τηλοῦ Φοινίκης, σχεδὸν Αἰγύπτιοιο ῥοάων

10 καὶ οἱ ἀναστήσουσιν ἀγάλματα πόλλ' ἐνὶ νηοῖς.
 ὥς δὲ τὰ μὲν τρία, σοὶ πάντως τριετήρισιν αἰεὶ
 ἄνθρωποι ῥέξουσιν τεληέσσας ἐκατόμβας.

Ἡ, καὶ πυνέησιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων·

ἀμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
 15 κρατὸς ἀπ' ἀθανάτοιο· μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὀλυμπον.

Ὡς εἰπὼν, ἐπένευσε καρῆατι μητίετα Ζεὺς.

Ἴληθ', Εἰραφιῶτα, γυναιμανές· οἱ δέ σ' αἰδοῖ
 ἄδομεν ἀρχόμενοι λήγοντές τ'· οὐδέ πη ἔστιν,
 σέϊ' ἐπιληθόμενον ἱερῆς μεμνήσθαι αἰοιδῆς.

20 Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διώνυσ' εἰραφιῶτα,
 σὺν μητρὶ Σεμέλῃ, ἥνπερ καλέουσι Θυῶνῃν.

KZ.

ΕΙΣ ΑΡΤΕΜΙΝ.

Ἄρτεμιν ἀεῖδω χρυσηλάκατον, κελαδαινὴν,
 παρθένον αἰδοίην, ἐλαφιβόλον, ἰοχέαιραν,
 αὐτοκασιγνήτην χρυσαόρου Ἀπόλλωνος·
 ἥ κατ' ὄρη σκιόεντα καὶ ἄκριας ἡνεμοέσδας
 5 ἄγρῃ τερπομένη παγχρύσεια τόξα τιταίνει,

πέμπουσα στονόεντα βέλη· τρομέει δὲ κάρηνα
 ὑψηλῶν ὀρέων, ἰάχει δ' ἐπὶ δάσπιος ὕλη
 δεινὸν ὑπὸ κλαγγῆς θηρῶν· φρίσσει δέ τε γαῖα,
 πόντος τ' ἰχθυόεις· ἢ δ' ἄλκιμον ἦτορ ἔχουσα
 10 πάντῃ ἐπιστρέφεται, θηρῶν ὀλέκουσα γενέθλην.
 αὐτὰρ ἐπὶν τερφοθῇ θηροσκόπος Ἰοχέαιρα,
 εὐφρήνῃ δὲ νόον, χαλάσας' εὐκαμπέα τόξα,
 ἔρχεται ἐς μέγα δῶμα κασιγνήτοιο φίλοιο,
 Φοίβου Ἀπόλλωνος, Δελφῶν ἐς πίονα δῆμον,
 15 Μουσέων καὶ Χαρίτων παλὸν χορὸν ἀρτυνέουσα.
 ἔνθα κατακρεμάσασα παλίντονα τόξα καὶ ἰούς,
 ἡγεῖται, χαρίεντα περὶ χροῖ κόσμον ἔχουσα
 ἑξάρχουσα χορούς· αἱ δ' ἀμβροσίην ὄπ' ἱεῖσαι
 ὑμνεῦσιν Αἰγῶ καλλίσφυρον, ὥς τέκε παῖδας,
 20 ἀθανάτων βουλῇ τε καὶ ἔργμασιν ἔξοχ' ἀρίστους.

Χαίρετε, τέκνα Διὸς καὶ Αἰγῶς ἡυκόμοιο·
 αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΚΗ.

ΕΙΣ ΑΘΗΝΑΝ.

Παλλάδ' Ἀθηναίην, κυδρὴν θεὸν, ἄρχομ' αἰεῖδεν,
 γλαυκῶπιν, πολύμητιν, ἀμείλιχον ἥτορ ἔχουσαν,
 παρθένον αἰδοίην, ἐρυσίπολιν, ἀλκίησσαν,
 Τριτογενῇ, τὴν αὐτὸς ἐγείνατο μητιέτα Ζεὺς
 5 σεμνῆς ἐκ κεφαλῆς, πολεμῆϊα τεύχε' ἔχουσαν,
 χρύσεια, παμφανόωντα· σέβας δ' ἔχε πάντας ὄρωντας
 ἀθανάτους. ἡ δὲ πρόσθεν Διὸς αἰγίοχοιο
 ἐσσυμένως ὤρουσεν ἀπ' ἀθανάτοιο καρήνου,
 σείσας' ὀξὺν ἄκοντα· μέγας δ' ἐλελίζετ' Ὀλυμπος
 10 δεινὸν ὑπὸ βρίμῃ Γλαυκώπιδος· ἀμφὶ δὲ γαῖα
 σμερδαλέον ἰάχησεν· ἐκινήθη δ' ἅρα πόντος,
 κύμασι πορφυρέοισι κυκώμενος, ἔσχετο δ' ἄλμη
 ἑξαπίνης· στήσεν δ' Ὑπερίονος ἀγλαὸς υἱὸς
 ἥππους ὠκύποδας διηρὸν χρόνον, εἰσόκε κούρη
 15 εἴλετ' ἀπ' ἀθανάτων ὦμων θεοεῖκελα τεύχη.

Παλλὰς Ἀθηναίη· γήθησε δὲ μητίετα Ζεὺς.

Καὶ σὺ μὲν οὕτω χαῖρε, Διὸς τέκος αἰγιόχοιο·
αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΚΘ.

ΕΙΣ ΕΣΤΙΑΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝ.

Ἴστίη, ἥ πάντων ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν
ἀθανάτων τε θεῶν, χαμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων,
ἔδρην αἰδίου ἔλασες, πρεσβῆϊδα τιμὴν

καλὸν ἔχουσα γέρας καὶ τιμὴν· οὐ γὰρ ἕτερ σοῦ
5 εἰλαπῖναι θνητοῖσιν, ἴν' οὐ πρότῃ πυμάτῃ τε
Ἴστίῃ ἀρχόμενος σπένδει μελιιδέα οἶνον.

καὶ σύ μοι, Ἀργειφόντα, Διὸς καὶ Μαιάδος υἱέ,
ἄγγελε τῶν μακάρων, χρυσόβραπι, δῶτορ ἑάων·
ναίετε δώματα καλὰ, φίλα φρεσὶν ἀλλήλοισιν

10 ἵλαος ὦν ἐπάρηγε σὺν αἰδοίῃ τε φίλῃ τε

Ἰστίη. ἀμφοτέρω γὰρ ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
εἰδότες ἔργματα καλὰ, νόῳ θ' ἔσπεσθε καὶ ἥβη.

Χαῖρε, Κρόνου θύγατερ, σὺ τε καὶ χρυσόρραπις Ἑρμῆς·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

Λ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΗΤΕΡΑ ΠΑΝΤΩΝ.

Γαῖαν παρμήτειραν ἀείσομαι, ἠϋθέμεθλον,
πρεσβίστην, ἣ φέρβει ἐπὶ χθονὶ πάνθ', ὅπόσ' ἔστιν,
ἡμὲν ὅσα χθόνα διὰν ἐπέρχεται, ἡδ' ὅσα πόντον,
ἡδ' ὅσα πωτῶνται, τὰδε φέρβεται ἐκ σέθεν ὄλβου.
5 ἐκ σέο δ' εὐπαιδὲς τε καὶ εὐκαρποὶ τελέθουσιν,
πότνια· σέῃ δ' ἔχεται δοῦναι βίον ἡδ' ἀφελέσθαι
θνητοῖς ἀνθρώποισιν. ὁ δ' ὄλβιος, ὃν κε σὺ θυμῷ
πρόφρων τιμήσεις· τῷ τ' ἄφθονα πάντα πάρεστιν.
βρίθει μὲν σφιν ἄρουρα φερέσβιος, ἡδὲ κατ' ἀγρούς
10 κτήνεσιν εὐθηνεῖ, οἶκος δ' ἐμπύμπλαται ἐσθλῶν·
αὐτοὶ δ' εὐνομήσι πόλιν κᾶτα παλλιγύναιπα

κοιρανέουσ', ὄλβος δὲ πολὺς καὶ πλοῦτος ὀπηδεῖ.
 παῖδες δ' εὐφροσύνη νεοθηλεῖ κυδιώσιν,
 παρθερικά τε χοροῖς εὐανθέσιν εὐφρονι θυμῷ
 15 παίζουσαι σκαίρουσι κατ' ἄνθεα μαλθακά ποιης,
 οὐς κε σὺ τιμήσεις, σεμνὴ θεά, ἄφθονε δαῖμον.

Χαῖρε, θεῶν μήτηρ, ἄλοχ' Οὐρανοῦ ἀστερόεντος,
 πρόφρων δ' ἀντ' ὧδης βίοντι θυμήρε' ὀπάζε·
 αὐτὰρ ἐγὼ καὶ σεῖο καὶ ἄλλης μνήσομ' ἀοιδῆς.

ΛΑ.

ΕΙΣ ΗΛΙΟΝ.

Ἥλιον ὑμνεῖν αὖτε, Διὸς τέκος, ἄρχεο, Μοῦσα,
 Καλλιόπη, φαέθοντα, τὸν Εὐρυφάεσσα βοῶπις.
 γείνατο Γαίης παιδὶ καὶ Οὐρανοῦ ἀστερόεντος.
 γῆμε γὰρ Εὐρυφάεσσαν ἀγακλειτὴν Ἵπερίων,
 5 αὐτοκασιγνήτην, ἣ οἱ τέκε κάλλιμα τέκνα,
 Ἡὼ τε ῥοδόπηχυν, ἐϋπλόκαμόν τε Ξελήνην,
 Ἡέλιόν τ' ἀπάμαντ', ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν,

ὅς φαίνει θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 ἵπποις ἐμβεβαώς· σμερδνόν δ' ὄγε δέρκεται ὄσσοις
 10 χρυσέης ἐκ πόρουθός, λαμπραὶ δ' ἀκτῖνες ἀπ' αὐτοῦ
 αἰγλήεν στίλβουσι, παρὰ προτάφων τε παρειαὶ
 λαμπραὶ ἀπὸ κρατὸς χαρίεν κατέχουσι πρόσωπον
 τηλαυγές· καλὸν δὲ περὶ χροῖ λάμπεται ἔσθρος,
 λεπτουργές, πνοιῇ ἀνέμων· ὑπὸ δ' ἄρσενες ἵπποι

15 ἐνθ' ἄρ' ὄγε στήσας χρυσόζυγον ἄρμα καὶ ἵππους
 ἐσπέριος πέμπησι δι' οὐρανοῦ Ὠκεανόνδε.

Χαῖρε, ἄναξ, πρόφρων δὲ βίον θυμήρε' ὅπαζε·
 ἐκ σέο δ' ἀρξάμενος, κλήσω μερόπων γένος ἀνδρῶν
 ἡμιθέων, ὧν ἔργα θεοὶ θνητοῖσιν ἔδειξαν.

ΛΒ.

ΕΙΣ ἩΛΙΟΝ.

Μήνην αἰδεῖν τανυσίπτερον ἔσπετε, Μοῦσαι,
 ἡδυεπεῖς κοῦραι Κρονίδεω Διός, ἱστορὸς ὥδης·
 ἧς ἀπο αἴγλη γαῖαν ἐλίσσεται οὐρανόδεικτος,

πρῶτος ἅπ' ἀθανάτοιο, πολὺς δ' ὑπὸ νόσμος ὄρωρεν
 5 αἴγλης λαμπούσης· στίλβει δέ τ' ἀλάμπετος αἴρ
 χρυσεῖον ἀπὸ στεφάνου· ἀκτῖνες δ' ἐνδιόονται,
 εὐτ' ἂν ἀπ' Ἰλκεανοῖο λοεσσαμένη χροά καλόν,
 εἴματα ἐσσαμένη τηλαυγέα, δία Σελήνη,
 ζευξαμένη πώλους ἐριαύχενας, αἰγλήεντας,
 10 ἐδυσμένως προτέρως' ἐλάσῃ καλλιτρίχας ἵππους,
 ἐσπερίῃ διχόμηνος, ὅτε πλήθῃ μέγας ὄγκος,
 λαμπρόταταί τ' αὐγαὶ τότε' ἀεζομένης τελέθωσιν
 οὐρανόθεν· τέκνωρ δὲ βροτοῖς καὶ σῆμα τέτυκται.
 τῇ ῥά ποτε Κρονίδης ἐμίγῃ φιλότῃ καὶ εὐνῇ·
 15 ἢ δ' ὑποκυσσαμένη Πανδίων γείνατο κούρην,
 ἐκπρεπὲς εἶδος ἔχουσαν ἐν ἀθανάτοισι θεοῖσιν.

Χαῖρε, ἄνασσα, θεὰ λευκώλενε, δία Σελήνη,
 πρόφρον, εὐπλόκιμος· σέο δ' ἀρχόμενος, πλέα φωτῶν
 ἔσομαι ἡμιθέων, ὧν πλείους' ἔργματ' αἰοιοί,
 20 Μουσάων θεράποντες, ἀπὸ στομάτων ἐροέντων.

ΛΓ.

ΕΙΣ ΔΙΟΣΚΟΤΡΟΣ.

Ἀμφὶ Διὸς κούρους ἑλικώπιδες ἔσπετε Μοῦσαι,
 Τυνδαρίδας, Λήδης καλλισφύρου ἀγλαὰ τέκνα,
 Κάστορά θ' ἰππόδαμον, καὶ ἀμώμητον Πολυδεύεα.
 τοὺς ὑπὸ Τηϋγέτου κορυφῇ, ὄρεος μέγαλοιο,
 5 μιτθεῖς' ἐν φιλότῃτι κελαινεφῇ Κρονίωνι,
 σωτήρας τέκε παῖδας ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 ὠκυπόρων τε νεῶν, ὅτε τε σπέρχων ἀέλλαι
 χεμέριαι κατὰ πόντον ἀμείλιχον· οἱ δ' ἀπὸ νηῶν
 εὐρόμενοι καλέουσι Διὸς κούρους μέγαλοιο
 10 ἄρνεσσιν λευκοῖσιν, ἐπ' ἀκρωτήρια βάντες
 πρύμνης· τὴν δ' ἀνεμός τε μέγας καὶ κύμα θαλάσσης
 θῆκαν ὑποβρυχίην· οἱ δ' ἐξαπίνης ἐφάνησαν
 ξουθῆσι πτερύγεσσι δι' αἰθέρος αἴξαντες,
 αὐτίκα δ' ἀργαλέων ἀνέμων κατέπαυσαν ἀέλλας.

15 κύματα δ' ἐστόρεσαν λευκῆς ἁλὸς ἐν πελάγεσσιν
ναύταις, σήματα καλὰ πόνου σφίσιν· οἱ δὲ ἰδόντες
γῆθησαν, παύσαντο δ' οἰζυροῖο πόνοιο.

Χαίρετε, Τυνδαρίδαι, ταχέων ἐπιβήτορες ἵππων·
αὐτὰρ ἐγὼν ὑμέων τε καὶ ἄλλης μνήσομαι ἀοιδῆς.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΤΙΝΑ
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΕΠΩΝ
ΕΙΣ ΟΜΗΡΟΝ ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΑ.

НБ ОНУ імені І. Мечникова

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Α.

ΠΡΟΣ ΝΕΟΤΕΙΧΕΙΣ.

Αἰδεῖσθε ξενίων κερρημένον ἤδ' ἐδόμοιο,
οἱ πόλιν αἰπεινὴν, Κύμης ἐριώπιδα κόρυν,
ναίετε, Σαιδῆνης πόδα νεύατον ὑψικόμοιο,
ἀμβρόσιον πίνοντες ὕδωρ Ξανθοῦ ποταμοῖο,
5 Ἑρμοῦ δινήεντος, ὃν ἀθάνατος τέκετο Ζεὺς.

B.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΥΤΜΗΝ ΑΝΑΣΤΡΕΨΩΝ.

Αἶψα πόδες με φέροισιν ἐς αἰδοίων πόλιν ἀνδρῶν·
 τῶν γὰρ καὶ θυμὸς πρόφρων καὶ μήτις ἀρίστη.

Γ.

ΕΙΣ ΜΙΔΗΝ.

Χαλκίῃ παρθένος εἰμί, Μίδεω δ' ἐπὶ σήματι κεῖμαι.
 ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέῃ, καὶ δένδρεα μακρὰ τεθήλη,
 ἡέλιός τ' ἀνιῶν φαίνη, λαμπρὴ τε σελήνη,
 καὶ ποταμοὶ πλήθωσιν, ἀνακλύζη δὲ θάλασσα·
 5 αὐτοῦ τῇδε μένουσα πολυκλαύτω ἐπὶ τύμβῳ,
 ἀγγελέω παριοῦσι, Μίδης ὅτι τῇδε τέθνηται.

Δ.

ΠΡΟΣ ΚΥΤΜΑΙΟΤΣ.

Οἷη μ' αἶσῃ δῶκε πατήρ Ζεὺς νόρμα γενέσθαι,
 νήπιον αἰδοίης ἐπὶ γούνασι μητρὸς ἀτάλλων!
 ἦν ποτ' ἐπύργωσαν βουλῇ Διὸς ἀγχιόχοιο
 λαοὶ Φρίκωνος, μάργων ἐπιβήτορες ἵππων,
 5 ὀπλότεροι, μαλεροῖο πυρὸς κρίνοντες Ἄρηα,
 Διολίδα Σμύρνην ἁλιγείτονα, ποντοτίναιτον,
 ἦντε δι' ἀγλαὸν εἶσιν ὕδωρ ἱεροῖο Μέλητος.
 ἔνθεν ἀπορνύμεναι κοῦραι Διὸς, ἀγλαὰ τέκνα,
 ἠθέλétην κλῆσαι διὰν χθόνα καὶ πόλιν ἀνδρῶν·
 10 οἱ δ' ἀπανήνασθην ἱερὴν ὅπα, φῆμιν ἀοιδῆς,
 ἀφραδίῃ. τῶν μὲν τε παθὼν τις φράσσεται αὖτις,
 ὃ σφιν ὀνειδείησιν ἔμὸν διεμήσατο πότμον.
 κῆρα δ' ἐγὼ, τήν μοι θεὸς ὥπασε γεινομένῳ περ,
 τλήσομαι, ἀκράαντα φέρων τετληότι θυμῷ·
 15 οὐδέ τί μοι φίλα γυῖα μένειν ἱεραῖς ἐν ἀγυιαῖς
 Κύμης ὀρμαίνουσι, μέγας δέ με θυμὸς ἐπείγει
 ἄμμον ἐς ἄλλοδαπὸν ἵεναι, ὀλίγον περ ἔοντα.

Ε.

ΠΡΟΣ ΘΕΣΤΟΡΙΔΗΝ.

Θεστορίδη, θνητοῖσιν ἀνωϊστων πολέων περ,
οὐδὲν ἀφραστότερον πέλεται νόου ἀνθρώποισιν.

ΣΤ.

Π Ο Σ Ε Ι Δ Ω Ν Ι.

Κλῦσι, Ποσείδαον μεγαλοσθενές, ἐννοσίγαιε,
εὐρυχόρου μεδέων ἡδὲ Ζαθέου Ἑλικῶνος.
δὸς δ' οὖρον καλὸν καὶ ἀπήμονα νόστον ιδέσθαι
αὐτῆς, οἱ νηὸς πομποὶ ἡδ' ἄρχοι ἕασιν.
5 δὸς δ' ἐς ὑπωρείην ὑψικρήμνοιο Μίμαντος
αἰδοίων μ' ἔλθόντα βροτῶν ὀσίων τε κυρῆσαι·
φῶτά τε τισαίμην, ὅς ἐμὸν νόον ἡπεροπέυσας,
ᾧδύσατο Ζῆνα Ξένιον, Ξενίην τε τράπεζαν.

Ζ.

ΕΙΣ ΠΟΛΙΝ ΕΡΤΘΡΑΙΑΝ.

Πότνια γῆ, πάνδωρε, δότειρα μελίφρονος ὄλβου,
 ὥς ἄρα δὴ τοῖς μὲν φωτῶν εὖοχος ἐτύχθης,
 τοῖσι δὲ δύσβωλος καὶ τρηχεῖ, οἷς ἐπολώθης.

Η.

ΠΡΟΣ ΝΑΥΤΑΣ.

Ναῦται ποντοπόροι, στυγερῇ ἐναλίγκιοι Ἄτῃ,
 πτωκάσιν αἰθνήσει βίον δύσζηλον ἔχοντες,
 αἰδεῖσθε ξενίῳ Διὸς σέβας ὑψιμέδοντος·
 δεινὴ γὰρ μέτοπισ ξενίου Διός, ὅς κ' ἀλίτῃται.

Θ.

ΠΡΟΣ ΤΟΤΣ ΑΤΤΟΤΣ.

Υμέας, ὧ ξεῖνοι, ἄνεμος λάβεν ἀντίος ἐλθόν,
 ἀλλ' ἔτι νῦν δέξασθε, καὶ ὁ πλοὸς ἔσσεται ὑμῖν.

Ι.

ΕΙΣ ΠΕΤΚΗΝ.

Ἄλλη τίς σευ, πεύκη, ἀμείνονα καρπὸν ἴησιν
 Ἰδὼς ἐν κορυφῇσι πολυπτύχου, ἡγεμοέσεως.
 ἔνθα σίδηρος Ἄρηος ἐπιχθονίοισι βροτοῖσιν
 ἔσσεται, εὖτ' ἂν μιν Κεβρήνιοι ἄνδρες ἔχωσιν.

ΙΑ.

ΠΡΟΣ ΓΛΑΤΚΟΝ ΤΟΝ ΑΙΠΟΛΟΝ.

Γλαῦκε, βοτῶν ἐπίοπτα, ἔπος τί τοι ἐν φρεσὶ θήσω·
 πρῶτον μὲν κυνὶ δεῖπνον ἐπ' αὐλείῃσι θύρησιν
 δοῦναι· ὥς γὰρ ἄμεινον. ὁ γὰρ καὶ πρῶτον ἀκούει
 ἀνδρὸς ἐπερχομένου, καὶ ἐς ἔρκεα θηρὸς ἰόντος.

ΙΒ.

ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΕΡΕΙΑΝ ΕΝ ΣΑΜΩΙ.

Κλυθί μοι εὐχομένω, Κουροτρόφε, δὸς δὲ γυναῖκα
 τήνδε νέων μὲν ἀνήνασθαι φιλότητα καὶ εὐνήν·
 ἢ δ' ἐπιτερπέσθω πολιορκροτάφοισι γέρουσιν,
 ὧν οὐραὶ μὲν ἀπήμβλυνται, θυμὸς δὲ μενοινᾷ.

ΙΓ.

ΕΙΣ ΟΙΚΟΝ ΤΩΝ ΦΡΑΤΟΡΩΝ.

Ἄνδρὸς μὲν στέφανος παῖδες, πύργοι δὲ πόλῃος,
 ἵπποι δ' αὖ πεδίου κόσμος, νῆες δὲ θαλάσσης·
 τρήματα δ' αὖξει οἶκον· ἀτὰρ γεραροὶ βασιλῆες,
 ἥμενοι εἰν ἀγορῇ, κόσμος λαοῖσιν ὀρᾶσθαι·
 5 αἰθομένου δὲ πυρὸς γεραρώτερος οἶκος ἰδέσθαι.
 [ἤματι χειμερίῳ, ὁπότ' ἂν νίφῃσι Κρονίων.]

ΙΔ.

ΚΑΜΙΝΟΣ Η ΚΕΡΑΜΙΣ.

Εἴ μοι δώσετε μισθόν, αἰίσω, ὦ κεραμῆες·
 δεῦρ' ἄγ', Ἀθηναίη, καὶ ὑπείρεχε πείρα καμίνου·
 εὖ δὲ πεπανθεῖεν κότυλοι καὶ πάντα πανάστρα,
 φρυγῶν τε καλῶς, καὶ τιμῆς ὄνον ἀρέσθαι,

5 πολλά μὲν εἰν ἀγορῇ πωλεύμενα, πολλά δ' ἀγυιαῖς,
 πολλά δὲ κερδῆναι· ἡμῖν δὲ δῆ, ὥς σφιν ἀεῖσαι.
 ἦν δ' ἐπ' ἀναιδείην τρεφθέντες ψεύδε' ἄρησθε,
 συγκαλέω δὴ ἔπειτα καμίνῳ δηλητῆρας,

Σύντριβ' ὁμῶς Σμάραγόν τε καὶ Ἄσβετον ἠδὲ Σαβάκην.

10 Ὀμόδαμόν θ', ὃς τῇδε τέχνῃ κακὰ πολλά πορίζοι.
 πέρθε πύρ' αἰθουσαν καὶ δώματα· σὺν δὲ κάμιнос
 πᾶσα κυκηθεῖη, κεραμέων μέγα κωκυσάντων.
 ὥς γνάθος ἱππεῖη βρύκει, βρύκοι δὲ κάμιнос,
 πάντ' ἔντοσθ' αὐτῆς κεραμῆϊα λεπτὰ ποιοῦσα:

15 δεῦρο καὶ Ἡελίου θύγατερ, πολυφάρμακε Κίρκη,
 ἄγρια φάρμακα βάλλε, κάκον δ' αὐτοῖς τε καὶ ἔργα.
 δεῦρο δὲ καὶ Χείρων ἀγέτω πολέας Κενταύρους,
 οἳ θ' Ἡρακλῆος χεῖρας φύγον, οἳ τ' ἀπόλοντο·
 τύπτοιεν τὰδὲ ἔργα κακῶς, πίπτοι δὲ κάμιнос,

20 αὐτοὶ δ' οἰμώζοντες ὀρώατο ἔργα πονηρά·
 γηθήσω δ' ὀρόων αὐτῶν κακοδαίμονα τέχνην.
 ὃς δὲ χ' ὑπερκύψει, πυρὶ τούτου πᾶν τὸ πρόσωπον
 φλεγεῖη, ὥς πάντες ἐπίσταιντ' αἶσιμα ῥέζειν.

ΙΕ.

ΕΙΡΕΣΙΩΝΗ.

Δῶμα προσητραπόμεσθ' ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο,
 ὃς μέγα μὲν δύναται, μέγα δὲ βρέμει ὄλβιος αἰεὶ.
 αὐταὶ ἀνακλίνεσθε θύραι· πλοῦτος γὰρ ἔσεισιν
 πολλύς, σὺν πλούτῳ δὲ καὶ εὐφροσύνη τεθαλυῖα,
 5 εἰρήνη τ' ἀγαθή· ὅσα δ' ἄγχεα, μεστὰ μὲν εἴη,
 πυρβαίῃ δ' αἰεὶ κατὰ καρδόπου ἔρποι μάζα.
 [νῦν μὲν κριθαίην εὐώπιδα σησαμόεσσαν.]
 τοῦ παιδὸς δὲ γυνὴ κατὰ δίφρακα βήσεται ὕμνιν,
 ἡμίονοι δ' ἄξουσιν κραταίποδες ἐς τόδε δῶμα·
 10 αὐτὴ δ' ἰστὸν ὑφαίνοι ἐπ' ἡλέκτρῳ βεβανυῖα.
 νεῦμαί τοι, νεῦμαι ἐνιαύσιος, ὥστε χελιδών.
 ἔστηκ' ἐν προθύροις, ψιλὴ πόδας· ἀλλὰ φέρ' αἵψα
 πέρσαι τῷ Ἀπόλλωνι γυιὰτιδος

Εἰ μὲν τι δώσεις· εἰ δὲ μή, οὐκ ἐστήξομεν·
 15 οὐ γὰρ συνοικήσοντες ἐνθάδ' ἦλθομεν.

ΙΣΤ.

ΤΟΙΣ ΑΛΙΕΥΣΙΝ.

Ὁ μ η ρ ο ς.

Ἄνδρες ἀπ' Ἀρκυδῆς ἁλιήτορες, ἧ ῥ' ἔχομέν τι;

Ἀ λ ι ε ῖ ς.

Ὅσσ' ἔλομεν, λιπόμεσθ'· ὅσσ' οὐχ ἔλομεν, φερόμεσθα.

Ὁ μ η ρ ο ς.

Τοίων γὰρ πατέρων ἔξ αἵματος ἐκγεγάατε,
οὔτε βαθυκλήρων, οὔτ' ἄσπετα μῆλα νεμόντων.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΟΜΗΡΟΥ ΤΑΦΟΝ.

Ἐνθάδε τὴν ἱερὴν κεφαλὴν κατὰ γαῖα καλύπτει,
ἄνδρῶν ἡρώων κοσμήτορα, θεῖον Ὅμηρον.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΙΑ ΕΠΩΝ.

α. Ἐκ τοῦ Μαρτίου.

Πόλλ' ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα.

τὸν δ' οὐτ' ἄρ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, οὐτ' ἀροτῆρα,
οὐτ' ἄλλως τι σοφόν· πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.

Μουσάων θεράπων καὶ ἐκηβόλου Ἀπόλλωνος

β. Ἐκ τῆς Θηβαΐδος (κυκλικῆς).

5 Ἄργος ἄειδε, θεά, πολυδίψιον, ἔνθεν ἄνακτες

εἶματα λυγρὰ φέρων σὺν Ἀρίονι κυανοχαίτη

αὐτὰρ ὁ Διογενὴς ἥρως, ἔανθός Πολυνείκης,
πρῶτα μὲν Οἰδίποδι καλὴν παρέθηκε τράπεζαν
ἄργυρέην Κάδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα

10 χρύσειον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου.
αὐτὰρ ὅγ' ὥς φράσθη παρακείμενα πατρὸς ἐοῖο
τιμῆεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ.
αἶψα δὲ παισὶν ἑοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπαρὰς
ἀργαλέας ἤρατο· θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἑριννύν.
15 ὥς οὐ οἱ πατρῷά γ' ἐνὶ φιλότῃτι δάσαιντο,
εἶεν δ' ἀμφοτέροισιν αἰεὶ πόλεμοι τε μάχαι τε.

ἰσχύιον ὥς ἐνόησε, χαμαὶ βάλεν, εἶπέ τε μῦθον·
ὦ μοι ἐγὼ, παῖδές μοι ὄνειδείοντες ἔπεμψαν.
εὖκτο Διὶ βασιλῇ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισιν,
20 χερσὶν ὑπ' ἀλλήλων καταβήμεναι Ἄϊδος εἴσω.

γ. Ἐκ τῶν Ἐπιγόνων.

Νῦν αὖθ' ὀπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα, Μοῦσαι.

δ. Ἐκ τῶν Κυπρίων (Στασίνου).

Ἦν ὅτε μυρία φύλα κατὰ χθόνα πλαζόμεν' ἀνδρῶν
βαθυστέρνου πλάτος αἴης.
Ζεὺς δὲ ἰδὼν ἐλέησε, καὶ ἐν πυκιναῖς πραπίδεσσιν
25 σύνθετο κουφίσσαι ἀνδρῶν παμβώτορα γαῖαν,
ρίπίσσας πολέμου μεγάλῃν ἔριν Ἰλιακοῖο,
ὄφρα πενώσειεν θανάτῳ βάρος· οἱ δ' ἐνὶ Τροίῃ

ἥρωες κτείνοντο· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

Ζῆνα δὲ τὸν ῥέξαντα, καὶ ὃς τάδε πάντ' ἐφύτευσεν,
30 οὐκ ἐθέλεις εἰπεῖν· ἵνα γὰρ δέος, ἔνθα καὶ αἰδώς.

αἶψα δὲ Λυρκεὺς

Τηϋγετον προσέβαινε, ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώς·
ἀκρότατον δ' ἀναβάς διεδέρπετο νῆσον ἅπασαν
Τανταλίδου Πέλοπος· τάχα δ' εἶσιδε κύνδιμος ἥρως
35 δεινοῖς ὀφθαλμοῖσιν ἔσω δρυὸς ἄμφω κοίλης
Κάστορά θ' ἱππόδαμον καὶ ἀεθλοφόρον Πολυδεύκεια.
νύξε δ' ἄρ' ἄγχι στὰς τὸν Κάστορα

ε. Ἐκ τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος (Λέσχεω).

Ἴλιον αἰίδω καὶ Δαρδανίην κλυτόπωλον,
ἧς περὶ πολλὰ πάθον Δαναοὶ, θεράποντες Ἄρηος.

40 Αἴας μὲν γὰρ ἄειρε καὶ ἔκφερε δηϊότητος
ἥρω Πηλεΐδην, οὐδ' ἤθελε δῖος Ὀδυσσεύς.

πῶς ἐπεφωνήσω; πῶς οὐ κατὰ κόσμον ἔειπες;
καὶ πε γυνὴ φέροι ἄχθος, ἐπεὶ κεν ἀνὴρ ἀναθείη.

Πηλεΐδην δ' Ἀχιλλῆα φέρε Σκυρόνδε θύελλα·

45. ἔνθ' ὄγ' ἐς ἀργαλέον λιμέν' ἔκετο νύκτος ἐκείνης.

ἀμφὶ δὲ πόρκης
χρύσεος ἀστράπτει, καὶ ἐπ' αὐτῷ δίχροος

νύξ μὲν ἔην μέσση, λαμπρὴ δ' ἐπέτελλε σελήνη.

αὐτὰρ Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱὸς
50 Ἑκτορέην ἄλοχον κατὰγει κοίλας ἐπὶ νῆας·
παῖδα δ' ἑλὼν ἐκ κόλπου εὐπλοκάμοιο τιθήνης
ρίψε, ποδὸς τεταγών, ἀπὸ πύργου· τὸν δὲ πεσόντα
ἔλλαβε πορφύρεος θάνατος καὶ Μοῖρα ἡραταίη.
ἐκ δ' ἔλετ' Ἀνδρομάχην, ἡϋζωνον παράκοιτιν
55 Ἑκτορος, ἦν τε οἱ αὐτῷ ἀριστῆες Παναχαῖων
δῶκαν ἔρειν, ἐπὶ ἥρον ἀμειβόμενοι γέρας ἀνδρῖ.
αὐτόν τ' Ἀγρίδαι γόνον κλυτὸν ἵπποδάμοιο,
Αἰνείαν, ἐν νηυσὶν ἐβήσατο ποντοπόροιςιν,
ἐκ πάντων Δαναῶν ἀγέμεν γέρας ἔεσχον ἄλλων.

5. Ἐκ τῶν Νόστων.

60 Αὐτίκα δ' Αἴδονα θῆκε φίλον κόρον ἡβώνοντα,
γῆρας ἀποξύσας' εἰδυῖησι πραπίδεςσιν,
φάρμακα πόλλ' ἔψουσ' ἐνὶ χρυσείοισι λέβησιν.

2. Ἐκ τῶν Κερκώπων.

Ἐξαπατητῆρές τ' ἦσαν καὶ ψεύδεται

Ὅδυσσ. II.

η. Ἐξ ἀδήλων τινῶν ἐπῶν.

Ὡς ὅπου' ἀσπάσιον ἔαρ ἦλυθε βουσὶν ἑλιξίν.

65 φήμη δ' ἐς στρατὸν ἦλθε

παρ γὰρ ἐμοὶ θάνατος

Γρουνὸν μὲν δαίοντο· μέγας δ' Ἡφαιστος ἀνέστη.

δωρήσω τρίποδα χρυσοῦατον

χαλκῷ ἀπὸ ψυχὴν ἐρύσας

70

τάμ' ἀτειρέϊ χαλκῷ

βαρύβρομα θωῦσσοντες

συρίζουσα λόγχη

ἀελλοπόδων δρόμον ἵππων

ΛΗΘΗ

Τ Ε Λ Ο Σ.

902946

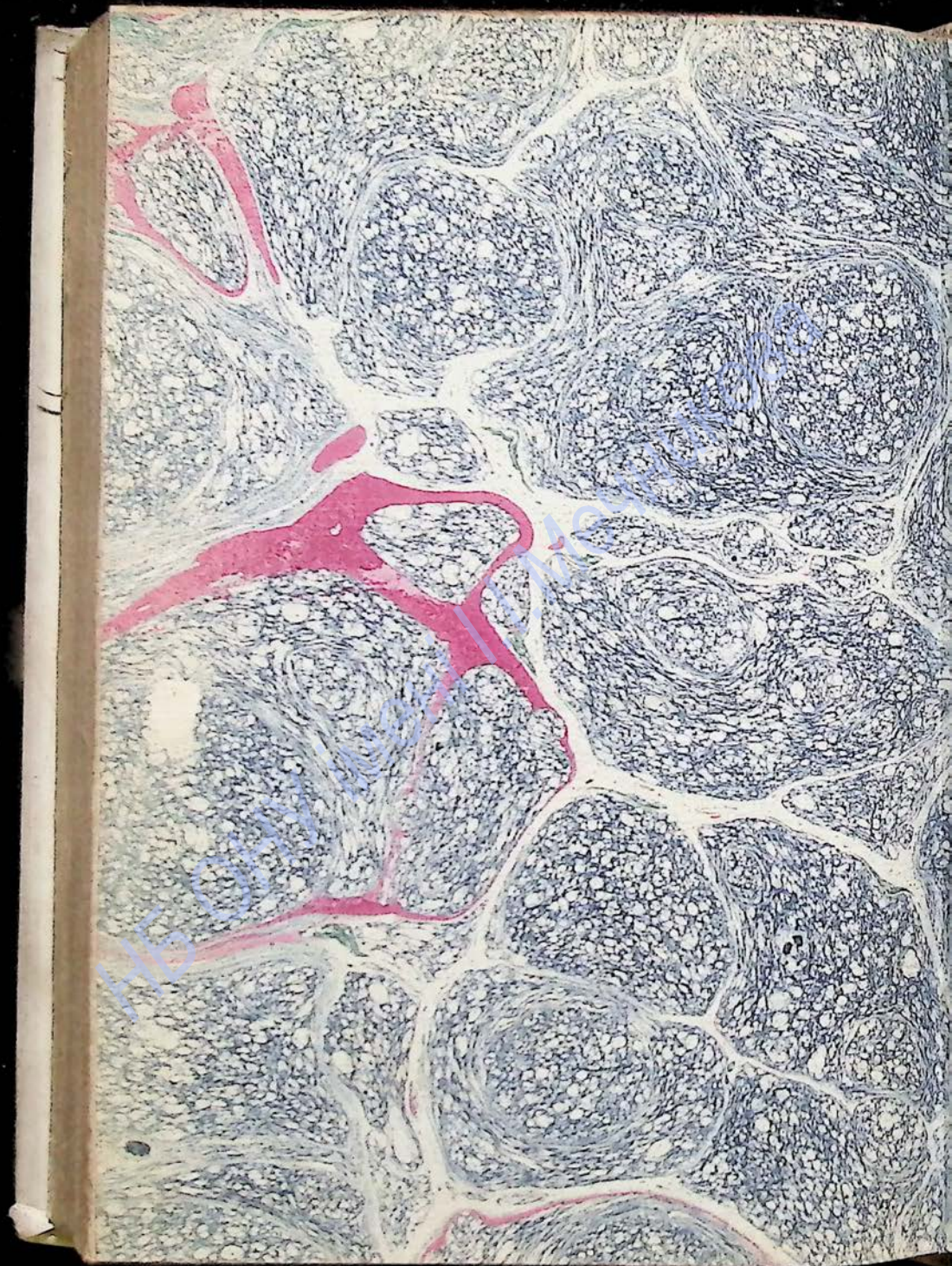
22/09/25

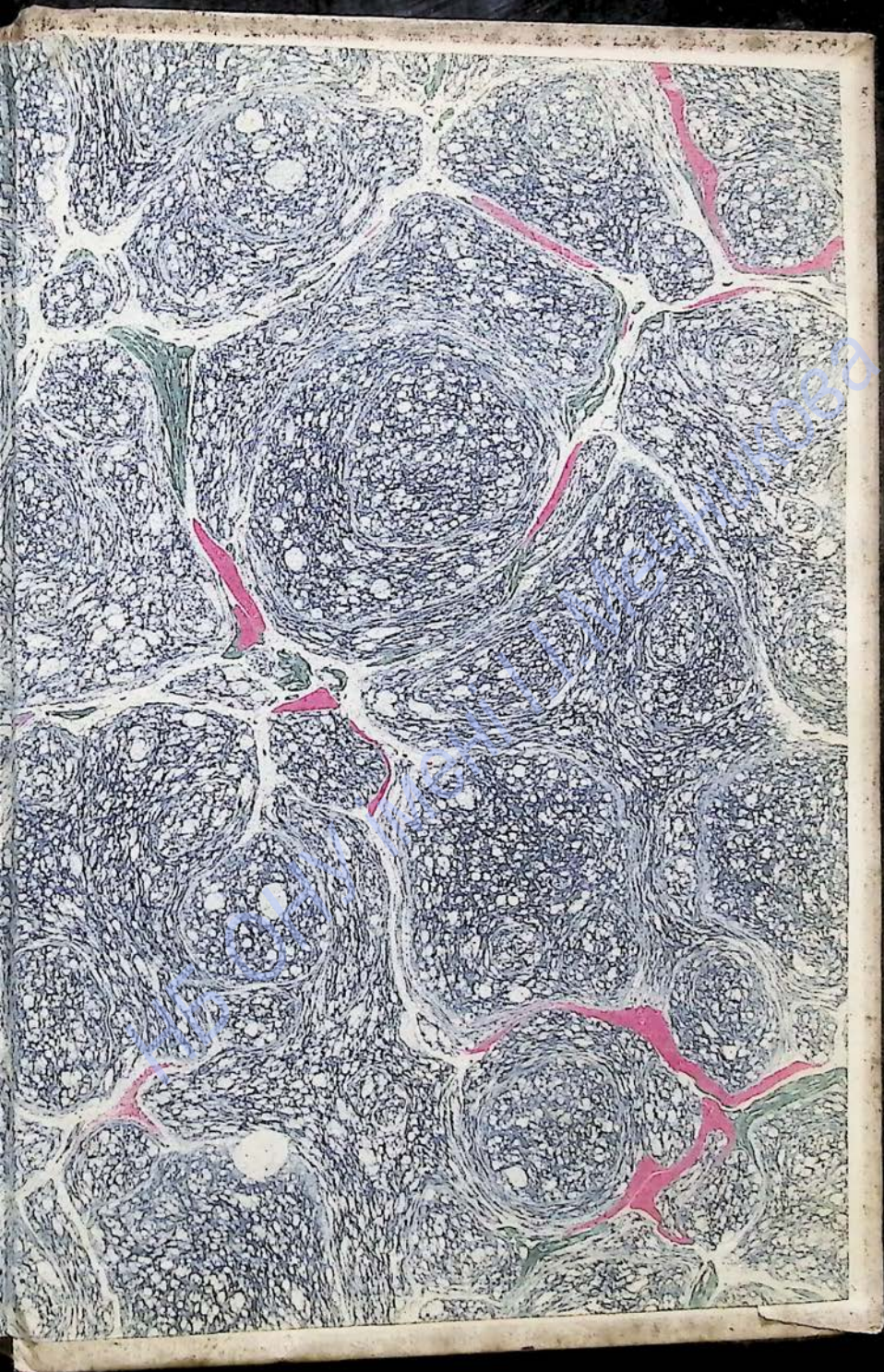
6
M-91598

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені І.І.Мечникова

НБ ОНУ імені Н.Мечникова